dolenjka
NIŽJE CENE V DECEMBRU ZA LEPŠE PRAZNIČNE DNI
BUTELJČNA VINA, LIKERJI, ČOKOLADE, BOMBONI, KEKSI, KOMPOTI
PRIČAKUJE VAS DOLENJKA, MOJA TRGOVINA

DOLENJSKI LIST

Št. 49 (2364), leto XLV • Novo mesto, četrtek, 8. decembra 1994 • Cena: 110 tolarjev

DOLENJSKI LIST četrtek
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST
DOLENJSKI LIST vsak
DOLENJSKI LIST

V prvem krogu so izvolili štiri župane

Lokalne volitve za župane in člane občinskih svetov - V Brežicah in Krškem 13 mandatov neposredno - V novih občinah pohiteli z župani - V Osilnici, najmanjši občini, visoka volilna udeležba - SDSS zahtevala razveljavitev volitev v Krškem

Večina volilnega dogajanja je za nami. Rezultati nedeljskih volitev so v času, ko to poročamo, še nepopolni, nekaj je neuradnih, ker volilne komisije še obdelujejo glasovnice. Na širšem območju Dolenjske, Bele krajine, Kočevja in Ribnice ter Posavja je pet novih občin. V prvem krogu volitev že izvolili župana v občinah Črnomelj, Loški potok, Osilnica in Škocjan.

BREŽICE - V Brežicah je prišlo na volišče 62,7 odst. volilnih upravičencev. V drugem volilnem krogu bo boj za glasove med Jožetom Avšičem (LDS) s 26,3 odst. glasov in Vladislavom Deržičem (skupina volilcev) z 21 odst. glasov. Še odstotki glasov za preostalih osem brežiških kandidatov: Peter Zorčič (13,3), Rok Kržan (9,5), Jože Avguštinčič (7), Jože Blažinč (6,9), Vincenc Šušterič (5,7), Teodor Oršanič (4,1), Aleš Pavlin (3,7) in Dragotin Sotler (2,3 odst.). V Brežicah je bilo vloženih 14 kandidatnih list, med njimi je skupno največ glasov dobila LDS (20,7), sledijo pa ji SKD (16,7), ZLSD (14), SLS (12,8), SDSS (8,5), Lista KS 2. volilne enote (6,6) in SNS (6,5). V občini so neposredno podelili 13 mandatov, medtem ko so preostale šele po zaključku naše redakcije določili s seštevanjem preostanka glasov.

ČRNOMELJ, METLIKA - V Beli krajini so se z najboljšo volilno udeležbo, kar 80,20 odst., odrezali v črnomaljski občini. Izvolili so tudi že župana, in sicer Andreja Fabjana (SLS), ki je dobil 53,71 odst. glasov, medtem ko je za Igorja Fortuna (LDS, ZLSD, DeSUS) glasovalo 42,50 odst., za Jožeta Rupčiča (SNS) 2,22 odst. ter za Andreja Kramarja (SND) 1,58 odst. Za sedeže v občinskem svetu se je potegovalo devet list, vendar SNS, SND in DS niso dobile nobenega mandata. Svetniki v črnomaljskem občinskem svetu so iz SLS Silvo Grdešič, Andrej Kavšek, Alojz Turk, Peter Madronič, Vinko Vlasič, Vinko Dragoš. Iz SKD Janez Kure, Anton Škof, Franc Ivanušič, Jože Grdiša in Jože Gosenar. Iz LSD Boris Mužar, Tomaž Urh, Vidica Adlešič, Anton Jankovič in Franc Mravinec. Svetniki iz DeSUS so Vinko Babič, Srečko Matkovič in Anton Kralj, iz SDSS Janez Stepan in Branko Majerle, iz ZLSD pa Milan Krajnc in Bojan Novak.

KOČEVJE - V občini Kočevje se je od 12.960 volilcev volitev udeležilo 8.384 ljudi, kar znaša 64,69 odst. Od kandidatov za župana je dobil Janko Veber (ZLSD 2.166 glasov, Vincenc Janša (SKD, Zeleni, SLS) 1.290 (ta dva bosta sodelovala v drugem krogu volitev), Janez Žlindra (SDSS) 1.197, Mihael Petrovič (neodvisni) 1.088, Andrej Smole (Neodvisni) 626, Vinko Pintar 608, Janko Pleterski 330 in Tone Rakovič 286 glasov. Od mandatov v občinskem svetu jih bo imela največ ZLSD - 5, LDS in SKD po 4, Zeleni 3, po 2 SDSS, SNS in Lista neodvisnih ter po enega SLS in neodvisni kandidat Tone Rakovič.

• Stranka SDSS je zahtevala razveljavitev volitev v Krškem zaradi nerazpoznavnosti njihovega znaka in ker ni bila pripisana njihova kratica. Občinska volilna komisija je v torek zavrnila ugovor.

KRŠKO - V Krškem je prišlo na volišče 63,7 odstotka volilnih upravičencev. V Krškem se bosta v drugem krogu za županskо mesto borila Danilo Siter (SKD, 39,5 odst. vseh glasov) in Robert Kerin (LDS, 20,9 odst.). Ostali kandidati za krške župane so dobili naslednje odstotke glasov: Silvester Gorenc (ZLSD) 15,1 odst., Herman Kunej (skupina volilcev) 7,5 odst., Branimir Vodopivc (SLS) 6,82 odst., Mihajlo Rostohar (SDSS) 6,81 odst. in Anton Bučar (skupina volilcev) 3,30 odst.

Med 13 kandidatnimi listami za občinske svetnike v krški občini je skupno največ glasov dobila stranka SKD (28,5 odst.), sledi ji LDS z 22, ZLSD s 13,6, SLS z 12,9 in SDSS s 7,7 odstotki. Ostale liste so dobile manj kot 5 odst. glasov. Neposredno so podelili le 13 mandatov, medtem ko so preostale določili s seštevanjem preostankov glasov.

LOŠKI POTOK - Med kandidati za župana v občini Loški potok je bil v prvem krogu izvoljen Janez Novak. Več o tej novi občini poročamo na šesti strani.

METLIKA - V metliški občini, kjer je volilo 77,17 volilnih upravičencev, so se med štirimi kandidati za župane odločili tako: Branko Matkovič (ZLSD) 50,01 odst., Jože Matekovič (Lista za Metliko) 21,26 odst., Miroslav Trampuš (SLS) 16,80 odst. in Stanislav Bajuk (LDS) 11,93 odst. Največ sedežev v občinskem svetu sta dobili ZLSD, ki jo bodo zastopali Janko Bračika, Anica Kopinič, Anton Zupančič in Jože Mavretič, ter Lista za Metliko, katere svetniki so Jože Mihelčič, Tihomir Skoliber, Martin Črnugelj in Otmar Šturm. Svetniki SKD so Alojz Malenšek, Jože Nemanič in Anton Penič, iz SLS Julij Nemanič, Slavko Dragovan in Miroslav Trampuš, iz LDS Božidar Kobe in Zvonko Gerbec, iz SDSS Maksimiljan Vajda, iz SNS Rafael Švigelj, medtem ko SND ni dobila mandatov.

NOVO MESTO - V novomeški občini se je od 37.720 volilcev volitev udeležilo 24.750 ljudi, se pravi, da je bila volilna udeležba 65,62-odstotna. Od šestih kandidatov za župana je največ glasov, 31,39 odst., dobil Franci Koncilija, Anton Starc jih je dobil 25.43 odst (ta dva kandidata gresta v drugi krog volitev), sledijo pa: Jožefa Miklič (18,63 odst.), Tone Hrovat (14,20 odst.), Želimir Šribar 6,61 odst.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tudi Slovenci so Renaultovi delničarji

Slovenski državljani, zaposleni v Revozu, kupili 5.225 Renaultovih delnic

Ob odprtju kapitala podjetja Renault je francoska država, ki je njegova lastnica, 5,6 milijona Renaultovih delnic v času od 3. do 16. novembra s posebej ugodnimi pogoji ponudila v odkup zaposlenim v skupini Renault. V okviru te ponudbe so lahko kupili Renaultove delnice tudi slovenski državljani, zaposleni v Revozu. Ti so v tem času pod enakimi pogoji kot vsi Renaultovi delavci po svetu vpisali 5.225 delnic.

Povpraševanje po Renaultovih delnicah je bilo zelo veliko tako med zaposlenimi, ki so jih vpisali 18-krat toliko, kot jih je bilo na voljo, kakor tudi med institucionalnimi investitorji, ki so vpisali kar 15-kratno vrednost razpoložljive kvote.

Sredi novembra so delnice Renaulta prvič kotirale na pariški borzi, in to zelo uspešno. Ob uradni ceni 165 francoskih frankov za delnico je ta ob pričetku trgovanja na borzi veljala že 180,9 franka (+12,06 odst.), ob koncu trrgovanja pa 184,9 franka, največji kupci Renaultovih delnic so bili tuji institucionalni investitorji.

TILIA
Trgovsko in proizvodno podjetje, 68000 Novo mesto, Bršljin
Tel.: 068/324-442
Fax: 068/323-209
Trgovina in montaža:
centralna kurjava, vodovod, plin, elektrika, barve, laki.
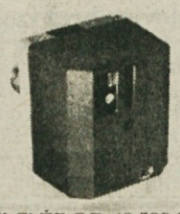
GORILCI ŽE OD 49 500 DALJE

Ford Paič
PRODAJNO SERVISNI CENTER
Krška vas 28/e
68262 Krška vas, Brežice
Tel./Fax.: 0608/61-450

TURIZEM NAJ BO - Alfred Herbert (na sliki drugi z leve) si je kmalu po prihodu ogledal Otočec, kjer so ga gostitelji zadržali na kosilu v hotelu Grad. Gost iz Švice je ob obisku na Dolenjskem večkrat poudaril, da to območje še zdaleč ni izkoristilo vseh svojih možnosti za razvoj turizma. (Foto: L. M)

Slovenija se prodaja prepoceni

Švicar Alfred Herbert gost predsednika novomeške občinske skupščine Francija Koncilije - O razvoju (visokega) turizma - Prečna in Prilozje za zračni most

NOVO MESTO - Dolenjska je turistično prav tako zanimiva kot Bled in širše blejsko območje. Toda po razvoju svoje turistične ponudbe je Dolenjska še v srednjem veku. V tem smislu je govoril Alfred Herbert, vplivni švicarski funkcionar, ki je ob koncu tedna obiskal Dolenjsko. Herbert, h katerega obisku na Dolenjskem je pripomogel Lojze Peterle, je bil gost predsednika novomeške občinske skupščine Francija Koncilije. Gost iz Švice je povedal svoje o turizmu in turistični ponudbi na Dolenjskem v soboto zvečer na tiskovni konferenci v Novem mestu, na kateri so sodelovali tudi Franci Koncilija, Lojze Peterle, arhitekt in letalski delavec Zdenko Hlavaty ter Franc Stariha iz Semiča, ki deluje v letalskem klubu v Beli krajini in v Novem mestu.

Alfred Herbert, ki so ga predstavili kot vplivno osebo, ki v mednarodni skupnosti učinkovito lobira v korist Slovenije, in kot človeka s širokim obzorjem, je rekel, da se Slovenija v turističnem smislu prodaja v tujini pod svojo vrednostjo. Da ni še slabše, pripomorejo odlični slovenski zastopniki v tujini, kot je npr. Lojze Peterle, ki ga on visoko ceni, in Ivan Martelanc.

Alfred Herbert, ki kot letalski navdušenec in funkcionar pogosto obiskuje Lesce na Gorenjskem, kjer je švicarski letalski tabor, in svetovljanski Bled, se zanima za dolenjski turizem najvišjega kakovostnega razreda. Z usposobitvijo letališča v Prečni in ob uporabi belokranjskega letališča v Prilozju, ki je "sestrsko" letališče prečenskemu, bi postala Dolenjska in Bela krajina dostopnejši petičnim turistom iz sveta.

L. M.

• Gost iz Švice, ki je publicist specialist za finance in bančništvo, redaktor, bančni konzultant, funkcionar švicarskega aerokluba in podpredsednik helikopterske komisije pri Mednarodni letalski zvezi s sedežem v Parizu, si je med bivanjem na Dolenjskem ogledal kulturnozgodovinske znamenitosti. Med drugim je obiskal Pleterje in se tam s priorjem Hollensteinom pogovarjal v domačijskem vzdušju v njunem švicarskem narečju. Herbertu so gostitelji omogočili tudi ogled Dolenjske in Bele krajine iz letala.

KRKINE RIMSKE TOPLICE

NOVO MESTO - Novomeška Krka je tik pred podpisom pogodbe o ustanovitvi Krka Zdravilišča Rimske Toplice, katerega večinski lastnik bo. Poleg Krke bosta lastnika tega zdravilišča še Petrol in Ministrstvo za obrambo. Računajo, da bo obnovljeno zdravilišče nared do začetka glavne sezone prihodnje leto. Nekatera dela pri obnovi že tečejo, za druga pa pripravljajo načrte in urbanistične rešitve. Med drugim bodo povsem obnovili Sofijin dvor in zgradili nov zaprti bazen. Pri delih oz. načrtih za obnovo se srečujejo tudi z velikimi problemi, kot so krajinske arhitektonske ovire, nemogoča pozidava zdraviliškega kompleksa, neurejene dostopne poti ipd.

MRAZ UNIČUJE, ANTIFRIZ VARUJE
PETROL

V ŠTREKLJEVŠKI CERKVI UKRADLI KIP

ŠTREKLJEVEC - V noči na 30. november je neznanec vlomil v cerkev na Štrekljevcu in z oltarja ukradel lesen kip Jezusa v naročju, velikega 1 do 1,2 m. S tem je župnijski urad Semič oškodoval za 1,200.000 tolarjev.

VREME

Do konca tedna bo prevladovalo suho in razmeroma toplo vreme.

Volitve in čas potem

Potem ko se je predvolilna mrzlica unesla in je ljudstvo skupaj s svojimi vladarji oddalo na nedeljskih volitvah svoje glasove, se začenja čas povolilne streznitve in nekakšne pozabe. Značilno za prihajajoče obdobje bo, da se politični veljaki ne bodo več niti slučajno pojavljali v zakotnih vaseh, kjer smrdi po gnojnici in kjer lahko stopiš v kurjek. Ministri bodo raje potovali v svetovna velemesta gledat beli svet, mnoga pereča družbena vprašanja pa bodo postala manj pomembna od lanskega snega.

Če gre tu bolj za domnevo, ki je nastala na podlagi podobnih dogajanj iz preteklosti, je povsem oprijemljivo dejstvo, da so tokratne lokalne volitve pripravljale stranke na "državni" ravni. To se bo potrdilo, ker bo po volitvah nenadoma konec velikih slovenskih afer, ki so jih zakuhali strankarski vrhovni poveljniki. Ti gnezdijo v komunalno in sicer dobro oskrbljeni Ljubljani in jim je res vseeno, kako bodo njihovi "lokalni" strankarski kolegi po volitvah sprejemali ali odbijali molitve in prošnje slovenskih hribovcev in dolincev, željnih obče sreče, lepih cest, delujočih telefonov, zaprtih kanalizacij, obnovljenih cerkva, vzdrževanih spomenikov NOB, poštenih podjetnikov, šolskih dvorišč brez blata in evropske Slovenije brez Bosancev.

MARTIN LUZAR

novoles
»Spoštovane upokojenke in upokojenci!
Prijazno Vas vabimo na novoletno kosilo, ki bo 14. decembra 1994, ob 14.00 uri v Novolesu v Straži.
Veselimo se snidenja z Vami.«

Danes v Dolenjskem listu

na 4. strani:
● **Vsak dan očistijo 13 hektarjev**
na 5. strani:
● **Knežji vasi pomagajo tudi Bavarci**
na 7. strani:
● **Brez razvojnih vlaganj ne bo nič**
na 11. strani:
● **V Nemčiji te lahko kar zmanjka**
na 12. strani:
● **Dohodnina 94: davčnih olajšav je manj**

MIKLAVŽ PRIKLICAL TISOČE - V ponedeljek popoldan je bil novomeški Glavni trg spet poln otrok in njihovih staršev, ki so prišli pozdravit Miklavža in njegovo spremstvo. Letos se je Miklavž v dolenjsko prestolnico pripeljal z balonom in na trgu pozdravil tisočglavo množico. Osrednji del dogajanja pred staro mestno hišo je bil nastop mladih pevcev iz Šmihela, ki se je ob nagovorih Miklavža zaključil z veličastnim ognjemetom. (Foto: J. Pavlin)

NAŠA ANKETA

Kapitalizem po slovensko

Sedanje temeljito spreminjanje Slovenije, ki naj bi našo državo naredilo razvito evropsko deželo, spremljajo grenkoba. Če ne bi bil Karl Marx po uradnih tolmačenjih teoretično mrtev, bi lahko rekli, da zlasti veliko grenkobe kaplja iz besed slovenskih proletarcev, ki bi se najraje razjokali nad svojim življenjem. Ker je proletarec pojem iz socialističnih časov, pa naj bo rečeno, da se v demokratični Sloveniji zaradi omenjenega spreminjanja sistema veča število državljanov, ki nimajo dela in ki so revni ali že vsaj na robu siromaštva. Videti je, kot bi naraščalo tudi število klatežev in različnih lumpov. Res je, da so med Slovenci tudi bogati, število teh držijo na dostojni ravni med drugimi tudi novodobni managerji. Sloj managerjev, ki so se, kot bi vstali iz megle, izvili iz partijskih in samoupravnih spon, se vede postavljaško do tistih, ki so obtičali skupaj s svojimi strogimi moralnimi normami in drugimi bremeni na dnu ali kvečjemu v sredini družbe. Vse bolj se ve, kdo je kdo. Kapitalizem je tu, kot so prepričani nekateri, in najbrž bo kar držalo, da ga spoznavamo na lastni koži. Kako so nad sedanjimi razmerami navdušeni naključno izbrani državljani?

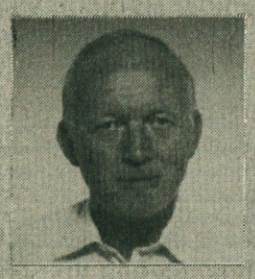

TINE KUHAR iz Kostanjevice: "Pri nas smo bili dolgo vajeni drugačnega dirigiranja, ker pa se tržnega gospodarstva učimo od vsepovsod, seveda delamo tudi napake. Spremembe bodo nekaj časa še zelo boleče. Stanje se bo verjetno izboljšalo z olastninjenjem, za uspeh našega gospodarstva pa bo potrebno dolgotrajno delo, ki bo temeljilo na znanju. Tujina bo morala v nas videti resne partnerje, to pa bo odvisno od nas samih.

ANTONIJA PLANINC, upokojenka iz Črnomlja: "Kar se sedaj dogaja v Sloveniji pri delitvi imovine, ni prav. Tisti, ki se znajdejo in so blizu informacij, si grabijo, drugi pa lahko opazujemo, kaj se dogaja, in nimamo besede in vpliva. Menim, da bi moral imeti delavec večje pravice in tudi več dobiti za svoje delo. Prav tako tudi upokojenci, od katerih mnogi kljub trdemu delu sedaj ne dobijo niti toliko, da bi dostojno živeli."

STANE SODJA, strojni delovodja s Sel pri Jugorju: "V naši državi srednji sloj izginja. Kmalu bo prišlo do tega, da bo velika večina zelo revnih, peščica pa izredno bogatih. Tisti, ki je pri koritu, je bolj seznanjen z vsem, ve, kako je moč dobiti denar, ima več možnosti odločanja. Ostala raja bo propadla do konca. V naši KS pa smo sploh tretjerazredni ljudje, saj še vodovoda nimamo. Kar pa se tiče lastninjenja, gre za veliko goljufijo."

IVAN UREK, kriminalist iz Kapel pri Brežicah: "Kapitalizma si nisem zamišljal tako, še posebej pa si nisem mislil, da se bo po firmah tako kradlo, kot se. Tak liberalni sistem omogoča, da si bodo tisti, ki so sedaj pri koritu, priskrbeli dovolj za svoje življenje in še za naprej, za bodoče rodove. V takem sistemu srednji sloj izginja in vse bolj se oblikujeta le dva sloja: na eni strani revni in na drugi izredno bogati ljudje."

MILAN SOTLAR, vodja izmene v Lisci Krmelj: "Socializem nas je res majčkeno pokvaril, saj smo le dvigali roke. Toda sedanja oblika kapitalizma je prej močno zaščitenega delavca naenkrat pahnila marsikje celo na cesto, vsekakor pa v dokaj brezpraven položaj. Takega izkoriščanja človeka po človeku si pa le ne bi smeli privoščiti, če se gremo demokratično in socialno čutečo državo. Se bo treba spet boriti za prvinske pravice?"

PETER RAVNIKAR, upokojenec Tesnil Trebnje: "Novodobno podjetništvo mi ni ničkaj povšeči, ker je to kapitalizem najslabše vrste, ki mu ni niti malo mar za delavca, ampak samo za profit. Če se bo nezaposlenost tako povečevala, se lahko bojimo tudi upokojenci za svoje pokojnine. Politiki ne pozanjo kulture dialoga in privoščijo si razne afere, da se zdi, kot da bo zdaj zdaj prišlo do končnega obračuna. Za tak družbeni red nam že ne gre."

MARJAN HRASTAR, delavec brez zaposlitve, iz Novega mesta: "Prejšnji sistem je pospiral nedelo, sedanji pa bogatenje. Rad bi delal kjerkoli in karkoli, pa je sedaj žal tako, da je zaposlitev priložnost le za izbrane. Kapitalizem v našo deželo ne prihaja, kapitalizem je že tu! Formula zanj pa je nam delavcem poznana: bogati bodo še bolj bogati, revni pa iz dneva v dan bolj revni. Lahko samo upamo, da se bodo naši otroci bolje znašli."

JANI TANKO, učitelj iz Ribnice: "Razlike v družbi, najsi bodo materialne ali duhovne, bodo bržkone vsaj v slovenskem primeru pripeljale do nekakšnega nezadovoljstva ljudi. S tem plačamo prehod iz enega v drugi politični in gospodarski sistem, ki je bil enkratna želja vseh Slovencev. Materialne razlike, ki so danes opazne in so nekako v škodo večine ljudi, se bodo sčasoma umirile. Tako bo zgodnji kapitalizem prerasel v kapitalizem."

ANTON LUNDER, hišnik iz Fare: "Razlike med ljudmi so velike in čedalje bolj se večajo. Ljudje nimajo dela, in tako ostajajo brez materialnih pogojev za življenje. Večino brezposelnih država sicer še žfotra', toda vsak čas bodo ti ljudje ostali brez dela in zaslužka. Kaj se bo zgodilo? Upajmo, da bosta prevladala mir in strpnost. Potrebujemo nova delovna mesta in zaposlitev za mlade ljudi."

V prvem krogu...

(Nadaljevanje s 1. strani)

in Alojz Zupančič (3,75 odst.). V 32-članskem občinskem svetu pa bodo imeli največ mandatov Slovenski krščanski demokrati - 9, Liberalna demokracija Slovenije 6, Slovenska ljudska stranka 5, Združena lista socialnih demokratov 4, Socialdemokratska stranka Slovenije 3, Slovenska nacionalna stranka 2, po enega pa Društvo Novo mesto, Narodni demokrati in Zasebni podjetniki.

OSILNICA - V Osilnici, ki je po številu prebivalcev najmanjša slovenska občina, je izmed 332 volilcev prehodilo pot na volišče 272 volilnih upravičencev, kar predstavlja 82-odst. udeležbo. Za župana so v prvem krogu izvolili Antona Kovača (SKD), ki je zbral 144 glasov. Kandidat Željko Knavs (LDS) jih je prejel 62 in David Žagar (SNS) 59. V občinskem svetu ima 5 mest SKD in 2 mesti LDS.

RIBNICA - V Ribnici sta se v drugi krog volitev za župana uvrstila Jože Tanko (SDSS) s 1.311 prejetimi glasovi in Janez Rus (SLS) s 1.755 glasovi. Benjamin Henigman (SKD) je dobil 1.207 in Alojz Češarek (ZLSD) 1.001 glas. V občinskem svetu bo pripadlo 6 mest SKD, po 4 SDSS in SLS, 3 ZLSD, 2 Obrtni zbornici in Zboru gospodarstvenikov in 1 mesto Neodvisni listi za družbene dejavnosti.

SEMIČ - V semiški občini je bila volilna udeležba 79,36 odst., v drugi krog volitev za župana pa bosta šla Jože Mihelčič (LDS), ki je zbral 39,30 odst. glasov, in Ivan Bukovec (SLS) s 34,67 odst. glasov. Za Franca Stariho (SKD) je glasovalo 15,85 odst., za Ferdinanda Jakšo (neodv.) 6,97 odst. in za Žarka Žbogarja (neodv.) 3,22 odst. Svetniki LDS v občinskem svetu so Marjan Tomaževič, Jože Ličen, Ivan Sepaher in Jože Cesar, iz SLS Jože Simonič, Ivan Križan in Ivan Ramuta, iz SKD Anton Malenšek, Martin Plut in Martin Sever. Svetnik iz SNS je Matija Skala, iz ZLSD Martin Henigsman, od neodvisnih kandidatov Semiča in vaških skupnosti Danilo Plut, medtem ko SDSS ni dobila nobenega sedeža.

SEVNICA - Na 39 voliščih v sevniški občini je v nedeljo glasovalo 8.404 (61,64 odst.) volilcev. Za občinski svet je največ volilcev (1.986) dalo glasove (26,7 odst.) SLS. Sledi SKD - 1.604 (21,6 odst.), ZLSD - 1.591 (21,4), SDSS - 1.105 (14,9), LDS - 1.062 (14,3) in DS - 92 (1,2 odst.). Največ mandatov - 7 je dobila SLS (5 direktno), sledijo SKD - 6 (4), ZLSD 5 (3), SDSS - 4 (1), LDS - 3 (1) in DS brez mandata. Neodvisni kandidat za župana Jože Peternel je dobil 3.680 (46,84 odst.) glasov, sedanja županja Breda Mijovič (ZLSD) 3.045 (38,76) glasov, Bojan Šalamon (SDSS) 937 (11,93) glasov, Samo Hajtnik (DS) 195 (2,48 odst.)

ŠENTJERNEJ - V občini Šentjernej je od 4.832 volilnih upravičencev šlo na volišče 3.552 volilcev, kar pomeni 73.51-odst. volilno udeležbo. V drugi krog volitev za župana gresta Franc Hudoklin (SLS) s 37,04 odst. glasov in Jože Krašna (SDSS) z 38,43 odst. glasov. Županski kandidat Jože Bregar (LDS) je dobil 16,82 in Slavko Franko (ZLSD) 7,72 odst. glasov. Od 17 sedežev v občinskem svetu bo imela SKD 4 sedeže, SDSS in SLS bosta imeli po 3, po dva sedeža Gospodarska lista, LDS, ZLSD in Kmečka lista 1 sedež.

ŠKOCJAN - V Škocjanu je postal župan Janez Povšič (skupina volilcev), ki je bil edini kandidat. V 12-članskem občinskem svetu bo pripadlo 5 mandatov SKD, po dva bodo imeli LDS, SLS in SDSS in enega državljanska lista.

TREBNJE - V trebanjski občini je glasovalo 9.210 volilcev (69,68 odst.), neveljavnih pa je bilo pri glasovanju za župana kar 832 glasovnic. Sedanji župan Ciril Metod Pungartnik (LDS)je dobil 49, 44 odst. glasov, Alojzij Metelko (SLS) 27,69 odstotkov, Janez Smolič (SKD) 17,94 odst., Janez Anton Kovačič (DeSUS) 4,94 odst. Za listo SKD je glasovalo največ - 2.281 (28,9 odst.) volilcev, sledi SLS - 2.075 (26,3), LDS - 1.334 (16,9), ZLSD 797 (10,1), SDSS - 788 (10,0), DeSUS 605 (7,7 odst.). Po neuradnih podatkih občinske volilne komisije v Trebnjem je v občinskem svetu pripadlo 8 mandatov SKD, 7 SLS, 3 LDS ter po dva DeSUS, SDSS in ZLSD.

Peta obletnica akcije "Sever"

Pred petimi leti se je slovenska politika postavila po robu takratni unitarni državi - V Brežicah razstava - V Dobovi notranji minister Andrej Šter podelil priznanji

BREŽICE, DOBOVA - Pet let mineva od dogodkov, ko se je slovenska politika postavila po robu takratni unitarni in totalitarni politiki zvezne države. V spomin na 1. december 1989, ko je bil preprečen miting resnice v Ljubljani, so slovenski policisti, ki so sodelovali pri osamosvajanju Slovenije, v Posavskem muzeju v Brežicah pripravili razstavo z naslovom "Aktivnosti policije v boju za samostojno in demokratično Slovenijo", slovesnost pa nadaljevali še v športni dvorani v Dobovi.

Miting resnice je bila prva resna preizkušnja za posebno enoto milice. Posavski policisti so nosili največjo težo priprav na preprečitev pohoda v Ljubljani, pomagali pa so jim še policisti iz Maribora, Slovenj Gradca, Celja in Murske Sobote. Ne glede na število mitingarjev so bili slovenski policisti pripravljeni, da jih s tako imenovano akcijo "Sever" ustavijo že na meji. Za to akcijo je bilo mobiliziranih več kot 2.000 policistov, največ jih je bilo ravno v Posavju. Organizatorji tega velikega zborovanja so želeli, da bi Slovencem razkrili resnico o Kosovu, v resnici pa so želeli "kosovizirati" Slovenijo, jo zaplesti v krvavo obračunavanje med Srbi in Albanci na naših tleh in s tem doseči upravičeno izvedbo izrednih razmer. Šlo je za provokatorsko akcijo v interesu jugoslovanske unitaristične politike, ki so ji bili procesi demokracije v Sloveniji trn v peti. Ljubljanski sekretariat za notranje zadeve je miting prepovedal.

• V začetku decembra je v Franciji potekalo 21. zasedanje Generalne skupščine Svetovne federacije veteranov, na katerem so sprejeli Združenje veteranov vojne za Slovenijo v polnopravno članstvo, ki šteje preko 26 milijonov članov s celega sveta.

Zaradi tega je nastala akcija "Sever". Vodstvo v organih za notranje zadeve je pripravilo načrt, po katerem naj bi se postavili po robu ne le skupinam razgrajačev, ki so bili specializirani za upizarjanje razgrajaških in rušilnih pohodov, ampak predvsem tistim, ki so bili pripravljeni izkoriščati in usmerjati njihovo delovanje. Prav v Dobovi, zadnji železniški postaji med Slovenijo in Hrvaško, kjer so pričakovali vstop največjega števila mitingarjev v Sloveniji, je po petih letih te korenite spremembe v slovenski politiki d tedaj skupne družave, spregovor tudi minister za notranje zadeve An drej Šter. Povedal je, da je neomajn pripravljenost slovenske policije odločilno vplivala na hitrost in sme spremem. Slovenski narod pa j tako spoznal, da ima svojo organ zirano silo, ki ga je pripravljena sposobna braniti - milico.

Razstava v Brežicah je le majhe izsek aktivnosti policije, ki so bil vezane na akcijo Sever do zgodovin skega trenutka, ko je slovensko zem ljo zapustila zadnja noga jugoslovan ske vojske. V Dobovi pa je minister za notranje zadeve Andrej Šter podel il priznanja ljubljanski in krški upra za notranje zadeve.

T. GAZVODA

PRIZNANJE UPRAVI ZA NOTRANJE ZADEVE KRŠKO - Na prireditv Dobovi, ki je bila posvečena peti obletnici akcije "Sever", s katero so slovens policisti v dneh od 29. novembra do 1. decembra 1989 preprečili napovedani m ting resnice, je minister za notranje zadeve Andrej Šter podelil priznanje upravi notranje zadeve Krško, ki ga je prevzel načelnik uprave Rajmund Veber. (Foto: Gazvoda)

Premalo otrok in nizka izobrazba

Na srečanju Iniciative Novo mesto govorili o kairski konferenci in nedograjeni novo meški porodnišnici - Med brezposlenimi mladimi več kot polovica brez izobrazbe

NOVO MESTO - Iniciativa Novo mesto, ki deluje kot društvo že dobro leto in je nastala na osnovah tradicije združevanja slovenskih žensk v Dobrniču, je konec novembra v Izobraževalnem centru Krke v hotelu Metropol organizirala že drugo srečanje, ki so se ga med drugimi udeležile tudi štiri poslanke v državnem zboru: Nada Skuk, Breda Pečan, Mihaela Logar, dr. Mateja Kožuh - Novak ter dr. Vida Čadonič - Špelič, od povabljenih kandidatov za novomeškega župana pa Jožica Miklič in dr. Tone Starc.

Dr. Mateja Kožuh - Novak, ki je bila na mednarodni konferenci o prebivalstvu v Kairu, je poudarila, da so končno tudi politiki sprejeli ugotovitve strokovnjakov, da se lahko pri načrtovanju prebivalstva največ naredi, če izobrazimo ženske. Tako dokument, ki so ga sprejeli, nalaga državam, da več denarja namenijo za njihovo izobrazbo. Vse države so s konsenzom sprejele, da ima posameznik in par pravico, da se svobodno odloča, kdaj in koliko otrok bo imel. Delegacija, ki je zastopala našo državo, je ugotovila, da na tem področju sodimo med najbolj razvite države, čeprav še vedno nimamo npr. koncepta stanovanjske politike.

• K slabšim zaposlitvenim možnostim mladih zelo veliko pripomore nizka izobrazba, znanje kot vemo, pa postaja v svetu vse bolj pomembno. Dr. Janez Gabrijelčič se je na srečanju zavzel, da bi morali dati znanju večji poudarek, predstavil pa je tudi idejo o univerzi v Novem mestu.

Pogovor je nanesel tudi na nedograjeno novomeško porodnišnico. Marta Račečič je povedala, kdaj se je gradnja začela in do kakšnih zapletov je pri tem prihajalo. Prisotne poslanke so zatrdile, da Novomeščani glede obravnavanja porodnišnice v parlamentu lahko računajo na njihovo podporo.

Čeprav drugje po Sloveniji število brezposelnih narašča, so na Dolenjskem prejšnji mesec zabeležili rahel padec, je povedal Matjaž Verbič iz novomeške enote Zavoda za zaposlovanje. Relativna stopnja brezposelnosti je pri nas najnižja, 11,9 odst., medtem ko ponekod po Sloveniji obsega celo 20 odst. aktivnega prebivalstva. Zmanjšal se je tudi delež mladih, ki iščejo delo, še vedno pa je med njimi več kot polovica takšnih, ki imajo le 1. in 2. stopnjo izobrazbe.

Mladi s 6. in 7. stopnjo izobraz nimajo težav z zaposlovanjem, le si delo želijo. Verbič je opozoril še problem ponovnega zaposlova nad 35 let starih žensk in nad 40 starih moških, ki potem, ko ostan brez službe, ne morejo dobiti n zaposlitve ne morejo dobiti. Posl ka Breda Pečan je opozorila, da se v Sloveniji začela pojavljati struktu na brezposelnost, izrazila pa je tu bojazen, kaj bo čez 15 let, ko nam primanjkovalo delovne sile, saj nam vsako leto rodi premalo otro

J. DORN

KO SE ZBERO ŽENSKE - Iniciativa Novo mesto, ki je usmerjena v spodbujanje vsega, kar je dobro za družino, in v pospeševanje splošnega napredka na Dolenjskem in v Beli krajini, ima že približno 200 članov. Konec novembra je medse povabila tudi poslanke državnega zbora, da bi skupaj z njimi spregovorili o aktualnih problemih. Srečanje so popestrili najmlajši iz folklorne skupine Kres, razstavo izdelkov pa so pripravili šmihelski osnovnošolci na temo družina.

Mariborsko pismo

Mariborčani so napol bojkotirali občinske volitve

Največ glasov Združeni listi in upokojencem

MARIBOR - Lokalnih volitev v Mariboru se je udeležilo natanko 49,7 odst. volilnih upravičencev oz. manj kot polovica od okoli 108 tisoč volivcev. Tako slaba udeležba, kakršne ne pomni niti dolgoletni sekretar mariborske volilne komisije Branko Gregorič, pa pravzaprav ni presenetila nebenega, ki spremlja gospodarske in politične razmere v štajerski metropoli. Večino Mariborčanov namreč trenutno veliko bolj skrbi, kako bodo razrešili svoje lastne eksistenčne in socialne probleme, kot pa to, kdo bo sedel v novem mestnem svetu, ki tako in tako ne bo imel kdove kakšnih pristojnosti.

Za zaskrbljenost in nezadovoljstvo imajo Mariborčani veliko tehtnih razlogov. V mestni občini je nezaposlenih že okoli 16 tisoč prebivalcev, stopnja brezposelnosti pa znaša skoraj 20 odst. V mariborski regiji je brezposelnih že blizu 32 tisoč delavcev, stopnja brezposelnosti pa se približuje 25 odst. Ravno v dneh pred volitvami se je "armada" brezposelnih povečala še za 207 trajno presežnih delavcev Jeklotehne, za 1.500 presežnih delavcev Tovarne avtomobilov, za 150 odvečnih delavk in delavcev Mariborske tekstilne tovarne - Tovarne tkanin Melje, za 160 delavcev Karoserista v stečaju, za 100 delavcev podjetja Ferromoto-avtomobili v stečaju itd.

O tem, kako se gospodarske razmere in socialna stiska odražata v političnem razpoloženju, zgovorno priča podatek, da se je pred lokalnimi volitvami na konvenciji vladajoče liberalne demokracije v Mariboru skupaj s kandidati za mestne svetnike zbralo v (pre)veliki dvorani Kino gledališča natanko 99 ljudi, čeprav se je konvencije udeležil tudi slovenski premier dr. Janez Drnovšek z nekaterimi ministri.

Še več možnosti za analizo političnega razpoloženja med Mariborčani pa nudijo volilni rezultati. Če že ni presenetljivo, da je v največjem slovenskem delavskem središču dobila največ - 16,4 odst. glasov - Združena lista socialnih demokratov, pa je naravnost osupljivo, da je postala druga najmočnejša stranka v mestu Demokratična stranka upokojencev, ki se bori za čisto sindikalne interese upokojencev, brezposelnih in invalidov. Liberalna demokracija, ki je pred dvema letoma v Mariboru z obljubami o "zgodbi o uspehu" pobrala blizu 30 odst. glasov, jih je tokrat dobila samo 13,5 odst. ali polovico manj. Ali je to dokončen poraz vladne politike v Mariboru?

Med županskimi kandidati pa sta se najbolje odrezala kandidat Združene liste socialnih demokratov Boris Sovič, za katerega je glasovalo 30,2 odst. volivcev, ter neodvisni kandidat dr. Aloj Križman, ki ga je podprlo 26,7 odst. volivcev. Dosedanji predsednik mestne vlade Anton Rous je podobno kakor kandidat vladajoče socialne demokracije zbral vsega okoli 12 odst. glasov.

TOMAŽ KŠELA

POSVET O AGRARNIH SKUPNOSTIH

KOČEVJE - Da bi čimbolj poenostavil vse postopke pri vzpostavitvi agrarnih skupnosti, je občinski izvršni svet pripravil posvet, na katerem je Rudi Šimac iz Kromberga pri Novi Gorici pojasnil vse, kar je potrebno, da se premoženje teh skupnosti vrne v last in posest. Ob tem je poudaril, da se je za vrnitev premoženja agrarnih skupnosti posebej vneto prizadeval zato, ker meni, da so lastniki tega premoženja najboljši gospodarji.

V. D.

AKCIJSKA PRODAJA TRAKTORJEV ZETOR

SEVNICA - Kmetijski oskrbovalni center v Sevnici prodaja v decembru traktorje Zetor s 3-odstotnim popustom. Vsak kupec bo, odvisno od vrednosti nakupa, prejel še darilo, in sicer aparat bele tehnike ali satelitsko anteno ali komplet aparatov Tefal.

LJUBITELJI CVIČKA!

TREBNJE - Društvo vinogradnikov Trebnje vabi vinogradnike in ljubitelje cvička v kulturni dom v Trebnjem v nedeljo, 11. decembra, ob 14. uri, kjer bo bogat kulturni program. Nastopil bo oktet Lipa iz Trebnjega pod vodstvom Toneta Strmoleta, mirenski in mokronoški pevci bodo predstavili zborovsko spevoigro avtorja Staneta Pečka "Oče nebeški, glej", dr. Julij Nemanič pa bo predaval o kletarjenju. Po predstavi bo veselo tudi v gostilni Opara.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V decembru se je tržnica v okviru Miklavževega in novoletnega sejma preselila na Glavni trg. V boju za kupca prodajalci ponujajo sadje po ta čas najnižjih cenah. Mandarine so samo 90 tolarjev, pa tudi banane imajo dnevno ceno pod sto tolarji. Na tržnici smo izpisali še naslednje cene: koren, koleraba, redkev 100 tolarjev, jajca 20, sirček 200, smetana 600, ocvirki 500, krvavice 600, slivovka 600, suho sadje 500, radič 200 tolarjev. Pri sadju in zelenjavi je cvetača 180, zelje 63, hruške 130, jabolka 79, banane 90, grozdje 216, orehi 1.000, česen 221 in čebol 210 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 250 do tri mesece starih in 120 starejših prašičev. Mlajših so prodali 130 po 280 do 320 tolarjev, starejših pa 50 po 220 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

Bo kmetija ostala pri načrtih?

Zevnikovi iz Brezjega pri Bojsnem upajo, da bo načrt oživljanja njihove kmetije iz diplomske naloge postopoma tudi zaživel - Premalo izkoriščeni finančni viri

GLOBOKO - Načrti so marsikdaj daleč od resničnosti. Morda se je tako zazdelo tudi vsem, ki so pretekli petek spremljali predstavitev diplomskega dela sedaj že diplomirane arhitektke Irene Gorjup. Na osnovi Strategije razvoja turizma v občini Brežice, ki jo je pripravila že prej, je v svoji nalogi naredila načrt za vsebinsko in oblikovno oživitev Zevnikove kmetije v Brezjem pri Bojsnem.

Kmetija je ena največjih v okolici (20 ha), ima veliko dvorišče, tudi pozimi je lahko dostopna in ima predvsem mlade in ambiciozne gospodarje. Živijo v premajhni in vlažni leseni hiši in se (težko) preživljajo z živinorejo, medtem ko jim je za dokončanje že postavljene nove hiše zmanjkalo denarja. Kako bi domačijo preuredili in njeno dejavnost oživili, tako da bi gospodarjem in tudi njihovim otrokom nudila boljšo prihodnost, se je spraševala avtorica diplomskega dela.

Temeljito je proučila obstoječa stanovanjska in gospodarska poslopja ter določila, kakšna naj bi bila, čemu naj bi služila v prihodnosti in kaj vse je treba za to narediti. Gorjupova je presegla samo arhitekturo stavb in jim je vdihnila tudi vsebino, kmetiji kot celoti pa pokazala, kaj bi lahko iz nje nastalo. Kmetija naj bi se postopoma razvijala v turistično kmetijo s ponudbo doma pridelane hrane in divjačine.

Irena Gorjup je delala svojo diplomsko nalogo dve leti in ravno toliko časa Zevnikova že trkata na različna vrata za kredite. Doslej jim pri kreditih za kmetijstvo iz naslova demografsko ogroženih območij nista uspela pridobiti, a še naprej kandidirata na razpisih in upata na najboljše. O načrtih Zevnikove kmetije smo tudi mi pred časom že pisali v naši Prilogi.

B. D.-G.

• Kot je poudaril direktor brežiškega Zavoda za prostorsko načrtovanje Dušan Blatnik, so tako predstavitev naloge organizirali tudi zato, da bi vzpodbudili krajevno skupnost k aktivnosti tudi v tej smeri. Pri tem je omenil možnost vključevanja v program Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV), ki jih država vse bolj podpira. Ne bi smeli zanemariti niti drugih virov, ki bi se jih z usklajeno akcijo dalo vzpodbuditi. Bojan Jevševar z občinskega sekretariata za kmetijstvo je še povedal, da je bil doslej edini naslov za te zadeve Ministrstvo za kmetijstvo, vendar bi bilo nujno pri tem vključiti še druge resorje - gospodarski razvoj in turizem.

POTREBOVALI BI GA TUDI DANES - V Kapelah pri Brežicah so minulo soboto odkrili spominsko obeležje ob 120. obletnici rojstva svojega rojaka Andreja Žmavca. S tem so se želeli oddolžiti uglednemu pedagogu, prvemu slovenskemu poznavalcu vin in vzgojitelju prvega rodu slovenskih enologov, borcu za kakovostne sorte trt in za kakovostno vino ter pobudniku zadružništva na Slovenskem. Spominsko obeležje (na sliki), ki ga je zasnoval arhitekt Franc Filipčič, je odkril kmetijski minister dr. Jože Osterc. "Žmavc se je zavzemal za več znanja, dobro zakonodajo in za stroge inšpektorje na področju kmetijstva, kar je aktualno še danes," je dejal dr. Osterc. Ob tej priložnosti so častni gostje ob obeležju zasadili tudi vinsko trto. Nazdravili so z Grajskim biserom (rose) z Žmavčevo spominsko značko, ki ga je podjetje Vino Brežice napolnilo v počastitev obletnice. Pošta je izdala priložnostni žig in dopisnico, Posavski muzej pa postavil spominsko razstavo v podružnični OŠ Kapele, ki so jo odprli po slovesnosti. (Foto: B. D.-G.)

DEGUSTACIJA V DRAŠIČIH

DRAŠIČI - V soboto, 17. decembra, bo ob 17. uri v soseski zidanici v Drašičih četrta degustacija vin iz drašičkega vinorodnega okoliša, ki jo bo vodil dr. Julij Nemanič. Zato prireditelji vabijo vse vinogradnike iz tega okoliša, da oddajo vzorce vin v četrtek, 15. decembra, od 17. do 20. ure, embalažo za vino pa dobijo prav tam istega dne od 12. ure naprej. Vse informacije je moč dobiti pri Tonetu Kostelcu, tel. 59-093.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Vpliv nizkih temperatur na zorenje vina

Vino je živo bitje in kot tako reagira na nižje temperture. Pospešeno se izloča vinski kamen (sol vinske kisline), kar pomeni delno razkisovanje vina. Takšna ohladitev je zaželjena za vina, ki se bodo stekleničila. Glede na temperaturo, ki je blizu 0° C, in dolžino trajanja take temperature, je vino lahko v celoti stabilizirano na "vinski kamen".

Namen tega članka je predvsem opozoriti na možno oksidacijo vina, ki jo pospešujejo nizke temperature. Znano je, da se pri nižji temperaturi plini hitreje topijo v tekočini oziroma tekočine vsrkajo večjo količino plinov, če so hladnejše. Zato peneča vina ponudimo ohlajena, da ostane več plina (CO_2) v vinu, ki dalj časa obdrži svežino.

Zrak vsebuje velik del kisika, ki vino oksidira. Nižanje temperature pa povzroča krčenje tekočine, zmanjševanje volumna in srkanje zraka. Tudi dotočen sod ni več zvrhano pol, ko se vino ohladi. Zaradi zmanjšanja količine vina v sodu nastane na vrhu soda ob piliki zračna blazinica, kar pomeni, da se vino zrači. Krčenje volumna vina v sodu pa spremlja tudi s črpanje zraka skozi lesne pore na vsej površini soda. Zračenje pa zmanjšuje tudi prosti SO_2. Zato svetujem, da se vino ponovno analizirate in po potrebi dožveplate, zlasti če je količina prostega SO_2 padla pod 15mg/l.

Vpliv ohladitve vina na oksidacijo je še večji v nedotočenih sodih. Taka vina, ki niso popolnoma povrela in smo jih še segrevali s prečicami, da bi vrenje potekalo, bo sedaj v teh hladnih dneh nemogoče reševati. Sploj pa svetujem, da s to prakso prekinete in vina normalno prvič pretočite. Lahko se zgodi, da bo tako vino na spomlad še lepo povrelo, če je drugače zdravo in ga ne pustimo na drožeh. Droži so namreč prenevarne, da bi vino na njih ležalo do spomladi, zaradi kvasovk, ki so v drožeh. Danes, ko se dobijo suhe kvasovke, jih laho pripravimo na spomlad, ko se bo temperatura vina dvignila na 15° C, če se vino ni drugače pokvarilo ali zbolelo (cik).

Sedaj je v glavnem že minila nevarnost pojave smrdljivega vonja po gnilih jajcih, če do tega še ni prišlo doslej. Kljub temu pa še vedno svetujem, da vino redno opazujete oziroma pokušate in si vtise zapisujete. Tako boste spremljali zorenje vina, spreminjanje in rast kakovosti ter pridobili izkušnje glede barve, vonja in okusa vina.

Dr. JULIJ NEMANIČ

Nevednost bo, kot običajno, "kaznovana"

Kmetijska davčna napoved že po novem zakonu

Kmalu bo treba napisati napovedi za odmero davkov po novem zakonu, zato bo koristno poznati novosti, ki jih le-ta prinaša. Osnova za odmero davka v kmetijstvu ostaja katastrski dohodek (KD), le dejavnosti, ki so izjemno intenzivne in ki lahko shajajo celo brez zemlje, so obdavčene drugače, po dohodku.

Če je KD manjši od tretjine povprečne letne plače zaposlenih v Sloveniji v preteklem letu, je lastnik zemlje oproščen davka. Prav tako se vsem zavezancem zmanjša osnova za dohodnino za znesek, ki predstavlja 11 odst. letne povprečne plače zaposlenih v Sloveniji; če je zavezanec starejši od 65 let, pa še za 8 odst. Za prvega otroka ali vzdrževanega družinskega člana se osnova zmanjša za 10 odst., za drugega pa še za nadaljnjih 15 odst. letne povprečne plače zaposlenih.

Novi zakon določa tudi, da varovalni gozdovi niso obdavčeni in da za nove sadovnjake in druge dolgoletne nasade 6 let ni treba plačevati davkov. Davčnih olajšav so deležni tudi nakupi kmetijskih strojev ter naložbe v obnovo kmetijskih poslopij. Zavezanci lahko uveljavljajo 25-odstotno znižanje katastrskega dohodka za štiri leta. Posebnih olajšav so deležni lastniki zemljišč, ki so jih prizadele naravne nesreče, rastlinske bolezni ali škodljivci, če se je KD zmanjšal za najmanj eno petino.

Seveda je treba poprej škodo komisijsko oceniti in vložiti prošnjo za zmanjšanje davčne odmere. Če prošnja ni vložena pravočasno, to je do konca leta, se olajšava prizna šele od 1. januarja prihodnjega leta. Prav bi bilo, da bi se kmetje natančneje poučili o zakonu, predvsem pa olajšavah, ki jih lahko uveljavijo le, če zanje tudi vedo.

- n

ZADRUŽNA ZVEZA SLOVENIJE SPOROČA

Da ne bi bili spet razočarani

Iz ZZS o novostih glede štipendij prosilcev, pri katerih se za pridobitev upošteva katastrski dohodek

LJUBLJANA - V Uradnem listu RS št. 69 je bila objavljena sprememba pravilnika o štipendiranju (U.l. RS št. 29/93, 64/93 in 64/94). Po novi določbi se za izračun katastrskega dohodka uporablja količnik na podlagi pravilnika o metodologiji za upoštevanje dohodka iz kmetijske dejavnosti za pridobitev pravice do socialnovarstvenih dajatev in denarne pomoči, ki je izračunan na podlagi podatkov za drugo trimesečje in pomnožen s količnikom 1,92. Takšno ureditev smo v Zadružni zvezi Slovenije z dopisom predlagali Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve že 12. oktobra.

2. člen pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o štipendiranju pravi, da se sprememba uporablja za šolsko leto 1994/95. S to spremembo mnogi prosilci niso seznanjeni. Prav tako mnogi sploh niso vložili prošenj, ker so bili obveščeni, da glede na količnik za preračun katastrskega dohodka ne izpolnjujejo pogojev za pridobitev štipendije.

Zato smo v Zadružni zvezi Slovenije predlagali Republiškemu zavodu za zaposlovanje in ministrstvu za delo, naj se objavi nov razpis za štipendije, v katerem bo vsem prosilcem dana možnost, da kandidirajo ob upoštevanju katastrskega dohodka, obračunanega po novi metodologiji. Na naš dopis smo 21.11.1994 prejeli odgovor Ministrstva za delo, da naknadnega razpisa ne nameravajo objaviti, "ker faktor za izračun katastrskega dohodka ni bil predmet razpisa". Cinizem, brez primere, podpisan s strani državnega sekretarja Miroslava Bergerja!

Republiški zavod za zaposlovanje bo prejete prošnje za štipendije, pri katerih se upošteva katastrski dohodek, ponovno obravnaval in njihovo reševanje uskladil z objavljeno spremembo.

Vsi, ki smo upali, da bo država omogočila kandidiranje vsem kmečkim otrokom, tudi tistim, ki vloge brez upa zmage sploh niso vložili v roku, ko so veljale nemogoče razmere glede obračuna katastrskega dohodka, smo spet ostali praznih rok. In to volilnemu času in obljubam navkljub.

MARTIN NOSE, dipl. oec.

KMALU ŠOLSKI ČEBELNJAK

RIBNICA - Člani čebelarskega krožka ribniške šole imajo zdaj začasni čebelnjak v Slatniku, novega pa bodo postavili najkasneje do konca marca med šolo in športnim centrom v Ribnici. Mentor krožka Bogo Abrahamsberg je povedal, da bodo imeli zunaj čebelnjaka postavljen še nakladalni LR panj, ki mu pravijo tudi ameriški panj. To bo prvi tak panj na kočevsko-ribniškem območju. Namenjen bo poduku tudi vsem odraslim čebelarjem, ki o tem panju malo vedo, ne uporablja pa ga še nihče. Panj ima več posebnosti, glavna pa je gotovo ta, da je v njem donos medu tudi do 150 kg na leto, medtem ko je v AŽ panju največ 40 kg.

kmetijski nasveti

Neizkoriščena reja puranov

Puran je med najlepšimi darovi, ki jih je stari svet poklonil novemu svetu, pravijo v ZDA, kjer pojedo na leto nad dva milijona ton puranjega mesa. Ameriška družina ne počasti tradiciji primerno zahvalnega dne ali božiča, če nima pečenega purana na mizi. Prireja in poraba perutnine mesa pa se povečuje tudi v zahodni Evropi, in ker ji želimo slediti, lahko pričakujemo, da se bodo prehrambene navade tudi pri nas spreminjale in prilagajale. Reja puranov ali pur nudi tudi možnost preusmeritve za nekatere naše rejce in prvi rezultati so že tu. Zlasti zadnji dve leti, odkar so se pojavile težave pri nakupu puranov v Pazinu, nekdaj največjem jugoslovanskem rejskem središču, se je začela širiti slovenska reja.

Puranje meso je tako priljubljeno zaradi svoje okusnosti in biološke vrednosti, predvsem pa zato, ker vsebuje malo maščob in je lahko prebavljivo, to pa je prav tisto, kar zahtevata sodobno prehranjevanje in medicina. Reja puranov ima drugačne tehnološke zahteve kot reja piščancev, ki je v Sloveniji predimenzionirana, saj je s piščančjim mesom oskrbovala tudi velik del nekdanje skupne države. Vendar se ni treba bati, da je ne bi obvladali.

Razlike med rejo piščancev in puranov so predvsem v tem, da puranji rastejo hitreje in zato potrebujejo bogatejšo krmo z več lahko prebavljivimi beljakovinami. Kot je znano iz naše kmečke reje, ki se je precej opustila, so mladi purančki zelo občutljive živalice in morajo biti deležne posebne skrbi glede toplote, vlage, stelje in hrane. Potrebujejo tudi tri- do štirikrat večji vzrejni prostor kot piščanci. Vsekakor ne gre brez strokovnega znanja, ki pa ga vsak ne premore in je zato priporočena kooperacijska reja.

Ta se je v Sloveniji že začela širiti, precejšnje zasluge za to ima tudi podjetje Lokastar, d.o.o., iz Škofje Loke. Tam računajo, da bi se z rejo puranov lahko ukvarjalo še kakih 200 kmetij, če bi dosegli porabo 5 kg puranjega mesa na prebivalca, kar ni pretirano. V Lokastaru je mogoče dobiti tudi dodatne in obširnejše informacije o reji, kot povzemamo iz revije Kmetovalec.

Inž. M. L.

SIRARNA TUDI NA STUDENCU - Direktor Kozjerejske zadruge Capra Bohor inž. Ivan Doberšek je kandidatu za župana Jožetu Peternelu, ki na svojih predvolilnih nastopih pogosto govori tudi o dopolnilnih kmetijskih dejavnostih, posebej še o sirarnah, razkazal sirarno, ki jo urejajo pri Matkovih na Studencu. Predelala bo lahko 600 do 1000 litrov mleka na dan. Capra ima zaenkrat 18 kooperantov, tudi izven sevniške občine. Mira Matko je povedala, da redijo 48 koz srnaste pasme, s katerimi je precej dela. Peternel je poudaril, da je potrebno izdelati kakovostne sire, da jih bo prišel kupec iskat. Omenil je, da so naši hribi podobni avstrijskim in da tam ni sramota pasti npr. 100 ovac, zakaj ne bi potemtakem pri nas razvijali tudi kozjereje, ko pa ima Evropa preveč kravjega mleka! (Foto: P. Perc)

GOTOVINSKI KREDITI ZA OBČANE
garancija s čeki tekočega računa
MAVRICA, d.o.o.
Novo mesto, Muzejska 3 (068) 321-751
Krško, Cesta MDB 12 (0608) 22-609
Radeče, Cesta OF 2 (0601) 85-313
Posredovanje pri nepremičninah
Prodaja vozil

HELENA MRZLIKAR **gospodinjski kotiček**

Za dobre jetrne klobase

Za jetrne klobase skuhamo takoj po klanju še toplo meso, ker s tem dosežemo, da imajo jetrnice značilni okus po sveže kuhani svinini in večjo vezivnost med sestavinami. Za dobre jetrnice morajo biti jetra sveža, da obdrže svoj prijetni sladki okus. Če jih ne moremo predelati takoj, bomo imeli dosti boljše klobase, če položimo jetra za nekaj časa v kislo mleko. Mesa in drobovine ne smemo skuhati preveč, ker taka klobasa nima zadostne vezivnosti niti ni dobrega okusa, še manj pa se da dobro rezati. Na kocke zrezano slanino na hitro oblijemo z vročo vodo, da se kocke ločijo druga od druge in da odstranimo z njih že stopljeno maščobo. S tem dosežemo, da so kocke v klobasah lepo vidne in se klobasa lepše reže.

Uporabimo lahko surova ali obarjena jetra. Če uporabimo surova, se bo klobasa lepo rezala, če pa jetra prej obarimo, voda ne sme biti prevroča, da jetra ne otrde. Čebulo za klobase skuhamo, prepražimo in nato zmeljemo. Klobase, ki jim dodamo surovo čebulo morajo porabiti takoj, ker po daljšem času povzroča čebula zakisanost klobas. Z zmesjo, v kateri so sveža jetra, črev ne smemo preveč napolniti, da pri kuhanju ne popokajo, ker se jetra napno. Na splošno pa to velja tudi za klobase, ki so napolnjene z žitnimi kašami, kot so riž, ječmenček, proso in ajda.

Jetrne klobase obarjamo v večji posodi z dovolj vode in pri temperaturi 90° C. Če nam pri kuhanju katera poči, jo takoj porabimo. Nekateri klobase med kuhanjem prebodejo. S tem odide zrak in nekaj maščobe. Vendar se v praksi tega postopka izogibamo in predvsem pazimo na pravilno polnjenje črev. Kuhane klobase speremo s toplo vodo, da ostranimo maščobo s površine. V hladnem prostoru in na čisti podlagi jih dobro ohladimo. Nato jih obesimo v dimnico in dimimo kratek čas pri temp. do 22° C. Klobasa je suha, ko dobi črevo lepo rumeno barvo in klobasa prijetno diši po prekajenem.

IZ NAŠIH OBČIN

Pravice delijo politiki in ne strokovnjaki

Javna tribuna o občinah, delu in razlikah

NOVO MESTO - Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve si sicer prizadeva, da bi bilo v Sloveniji dovolj delovnih mest, da bi družine živele in delovale zgledno in da ne bi bilo preveč bolečih družbenih razlik. Toda od uresničitve omenjenih ciljev je Slovenija še daleč. V državi tudi ni enotnega mnenja o tem, kako doseči take cilje, in o tem, ali se je sploh potrebno truditi zanje.

Tako bi lahko povzeli razprave z nedavne okrogle mize v Novem mestu, ki jo je organizirala Združena lista socialnih demokratov in ki so se je udeležili med drugimi ministrica Rina Klinar, Miran Potrč, državni sekretar Miro Berger in predstavniki nekaterih regijskih in novomeških občinskih ustanov s področja zaposlovanja in družbenih dejavnosti.

Ministrica Klinarjeva je na tribuni slišala očitke invalidov, da nekaterim skupinam invalidnih oseb vlada zmanjšuje pravice, in to s predpisi, ki so se znašli v obdelavi v državnem zboru. Ministrica se je trudila, da bi v navzočih pregnala strah pred tako nevarnostjo. Toda bojazen je ostala vse do konca okrogle mize, še zlasti zato, ker je Miran Potrč naravnost

• Podjetništvo v povezavi s pravicami zaposlenih državljanov ponuja črno sliko, kot so menili na javni tribuni. Delodajalci v številnih primerih grobo kršijo pravice delavcev in prefinjeno izkoriščajo slabo plačano delovno silo, ugotavljajo svobodni sindikati. V primerjavi s preteklostjo podjetja dajejo manj denarja za izobraževanje svojih strokovnjakov. Dolenjska podjetja poleg naštetega bremeni še dejstvo, da so večinoma delovno intenzivna.

povedal, kako deluje parlament. Rekel je, da bo tudi v zvezi s pravicami invalidov državni zbor odločal politično in ne strokovno.

Delo in zaposlovanje je velik slovenski problem. Brezposelnost, ki je - izražena v številkah - dosegla že več kot 125 tisoč, je po mnenju ministrice največji problem države, čeprav se slednja lahko tolaži z dejstvom, da je slovenska stopnja brezposelnosti nižja od evropske. Ministrstvo se resno loteva problema in s tem v zvezi tudi daje denar v tista podjetja, kamor se po njegovem mnenju splača.

M. LUZAR

J.-M. HOLLENSTEIN IN J. LAP ČASTNA OBČANA

NOVO MESTO - Do roka je občinska komisija za priznanja in odlikovanja dobila dva predloga za imenovanje za častnega občana občine Novo mesto in oba so delegati na zadnji seji občinske skupščine sprejeli. Tako bosta na slavnostni seji občinske skupščine konec leta listino o imenovanju za častnega občana dobila Jean-Marie Hollenstein, prior kartuzijanskega samostana v Pleterjah, in Jožef Lap, prošt kolegiatnega kapitlja v Novem mestu. Predlogov za podelitev plakete Novega mesta ni bilo.

POVABILO NA ČAJANKO

NOVO MESTO - Krajevna organizacija RK Kandija-Grm vabi vse krvodajalce in starejše občane krajevne skupnosti 21. decembra ob 15.30 v prostore postaje RK v Smrečnikovi ulici 16 na čajanko s srečelovom, na kateri se bomo poslovili od starega leta in se pogovorili o načrtih za novo. Za kulturni spored bo poskrbela osnovna šola Grm.

KO RK Kandija-Grm

KAKŠNA JE SPLOH DOLŽNOST MEDIJEV?

Izrek "Misli globalno, delaj lokalno!" očitno na Dolenjskem ne drži popolnoma, vsaj ne za večino novinarjev lokalnih medijev. Ob 1. decembru, svetovnem dnevu boja proti aidsu, so namreč strokovnjaki Zavoda za zdravstveno varstvo iz Novega mesta vzorno pripravili novinarsko konferenco o aidsu. Ta kuga 20. stoletja namreč ni prizanesla niti našemu delu Slovenije, saj je lani že zahtevala prvo žrtev tudi na Dolenjskem, odkrili so tudi dva okužena z virusom HIV, koliko je neodkritih, ostaja skrivnost. Ker so mediji v službi javnosti, bi seveda človek pričakoval, da se bodo takšnega odkritega pogovora o aidsu v Novem mestu udeležili vsaj novinarji treh lokalnih radijskih postaj in lokalne televizije. Očitno je predvolilna mrzlica preveč ogrela nekatere medije, prizadevanja domačih dolenjskih zdravnikov, da bi o aidsu spregovorili preko medijev, pa je naletela na odziv le v naši hiši.

UREJENA GOSPODIČNA - Pionir je končal za letos predvidena dela pri sanaciji studenca Gospodična na Gorjancih. Prejšnji petek sta si opravljena dela ogledala tudi Jože Perše (levi), predsednik Planinskega društva Novo mesto, ki je investitor teh del, in nadzornik del mag. Rober Duša iz novomeškega Vodnogospodarskega podjetja. Letošnja dela so veljala 7 milijonov tolarjev, opravili pa so jih lahko z velikodušno pomočjo novomeške Krke, svoj delež sta prispevala še občina in Pionir, nekaj pa je kapnilo tudi od države. Obnovili so obzidavo studenca, lepo uredili plato pred njim, odstranili divji črpališči in še kaj. Za prihodnje leto načrtujejo gradnjo biološke čistilne naprave za planinski in bližnji Pionirjev dom. (Foto: A. B.)

PRENOVLJENI GLOBTOUR - Turistična agencija Globtour ima v Novem mestu že 15 let svojo poslovalnico. Prejšnji petek so na manjši slovesnosti odprli prenovljene prostore te poslovalnice, kar je veljalo blizu 2,5 milijona tolarjev. V novomeški poslovalnici Globtoura sta zaposleni dve ženski, ukvarjajo pa se s počitniškimi aranžmaji, organizacijo skupinskih izletov, tu je moč seveda dobiti številne turistične informacije, precejšen poudarek pa je na prodaji letalskih vozovnic in vsega, kar je s tem v zvezi. (Foto: A. B.)

Vsak dan očistijo 13 hektarjev

Družinsko podjetje Intel servis s 170 zaposlenimi je največje zasebno podjetje na Dolenjskem - Tudi grosistična prodaja - Kmalu še selitve kot posebna storitvena dejavnost

NOVO MESTO - Intel servis je največje zasebno podjetje na Dolenjskem in največje v svoji stroki v Sloveniji. Gre za družinsko podjetje, ki ga vodita Janez in Danica Štrukelj. V rednem delovnem razmerju v tej firmi, ki se, najbolj splošno povedano, ukvarja s čiščenjem prostorov, je več kot 170 ljudi, poleg tega pa pri njih stalno dela več pogodbenih delavcev.

Janez Štrukelj je na svoje začel spomladi 1991, prej pa je bil na občini poveljnik občinskega štaba civilne zaščite. "Najprej sem nameraval ustanoviti firmo, ki bi se ukvarjala z organizacijo, računovodskimi storitvami, davčnim svetovanjem in podobnim, že v postopku registracije pa se je pokazalo, da bi bilo največ dela pri čiščenju," je povedal Štrukelj. Takoj je zaposlil 12 delavk, čez mesec dni jih je bilo že blizu 30, danes pa, več kot 170. Sedaj pri 42 stalnih strankah opravljajo redno vsakodnevno čiščenje prostorov. Tako zaposleni v tej firmi vsak dan očistijo kakih 130.000 m² površin. Njihov največji naročnik je novomeška bolnišnica. "Razen v Novem mestu redno delamo še v Metliki, Črnomlju, Brežicah, Krškem in Sevnici, sežemo celo v del občine Laško, z občasnimi deli se širimo po celi Sloveniji, delali smo tudi že v Hrvaškem primorju in še kje," pripoveduje Štrukelj.

V Intel servisu imajo 7 poslovnih enot: Bolnica, Novo mesto, Črnomelj, Brežice, Mobilna ekipa, Dom servis in skupne službe. Firma ima 16 avtomobilov, najsodobnejšo opremo, vsa čistila, ki jih uporabljajo, pa so ekološko neoporečna. "Najhujša kazen je zagrožena za tiste naše delavce, ki ne bi spoštovali predpisov iz varstva pri delu in ki bi imeli neprimeren odnos do okolja. Če se le da, ko opravljamo delo, za katerega smo plačani, očistimo ali vsaj kaj postorimo še v bližnji okolici. V firmi smo se prav zaradi varstva okolja odpovedali avtomobilom znamke Wartburg, čeprav so bili za nas najbolj priročni," trdi Štrukelj.

Večina zaposlenih je žensk, imajo pa tudi 6 zaposlenih z višjo in 2 z visoko izobrazbo. Na plače, ki so take, kot jim gredo po kolektivni pogodbi, zaposlenim ni bilo doslej še nikoli treba čakati niti dneva, čeprav je nekaj njihovih naročnikov slabih in nerednih plačnikov. Ukvarjajo se tudi z grosistično prodajo čistilnih strojev, pripomočkov in čistil. "Zmeraj več dela je za naš Dom servis. Kličejo nas starejši ljudje, ki sami ne morejo redno čistiti stanovanj in hiš ali vsaj za občasna večja čiščenja, vse več pa tudi mlajši zaposleni ljudje, ki za ta dela nimajo časa. Mi res nismo najcenejši, a smo zmeraj na voljo in za nami nihče ne popravlja. Občutimo pa že pomanjkanje delavcev, pa naj gre za čistilke ali strojnike. Pesti pa nas tudi pomanjkanje prostora," pravi Štrukelj, ki za svojo firmo išče večjo stavbo. Poleg tega namerava podjetni Štrukelj uvesti še novo dejavnost - selitve.

A. BARTELJ

PRISPEVALI SO ZA VESELI DECEMBER

NOVO MESTO - Že prejšnji teden smo zapisali, da so generalno pokroviteljstvo nad prireditvijo Veseli december prevzeli obrtniki novomeške občine, ki bodo po 500 tolarjev prispevali tudi za svoje zaposlene delavce. V tem tednu so na žiro račun glavnega organizatorja Zveze prijateljev mladine št. 52100-678-80209 prispevali: Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije - Območna enota Novo mesto 75.000 tolarjev, Služba družbenega knjigovodstva 69.000, Krajevna skupnost Podgrad 23.000, Tabacum, d.d., Novo mesto 10.000, Investbiro, d.d., Novo mesto 5.000, Krajevna skupnost Stopiče 25.000, Novoline, d.d., Novo mesto 9.000, Krajevna skupnost Uršna sela 20.000, Krajevna skupnost Dolž 15.000, Servis Jože Jarc Mirna Peč 5.000, Bramac, d.d., Škocjan 20.000, Občinski sodnik za prekrške Novo meto 16.500, Osnovna šola Šmihel 15.000, Spina, d.d., Novo mesto 9.000, ZŠAM Novo mesto 10.000, RTC Novo mesto 10.000, Krajevna skupnost Brusnice 30.000, Osnovna šola Center 50.000 in Osnovna šola Grm 50.000. **Hvala vsem!**

Prag za kraj in z domačini

ŠENTJERNEJ - Vodstvo krajevne skupnosti Šentjernej je ustanovilo javno podjetje Prag Šentjernej d.o.o. Za to se je odločilo zaradi spremenjene davčne politike, po kateri krajevne skupnosti niso bile več oproščene plačila prometnega davka. Na odločitev je vplivalo tudi dejstvo, da se je krajevna skupnost doslej že ukvarjala s prodajo pogrebnega materiala, z organiziranjem živinskega sejma in podobnimi dejavnostmi, s katerimi se kot družbenopolitična skupnost ne more ukvarjati.

Omenjeno podjetje naj bi vzdrževalo pokopališča in druge komunalne objekte ter javne površine v sedanji krajevni skupnosti in bodoči občini Šentjernej. Na ta način si je KS Šentjernej pridobila nekaj prednosti pred drugimi, saj je z ustanovitvijo svojega podjetja že zagotovila delovanje nekaterih javnih dejavnosti. Podjetje bo z ustvarjenim dobičkom pomenilo za KS in bodočo občino Šentjernej tudi vir prihodka. Ustanovitelj in 100-odstotni lastnik podjetja je KS Šentjernej.

Kot meni Jože Bregar, direktor Praga Šentjernej, bo podjetje letos doseglo dober poslovni rezultat.

L. M.

UKRAJINSKI KOZAKI NA TRGU

NOVO METO - v okviru Veselega decembra bodo v petek ob 17. uri pred rotovžem nastopili popularni Ukrajinski kozaki. Njihov nastop bosta popestrila Aleš Hodalin in Marjan Pirnar.

Izvršni svet na pomoč gradbincem

Težave GIP Pionir

NOVO MESTO - Novomeški izvršni svet, ki je v torek razpravljal o sanaciji GIP Pionir Novo mesto, ugotavlja, da se stanje v omenjenem podjetju ne izboljšuje. Izvršni svet bo predlagal ministrstvu za finance, da bi le-to odložilo temu novomeškemu gradbenemu in industrijskemu velikanu plačilo obveznosti iz dohodnine za september 1994. Poleg tega bo izvršni svet predlagal svetu bodoče občine Novo mesto, naj podjetju Pionir pomaga.

Na torkovi seji so se člani izvršnega sveta seznanili z informacijo, da k Pionirjevemu slabemu stanju prispevajo visoki stroški poslovanja, visoke obresti na posojila in pomanjkanje dela. Precej težav izvira iz dejstva, da ima podjetje na Hrvaškem še vedno zamrznjenega veliko kapitala.

Pionir ima na približno polovico svojega celotnega premoženja hipoteke.

Študij managementa

300 ur predavanj - Možen tudi prehod na magistrski študij

NOVO MESTO - Z decembrom se je v Krkinem izobraževalnem centru v Novem mestu v okviru Ljubljanske ekonomske fakultete začel podiplomski študij managementa. V primerjavi z magistrskim študijem iz poslovodenja in organizacije je specialistični študij krajši, intenzivnejši in bolj praktično usmerjen, po njem pa je mogoč tudi prehod na magistrski študij.

Program specialističnega študija obsega 300 ur predavanj, razprav in drugih obveznosti in traja eno leto. Študij poteka ob četrtkih dopoldne in popoldne in ob sobotah dopoldne, vodja študija pa je doc. dr. Rudi Rozman. Pogoji za vpis so: visokošolska diploma katerekoli smeri in 3 leta delovnih izkušenj ter znanje angleškega oziroma nemškega jezika. Udeleženci specialističnega študija so iz Revoza, Krke, Novoteksa, Srednje kmetijske šole, sevniške Lisce, Term Čatež in krškega Vitacela.

Medis v središču mesta

Bogato založena trgovina z medicinskimi pripomočki

NOVO MESTO - Pred kratkim so v središču Novega mesta odprli novo trgovino. Pa ne gre za kakšno trgovinico z raznobarvnimi konfekcijskimi cunjicami bolj ali manj sumljive kakovosti in izvora, ki vznikajo kot gobe po dežju in jih prav tako hitro pobira. Gre za specializirano trgovino z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki Medis. Pravzaprav Medis v Novem mestu ni nova trgovina, saj jo je Ingrid Okleščen na začetku poletja odprla v svoji hiši na Regrških košenicah, sedaj pa jo je preselila v središče mesta, v nekdanjo Kastelčevo hišo nasproti uprave Kremena.

Njena trgovina je bogato založena z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki, ima širok izbor pripomočkov za invalide, med drugim tudi več vrst in tipov invalidskih vozičkov, vse za nego stanj po operaciji črevesja, sodobne medicinske aparate, kot so merilci krvnega pritiska in sladkorja v krvi, protibolečinske stimulatorje, ortopedsko perilo idr.

"Vse te in druge stvari imamo vedno na zalogi, naš program stalno dopolnjujemo in razširjamo, v kratkem bodo na voljo tudi zeliščna zdravila in pripravki," pravi Ingrid. Uvajajo tudi tako imenovani športnomedicinski program, za katerega je še posebej zagret mož Boris, nekdanji izvrstni novomeški atlet in sedanji profesor telesne vzgoje. Med drugim imajo tudi pedometer, merilec korakov.

A. B.

NOVA ZLATARNA - V petek so na Glavnem trgu v bivših prostorih butika Cobra brez velikega pompa, vendar prisrčno odprli zlatarno in draguljarno Karat. Vsi, tako direktor Bojan Kovač kot lastnika Milena in Marjan Slanc ter arhitekt Mladen Novak, ki mu gre zasluga za posrečeno rešitev prostora in potreb, prihajajo iz Ljubljane. Kot je dejala Milena Novak so vsi po vrsti navdušeni nad Novim mestom in prebivalci. Kot uveljavljenim podjetnikom jim ne gre, kot pravijo zgolj za komercialno uspešnost, temveč za zadovoljne in srečne kupce. Lastnika obljubljata, da bosta občasno pripravljala srebrne akcijske dneve in pri mladih vzbujala zanimanje ter ljubezen do pravega nakita. Otvoritve nove zlatarne se je udeležil tudi predsednik občinske skupščine Franci Koncilija. (Majda Luzar, EPS)

BLIŽNJICA

RATEŽ - Po cesti skozi vas je včasih tak promet kot po regionalki Novo mesto-Šentjernej. Za to poskrbijo vozniki, ki z drvečimi avtomobili iščejo bližnjico kar med rateškimi hišami, namesto da bi peljali po navedeni regionalni cesti. Na "bližnjico" so možje, vešči polaganja asfalta, že dali "ležeče policiste", vendar so ti asfaltni kupčki na tleh premalo. Mogoče bi bili bolj učinkoviti pravi policisti iz mesa in krvi, ki bi dirkače med rateškimi hišami ustrezno "nagradili".

Novomeška kronika

VRAG - V Dolenjski banki se radi pohvalijo, da so povsem samostojna banka, ki je od nekdanje matere Ljubljanske banke odkupila vse delnice. Dolenjska banka ima novo celostno podobo, znak, logotip in vse, kar spada k tem stvarem. Ampak na neko malenkost so pa pozabili in tako ponovno potrdili staro spoznanje, da vrag tiči v detajlih. Nad vhodom njihove izpostave na Glavnem trgu je še vedno napis - Ljubljanska banka.

VABILO - Na otvoritev lepo in bogato prenovljene agencije Dolenjske banke v Kandiji prejšnji ponedeljek so povabili številne goste. Vabilo je dobila tudi nekdanja dolgoletna vodilna delavka te agencije, sedanja upokojenka. Ampak spet: vrag tiči v podrobnostih. Tokrat je bil to datum. Vabilo je ženska dobila - en dan po otvoritvi.

MIKLAVŽ - Datumi hodijo narobe tudi novomeškemu odboru Slovenskih krščanskih demokratov. Dolenjski list je dobil njihovo prošnjo za finančno pomoč pri izpeljavi programa predvolilnega obveščanja občanov. Vrag, ki tiči, kot smo videli v zgornjih dveh notičkah, v detajlih, je ponagajal tudi krščanskim demokratom. Njim, hudoba nemarna, najbrž še s posebnim veseljem. Prošnjo nam je prinesel Miklavž, dobili smo jo v torek, 6. decembra, hkrati z uradnimi rezultati volitev. Očitno je kljub temu pomagalo, saj so krščanski demokrati na volitvah za župana in občinske svetnike dobili največ glasov.

OPRAVIČILO - Direktorij te rubrike se iskreno opravičuje gospodu ministru mag. Boštjanu Kovačiču. V prejšnji številki smo zagrešili neodpustno napako. Zapisali smo, da se je gospod minister z občine odpeljal z dvema avtomobiloma. Za službene ministrske potrebe uporablja občinski najrazkošnejši Safrane s šoferjem, za domače privatne pa Citroen, in to AX. To pa je nemarna laž. Sploh ne gre za AX, ampak za večji, boljši in dražji ZX. Ista sta samo X in minister, A in Z pa sta iz popolnoma nasprotnih koncev abecede. Pa naj še kdo reče, da vrag ne tiči v detajlih!

Ena gospa je rekla, da bodo tržaški kramarji prišli na izpopolnjevanje v Novo mesto. Oni se morajo stiskati na zanikrnem Ponte rossu, pri nas pa so kramarji okupirali cel Glavni trg.

ODPRTA POSLANSKA PISARNA

NOVO MESTO - Od 1. decembra naprej je v občinski stavbi na Novem trgu 6 v sobi 96 vsak dan od 7.30 do 11.30 odprta poslanska pisarna poslanca SNS Rafaela Kužnika in poslanca LDS Toneta Anderliča.

BOŽIČNO-NOVOLETNI VEČER DRUŠTVA INVALIDOV

NOVO MESTO - Društvo invalidov Novo mesto za svoje člane in njihove svojce prireja božično-novoletni večer, ki bo v petek, 16. decembra, na Otočcu. Avtobusi bodo z novomeške avtobusne postaje odpeljali ob 17. uri, ustavili se bodo še v Kandiji, pri Krki v Ločni, v Mačkovcu in na Lešnici, prevoz pa je organiziran tudi za povratek. Ob 17.30 bo v cerkvi Otočec božični koncert, po koncertu bo v restavraciji Jurček večerja in zabava. Prijave za prireditev sprejemajo v društveni pisarni na Bregu 1 v Novem mestu do 14. decembra.

JUTRI VOLIJO NOVOMEŠKI TABORNIKI

NOVO MERSTO - Rod gorjanskih tabornikov se bo zbral jutri popoldne ob 17. uri v sejni sobi zavarovalnice Tilia. Potem ko bodo pregledali delo po interesnih skupinah, bodo izvolili tudi novega starešino organizacije. Zdaj jo je dolgo vrsto let uspešno vodil inž. Marko Grein. V taborniških vrstah je medtem zrasla kar lepa skupina nadobudnih in delavnih fantov in deklet, polnih spodbudnih načrtov za nadaljnje delo. Srečanje bodo sklenili s čajanko v Plavi laguni.

M. G.

DEKLETA IN FANTJE!

Reklam studio vabi dekleta in fante stare nad 14 let, da pridejo na avdicijo za manekene in foto modele v soboto, 17. decembra, v klub Atlantis v Novem mestu na Novem trgu.

IZ NAŠIH OBČIN

Črnomaljski drobir

PETJE - Delegati črnomaljske in metliške občinske skupščine so se pretekli teden sestali še zadnjič v dobra štiri leta dolgem mandatu. Seveda v vsaki občini posebej. Po sejah, ki sta se končali v rekordno kratkem času, so se delegati zbrali še na zakuski. V Metliki so tudi ubrano zapeli in eden od navzočih je pripomnil, da bi lahko imeli na koncu mandata v Metliki še en pevski zbor, če bi delegati prepevali po vsakem zasedanju. V Črnomlju petja sicer ni bilo, a če bi se držali metliškega predloga in peli po vsaki seji, bi imeli Črnomajci vsaj eno prednost. Ali bi peli bolje kot Metličani, je težko reči, čeprav je v črnomaljskih delegatskih klopeh sedel tudi znani glasbenik in glasbeni pedagog. Res pa je, da bi znali vsaj kakšno pesmico več kot Metličani, saj so imeli kar 15 sej več kot sosedje.

POJEDINA - Na že omenjeni zakuski črnomaljskih delegatov je eden od Semičanov ob obloženi mizi svetoval svojim sokrajanom: "Jejmo in pijmo, fantje, saj je črnomaljsko! Varčevali bomo že potem, ko bomo v svoji občini."

ODGOVOR - Dobličani so močno ogorčeni. Na občini je bilo dogovorjeno, da bodo lastništvo nekdanje podružnične šole v kraju prenesli na KS Dobliče. Za najem stavbe se je zanimal zasebnik, vendar mu je bilo po polletnem čakanju vsega dovolj in je odšel. Na vprašanje, zakaj tako, so Dobličani zvedeli, da od občinskega oddelka za lokalni razvoj, ki naj bi uredil prenos lastništva, ni moč dobiti ustreznega odgovora. Sedaj se Dobličani sprašujejo, če je omenjeni oddelek na Dunaju ali še kje dlje, da jim v pol leta ni uspelo dobiti niti odgovora, kaj šele kakšno drugo uslugo.

Sprehod po Metliki

METLIŠKI OTROCI IN STARŠI so dobili v roke program letošnjega Veselega decembra. Enotni so si v oceni, da je pripravila Občinska zveza prijateljev mladine bogat spored, četudi delajo pri Zvezi ljudje, ki jim to ni osnovna poklicna dejavnost. Gonilna sila je pedagoška svetovalka Vladka Škof, pri naprezanjih pa ji izdatno pomagajo posamezni učitelji iz metliške in podzemeljske osnovne šole ter zaposleni v ljudski knjižnici.

BREZ IGRANJA GODBE NA PIHALA in brez velmož, ki bi položili temeljni kamen, so pričeli prejšnji teden podzemeljski nogometaši graditi svoj društveni dom, ki bo stal blizu podzemeljske osnovne šole. Fantje bodo opravili veliko prostovoljnega dela, preden bodo postavljene slačilnice z bistrojem in prostori za sestajanje, porabili pa bodo tudi precej denarja, ki ga nameravajo zbrati s pomočjo pokroviteljev ter občinskega proračuna.

DA JE ČLOVEK NAJMANJ spoštovan in cenjen v domačem kraju, se je prepričala pevka Ivanka Kraševec, ki je nastopila na nedavni prireditvi ob otvoritvi prenovljene športne dvorane. Po končani prireditvi se je zbrala v šolski jedilnici "smetana" povabljencev, vendar pri prigrizku in kozarčku vina ni bilo - Ivanke Kraševec Prešern. Od silne zavzetosti in zasedenosti z drugimi pomembneži je organizator nanjo enostavno pozabil. Upajmo, da Ivanka le ni toliko zamerljiva in da bo prišla v Metliko še kdaj brezplačno prepevat.

Trebanjske iveri

SODNIKI - Dolenjski nogometni sodniki so na nedavnem nogometnem srečanju z ljubljanskimi kolegi v trebanjski športni dvorani utrpeli katastrofalen poraz, saj so gostoljubnim Dolenjcem Ljubljančani kar 6-krat zatresli mrežo, medtem ko so bili Dolenjci povsem neučinkoviti. Dolenjcem ni pomagalo niti to, da je njihov "boss" Boško Vujasin skušal tik pred tekmo podkupiti ali onesposobiti enega boljših mož v črnem iz Ljubljane s tem, da mu je v Pavlinovi gostilni plačal malico. Sicer pa rezultat na igrišču, kjer je strogi mednarodni sodnik zaradi preostre igre in ugovarjanja izključil kopico svojih siceršnjih kolegov, po besedah predsednika NZS Rudija Zavrla niti ni pomemben, pač pa druženje in izmenjava izkušenj. Tokrat so sodniki zaključili prijetno srečanje pri Kolencu na Mirni.

ZA CISTERNO - Dobrodelni nogometni turnir, na katerem so zbirali prostovoljne prispevke za nakup nove cisterne za GD Trebelno in, so trebanjski krščanski demokrati povabili ekipe SKD, SLS, SDSS, PAX (slovenski duhovniki) ter novinarje Mladine, Slovenca, STA in TV Slovenija, bi lepo uspel, če bi bilo kaj več gledalcev. Tako pa bodo stroški organizacije skoraj izničili skromne prispevke. Ekipi SKD niti predsednik Lojze Peterle ne ombudsman Ivan Bizjak nista kaj prida pomagala k vidnejši uvrstitvi, saj je SKD pristala na 4. mestu, za trebanjsko SDSS in Mladino, ki je v finalu izgubila z ekipo SLS Trebnje, čeprav je ta igrala brez "uvoženih" politikov.

V decembru pester družinski direndaj

V Črnomlju mnoge kulturne in zabavne prireditve

ČRNOMELJ - Zavod za izobraževanje in kulturo je v sodelovanju z zvezo prijateljev mladine Črnomelj pripravil za otroke in odrasle iz vse občine novoletni družinski direndaj. Z njim so začeli že 1. decembra. Sicer pa bo v petek, 9. decembra, ob 17. uri v kulturnem domu komedija gledališke skupine Unikat iz Ljubljane "Kljukec in Pavliha." Tudi vse ostale prireditve za otroke bodo ob 17. uri. Tako bo v nedeljo, 11. decembra, pred kulturnim domom sprevod Miklavža, v četrtek, 15. decembra, v kulturnem domu čarovnik iz Maribora, naslednji dan pa v knjižnici lutkovna igrica KUD Hip-hop iz Črnomlja z naslovom "Potepuh". V torek, 20. decembra, se bodo v kulturnem domu predstavile šole Mirana Jarca, Dragatuš in Vinica, naslednji dan pa še Loka, Stari trg in črnomaljski vrtec. V petek, 23. decembra, bo v kulturnem domu z "Začarano čarovnico" gostovalo lutkovno gledališče Pika Nogavička iz Novega mesta. 27., 28. in 29. decembra bodo z dedkom Mrazom nastopile v kulturnem domu pravljične živali in ansambel Hop Cefizelj. Za zaključek starega leta bo v petek, 30. decembra, ob 16. uri veliko družinsko novoletno rajanje z ansamblom Hop Cefizelj in gostjo Romano Krajnčan.

V Črnomlju so v prazničnem decembru poskrbeli tudi za odrasle. V sredo, 14. decembra, bo ob 19. uri v knjižnici večer poezije in glasbe Mladena Babiča, ki ga pripravlja KUD Hip-hop iz Črnomlja. V soboto, 17. decembra, bo ob 19. uri v avli kulturnega doma otvoritev filatelistične razstave, ki jo pripravlja Filatelistično društvo Oton Župančič iz Črnomlja. Uro pozneje bo v domu koncert Alenke Godec ob spremljavi glasbenega tria. V ponedeljek, 19. decembra, bo ob 18. uri v kulturnem domu nastop pihalnega kvinteta Slovenske filharmonije "Slowind", pripravljata pa ga Glasbena mladina Slovenije in glasbena šola Črnomelj. V četrtek, 22. decembra, bo ob 18. uri v kulturnem domu prednovoletni koncert učencev tukajšnje glasbene šole, v ponedeljek, 26. decembra, ob 19. uri pa prav tam še novoletni koncert črnomaljskih pevcev in glasbenikov, ki ga pripravlja ZKO.

M.B.-J.

NA NOVO ASFALTIRALI OKROG 10 KM CEST

TREBNJE - V prvih letošnjih 10 mesecih so v občini Trebnje na novo položili asfalt na okrog 10 km cest, preplastili pa so okrog 6 km cest. Največja sanacija je bila na lokalni cesti na območju Šentlovrenca v dolžini 1400 m. Za ta dela so porabili okrog 45 milijonov tolarjev.

Veseli december

Številne prireditve za otroke v zadnjem mesecu leta

METLIKA - V metliški občini bo v tem mesecu v okviru prireditev pod skupnim naslovom "Veseli december" še kako pestro in zabavno, zlasti za otroke. Prireditve, ki so se začele pretekli petek s Kalimerčkovim ringa-rajem, se bodo končale 28. decembra s čarovnikom Miranom Čanakom, ki bo ob 17. uri nastopil v metliškem kulturnem domu. Sicer pa je metliško otročad po mnogih letih obiskal tudi Miklavž. V petek, 9. decembra, bo otrokom podarila tri predstave domačinka Mateja Koležnik, ki bo dopoldne nastopila za otroke iz vrtca in šole, ob 15,30 pa v vrtcu za otroke, ki ne obiskujejo vrtca.

V ponedeljek, 12. decembra, bo ob 16. uri v Ljudski knjižnici ura pravljic za predšolske otroke "Mami, kje si", 14. decembra ob 18. uri pa v kulturnem domu Veseli tobogan. V četrtek, 15. decembra, bo dopoldne za otroke iz vrtca, ob 15,30 pa za tiste, ki ga ne obiskujejo, v otroškem vrtcu lutkovna igrica Mojca Pokrajculja in interesne delavnice. 19. decembra bosta ob 9. in 10. uri v Ljudski knjižnici uri pravljic za predšolske otroke "Juri Muri", učenci višjih razredov pa bodo imeli naslednji dan kino predstavo. Sicer pa se bodo na šolah in v kulturnih domovih v Metliki, Podzemlju in na Suhorju zvrstile novoletne prireditve z dedkom Mrazom za šolske in predšolske otroke, na katere bodo slednji prejeli še osebna vabila.

NOVOSTI IZ PEKARNE

ČRNOMELJ - Črnomaljska enota Dolenjskih pekarn pripravlja za svoje večje kupce danes ob 11. uri v pekarni na Belokranjski cesti predstavitev novega proizvodnega programa. Ta temelji na zdravi prehrani, ki zajema predvsem polnozrnato pecivo in kruh.

Zapletov s postajo še ni konec

Nova črnomaljska avtobusna postaja, ki jo ljudje že težko čakajo, naj bi stala nasproti gasilskega doma - Cena za zemljišča, ki jo ponujajo lastniki, je za občino previsoka

ČRNOMELJ - V Črnomlju se že več kot 20 let dogovarjajo o novi avtobusni postaji, saj je sedanja neprimerna, predvsem pa že zdavnaj premajhna. Dolga leta so vztrajali, da bi jo postavili v bližini sedanjega obrtnega doma, potem pa so se le odločili, da bi bilo bolje, če bi bila avtobusna postaja nasproti gasilskega doma ob Belokranjski cesti.

Seveda je potrebno najprej odkupiti okrog 6.000 kv. metrov zemlje, ki je v lasti občanov. Na oddelku za lokalni razvoj občinske skupščine so imeli z lastniki razgovore, iz katerih so lahko zaključili, da nihče od njih ne zavrača vnaprej odprodaje zemljišč. Vendar pa sta dva od štirih lastnikov večjih parcel zahtevala za kv. meter kar nekajkrat višjo ceno od tiste, po kateri občina odkupuje in odprodaja zemljišča. "Občinska" cena je okrog 600 tolarjev za kv. meter, vendar pa na občini priznavajo, da je to le bazna cena in da so za zemljišče za avtobusno postajo pripravljeni odšteti več. K ceni bi namreč prišteli še funkcionalno-lokacijsko ugodnost, minula vlaganja, uporabno vrednost. Toda kljub upoštevanju vsega tega cena ne bi mogla biti tako visoka, kot jo ponujajo prodajalci in je zato za občino občutno prevelika.

Na občini se dobro zavedajo, da lastniki niso prisiljeni prodati zemljišč, tudi po tržni ceni ne. Prav tako imajo lastniki slabe izkušnje z delom državnih in občinskih organov v preteklosti in so zato krivice vračunali v ponudbo zemljišč. Dobro pa poznajo tudi tržne cene zemljišč v Ljubljani in njeni okolici in jih brez zadržkov prenašajo v Črnomelj. Zaradi vsega tega na občini predvidevajo, da bosta tudi ponudbi ostalih dveh lastnikov podobni prvima dvema. Na občini so sicer predlagali skupnega cenilca, ki bi ocenil vrednost zemljišč, a o tem z lastniki ali njihovimi predstavniki niso našli soglasja.

O tej problematiki so govorili tudi na črnomaljskem izvršnem svetu ter sklenili, da pri sodno zaprisiženem cenilcu naročijo cenitev zemljišč, ki bo osnova za dogovore o odkupu in plačilu. Če se bodo lastniki strinjali s ceno cenilca, bo oddelek za lokalni razvoj opravil vse postopke za odkup zemljišč in plačilo kupnin. Če pa v letošnjem letu ne bo moč odkupiti parcel, bodo morali v prihodnjem letu v občinskem proračunu predvideti znesek, ki bo za še neodkupljena zemljišča določen na podlagi cenitve. To pa lahko hkrati pomeni, da se bo začetek gradnje zavlekel.

M.B.-J.

NOVI STARI RAVNATELJICI

METLIKA - Delegati metliške občinske skupščine so na zadnjem zasedanju minuli teden dali soglasje k imenovanju Branislave Kusič za ravnateljico Tekstilne šole Metlika ter Anice Kopinič za ravnateljico metliške Ljudske knjižnice za naslednja štiri leta. Obe sta bili ravnateljici tudi doslej.

SLAB ODSTOTEK

TREBNJE - Po neuradnih prvih, "začasnih končnih podatkih" je sedanjemu predsedniku občine Cirilu Pungartniku (LDS) v volilni tekmi za župana uspelo zbrati natanko 49,44 odstotka, za malenkost premalo, da bi že v prvem krogu premagal konkurenco.

BELOKRANJSKI LIKOVNIKI RAZSTAVLJAJO

ČRNOMELJ - V četrtek, 8. decembra, ob 19. uri bo v Špeličevi hiši otvoritev prednovoletne likovne raztave belokranjskih umetnikov. Pripravlja jo KUD Artoteka, slavnostni govornik pa bo Jože Mrzljak.

Nihče ne brije norcev

Črnomaljska vlada podprla pobudo o ustanovitvi KS Sinji Vrh - Na referendumu večina za samostojnost

ČRNOMELJ, SINJI VRH - Tukajšnji izvršni svet je na eni zadnjih sej razpravljal o pobudi za ustanovitev krajevne skupnosti Sinji Vrh, ki so jo dali prebivalci desetih najjužnejših slovenskih vasi: Sinjega Vrha, Drag, Damlja, Kota, Dalnjih Njiv, Špeharjev, Brega, Hriba, Selc in Gorice. Ker so se prebivalci teh vasi iz viniške krajevne skupnosti počutili v njej zapostavljeni, a tudi zato, ker je krajevna skupnost Sinji Vrh nekdaj že obstajala, so krajani želeli, da bi imeli zopet svojo KS. Prepričani so bili, da imajo za to vse pogoje: geografsko lego, skupni interes za ohranitev domačij in željo po boljšem življenju v do sedaj pozabljenih krajih.

Občinska vlada je sprejela pobudo prebivalcev desetih vasi o ustanovitvi krajevne skupnosti Sinji Vrh ter predlagala, da dajo to pobudo v enomesečno javno razpravo. Hkrati bodo na občinski upravi pripravili vse podatke o novi KS. Izvršni svet pa je še spomnil krajane, da bodo v skladu z zakonodajo o lokalni samoupravi morali v novih občinah v enem letu opredeliti tudi krajevne skupnosti. Zato je IS predlagal Sinjevrhovcem, da se vključijo v te razprave, hkrati pa gradivo, ki so ga že pripravili za novo KS, uporabijo kot predpripravo za ustanovitev KS.

Izvršni svet je odgovoril tudi na obtožbe, ki jih je bilo slišati na zboru krajanov na Sinjem Vrhu, ko je tekla beseda o ustanovitvi nove KS. Takrat je namreč eden od razpravljalcev dejal, da vodilni organi črnomaljske občine brijejo norce ter se posmehujejo programom in delovanju turističnega društva Sinji Vrh ter iniciativnemu odboru krajevne skupnosti v ustanavljanju. Člani izvršnega sveta so poudarili, da nikakor ne brijejo norcev, ampak podpirajo vse dobre pobude krajanov, ki so v skladu s predpisi.

• Prebivalci Sinjega Vrha in devetih okoliških vasi so 4. decembra ob lokalnih volitvah izvedli še referendum za samostojno krajevno skupnost. Na voliščih na Sinjem Vrhu, v Špeharjih in Damlju je bila volilna udeležba 82,5 odst., za samostojno KS pa je bilo od 196 volilcev, ki so prišli na volitve, 134 ali 68,36 odst.

M.B.-J.

Brez dokazil tudi denarja ne bo

Na očitke o neporabljenem proračunskem denarju za kmetijstvo odgovorila predsednika skupščine in izvršnega sveta - Eni o namakanju zemlje, drugi še brez vodovoda

METLIKA - Čeprav je vse kazalo, da bo zadnje zasedanje metliške občinske skupščine zgolj formalnost, je delegat Jože Klepec s Krasinca zastavil vprašanje o porabi proračunskega denarja za kmetijstvo, ki je vzbudilo precej polemik. In to kljub temu da tega vprašanja ni bilo na dnevnem redu.

Klepec je želel pojasnilo, zakaj ni bilo rebalansa pri kmetijskem delu proračuna in zakaj so za kmetijstvo porabili le 30 odst. predvidenega denarja. Predsednika izvršnega sveta Jože Matekovič in občinske skupščine Branko Matkovič sta povedala, da rebalans ni bil sprejet, ker še ni znano, kolikšna bo dovoljena poraba v metliški občini. Za regresiranje obresti za tiste, ki so dobili posojila, ker jih je v lanskem letu prizadela suša, je prišel denar iz republike in so ga bili kmetje deležni. Za regresiranje obrestne mere pri posojilih za nabavo repromateriala so v občini predvideli 1,5 milijona tolarjev ter za regresiranje obrestne mere pri kreditih za investicije 2 milijona tolarjev. Zahtevkov kmetov je bilo sicer veliko, vendar bi morali upravičenost do denarja dokazati z dokumentacijo o tržnih presežkih. Te pa ni predložil nihče, a imajo kmetje do konca leta še čas za to. Klepec je predlagal, naj se denar, ki ni bil porabljen za tisto, za kar je predviden v proračunu, porabi za druge namene v kmetijstvu.

Predsednika občine in izvršnega sveta sta tudi zatrdila, da ni noben del proračuna dobil ničesar na račun drugega dela, da pa izvršni svet zavezuje, kar je bilo sprejeto. Prav tako mora biti denar z ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo porabljen namensko, sicer ga ministrstvo zahteva nazaj.

Anton Žunič je predlagal, naj ne bi namenjali denarja za kmetijstvo le v eno področje in le nekaterim kmetom, ampak tudi manjšim kmetom, ki pridelajo kar precej hrane. Ugovarjal je tudi Jože Mozetič, češ da bi se lahko oglasil še kdo, tudi iz šolstva, kjer še niso dobili vsega proračunskega denarja. Razpravo je zapečatil delegat Stane Sodja z Jugorja, rekoč, da bi bili na Krasincu, kjer že govorijo o namakanju njiv, lahko uvidevni do drugih, predvsem do tistih v KS Jugorje, ki še vodovoda nimajo.

M. BEZEK-JAKŠE

Knežji vasi pomagajo tudi Bavarci

Program Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV) spreminja podobo Knežje vasi - Pomoč slovenskega in bavarskega kmetijskega ministrstva

TREBNJE - V razviti Evropi ima celotno urejanje podeželja že kar 20-letno tradicijo, medtem ko so v Sloveniji ravno Trebanjci orali ledino pri uveljavljanju programov CRPOV, kot so jih leta 1991 poimenovali v ministrstvu za kmetijstvo in gozdarstvo. Pri slednjem je vodja sektorja CRPOV Teobald Belec prejšnji teden ob obisku s svojimi kolegi v Trebnjem našel le pohvalne besede o Trebanjcih oz. vaščanih Knežje vasi, ker so doslej vloženi tolar v obnovo vasi vsaj petkratno oplemenitili.

Po Belčevih besedah dajejo Bavarci 180 mark pomoči na hektar zemlje, Slovenci pa le 15 mark, potrebe za razvoj podeželja in obnovo vasi pa so vsaj enake, če že ne praviloma v obratnem sorazmerju. V zadnjih treh letih se je pokazala, da Slovenija take programe nujno potrebuje. Ti niso vsiljeni od zgoraj, ampak so odraz potreb in želja krajanov. Tako je nastal leta 1991 tudi program CRPOV za Knežjo vas z Malo vasjo, kjer je že kar znamenita Baragovina, gradič, v katerem je privekal na svet misijonar in jezikoslovec Friderik Baraga. Program je izdelal Zavod za urbanistično načrtovanje Trebnje.

Bavarsko ministstvo za kmetijstvo je prispevalo za projekt CRPOV Knežja vas doslej 46.000 mark, s pomočjo tega denarja pa je letos trebanjski gradbinec Zupančič obnovil fasade večine hiš in pristav izmed 18 gospodinjstev s 70 člani. Obnovili so središče vasi, cerkev, kapelico, obcestno znamenje, sadovnjake, še najbolj zahtevna pa je bila prenova Baragovine. Teobald Belec je prijetno presenetil Trebanjce z novico, da so jim Bavarci, potem ko so se sami prepričali, kako lepo napreduje program CRPOV Knežja vas, prispevali še 50.000 mark. Tega denarja seveda ne bo težko porabiti. Če se bodo odločili za vrtino, da bi iz zemeljskih globin priteklo v tej suhokrajinski vasi dovolj vode celo za namakanje vrtnin, morajo že zdaj razmisliti, ali bi se visok vložek lahko delno povrnil s trženjem pridelkov itd.

V Knežji vasi si obetajo, da bodo z vsemi temi ukrepi preprečili izseljevanje iz vasi.

P. PERC

• Kot je povedal predsednik trebanjskega izvršnega sveta Jože Rebolj, je turizem ena izmed strateških usmeritev trebanjske občine, zato v to promocijo občine v zadnjem času precej vlagajo. Takšna usmeritev pa se občini že obrestuje, kajti vse več je turistov na poti proti Baragovini, od Male vasi do Dobrniča in proti trebanjskemu gradu, to je v krajih, zaznamovanih z življenjem Barage. Podjetje Studio 5 Marka Kapusa je družno z mag. Markom Koščakom (konzultanta sta bila dr. Richard Dennman in dr. Marko Marin) in še nekaterimi izdelalo zanimivo in uporabno študijo o Baragovi zapuščini kot turističnem proizvodu.

MIKLAVŽ Z VLAKOM IN DARILI - Z Miklavžem se je, vsaj za otroke, pričelo veselo predpraznično pričakovanje dobrih in radodarnih mož, kot sta poleg Miklavža še Božiček in dedek Mraz. Po vsej Sloveniji so te dni vozili tudi štirje Miklavževi muzejski vlaki, ki so prepeljali na stotine otrok in njihovih staršev. Seveda jih je na vlaku obiskal tudi Miklavž s parkljem, a tudi daril ni manjkalo. Zanimanje za vlak je bilo izredno. Samo v Metliki bi lahko prodali kar nekajkrat več vozovnic, kot so jih imeli na voljo. Mnogi belokranjski otroci pa so si Miklavža, ki so ga morda videli prvič v življenju, še enkrat natančno ogledali na železniški postaji v Novem mestu, kjer jih je, potem ko jim je naročil, da morajo biti pridni, tudi zapustil. (Foto: M.B.-J.)

IZ NAŠIH OBČIN

Nekaj upanja je

Vnovič bo začel delovati pevski zbor, obudili pa bodo tudi dramsko sekcijo

LOŠKI POTOK - Nedavni sestanek upravnega odbora KUD Loški Potok in pevskega zbora Potočan je pokazal, da bi bilo moč prekiniti popolno kulturno mrtvilo zadnjih let. Izrečeno je bilo nekaj pikrih, morda tudi upravičenih kritik na račun nedelavnosti pevskega zbora, ki je bil vsaj zadnja leta paradni konj društva. Pevski zbor obstaja že vsa povojna leta in je tik pred praznovanjem petdesetletnice. Ustanovitelj in prvi pevovodja je bil pokojni župnik Janko Preželj. Najmanj štirideset let pa izbor izredno uspešno vodi Jože Modic, ki je na tem sestanku izrekel dobro voljo, da z delom nadaljuje. Istega mnenja je bila tudi večina prisotnih, zahtevali pa so več reda in točno porazdelitev posameznih zadolžitev.

Sicer pa je bilo sklenjeno, da se obudi tudi dramska dejavnost. Za to naj bi uporabili gasilski dom v Malem Logu, saj na propadlo, oz. novo dvorano ni moč še nekaj let računati, čeprav bo morala bodoča občina zagristi tudi v to kislo jabolko. V dneh pred novim letom bo v Loškem Potoku gostovala dramska skupina KUD Galus iz Ribnice z igro "V kraljestvu zlatoroga", in sicer v telovadnici osnovne šole.

A. KOŠMERL

PROTI SPREMINJANJU NAČRTOV

KOČEVJE - Posamezni lastniki, ki so gradili družinske stanovanjske hiše na območju zazidalnega načrta v Tesarski ulici, menijo, da bi bilo nezakonito, če bi namesto nekdanje popravljalnice koles tam zgradili trgovski lokal. Ob tem tudi ugotavljajo, da imajo zaradi neurejenega prometnega režima vrsto težav, zlasti ob zimskem čiščenju snega in dovozu večjih tovorov do svojih hiš. Odločno so proti temu, da bi taka vprašanja, ki so bila rešena, sedaj ponovno reševali le na podlagi izdelane lokacijske dokumentacije in na podlagi ogleda lokacijske komisije.

V. D.

MEDALJA IVICI ŽNIDARŠIČ

SEVNICA - Na razgovoru članov krajevnih organizacij Društev izgnancev Slovenije 1941-1945 Boštanj in Sevnica, ki je bilo v Boštanju zadnji novembrski torek, je predsednica skupščine Sevnica Breda Mijovič podelila medaljo Dušana Kvedra - Tomaža profesorici Ivici Žnidaršič. Prisotnih je bilo kar 150 prisilnih slovenskih izgnancev. Ivica Žnidaršič je s svojimi izkušnjami in neizmerno prizadevnostjo v okviru Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 prispevala velik delež v prizadevanjih za uveljavitev moralnih in materialnih pravic slovenskih izgnancev iz vse Slovenije. Na razgovoru je bila tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve Rina Klinar, govorila pa je tudi o perečih problemih slovenskih izgnancev iz teh krajev.

J. B.

Janez Novak prvi župan Loškega Potoka

Izjava za bralce DL

LOŠKI POTOK - Po razglasitvi rezultatov volilnih izzidov, je inž. Janez Novak posebej za Dolenjski list dal naslednjo izjavo:

Zahvaljujem se volilni komisiji za korektno opravljeno delo ob volitvah v Loškem Potoku. Priznati moram, da sem presenečen ob tem izzidu, še najmanj pa sem pričakoval izvolitev v prvem krogu, ob kandidaturi še preostalih treh kandidatov. Izkoristiti moram to možnost in se zahvaliti predlagatelju g. Tomu Lavriču, podpisnikom in seveda vsem, ki so oddali svoj glas zame.

Tako velika podpora mi daje moč, da bom laže prevzel dolžnosti v tej občini, ki ima toliko posebnosti. Občina je sestavljena iz dveh krajevnih skupnosti, to je KS Loški Potok, ki je bila v ribniški občini, in KS Draga, ki je del kočevske občine. Obe KS sta sprožili ustavni spor. Kljub temu sem v predvolilni kampaniji spoznal, da je večina ljudi sprejela odločitev Državnega zbora, kar se kaže tudi pri volilni udeležbi, saj je dosegla kar 76 odst.

Izvoljeni člani Sveta občine Loški Potok: Janko Debeljak (SLS), Jože Knavs (SKD), Ivan Anzeljc (SLS), Janez Bambič (sk. vol.), Peter Rus (sk. vol.), Matjaž Lavrič (sk. vol.), Milan Poje (sk. vol.) in Maks Lavrič (sk. vol.).

Mercator je ušel razpadu

Z novinarske konference podjetja, ki se je uspešno izognilo usodi mnogih velikih poslovnih sistemov

KOČEVJE - 2. decembra je bila v prostorih hotela Valentin tiskovna konferenca, na kateri je vodstvo Poslovnega sistema Mercator predstavilo rezultate javne prodaje delnic in prihodnje poslovne načrte. "Družino" z več kot 60.000 delničarji in 12.000 zaposlenimi v 52 podjetjih po vsej Sloveniji, med njimi so tudi številna na širšem Dolenjskem območju, je predstavil Živko Kazimir Pregl, predsednik Poslovnega sistema podjetja.

Uvodoma je povedal, da je slovensko tržišče že premajhno za njihovo dejavnost, zato se vodstvo podjetja močno prizadeva, da kot mednarodni uspešni koncern "zavzamejo" države srednje Evrope. Tako so pred dnevi odprli v Moskvi veliko veleblagovnico, nekaj let uspešno poslujejo v Odesi, pripravljajo pa še otvoritev trgovskega centra v Kijevu.

V imenu gostitelja je direktor Janez Žlindra predstavil Mercator-kmetijsko gospodarstvo Kočevje. Povedal je, da v podjetju že dosegajo rezultate, ki so nad evropskim povprečjem, kot primer je navedel molžo 7 tisoč litrov mleka pri kravi. Ovira na poti uspešnosti pa so lahko lastninska razmerja oziroma dejstvo, da je vsa zemlja prešla v sklad, tako da podjetje ni lastnik niti enega samega kvadratnega metra zemlje. Zato zahtevajo, da zemlja pripada njim.

Po podatkih gospodarske zbornice Slovenije je Poslovni sistem Mercator s prihodkom 705,4 milijona mark v prvem polletju 1994 med 25 največjimi slovenskimi podjetji uvrščen na prvo mesto. 18. novembra so z zaključkom javne prodaje delnic končali prvi del lastninskega preoblikovanja.

NA NOVINARSKI KONFERENCI - Del vodstva Poslovnega sistema Mercator. (Foto: M. G.)

Mercatorju je uspelo, da se je izognil usodi številnih velikih podjetij, ki so čez noč razpadla v manjša neperspektivna podjetja. Zasluga za to gre predvsem strpni in pravilni poslovni politiki, dobrim medčloveškim odnosom znotraj kolektiva in odklonilnemu stališču, da bi v podjetje vmešala prste politika.

M. GLAVONJIĆ

IZJAVA KANDIDATOV ZA ŽUPANA

LOŠKI POTOK - "Kot kandidati za župana občine Loški potok smo ugotovili iz razprav ob predstavitvi svojih programov in tudi iz zelo plodnih razprav volilcev, da je večina za samostojno občino. Zahvaljujemo se vsem, posameznikom in strankam, ki so s svojim delom in vplivom pripomogli k odločitvi Državnega zbora, da se osnuje nova občina Loški Potok." Podpisniki: Mirko Kordiš, SKD; Janez Novak, skupina volilcev; Janko Debeljak, SLS in Milan Košmerl, SDSS. Na skupnem sestanku so vsi štirje kandidati sklenili imeti skupne predstavitve na vseh petih voliščih. Predstavitve so potekale po vrstnem redu, ki ga je določila skupina kandidatov oz. obe KS Draga in Loški Potok, ki odslej tvorita enotno občino. Bile so plodne in dobro organizirane in so pokazale, da je večina ljudi za novo občino.

JUTRI BODO ODPRLI VEČNAMENSKO DVORANO

RIBNICA - V centru Ideal, nekdanjem domu JLA, bodo jutri ob 20. uri odprli prenovljeno večnamensko dvorano. V njej bodo predvajali kino predstave in pripravljali kulturne in druge prireditve. Pokrovitelj prireditve je skupščina občine Ribnica, prireditelj Javni zavod Miklova hiša. Prireditev bo posvečena 150. obletnici rojstva jezikoslovca patra Stanislava Škrabca. Zbranim bodo spregovorili dr. Jože Toporišič, pater Niko Žvokelj in predsednik občinske skupščine France Mihelič. V kulturnem programu bo nastopil Slovenski oktet.

KOČA UČENCEM

KOČEVJE - Pred kratkim je Gozdno gospodarstvo Kočevje odstopilo gozdarsko kočo Grintovcu. Uporabljali jo bodo učenci in dijaki kočevskih šol. V njej bodo pripravili šolo v naravi in druge dejavnosti, povezane s poukom.

SEMINAR O PODJETNIŠTVU ZA DIJAKE IZ POSAVJA

SEVNICA - Republiški zavod za zaposlovanje, območna enota Sevnica, prireja od torka, 27. decembra, do četrtka, 29. decembra, v Brežicah, Krškem in Sevnici tridnevni seminar o podjetništvu. Namenjen je dijakom 4. letnikov s stalnim bivališčem v Posavju. Za ta 20-urni brezplačni seminar se dijaki, ki se šolajo v Posavju, Celju ali Novem mestu, lahko prijavijo do petka, 9. decembra, na svojih šolah ali pa na zavodu za zaposlovanje v občini svojega stalnega bivališča. Zavod je izvedbo seminarja spet zaupal sevniškemu podjetju Kin in njegovim podjetniškim svetovalcem.

PODPEČAN NOVI VODJA SEVNIŠKE KLAVNICE

SEVNICA - Od 1. decembra je vodja sevniške klavnice, ki deluje kot delovna enota pri tukajšnji M-Kmečki zadrugi, diplomirani veterinar Branko Podpečan. Dosedanji vodja Anton Šerbec je prevzel komercialo klavnice, od nabave do prodaje, in bo imel poslej delovno mesto v strokovnih službah zadruge v Sevnici na Savski cesti 20 b.

• *S svetopisemsko pridigo na gori ni mogoče voditi realne politike. (Bismarck)*

• *Čas je najdražja stvar na svetu, zapravljanje časa pa najhujše zapravljanje. (Franklin)*

PO "DOLINI SOLZ" BO STEKEL PROMET - V Račkem potoku na katastrski meji med nekdanjima Savsko in Dravsko banovino v Kolpski dolini, kateri radi rečejo tudi "Dolina solz", je bila v soboto krajša, a zato nič manj čustvena svečanost, na kateri so si zbrani ogledali delno obnovljeno in modernizirano potcesto med Petrino in Mirtoviči (12 km). Po cesti se lahko odvija promet, vendar je cesta še vedno v gradnji in bo spomladi dokončno tudi asfaltirana. V našem časopisu smo izčrpno že poročali o prizadevanjih številnih krajanov vasi ob Kolpi, da bi končno dobili cestno povezavo po ozemlju matične države, in o peščici nasprotujočih, ki se niso strinjali z voljo večine. Cesta je asfaltirana od Petrine do Kužlja. Naprej pelje po makadamski podlagi, ki je pripravljena za asfaltiranje v dolžini dveh kilometrov do Račkega potoka. Od tam je z asfaltom prek Sv. Ane, s katere se nudi mogočen pogled na dolino, povezana z Mirtoviči in naprej do Osilnice. Z velikim prizadevanjem in železno voljo krajanov, vodstva KS Osilnica in odgovornih služb kočevske občine sta tako s cestami po ozemlju matične države povezani dve tretjini prebivalstva s kraji ob Kolpi. V kulturnem programu so nastopili učenci OŠ Fara, najbolj zaslužnim pri obnovi poti pa je KS Osilnica podelila lesene ure, delo naivnega kiparja Marjana Leša iz Gerova. Ure so dobili: Milan Brečko, Igor Starič, Drago Bole, Franc Žagar, Tibor Prapotnik, Alojz Petek, Igor Novak, Alojz Bauer, Anton Piškur, Stanko Nikolič, Brane Južnič, Tone Peršak. (Foto: Milan Glavonjić)

Kako do višje štipendije?

S koristnimi sestanki s štipendisti bodo v Posavju nadaljevali - Letos štipendije 2.253 prosilcem

SEVNICA - Letos je vložilo prošnjo za republiško štipendijo 2.797 posavskih štipendistov, štipendijo pa so dodelili 2.253 prosilcem. Slabi četrtini prosilcev so vloge zavrnili predvsem zaradi preseganja cenzusa ali ponavljanja letnika.

Največ težav pri obravnavanju prošenj je po besedah vodje poklicnega usmerjanja in štipendiranja pri območni enoti republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici Andreja Mihelina povzročila nejasnost okoli preračuna katastrskega dohodka, saj je pristojno ministrstvo objavilo veljavni faktor za novo šolsko leto šele v začetku novembra, nakazilo štipendij s poračunom za pretekli mesec pa je bilo izvedeno 10. novembra. Od decembra dalje bodo štipendistom izplačevali štipendije najpozneje do 5. v mesecu.

Na območni enoti republiškega zavoda za zaposlovanje vedno znova ugotavljajo, da so sestanki z dijaki in študenti, ki prejemajo republiško ali Zoisovo štipendijo (letošnjih sredi novembra se jih je udeležilo približno dve tretjini, to je okrog 1.500 štipendistov), kot ena od oblik stika s štipendisti zelo koristni, zato bodo z njimi nadaljevali tudi v prihodnje. Na nedavnih takih sestankih je štipendiste in njihove starše posebeje zanimalo, zakaj cenzus za Zosiove štopendije, zakaj se je letos štipendija znižala in kakšne je postopek za pridobitev višje štipendije.

P. P.

POSLUH ZA ZAGATE PODJETIJ - "Brezposelnost v sevniški občini je še zmeraj najmanjša v Posavju (14,6 odst.) in skoraj ni firme v občini, ki ne bi bila deležna kakršnekoli pomoči Ministrstva za delo, socialno varstvo in družino," je ugotovila predsednica sevniške občinske skupščine Breda Mijovič na pogovoru z ministrico Rino Klinarjevo o ukrepih aktivne politike zaposlovanja. V imenu podjetij se je Mijovičeva zahvalila Klinarjevi za posluh in podobno kot na sestanku prisotni gospodarstveniki izrazila upanje, da bi v Ljubljani imeli takšen posluh tudi vnaprej. V zahvalo je županja zatem ministrici izročila vazo s sevniškim grbom (na posnetku). Klinarjeva je povedala, da v Sloveniji zelo malo (6,9 odst.) gospodinjstev sega v meje revščine, tudi v primerjavi z zahodno Evropo. (Foto: P. Perc)

Po cestah in vodovodih še telefoni

V krajevni skupnosti Tržišče zaključujejo gradnjo telefonskega omrežja - Zgradili bodo tudi mrliško vežico - Marljivi predsedniki gradbenih odborov in drugi vaščani

TRŽIŠČE - Letos so v krajevni skupnosti Tržišče asfaltirali cesto na Vrhku do Štiha v dolžini 1.200 metrov, cesto na Druščah v dolžini 1.700 metrov, cesto na Trščini v skupni dolžini 2.600 metrov pa so posodobili družno s sosednjo KS Mokronog. H koncu gre izgradnja gasilskega doma, po prvi zaključujejo še drugo fazo gradnje telefonskega omrežja. Pogovarjajo pa se tudi, kako bi se lotili dela, da bi v kratkem zgradili mrliško vežico.

"Čeprav smo v zadnjih letih pri nas marsikaj postorili, nas še čaka veliko dela. Številne akcije smo lahko uspešno speljali le ob izdatni pomoči krajanov, ki so morali plačati samoprispevek in še globoko seči v žep. Ob marljivih predsednikih gradbenih odborov in drugih vaščanov, ki so se izkazali pri posameznih akcijah v zadnjih letih, pa se moram še posebej zahvaliti za pomoč pri razvoju naše KS neutrudni tajnici KS Mariji Škoporc, Francu Povšetu ter predsednici občinske skupščine Bredi Mijovič in predsedniku izvršnega sveta Jožetu Kovaču," je dejal predsednik KS Tržišče Marjan Jamšek.

V zadnjih letih so največjo pozornost posvečali posodobitvi krajevnih cest, izboljšanju vodooskrbe, kabliranju električnih vodov, v zadnjem času pa napeljavi telefonskega omrežja. Leta 1990 so zgradili novo vodovodno omrežje na Malkovcu, asfaltirali 2 km ceste v Telčicah, 1.700 m ceste od Malkovca do meje s KS Mokronog. V letu 1991 so zgradili vodovod za 15 gospodinjstev v Gredicah in asfaltirali cesto v Spodnjih Mladetičah. Marca 1992 so z velikim odstotkom izglasovali podaljšanje krajevnega samoprispevka za 5 let. Asfaltirali so 4.700 m cest v Pavli vasi, Spodnjih Vodalah, Škovcu, zaselek Medvedjek na Malkovcu, v spodnjem Jeperjeku in v zgornjem delu Vrhka.

Lani so nadaljevali dela na cesti na Druščah, Vrhku, v vasi Polje in v Zgornjih Mladetičah. Obnovili so cerkev na Šentjurskem hribu, pričeli z izgradnjo gasilskega doma v Tržišču in nabavili avtocisterno. Vsekakor bodo s čistimi računi prišli pred krajane, če bi se morebiti spet odločili za podaljšanje samoprispevka.

P. P.

Drobne iz Kočevja

OTROCI KADIJO ŽE CIGARE - Do nedavnega so šolarji kadili le cigarete, zdaj pa kočevski šolarji, ki kaj dajo nase, kade že cigare, in to najdaljše. Strastne kadilce cigar opažajo najpogosteje v večernih urah pred šolami in domom telesne kulture.

HLAČKE IN KULTURA - V Kočevju se je razvnela žolčna razprava, če ženske hlačke sodijo v Likovni salon ali ne. Kulturniki trdijo, da trgovina s perilom ne sodi v hram kulture, upravljalci salona pa pravijo, da so prisiljeni z oddajo salona v najem prodajalcem zaslužiti vsaj toliko, da plačujejo ogrevanje, elektriko in čiščenje salona, ko so v njem likovne razstave.

ENOTNA MATIČNA ŠTEVILKA - Vsak naš državljan ima enotno matično številko (EMŠO), ki naj bi bila tajnost. Toda kakšna tajnost je to, če številko zahtevajo od tebe že, če pošlješ rešeno nagradno križanko!

OBČAN VPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Zakaj si se zadnje čase tako zredil?

- Ker sem se udeleževal predstavitev volilnih kandidatov, kjer je bilo dobro poskrbljeno tudi za jedačo in pijačo.

Ribniški zobotrebci

PRODAJA OROŽJA - Na zasebnem kanalu ribniške televizije kažejo te dni zanimiva sporočila. Tako lahko preberemo, da neko podjetje iz Kočevja nudi državljanom veliko izbiro petard in drugih pokalic. Seveda vse to potrebujejo za predbožično in prednovoletno vzdušje.

JUTRI TEKMA - Člani ribniške družine Ribnica in priljubljeni ansambel Pop Desing bodo jutri ob 19. uri nastopili na prijateljski dobrodelni košarkarski tekmi proti poslancem državnega zbora. Poslanci so bili večkrat gostje ribniških športnih ekip in so vsakič odšli proti Ljubljani kot poraženci. Če bo obveljala tradicija, se bo to zgodilo tudi jutri. Kaže, da jim ne bosta pomagala niti poskočna glasba in ples skupine DI, ki jo vodi Diana Drobnič.

MIR ŽIVLJENJA - Franc Lovšin, ustanovitelj Gibanja za občo demokracijo in nekdanji poslanec slovenske skupščine, sedaj zelo dejaven v Helsinškem monitorju, je napisal knjigo z naslovom Mir življenja. "Človeška družba je postala kot morska školja: šumi, ko jo prisloniš k ušesu, ko pa pogledate vanjo, ugotovite da je prazna!" Tako je javnosti predstavil knjigo skupaj s prof. Ivanom Mesičkom iz Maribora.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- V Ribnici ste se včasih bali črne pike.

- Zdaj pa se bojijo rdeče.

Sevniški paberki

TUJI JEZIKI - Sevniški direktor, ki mu učenje tujih jezikov ne gre najbolj v glavo, prizadevno obiskuje razne tečaje. Toda od takega učenja ni posebnega haska, saj sicer v domačih logih sila samozavestnemu osebku ob stikih s tujimi partnerji brž pade srce v hlače, še zlasti, če je v bližini kakšen od domačih ljudi, ki bolje obvlada tuji jezik. Direktorju ni nedavno pomagalo niti to, da je za več tednov izginil s službenim avtomobilom na nek tak tečaj angleščine celo v London. Jekleni konjiček je direktorju pri mučenju z angleščino verjetno v veliko oporo in razumevanje.

EKSOTIKA? - Za Demokratsko stranko Slovenije je v Sevnici glasovalo le 92 volilcev (1,2 odstotka vseh glasov). To je bore malo za nedavno še dokaj močno in ugledno stranko. Je za sevniško listo DS, na kateri so bili od 5 kandidatov za svetnike kar štirje družinski člani in bivši poslanec, glasovala le pretežno ožja in širša žlahta? To ne bo nikdar znano, gotovo pa je, da je DS v Sevnici, tokrat žal pristala na ravni nekakšne eksotične sekte oz. GG (grupe gradjana). Nekoliko bolje jo je odnesel le kandidat DS za župana, ki je v celotni občini zbral 195 (2,48 odst. glasov).

PRESENEČENJE - Med največja presenečenja spada rezultat Janševe SDSS, ki je pod vodstvom agilnega predsednika Jožeta Bedeka zaživela šele maja letos, na nedeljskih lokalnih volitvah pa je s 1.105 glasovi (14,9 odst.) in štirimi mandati za svetnike postala 4. najmočnejša stranka, za SLS (7 mandatov), SKD (6) in ZLSD (5) in pred LDS (3 mandati). Je to bolj zasluga karizmatičnega voditelja ali zagnane predvolilne aktivnosti?

Pa še to: ob 61,64-odst. udeležbi volilcev je najmanj volilcev prišlo na volišča na Kalu (40,37), Telčah (46,44) in Blanci (48,21), največ pa na Gornjih Orlah (82,54) in Drožanju (80,68).

Krške novice

OHRANIMO VENDAR ŽIVI MUZEJ - Zelo zelo redko se zgodi, da kakšna hiša na kostanjeviškem otoku dobi novo zunanjo podobo. Vendar se tudi to dogaja in rojstna hiša Ivana Oražna se je že prevlekla z lepo obleko, da stavbe kar ni prepoznati. Če bodo naši ali tuji filmarji spet prišli v Kostanjevico snemat kakšen film iz druge svetovno vojne, se bodo pač po novem morali izogniti tej "novi lepotici", ostale hiše pa so namreč tako pristna podoba leta 1945, da kakšne dodatne scene sploh niso potrebne.

STRANKARSKA ZAPRTOST PO SLOVENSKO - Strankarski boji pred volitvami so prišli tako daleč, da minister za znanost in tehnologijo, ki je prišel na povabilo Združene liste, ni privabil nikogar iz drugih strank, čeprav je znano, da je Posavje edina regija v naši državi, ki ni vključena niti v en program tega ministrstva. Le kako bodo tisti, ki bodo prišli na oblast (in če slučajno ne bodo iz ministrove stranke), uresničili obljube o napredku tehnologije, če se branijo koristnih novic iz prve roke?

FINTE - Z oznako krškega Kostaka je prišlo pred volitvami vabilo na otvoritev dveh cest in enega vodovoda v KS Gora nad Krškim. Najbolj natančno v suhoparnem vabilu je bilo pojasnilo o tem, kdo bo odpiral cesto: Robert Kerin, kandidat za župana. Izkazalo se je, da ni bilo na otvoritvi ne kandidata ne Kerina in tudi domačini niso hoteli nič slišati, da bi tako vabilo pisali oni. Cilj pa je bil medtem že dosežen. Nekateri lokalni mediji so večkrat zaporedoma brali vabilo in delali zastonj reklamo kandidatu.

ZMOTA - V veliki zmoti so živeli vsi, ki so napovedovali oster dvoboj za župana v Krškem med Robertom Kerinom (LDS) in Silvom Gorencem (ZLSD). Očitno še vedno velja, da "kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima". Tokrat ga je koval Danilo Siter (SKD), ki je dobil precej več glasov kot drugouvrščeni Kerin. Kdo bo močnejši, bo dokončno pokazal drugi krog volitev. Mladina pa se že veseli, da bo medtem deležna še kakega brezplačnega koncerta.

Novo v Brežicah

ZAPISKI - Podjetniki v Slovenski vasi si niso kaj prida opomogli z mnenji kandidatov za župane o bodočem razvoju tamkajšnjega trgovsko-poslovnega centra. Še dobro, da se je voditelj okrogle mize znašel in dal najprej besedo sedanjemu predsedniku občine Oršaniču. Medtem ko je ta našteval probleme, nizal zgodovino centra in namigoval na rešitve, so si ostali kandidati marljivo pisali. Oršanič jih je opomnil, da so za pisanje zadolženi novinarji.

ZDAJ IN NIKOLI VEČ - Naravnost neverjetno je, koliko pozornosti so bili v zadnjih dneh pred volitvami deležni občani. Kandidati za župane so našli celo pot do Brezolana visoko gori na Orlici, za katerega prej nikoli niso slišali. Kandidatje so se udeležili tudi proslave ob 120. obletnici rojstva Andreja Žmavca. Bolj kot njegovemu spominu so se priklanjali volilcem.

NIZKOLETEČI - Ljudem se bo te dni prilegel strogi post, saj so se do sitega najedli cenenih reklam, slinastih obljub, papirnatih nasmehov in nesojenih županskih glav, ki so prežale nanje za vsakim vogalom, na vsakem avtobusnem postajališču, in jih motrile celo z dreves, če jih je nuja prisilila, da za njimi opravijo svoje. Dovolj jim je nizko letečih politikov prve klase, ki jih je v Posavju prva napovedala novinarka Radia Slovenija, in bodo zdaj zdaj brez sledu kar v jatah odleteli iz Posavja.

TURIZEM - Jate so odletele, črede pa še vedno prihajajo tudi v bližnjo okolico Brežic. Tako je naznanil na predstavitvi projekta oživljanja Zevnikove kmetije Bojan Jevševar iz brežiškega sekretariata za kmetijstvo. Prepričan je, da bo prišel tudi čas za postavitev obor za divjad in za razvoj turistične kmetije. In kdaj bo to? "Ko se bo nehal čredniški turizem v Termah, kjer turiste privabijo in jih tam zaprejo. "V obore," je še dodal temi primerno pripombo brežiški župan Oršanič.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 21. novembra do 2. decembra so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Hotko iz Stare vasi - Denisa, Jožica Sršen iz Volovnika - Sašo, Rasema Hadžajlić iz Brežic - Emina, Irena Rudman iz Dol. Skopic - Jana, Marija Kunej s Hrastja - Sebastjana, Mihaela Račič iz Gorice - Karmen, Marija Stipič z Malega Obreža - Melanijo, Mojca Kukovičič iz Krškega - Klaro, Valerija Sodič s Ponikev - Matevža. **Čestitamo!**

• *Največ škode si Slovenci povzročamo sami. Manj važno je, kaj z nami delajo drugi, bolj važno je, kar delamo sami s sabo. (Pirjevec)*

IZ NAŠIH OBČIN

Brez razvojnih vlaganj ne bo nič

Niti eno posavsko podjetje ne sodeluje v programih, ki jih pripravlja ministrstvo za znanost in tehnologijo - Smo pred preizkušnjo pospešenega vlaganja v razvoj

KRŠKO - "Znanstveno in tehnološko stanje gospodarstva v Sloveniji je precej kritično. Skoraj tri četrtine investicijske opreme je iztrošene, majhen odstotek opreme je mlajši od petih let in samo 7 odstotkov gospodarskih organizacij v Sloveniji ima razvojne oddelke, kar je predvsem posledica organiziranosti iz preteklosti," je povedal minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc, ki je prišel v Krško na povabilo občinske organizacije ZLSD.

Če so razmere v državi slabe, je v Posavju še slabše. Le tri podjetja iz te regije imajo namreč v republiško evidenco vpisane razvojne oddelke, podjetja, ki so vpisana v evidenco razvojnih organizacij, pa lahko kandidirajo za sredstva, ki jih ministrstvo razpisuje za razvoj. Niti eno posavsko podjetje trenutno ne sodeluje v programih, ki so pod okriljem ministrstva za znanost in tehnologijo, to pa je značilnost le te regije v Sloveniji.

Proračunski memorandum za leto 1995 temelji na nadaljevanju gospodarske rasti, obvladovanju inflacije, naraščanju števila novih delovnih mest itd. Srečujemo se in se bomo še bolj srečevali z visoko razvitim trgom, pri tem pa izčrpavamo obstoječe zmogljivosti, zato bodo nujna vlaganja v tehnološki napredek in znanja. Dr. Bohinc meni, da Slovenija ta trenutek premalo vlaga v tehnološki razvoj, da bi se v prihodnje lahko soočila s konkurenco.

MINISTER ZA NOTRANJE ZADEVE NA RAKI - Rako sta na povabilo SKD obiskala tudi minister za notranje zadeve Andrej Šter in poslanec v državnem zboru Franc Černelič. Spregovorila sta o organiziranju lokalne in državne uprave. Poudarila sta prednosti petih volilnih enot v občini Krško, saj bodo tako zastopani tudi interesi obrobja. Za območje krške občine so bile sprva predlagane tri občine, ostalo pa je pri eni. Krška občina ima namreč 28.000 prebivalcev, zato bo naloga novega vodstva tudi, da prisluhne željam in interesom vseh krajev, in ne bi smel nasprotovati preoblikovanju občine. Hkrati bo imel občinski svet zgodovinsko nalogo, da presodi zmožnost gospodarjenja in obvladovanja prostora, saj se je v preteklosti že pokazalo, da tako velike občine ni mogoče učinkovito voditi. (Foto: T. Gazvoda)

Zaradi zelo slabega stanja so v ministrstvu razvili program tehnoloških spodbud do leta 2000 oziroma program tehnološke posodobitve, ki je povezan z zakonom o tehnološkem tolarju, ta pa že doživlja kritike. Po tem programu naj bi že do leta 1996 v vsakem regijskem središču zgradili informacijsko komunikacijsko vozlišče, ki bi omogočilo širokopasovno komuniciranje ne le v Sloveniji, ampak da akademsko raziskovalno mrežo prenesejo v razvojne oddelke podjetij. "To je nujnost, v nasprotnem primeru pa bomo že leta 1998 20 let za evropsko tehnologijo," meni dr. Bohinc.

Clij programa je, da bi imelo vsako regijsko središče center za prenos znanja, hkrati pa bi se krepili in razvijali še razvojni oddelki v podjetjih. Kot je poudaril dr. Bohinc, imamo v Sloveniji le eno prednost: usposobljene ljudi, vendar te prednosti ne znamo izkoristiti. Visoko stopnjo znanja kaže podatek, da Slovenija trenutno sodeluje v 250 svetovnih znanstveno-raziskovalnih projektih.

MINISTER BOHINC V KRŠKEM - Minister za znanost in tehnologijo dr. Rado Bohinc (levo) se je na povabilo občinske organizacije ZLSD mudil tudi v Krškem. (Foto: T.G.)

Ministrstvo za znanost in tehnologijo objavlja programe in razpise v Gospodarskem vestniku ter Delovi prilogi Znanje za razvoj. Vsako podjetje se lahko prijavi za razvojni projekt, če gre le za tehnično-tehnološko novost, izkazati pa mora, da je sposobno proizvod izdelati in ga tržiti. Tudi center, ki bi žarčil znanje, mora biti zaradi boljše povezave in izkoristka organiziran regijsko, zato je minister Bohinc izrazil vso podporo in tudi finančno pomoč za organiziranje tega.

T. GAZVODA

Obletnica VDC Leskovec

Leskovškim delavnicam se v prihodnjem letu obetajo boljši časi - Prisrčna proslava 15-letnice

KRŠKO - Pretekli petek je minilo natanko 15 let od dne, ko so sprejeli v Varstveno-delovni center Leskovec prve varovance. Na pobudo Centra za socialno delo in Društvs za pomoč duševno prizadetim iz Krškega so pogumno začeli, seveda s prostorsko stisko in s pomanjkanjem izkušenj, nato adaptirali prostore in si ustvarili pogoje za redno dejavnost.

Danes se v delo delavnic po svojih močeh vključuje 26 varovancev. Uporabljajo dve stavbi in parcelo z igriščem, imajo vozilo za prevoz varovancev ter opremo za delo in stroje. Delajo na lastnem programu in tudi v kooperaciji z drugimi podjetji, skrbijo za vsakodnevno rekreacijo, pripravljajo piknike in izlete, športne igre in drugo.

"Kljub občasnim zapletom je naše delo uspešno, zato nam je žal za vse, ki ostajajo doma in se iz takih ali drugačnih razlogov ne morejo vključiti v delavnice," je ob proslavi dejala Olga Gorenc, direktorica Centra za socialno delo Krško. Ob tem je napovedala centru boljše čase, saj bodo še letos uredili ogrevanje, v naslednjem letu pa bodo deležni celovitejše preureditve stavbe in prenove opreme, za kar jim bo država primaknila 50 milijonov tolarjev.

Starši so se prisrčno zahvalili strokovnim delavcem delavnic, ki morajo v svoje delo vložiti poleg znanja veliko človeške topline: Stanki Pleterski, ki že od prvega dne vodi delavnice, Nadi Račič, Jožetu Resniku in Anici Bevc. "Pred 15 leti smo otroke pripeljali v delavnice s čudnimi občutki in z velikim pričakovanjem. Po eni strani je bilo to za nas olajšanje, po drugi smo imeli pomisleke. Kljub manjšim zapletom smo otroke vsa ta leta z gotovostjo pošiljali v delavnice," je dejal predstavnik staršev in se zahvalil tudi Centru za socialno delo, ki je zagotavljal pogoje za delo delavnic.

B. D.-G.

PROGRAM, DA MALO TAKIH - Tisti, ki so si zamislili in izvedli program ob 15-letnici Varstveno-delovnega centra Leskovec, imajo srce in dušo na pravem mestu. Program je vodil dramski igralec Slavko Cerjak, sicer krški rojak, pela je Stanka Macur, za glasbeno ozadje pa sta skrbela Janko Avsenak in citrarka. Varovanci so prejeli nagrade za 15, 10, 5 in tudi manj let dela, tako da so prišli na vrsto prav vsi. Obletnico so končali z družabnim večerom v Hotelu Sremič. (Foto: B. D.-G.)

Najnižja štipendija 1.400 SIT

Štipendije v Posavju prejema dobra polovica šolajočih - Od 1.400 do 30 tisoč tolarjev

POSAVJE - V letošnjem šolskem letu je v Posavju za štipendijo zaprosilo skoraj 2800 dijakov in študentov. Skupno število je nekoliko večje kot lani. Prošnje so ugodno rešili štirim petinam prosilcev ali 2253 dijakom in študentom. Zoisovo štipendijo pa bo letos prejemalo 241 šolajočih iz Posavja.

Sevniška območna enota republiškega zavoda za zaposlovanje vsak mesec nameni za štipendije 30 milijonov tolarjev. Od več kot 4 tisoč šolajočih v Posavju pa štipendijo prejema dobra polovica. Letošnji cenzus za šolajoče v kraju bivanja je znašal 26.500 tolarjev bruto dohodka mesečno v drugem trimesečju na družinskega člana, za šolajoče izven kraja bivanja 34.450 tolarjev, tisti pa, ki so imeli štipendijo že v preteklem letu ali jim je pravica do nje mirovala, so lahko letošnji cenzus presegli za 20 odstotkov. Cenzus za Zoisove štipendije je bil 90.952 tolarjev. Študentje, ki prejemajo Zoisovo štipendijo, imajo možnost do te podpore tudi na podiplomskem študiju.

Najnižja republiška štipendija znaša letos 1.400 tolarjev, najvišja za dijake 24.000, za študente 27.000 in Zoisove štipendije do 30.000 tolarjev. Vsi, ki obiskujejo zaključni letnik srednje šole, bodo prejemali štipendije do junija, absolventom pa pripada štipendija največ 12 mesecev, z novim zakonom pa se izplačevanje prekine takoj, ko absolvent diplomira.

T. G.

V odročne vasi cesta prinaša novo življenje

Posodobili povezavo med Križami in Podsredo

KRIŽE - V krajevni skupnosti Pečice-Križe so to jesen posodobili več cest. Ceste med Borovino in Grmom, Križami in Brezino ter odcep za Padežnik so razširili in posipali z gramozom, Cestno podjetje ravno zdaj sanira plaz v Križah, pretekli petek pa so slovesno odprli novoasfaltirano krajevno cesto Križe-Borovina-Goli Vrh-Brezolan, ki povezuje Križe s sosednjo šmarsko občino.

Krajevna skupnost meji na občini Šmarje pri Jelšah in Krško, vendar ima z njima tako slabe prometne povezave, da jih skorajda ne more uporabljati. Zato čaka krajevno skupnost z vsega 270 prebivalci še veliko dela. Vaščani Križ so bili še toliko bolj veseli posodobljene povezave s Podsredo, kjer imajo sedež svoje fare in tudi pokopališče. Ob slabem vremenu je bila njihova cesta do pokopališča neprevozna, zato je moral pogrebni sprevod iti vse do Krškega in nato čez Koprivnico do Podsrede, kar je žalujočim skoraj za 30 kilometrov podaljšalo pot.

Ceste so se lotili v začetku leta 1991 in jo asfaltirali v dolžini dobrega kilometra, zdaj pa so odprli še poldrugi kilometer ceste do meje s šmarsko občino, do koder je bila pot z druge strani asfaltirana že prej. Zemeljska in gradbena dela, katerih vrednost ocenjujejo na 2 milijona mark, so plačali in izvedli krajani Križ s pomočjo krajanov iz KS Podsreda. Občina Brežice je plačala asfaltiranje, za kar je bilo po predračunu treba odšteti 4 milijone tolarjev.

B. D.-G.

OD KRIŽ DO PODSREDE - Malo cesto, vendar velikega pomena za tamkajšnje krajane, je odprl predsednik SO Brežice Teodor Oršanič (na sliki v družbi s predsednikom KS Pečice-Križe Ivanom Božičnikom), blagoslovil pa jo je podsreški župnik, ki je vsem krajanom zaželel srečno vožnjo. Otvoritve so se poleg predstavnikov brežiške občine udeležili tudi predstavniki občine Šmarje. (Foto: B. D.-G.)

Kdo bo zaposlil senovške knape?

Zakon o zapiranju še v osnutku, z januarjem pa že znižanje proizvodnje na 30.000 ton letno - Kaj, če zakon ne bo sprejet? - Kako do novih delovnih mest?

SENOVO - Delavci rudnika Senovo tudi po zadnjem sestanku z državnim sekretarjem za energetiko Borisom Sovičem vidijo svojo prihodnost dokaj črno. O marsičem še dvomijo, čeprav so zvedeli za vzroke za pospešeno zapiranje treh rudnikov rjavega premoga in tudi za osnutek zakona o zapiranju, ki ga je tiste dni dobila v obravnavo vlada.

Ne gre jim v račun, da naj bi že s 1. januarjem letno proizvodnjo zmanjšali na 30.000 ton in jo do konca leta 1995 povsem ukinili, zakon o zapiranju pa je šele na vladi. Svoje bodoče usode ne najdejo v nobenih konkretnih načrtih za reševanje delavcev (če izvzamejo upokojitve in dokup let), saj so vsi naravnani na postopno zapiranje do leta 2000 ali celo 2005.

Zvedeli so, da bodo v vsakem od treh rudnikov ustanovili posebno podjetje, ki bo skrbelo za zapiranje in tudi za programe prezaposlovanja delavcev, pri čemer bo pomagala tudi občina in z dobro voljo za prekvalifikacijo tudi vsi delavci. Proračun naj bi za zapiranje treh rudnikov namenil 14 milijard tolarjev, od tega 3,8 milijarde za Senovo. Milijardo naj bi porabili za zapiranje jame, 0,4 milijarde za prostorsko sanacijo, 0,9 za stroške delne proizvodnje in 1,5 milijarde za delavce (5 milijonov po osebi).

Rudarji bi najraje še naprej kopali, vendar jih država prepričuje, da je to nemogoče in da je rudarstva na Senovem konec, saj premog vsebuje preveč žvepla in ga nihče noče več kuriti. V prihodnjem letu bodo tako verjetno kopali v eni izmeni. Kaj to zanje pomeni, še ne vedo, le med vrsticami so lahko razbrali, da naj bi v naslednjih dveh letih ohranili pravice in tudi plače. Po koncu leta 1995 naj bi pri zapiralnih delih delalo le še 70 do 80 delavcev.

In na koncu: kaj, če zakon o zapiranju ne bo sprejet ali ne bo sprejet v taki "socialni" varianti? Navsezadnje, kot je opozoril krški poslanec v državnem zboru Branko Janc, v proračunskem memorandumu za leto 1995 ni niti besedice o tem projektu, čeprav stane 14 milijard tolarjev. Po besedah direktorja RRPS Aljoša Kinka je marsikaj odvisno od tega, če bo zakon o zapiranju sprejet. Če ne bo, bi znalo Senovo v prihodnjem letu kopati še nekaj več premoga. Po drugi strani pa se zaprtje neizbežno bliža in se ne ve, ali bodo rudarji še imeli tako priložnost. 14 milijard tolarjev ni malo denarja.

B. DUŠIĆ-GORNIK

• Na Senovem so v zadnjih 5 letih že zmajšali število zaposlenih za 106 delavcev, do konca leta se bo 7 delavcev prezaposlilo v drugem podjetju in trije še upokojili. Računajo, da se jih bo 7 lahko zaposlilo še na bodoči bencinski črpalki. Kaj bo z ostalimi od sedaj 308 zaposlenih delavcev, med katerimi jih kar polovica nima dokončane niti osnovne šole? Kje se bodo prezaposlili? Kdo bo odgovoren, da se bodo z denarjem res odpirala nova delovna mesta? Na kakšen način bodo motivirali podjetnike k zaposlovanju rudarjev? S subvencijami, oprostitvami davkov? To je le nekaj od številnih odprtih vprašanj.

LB MAKSIMA

Maksima ena - priložnost zamujena.
Maksima dva - vabilo še velja!

Vpišite svoj certifikat še pred novim letom.

DAN OŠ LESKOVEC

LESKOVEC PRI KRŠKEM - V petek, 9. decembra, bo od 13. do 17. ure osnovna šola Leskovec imela dan šole. Tako bodo šolska vrata odprli vsem, ki se želijo seznaniti z delom in življenjem otrok. Predstavili se bodo z več kot 40 aktivnostmi, ki so drugačne od vsakodnevega šolskega življenja.

K kultura

PODGORNIK V DOLENJSKI GALERIJI

NOVO MESTO - Jutri, 9. decembra, bodo ob 18. uri v mali dvorani Dolenjske galerije odprli razstavo akademskega slikarja Dušana Podgornika, nagrajenca letošnjega bienala slovenske grafike. Razstava bo odprta do 8. januarja.

KNJIGA O HMELJNIKU

NOVO MESTO - Danes ob 18 uri bodo v Knjižnici Mirana Jarca predstavili knjigo Bernarda Potočnika Hmeljnik, način življenja plemiške družine Wamboldt von Umstadt med prvo in drugo svetovno vojno.

KONCERT ZBORA POMLAD

NOVO MESTO - V soboto, 10 decembra, bo ob 19. uri v frančiškanski cerkvi koncert mešanega pevskega zbora Pomlad, ki ga vodi zborovodkinja Jožica Prus. Za vezno besedilo je poskrbela Jerica Pezdič. Vstopnine ni.

ZAČARANA ČAROVNICA

NOVO MESTO - Lutkovno gledališče Pika Nogavička pripravlja veselo novoletno lutkovno predstavo Začarana čarovnica, ki bo naslednji četrtek, 15 decembra, v Domu kulture. Predprodaja vstopnic bo v sredo in četrtek, 14. in 15 decembra, v sprejemni pisarni od 9. do 15. ure.

KONCERT AVSTRIJSKE PIANISTKE

NOVO MESTO - V sredo, 14. decembra, ob 19.30 bo v tukajšnjem Domu kulture koncert avstrijske pianistke Christine Witty.

PESNIKI SE PREDSTAVIJO

TREBNJE - Prihodnji četrtek, 15. decembra, bo ob 18. uri v tukajšnji knjižnici literarni večer, na katerem bodo nastopili pesniki mlajše generacije iz Novega mesta in okolice. Predstavili bodo svojo skupno zbirko In P. veritas, ki je pred kratkim izšla v samozaložbi. Za prijetnejše vzdušje bodo poskrbeli kar pesniki sami tako, da bodo zaigrali nekaj melodij na kitari. Obeta se torej zanimiv večer, priložnost pa lahko izkoristite tudi za nakup pesniške zbirke, ki bo po promocijski ceni stala 1.000 tolarjev.

Kultura povezuje

Novomeško priznanje Kamničanoma

NOVO MESTO - Prejšnji četrtek je bila pri novomeškem županu Franciju Konciliji majhna slovesnost, na kateri so podelili priznanje občine Novo mesto glasbenemu raziskovalcu Milku Bizjaku in predsedniku Zveze kulturnih organizacij občine Kamnik Antonu Ftičarju. Podelitev priznanj je bila potrditev dobrih odnosov, ki se med obema občinama spletata predvsem na kulturnem področju in so jih v tem primeru zaznamovale prireditve ob letošnji 260. obletnici rojstva enega najpomembnejših slovenskih baročnih skladateljev Jakoba Frančiška Zupana. Največ zaslug za raziskovanje Zupanove ustvarjalne dediščine in za poglobljene vezi med občinama imata prav oba nagrajenca.

Skladatelj Zupan je večino svojega življenja živel in deloval v Kamniku, vendar pa se je po naključju največji del njegove glasbene zapuščine ohranil v arhivih novomeške Kapiteljske cerkve in Frančiškanskega samostana. Osrednje prireditve ob Zupanovi obletnici so potekale v Kamniku, dolenjska metropola pa se je v praznovanja vključila z velikim koncertom, ki so ga 22. maja pripravili v Kapiteljski cerkvi in ga je TV Slovenija posnela na video. Kot so povedali gostje iz Kamnika, oba nagrajenca in predsednik IS SO Kamnik Miha Novak, bosta Novo mesto in Kamnik še naprej krepila kulturne stike, sodelovanje med občinama pa bodo, kot je dejal novomeški župan, prenesli tudi na druga področja.

MiM

NOVOMEŠKO PRIZNANJE - Župan Franci Koncilija izroča priznanje občine Novo mesto Antonu Ftičarju iz Kamnika.

Prikaz samosvoje umetniške poti

Izšla je razkošna monografija slik, risb, skulptur in grafik novomeškega likovnega ustvarjalca Branka Suhyja - Delo je predstavil direktor zagrebške Moderne galerije Igor Zidić

NOVO MESTO - V torek, 6. decembra, so v Dolenjskem muzeju predstavili najnovejšo monografijo našega znanega in uveljavljenega grafika in slikarja ter učitelja grafike na ljubljanski likovni akademiji Branka Suhyja. Knjiga je izšla kot plod skupnih prizadevanj Mladinske knjige, Dolenjskega muzeja in londonske založbe Alpine Fine Arts. V monografiji je kakovostno natisnjen avtorski izbor slik, risb in skulptur, ki so v Suhyjevi delavnici nastale v obdobju od leta 1985 do letos, ter grafik, ustvarjenih v obdobju od leta 1973 do letos.

Predstavitev je bila v najbolj primernem okolju; v veliki razstavni dvorani Dolenjskega muzeja je namreč že nekaj časa postavljena pregledna Suhyjeva razstava, ki je z monografijo dobila tudi svojo trajno postavitev v knjigi. Kot je pri predstavitvi avtorja in njegovega dela dejal Igor Zidić, direktor zagrebške Moderne galerije in pisec osrednje študije v monografiji, je najnovejša Suhyjeva monografija prikaz samosvoje ustvarjalne poti likovnega umetnika, ki je znal združiti izročilo klasičnega slikarstva z modernim likovnim izrazom. Že kot mlad ustvarjalec si je Branko Suhy za miljnike ob svoji umetniški poti izbral najvišje vzornike: Rembrandta, Goyo in Picassa, kasneje še Dürerja in Tapiesa, ter si zastavil visok cilj ustvariti svoj likovni jezik. To mu je tudi uspelo in danes lahko govorimo o prepoznavnosti in samosvojosti Suhyjevega likovnega izraza. O tem zgovorno priča tudi pravkar izdana monografija, ki jo lahko razumemo tudi kot dokazilo, da je Suhy opravil veliki ustvarjalni izpit, postal je samosvoj in takoj prepoznaven likovnik.

O umetniku so v monografiji zapisali svoje misli še direktor dunajske Albertine Konrad Oberhuber, Ciril Zlobec, Curt Heigel, Michael Becker, Meta Gabršek-Prosenc in Berislav Valušek.

Branko Suhy je povedal, da je v monografijo uvrstil pretežno dela, ki so nastala v zadnjih petih letih, k tej glavnini pa je dodal nekaj starejših in zgodnjih grafičnih del. Poudaril je, da je zavestno krenil po samosvoji ustvarjalni poti, da se je sicer seznanjal z vsemi v tem času prevladujočimi smermi v moderni umetnosti, vendar ni dopustil, da bi bistveno vplivale nanj. Pri ustvarjanju slik, skulptur in grafike dosledno izhaja iz vsakega od teh medijev, torej mu grafika, ki predstavlja glavnino njegovega dela, ne pomeni reproduciranje slike, ampak dograjevanje oblik in idej.

Direktor Mladinske knjige Franc Predan je na kratko orisal nekajletne priprave na izdajo te tiskarsko in uredniško zahtevne knjige ter povedal, da so v prvi nakladi natisnili 1500 izvodov, od tega jih je 500 v angleščini, kaže pa, da bodo morali dotiskati še 500 izvodov angleških izdaj.

M. MARKELJ

SUHYJEVA MONOGRAFIJA - Predstavitev najnovejše monografije novomeškega likovnega ustvarjalca Branka Suhyja v Dolenjskem muzeju je vodil Bojan Božič, o slikarju in njegovem dleu pa je govoril Igor Zidić (drugi z leve).

PESMI Z MADAGASKARJA - V nekaterih krajih krške občine so imeli ljudje priložnost prisluhniti pesmim z Madagaskarja, ki jih je pričaral človek, ki je pred 17-imi leti zapustil Madagaskar z željo, da si ustvari čim boljše življenje. V Ljubljani je študiral arhitekturo, študij uspešno zaključil in je sedaj samostojni kulturni delavec in arhitekt v Ljubljani. Jozef Rakotorahalahy se je predstavil že v največjih evropskih mestih in tudi v Sloveniji, kjer nastopa na dobrodelnih koncertih. Takšne so bile tudi prireditve, ki jih je pred volitvami organizirala občinska organizacija SKD na Raki, Gori, Rožnem in v Podbočju. Z denarjem, ki so ga zbrali s prostovoljnimi prispevki, bodo pomagali posameznikom in družinam, ki potrebujejo pomoč, ter otrokom 8. razreda z Rake za končni izlet. (Foto: T. Gazvoda)

"ZNAMENITI SLOVENEC"

TREBNJE - Tukajšnja zveza kulturnih organizacij vabi v četrtek, 8. decembra, ob 19. uri v kulturni dom Trebnje na predstavo "Znameniti Slovenec", ki jo bo na trebanjskem odru uprizoril Tone Gogala.

RAZPIS ZA PODELITEV ODLIČIJ IN PRIZNANJ

NOVO MESTO - Zveza kulturnih organizacij občine Novo mesto bo na osrednji slovesnosti na dan slovenskega kulturnega praznika, 8. februarja, že petič podelila odličja in priznanja. Odličja podeljujejo za posebne, najmanj 15-letne kvalitetne dosežke na področju dejavnosti iz programa ZKO in za pomembne prispevke k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, priznanja pa podeljujejo kot zahvalo za dolgoletno redno, požrtvovalno in odgovorno delo v različnih ljubiteljskih kulturnih dejavnostih in za zares odlične, uspešne in zanimive dosežke posameznikov, skupin ali kulturnih društev. Predloge za podelitev odličij in priznanj z obrazložitvijo lahko pošljejo kulturna društva, samostojne skupine ali posamezniki na ZKO občine Novo mesto. Predlog mora vsebovati ime društva ali samostojne skupine oziroma ime in priimek posameznika z naslovom in telefonsko številko ter rojstnimi podatki, obrazložitev in ali je predlog podan za priznanje ali odličje. Zadnji rok je 10. januar.

Novi zbornik Dom in svet

Vsebinsko zelo bogat in pester, etično uravnovešen pluralno odprt in usmerjen v zdravo ustvarjalnost

Zbornik Dom in svet, ki je prvič izšel leta 1988, ob 100. obletnici ustanovitve istoimenske revije, se kar spodbudno vključuje v kulturno življenje Slovencev. Do zdaj je prišel na svetlo sedemkrat, letos že v začetku novembra. Zadnja leta ga izdaja Slomškova založba v Mariboru, ki pa deluje v bolj skromnih razmerah. Vseskozi ga urejuje prof. dr. Stanko Janežič.

Letošnji zbornik ima blizu 280 strani in je kar zajetna knjiga. V njem je okoli 60 prispevkov, ki jih je napisalo 33 sodelavcev, od tega osem iz zdomstva oz. tujine. Gradivo je pregledno razvrščeno v pet razdelkov, od katerih je vsak zase poseben vsebinski sklop. Sicer pa je zbornik vsebinsko zelo bogat in pester, predvsem pa etično uravnovešen, pluralno odprt in usmerjen v zdravo ustvarjalno prihodnost slovenskega naroda.

Uvodne strani so namenjene sestavkom, ki govorijo o vrednotah in času, seveda bolj s krščanskega vidika (npr. o fenomenu svetega, o družini, kulturi ipd.). Pogovor z akademikom dr. Antonom Trstenjakom, s katerim se končuje prvi razdelek, se dotika mnogih aktualnih vprašanj v naši družbi, denimo tistega, ali naj se verouk vrne v šole ali ne (dr. Trstenjak to odsvetuje). Po Trstenjakovem mnenju bi morala biti naša najvišja vrednota poštenost - z njo smo v zgodovini preživeli vse zle viharje, zato bi jo morali kot prvo ustoličiti tudi v naši mladi državi.

Leposlovne strani so z verzi napolnili Jože Cukale, Stane Črnič, Tone Kuntner, Milena Merlak ter Janez Kolenc in Ivan Zoran. Lev Detela, Stanko Kociper in Lojze Kozar objavljajo prozo, Stanko Janežič pa igro.

V Pogledih na književnost in umetnost razmišlja Janko Čar o slovenščini včeraj in danes, Vilko Novak piše o napačnem vrednotenju Ivana Preglja, France Papež pa predstavlja kulturno žarišče zunanje Slovenije ob južnem Atlantiku.

V razdelku Slovenske osebnosti pišejo: Jože Pogačnik o Jerneju Kopitarju, Denis Poniž o Simonu Gregorčiču, Stanko Janežič o Francu Ksaverju Meško, Jože Toporišič o Antonu Brezniku, Goran Schmidt o Stanku Majcnu in Andrej Inkret o Edvardu Kocbeku.

Zadnji razdelek (Slovenija včeraj, danes, jutri) so napolnili prispevki, ki so nastali kot izrazito osebne ali pa povsem neosebne refleksije na dogodke in pojave pri nas. Velika osebna prizadetost veje predvsem iz Razmišljanja ob lipi Janeza Kolenca ter iz obeh pogovorov, nastalih med Slovenci v Argentini: z Lučko Jerman iz Bariloč in z Jožetom Bernikom iz Chicaga.

Zapišimo še, da je zbornik Dom in svet moč kupiti (po 2.200 SIT) v knjigarnah in na upravi Slomškove založbe v Mariboru, Slomškov trg 20.

I. Z.

15. KRKINO SREČANJE SLIKARJEV

NOVO MESTO - Slikarji Rado Jerič iz Maribora, Bojan Klančar in Tomaž Perko iz Cerknice, Jožica Medle iz Šentjerneja, Huiqin Wang iz Ljubljane, Đorđe Petrović iz Hrvaške in Ismar Nujezinović, gost iz Hercegovine, se bodo s svojimi deli predstavili na razstavi del 15. Krkinega srečanja slikarjev, ki je trajalo od 16. do 22. oktobra v Novem mestu. Otvoritev razstave bo v petek, 9. decembra, ob 19. uri v galeriji Krka, Šmarješka 6 v Novem mestu. Dela za razstavo je izbral likovni kritik Janez Mesesnel iz Ljubljane, ki bo razstavo tudi odprl. V kulturnem programu bo nastopil kantavtor Zoran Predin.

• Vseeno je bolje biti oženjen kot mrtev. (Molière)

"Recept za to čudovito mešanico zelišč so našli po smrti doktorja Samsta, slavnega švedskega zdravnika, rektorja medicine v Stockholmu. Dr. Samst se je smrtno ponesrečil pri jahanju v svojem 104. letu starosti."

To je odlomek iz najbolje prodajane knjige o zdravilnih zeliščih v zadnjem času pri nas - v prodaji je že 4. natis!

Maria Treben

Zdravje iz Božje lekarne

Nasveti in izkušnje z zdravilnimi zelišči

Knjiga je uspešnica stoletja, prevedena že v **17 jezikov,** prodanih pa je več kot **6 milijonov izvodov.**

V knjigi je avtorica zapisala nasvete in izkušnje pri zdravljenju najrazličnejših obolenj: *želodca, prostate, artritisa, revme, mehurja in ledvic, kožnih bolezni, nizkega in visokega pritiska, luskavice, ženskih težav, sladkorne bolezni, slabokrvnosti, glivic, različnih zločestih obolenj ...*

Knjiga je v ***trdi vezavi,*** zelo primerna za darilo.

Cena knjige je samo **2.640** SIT!

Možnost plačila tudi na **dva obroka.**

Prvi obrok plačate, ko prejmete položnico, drugega pa čez mesec dni ob prevzemu knjige.

Med našimi naročniki bomo izžrebali tri nagradna potovanja v RIM za 5 dni!

KNJIGA ZA VSAKO DRUŽINO!

N A R O Č I L N I C A

Nepreklicno naročam ..... izvod(ov) knjige ZDRAVJE IZ BOŽJE LEKARNE po ceni 2.640 SIT, ki jo bom plačal(a)

- v enem obroku - v dveh obrokih

Ime in priimek: .....

Ulica in hišna št. .....

Kraj in poštna št. .....

Založba MAVRICA, Gallusova 2, 63000 Celje, Tel./Fax: 063/27-734

DOBRO OBISKANA OTVORITEV - Otvoritve pregledne spominske razstave slikarja Roberta Hlavatyja v gostišču Breg se je udeležilo veliko ljubitejev likovne umetnosti, med njimi tudi novomeški župan Franci Koncilija in poslanec Lojze Peterle, na sliki med pogovorom s slikarjevim sinom Zdenkom Hlavatyjem. (Foto: MiM)

RUDOLF KOTNIK RAZSTAVLJA V RIBNICI

RIBNICA - V galeriji Miklove hiše so v petek odprli zanimivo razstavo akademskega slikarja Rudolfa Kotnika iz Maribora. Gre za izbor njegovih del, ki jih je občinstvu predstavila umetnostna zgodovinarka in likovna kritičarka Meta Gaberček Presel. Povedala je, da je Kotnik slikar, ki je bil bolj cenjen odzunaj kot doma.

MROŽEK V DOMU KULTURE

NOVO MESTO - Ljudsko gledališče iz Celja bo v novomeškem Domu kulture uprizorilo enodejanko znanega poljskega satirika Slawomira Mrožka Na odprtem morju. Predstavi bosta v ponedeljek, 12. decembra, in v torek, 13. decembra, obakrat ob 19.30. Predstavi sta za abonma in izven, vstopnice pa so v že v predprodaji.

Slikar slovenskega Krasa

V gostišču Breg so odprli pregledno spominsko razstavo tržaškega slikarja Roberta Hlavatyja

NOVO MESTO - V gostišču na Bregu so v soboto, 4. decembra, zvečer odprli spominsko pregledno in prodajno razstavo del tržaškega slikarja in zdravnika Roberta Hlavatyja. Na otvoritvi so nastopili slikarjevi vnuki Zdenko, Dušan, Jan in Barbara ter pianistka Cvetka Hribar.

Robert Hlavaty, oče znanega novomeškega arhitekta Zdenka Hlavatyja, je potomec čeških staršev, ki so se ob koncu prejšnjega stoletja priselili v Trst. V rodnem kraju je Hlavaty ves čas razen kratkega obdobja, ko je, pregnan od fašizma, bival v Ljubljani, deloval kot zdravnik, slikar in zaveden Slovenec. Med drugim je deloval v skupini neodvisnih umetnikov s Sirkom, Vavpotičem, Pavlovcem, Mušičem in Čargom, dolga leta pa je bil tudi predsednik tržaške Slovenske kulturno-prosvetne zveze. Umrl je 15. januarja 1982. leta. Njegov najbolj priljubljeni slikarski motiv je bil Kras, ki ga je mojstrsko upodabljal v akvarelu in risbi. Kritiki so ga zato poimenovali za pesnika Krasa in ga tudi proglasili za enega najboljših slovenskih akvarelistov. Na pregledni razstavi, ki jo je pripravil njegov sin Zdenko, so na ogled dela, ki so bila že predstavljena javnosti na poprejšnjih razstavah, nekaj pa je tudi slik, ki jih doslej ni bilo mogoče videti, med njimi zanimiv akvarel Novega mesta v snegu. Pokojni slikar se je namreč ob obiskih pri sinu v Novem mestu rad lotil slikanja dolenjskih motivov.

REVIJA SLOVENSKIH GLASBENIH ŠOL

KRŠKO - V soboto, 10. decembra, bo ob 17. uri v veliki dvorani Kulturnega doma Krško prva revija simfoničnih orkestrov slovenskih glasbenih šol. Predstavilo se bo pet orkestrov iz Novega mesta, Velenja, Vrhnike, Maribora in iz Krškega. Ker na glasbenih šolah ni veliko takšnih orkestrov, želita organizatorja, Skupnost slovenskih glasbenih šol in Glasbena šola Krško, z revijo spodbuditi tovrstno dejavnost.

"KAMNIŠKI VEČER"

ŠENTJERNEJ - V soboto ob 19. uri bo v prostorih tukajšnje osnovne šole praznični koncert mestne pihalne godbe iz Kamnika, ki ga vodi Franci Lipičnik. "Kamniški večer", kot so poimenovali prireditev, organizira KUD Šentjernej. Šentjernej bo Kamničanom spomladi vrnil obisk s podobnim glasbenim nastopom.

POTA IN STRANPOTA §

dežurni poročajo

OB AVTORADIO - V noči na 4. december je neznanec iz odklenjenega osebnega avta, ki ga je imel H. K. iz Črnomlja parkiranega v ulici Pod smreko v Črnomlju, ukradel avtoradio in ga oškodoval za 15 tisočakov.

ODNESEL IZ SKLADIŠČA - 23-letni R. B. iz Prečne je osumljen, da je februarja iz centralnega skladišča Revoza ukradel dva zvočnika za avtoradio in jih montiral v svoj osebni avto. Podjetje je oškodoval za 10 tisočakov.

UKRADEL PIŠTOLO ZA LAKIRANJE - V času od 24. do 25. novembra je neznanec iz Novolesove lakirnice v Straži ukradel pištolo za lakiranje in s tem podjetje oškodoval za 35 tisočakov.

OB URO - 1. decembra je nepridiprav prišel v garderobo športne dvorane Centra srednjih šol v Črnomlju in iz bunde dijaka iz Črnomlja ukradel moško ročno uro, vredno okrog 8 tisočakov.

KRADEL DRVA - C. K. iz Novega mesta je osumljen, da je 18. in 19. novembra ukradel 8 kubičnih metrov bukovih drv. S tem je GG Novo mesto oškodoval za okrog 31.000 tolarjev.

OB DELOVNO ORODJE - 25. novembra je neznanec iz dveh kontejnerjev, ki ju ima S. K. iz Novega mesta postavljena na gradbišču, ukradel različno delovno orodje od električne krožne žage do električnega obliča in s tem lastnika oškodoval za okrog 120 tisočakov.

PLAČAL Z UKRADENIM ČEKOM - 44-letni F. T. iz Novega mesta je 2. novembra v trgovini Planika plačal čevlje in šest parov nogavic z ukradenim čekom, na katerem je ponaredil podpis. Lastniku čeka F. B. iz Novega mesta je povzročil za 7.200 tolarjev škode.

VLOMIL V GOSTILNO - 3. decembra je nekdo vlomil v gostinski lokal v Šedmu, last 45-letne Ivane R. iz Šentjanža. Na silo je odprl vrata in iz lokala odnesel več alkoholnih pijač in cigaret. Lastnico je škodoval za okrog 100.000 tolarjev.

BOMBA IZ DRUGE SVETOVNE VOJNE

ZAVRATEC - 1. decembra zjutraj je 31-letni Jurij Z. iz Zavratca obvestil sevniške policiste, da je pri urejanju okolice v neposredni bližini stanovanjske hiše ob gospodarskem poslopju našel neznano eksplozivno telo, veliko 13 cm x 3 cm, in naboj za puško. Pirotehnik je kasneje ugotovil, da gre za protioklepno tromblonsko mino iz druge svetovne vojne.

ODNAŠAL ELEKTRIČNE URE ZA RENAULTOVE AVTOMOBILE

NOVO MESTO - 27-letni R. J. z Gorenjih Sušic je osumljen velike tatvine, ker je 29. novembra iz centralnega Revozovega skladišča v Novem mestu ukradel škatlo, v kateri je bilo 63 električnih ur za Renaultove avtomobile, in jih postopoma odnašal domov. S tem dejanjem je omenjeno podjetje oškodoval za 455.000 tolarjev.

Tudi Krško bo dobilo tožilstvo

Poleg reorganizacije sodstva tudi reorganizacija tožilstva - Temeljna javna tožilstva se bodo preimenovala v okrožna državna tožilstva - Večja obremenjenost tožilcev

NOVO MESTO - O reorganizaciji sodstva, ki bo začela veljati s 1. januarjem 1995, smo že pisali. Za njihovo reorganizacijo se je vedelo že od spomladi, na tožilstvih pa so za končne spremembe zvedeli šele oktobra, ko je stopil v veljavo Zakon o državnem tožilstvu. Čeprav v organiziranju tožilstev ni večjih sprememb, saj se bodo vsa dosedanja temeljna javna tožilstva primenovala v okrožna državna tožilstva, smo v Sloveniji poleg teh dobili še tri nova, in sicer okrožno državno tožilstvo v Slovenj Gradcu, Ptuju in Krškem. Niko Bricelj, okrožni državni tožilec pri novomeškem temeljnem javnem tožilstvu, je povedal, da se kljub temu, da bi s 1. januarjem moralo začeti delovati tudi okrožno državno tožilstvo v Krškem, še vedno ne ve, kje bo imelo svoje prostore, kako bo s kadrom, opremo in administracijo. Sicer pa bomo po novem v Sloveniji imeli 11 okrožnih državnih tožilstev, 4 višja državna tožilstva: v Celju, Kopru, Mariboru in Ljubljani, in državno tožilstvo Republike Slovenije v Ljubljani.

Novomeško temeljno javno tožilstvo je imelo do sedaj svojo enoto tudi v Brežicah; po novem zakonu o državnih tožilstvih te ednote ne bo več, nastalo pa bo okrožno državno tožilstvo v Krškem. Čeprav drugje po Sloveniji te enote še neprej ostajajo, so pristojne samo za postopke pred okrajnimi sodišči - v kazenskih zadevah z zagroženo kaznijo do treh let. V Novem mestu so do sedaj iz Posavja obravnavali priporne zadeve, nekatera težja kazniva dejanja, gospodarske zadeve ter kazniva dejanja, ki so jih naredili mladoletniki, po novem bodo vse to obravnavali tudi v Krškem.

Z novim zakonom o kazenskem postopku pa se bistveno spreminjajo obveznosti tožilcev v kazenskem postopku. Po novem morajo tožilci biti prisotni na vseh obravnavah, tako na okrajnih kot na okrožnih sodiščih, njihova prisotnost pa je obvezna tudi pri zaslišanju osumljencev pred preiskovalnim sodnikom. Do sedaj ta prisotnost ni bila obvezna, za navzočost pri zaslišanju pred preiskovalnim sodnikom so se do sedaj odločali prostovoljno, predvsem v primerih, kadar je šlo za težja kazniva dejanja. Tudi prisotnost na obravnavah, kjer je šlo za kazniva dejanja, za katera je zagrožena kazen do treh let zapora, njihova prisotnost ni bila obvezna.

"Že do sedaj smo imeli težave s kadri, pa tudi po novem, ko naj bi se za 30 odst. povečalo število tožilcev in njihovih pomočnikov, menim nas bo premalo, predvsem zaradi dodatnih obveznosti, ki nam jih nalaga novi zakon o kazenskem postopku," pravi Niko Bricelj. Tudi sicer so pogoji za imenovanje tožilcev podobno strogi kot za sodnike, le da tožilcev ne imenuje državni zbor, ampak vlada na predlog ministra za pravosodje. Novost je tudi trajni mandat, ki je bil do sedaj omejen na 8 let. Obseg dela pa se bo za tožilce povečal tudi z novim kazenskim zakonom, ki nalaga dolžnost javnega pregona za nekatera dejanja, ki so šla do sedaj po zasebni tožbi, npr. kazniva dejanja lahke telesne poškodbe, ogrožanje javne varnosti in celo grdo ravnanje.

J. DORNIŽ

• Do sedaj je bil nosilec pregona javni tožilec, ki je imel še svoje namestnike. Z novim zakonom pa bodo tožilci imeli večjo samostojnost, saj bo njihov vodja imel le nadzorno upravno funkcijo; tako bomo po novem letu imeli okrožne državne tožilce in njihove pomočnike.

Kočevska stranpota

OPEKA V ŠIPO - 28. novembra se je Z. R. peljal z osebnim avtomobilom po Ljubljanski cesti. Pri klubu Škorc mu je s strehe padla opeka in poškodovala krov na strehi avtomobila.

VLOM V KOČO - Neznan storilec je 30. novembra vlomil v ribiško kočo na Rudniškem jezeru. Vlomil je skozi okno s polkni in prišel v notranjost. Ni odnesel ničesar.

JELEN V GOZDU - Delavci Gozdnega gospodarstva Kočevje so v naselju Kočarji našli ustreljenega jelena. Predali so ga lovski družini, naboje pa poslali v nadaljnji postopek. Sumijo, da gre za divji lov.

POSKUS SAMOMORA - Rom V. Z. je sporočil policiji, da se bo "zastrupil". Nesrečnež naj bi spil strup za podgane. Odklonil je zdravniško pomoč. Policisti so ugotovili, da je šlo za nenavadno potegavščino.

POŽAR - Tretjega decembra so kočevski gasilci posredovali v okolici Rudniškega jezera. Nekdo je ravnal neodgovorno in povzročil ogenj, tako da je zgorela trava in bičevje.

Z ŽAGO V BRUNARICO - Policijska postaja Kočevje je opravila ogled vloma v leseno brunarico Kinološkega društva Rog na Trati. Neznanec je z motorno žago razrezal polkno, razbil steklo in odnesel več plastičnih kozarcev in jeklenko. Sumijo znanega storilca.

TRMASTI ŠOFER

NOVO MESTO - 30. novembra sta policista na Pogancah med kontrolo prometa ustavila 51-letnega F. R. iz Gotne vasi in ga hotela preizkusiti z alkotestom, vendar je to odklonil. Kljub prepovedi vožnje se je F. R. odpeljal in se po nekaj minutah ponovno pripeljal mimo. Policistoma tokrat ni hotel ustaviti, zato sta se odpeljala za njim, ga prehitela in ga skozi odprto okno ustavljala. Ko je že kazalo, da bo ustavil, je nenadoma zapeljal v levo in prehitel službeno vozilo, pri tem pa ga je oplazil in pobegnil. Na vozilih je nastalo za okrog 60 tisočakov škode. Za svoje dejanje se bo F. R. moral zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

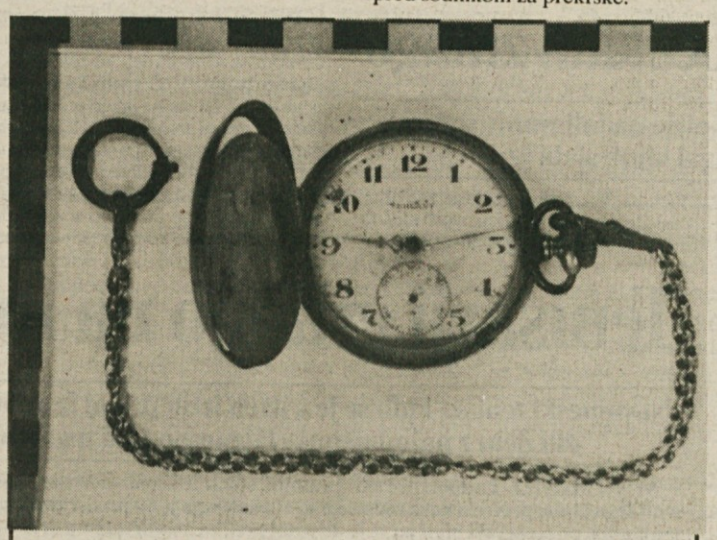

KDO JE BIL LASTNIK URE? - Kriminalisti novomeške uprave za notranje zadeve so 31. oktobra našli v gozdu v Vrtaškem potoku na Gorjancih razpadajočo človeško okostje. Na kraju, kje je bilo okostje, so našli tudi srebrno žepno uro znamke Vigilant Remontoir, CY 10 Rubis, s tovarniško številko 84337, ki je bila na 20 cm dolgi srebrni verižici. Poleg so našli tudi stekleničko z zdravili in ugotovili, da gre za zdravilo klorpromazin, ki ga zdravniki predpisujejo epileptikom. UNZ Novo mesto prosi občane, ki bi karkoli vedeli o osebi, ki je imela omenjeno žepno uro, naj o tem obvestijo njihov operativno-komunikacijski center na telefonsko številko 92.

Zgorel ukleščen v avtu

V štirih prometnih nesrečah, ki so se zgodile za vikend in v začetku tedna, umrla dva mlada fanta

NOVO MESTO - Za minuli vikend in v začetku tega tedna so se na Dolenjskem zgodile štiri hujše prometne nesreče, v dveh sta življenje izgubila tudi dva mlada fanta.

3. decembra ob 10.15 je 31-letna Magda M. iz Novega mesta vozila osebni avto od Metlike proti Novemu mestu. Ko je na Vahti pripeljala z neprimerno hitrostjo v nepregledni desni ovinek, jo je kljub zaviranju na poledeneli cesti zaneslo na nasprotni vozni pas v trenutku, ko je po njem pripeljal z osebnim avtomobilom 43-letni Branko D. iz Novega mesta. V trčenju se je hudo poškodovala Magdina sopotnica, 73-letna Leopoldina M. iz Novega mesta, lažje pa voznik Branko, njegova sopotnica 37-letna Mara D. in 9-letni Daniel. Vsem so nudili zdravniško pomoč v novomeški bolnišnici. Na avtomobilih je za 540.000 tolarjev škode.

Veliko slabše pa se je končalo za 23-letnega Nenada Š. iz Črnomlja, ki se je v ponedeljek, 5. decembra, ob 23.30 peljal z osebnim avtomobilom iz Mačkovca proti Otočcu. Pri Otočcu ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na travnato bankino, kjer je silovito trčil v skalnati usek, nato pa ga je odbilo nazaj na cesto, kjer se je prevrnil na streho. Pri tem sta sopotnik in voznik padla iz avta. Zaradi hudih poškodb je Nenad na kraju nesreče umrl, njegov sopotnik, 21-letni Aleksander L. iz Novega mesta, pa se je lažje poškodoval. Na avtomobilu je nastalo za okrog 400.000 tolarjev škode. - Le nekaj ur kasneje se je huda prometna nesreča, ki je prav tako zahtevala mlado življenje, zgodila tudi na magistralni cesti Ljubljana - Obrežje pred Trebnjem. Nekaj pred drugo uro zjutraj se je 31-letni Iztok B. iz Trebnjega peljal z osebnim avtomobilom z Obrežja proti Ljubljani. Ko je pripeljal do Jezera, je zapeljal na neutrjeno travnato bankino in zemeljski nasip, po katerem je peljal nekaj metrov, nato pa trčil v drevje, kjer se je zagozdil. Po trčenju se je avto vžgal, v njem pa je zgorel ukleščeni voznik. Sopotnik, 29-letni Marjan P. iz Vrbovcev, se je kljub hudim poškodbam rešil in se zdravi v novomeški bolnišnici. Gmotne škode je za okrog 800.000 tolarjev.

6. decembra zjutraj se je hujša prometna nesreča zgodila tudi pri Malem Slatniku. Ob 2.55 se je 20-letna Petra P. z Malega Slatnika peljala z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Malemu Slatniku. Ker je vozila prehitro glede na mokro in spolzko cesto, jo je zaneslo v telefonski drog, ki se je prelomil. V nesreči se je Petra hudo poškodovala, njena sopotnica, 22-letna Karmen R. z Malega Slatnika, pa lažje. Obema so pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu pa je nastalo za okrog 800.000 tolarjev škode.

PREGRETO OLJE SE JE VŽGALO

SEVNICA - 1. decembra okrog 18.50 je 37-letna Andreja O. iz Sevnice v kuhinji pristavila na štedilnik posodo z oljem, potem pa odšla na dvorišče in nanj pozabila. Olje se je zaradi vročine vnelo in ogenj je zajel zgornji del kuhinjskih elementov. Ko je gospodinja opazila gost dim, ki je prihajal skozi odprto kuhinjsko okno, je skupaj s sosedom stekla v kuhinjo, kjer je sosed posodo z gorečim oljem pokril, gospodinja pa je goreče kuhinjske elemente pogasila z vodo. Zaradi požara je nastalo za okrog 100 tisočakov škode.

UKRADEL LONČENO PEČ

PIŠECE - Neznan storilec je pred kratkim prišel v nezavarovan pišeški grad in iz lovske sobe v drugem nadstropju ukradel lončeno peč iz konca 18. stoletja. Tat je peč v sobi najprej razstavil, potem pa neznano kam odšel z lončenimi ploščicami, velikimi 20 cm x 30 cm. S tem je povzročil za okrog 4 milijone tolarjev škode.

RAZBIJAL NA POSTAJI IN V BIFEJU

SEVNICA - 3. decembra popoldan so sevniški policisti pridržali do iztreznitve 23-letnega Damjana F. iz Dolenjega Kamenja. Damjan je tega popoldneva okrog 14.30 na avtobusni postaji pred bifejem v Sevnici prijel za leseni pano za plakate, ki je bil postavljen na pločniku pred čakalnico avtobusnega postajališča, in ga dvakrat vrgel v šipo, da se je razbila. Potem je skupaj s prijatelji odšel v Mercatorjev bife na Trgu svobode, kjer so si naročili pijačo. Vendar Damjan tudi tu ni mogel brez razbijanja, s točilne mize je jemal krožnike za kavo, kozarce in skodelice in jih metal ob tla. Potem so vsi trije zbežali iz lokala, ne da bi plačali pijačo in razbiti inventar, vendar so jih policisti kmalu izsledili in jih odpeljali na policijsko postajo.

POLICIJA OPOZARJA PRED METANJEM PETARD!

NOVO MESTO - V čas prednovoletnega vzdušja zadnja leta vse pogosteje sodi tudi pokanje s petardami in drugimi nevarnimi eksplozivnimi sredstvi. Vsako leto se v tem času zaradi tega zgodi tudi več hudih nesreč, med poškodovanimi pa so pogosto otroci. S to problematiko se ukvarja tudi policija, predvsem pri varovanju javnega reda in miru. Po pravilniku o kategorizaciji in preizkusu pirotehničnih izdelkov lahko otroci in mladoletne osebe do 16. leta starosti uporabljajo pirotehnične izdelke le pod nadzorstvom staršev oz. skrbnikov. Poleg tega prodajalci pirotehničnih izdelkov ne smejo prodajati otrokom in mladoletnikom brez nadzora staršev. Policija pravi, da bo kršitve javnega reda in miru dosledno preganjala, za prej omenjene prekrške otrok in mladoletnikov pa odgovarjajo tudi starši oz. skrbniki. Policisti bodo poostrili tudi kontrolo krajev, kjer je uporaba pirotehničnih sredstev prepovedana, in sicer v bližini šol, vrtcev, domov za starejše občane in tudi v stanovanjskih naseljih.

KRONIKA NESREČ

NA CESTO JE SKOČILA SRNA - 25. novembra okrog 23. ure se je na regionalni cesti Adlešiči - Žuniči zgodila prometna nesreča, v kateri se je poškodoval M. Č. iz Črnomlja. Do nesreče je prišlo, ko je pripeljal v blagi desni ovinek in je pred avto skočila srna. Ker je hotel srno obvoziti, ga je zaneslo v cestni usek.

PO TRČENJU AVTO PADEL V PREPAD - 2. decembra ob 12.25 se je 20-letna Ivana P. iz Krškega peljala z osebnim avtomobilom po lokalni cesti v smeri Sremiča proti Krškemu. Ko je pripeljala v levi ovinek, ki nato preide v desnega, jo je zaradi prehitre vožnje glede na razmere na cesti zaneslo na travnato bankino, kjer je avto trčil v drog za telefonsko napeljavo in padel v 12 m globok prepad ob cesti. Voznica se je pri tem hudo poškodovala, zato so jo odpeljali v brežiško bolnišnico. Na avtomobilu je nastalo za okrog 550.000 tolarjev škode.

NEPRAVILNO ČEZ CESTO - 4. decembra ob 18.35 se je 44-letni Rudolf Božič s Senovega peljal z osebnim avtomobilom po Cesti 4. julija v Krškem iz smeri Brežic proti Krškemu. Ko je pripeljal v neposredno bližino križišča Kolodvorske ceste in dovozne poti k hotelu Sremič, je s pločnika nenadoma stopila na cesto izven prehoda za pešce 80-letna Jožefa L. iz Brezine. Da bi se izognil trčenju, je Božič začel zavirati, vendar je vseeno trčil v peško. Hudo poškodovana je obležala na cesti.

Ribniška stranpota

ZADEL PEŠAKINJO - 30. novembra je v naselju Rakitnica Julija K. stala na sredi ceste in se pogovarjala z voznikom O. A. Takrat je iz smeri Ribnice pripeljal Jože N. iz Grčaric in zadel peško, da je padla na vozišču. Po 48 metrih je Jože ustavil vozilo in se skril v grmovje. Policisti so ga odpeljali na odvzem krvi, kjer so ugotovili 2 promila alkohola. Peško so odpeljali v klinični center. Za nesrečo sta bila kriva oba, zato se bosta znašla pri sodniku za prekrške.

ROMKA NA OBISKU - 1. decembra se je na policijski postaji zglasil Ludvik Z. iz Goriče vasi in povedal, da ga je "obiskala" Romkinja. Ko je ležal na postelji, se mu je približala in iz žepa vzela dva tisoč tolarjev in odšla. Policisti so izsledili Romkinjo S. D. ki je osumljena te drzne tatvine.

Elektronska GEO-KATODNA ZAŠČITA proti rjavenju avtomobila

Zaščitite celotno površino svojega avtomobila pred vplivi zime; 10 let garancije, enostavna premontaža.

GEO-KATODNA ZAŠČITA CANTON

Prodaja in montaža **SPM** *d.o.o.*
Vrh 26, Šentjernej, tel: ***068/42-361***

Iščemo montažerje na vzhodnem delu Slovenije.

.....Ugodne cene v mesecu decembru! .....

MARUTI
800 CITY STAR
s katalizatorjem in dodatno opremo
cena do registracije: **11.390 DEM**

Prodaja:
EMINENT d.o.o.,
Dol. Kamence 61, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Kandijska 14, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-378

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN
Ressleva 4, Novo mesto
tel.: (068) 24-791

krka

-10%

AGROSERVIS
Knafelčeva 2
tel.: 321-032

NOVO **ABS**

Tudi vaš avto ima lahko ABS zavorni sistem

VARNOSTNI ZAVORNI REGULATOR

za hitrejše in varnejše zaviranje

V NOVEM LETU SI PRIVOŠČITE VARNOST!

Mercator — KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

Mercator - KZ Krka, *z.o.o., Novo mesto*

Davčnih olajšav je manj

Napoved dohodnine sicer ni nič kaj zahtevna stvar, Potrebno je le, da v obrazec vpišete vse dohodke, ki ste jih v tekočem letu prejeli. Zadeva pa se zaplete, ko pridejo na vrsto olajšave. Do sedaj so te lahko znašale do 10 odstotkov od osnove, po novem zakonu, ki velja tudi že za leto 1994, pa bo olajšav lahko le do 3 odstotke od osnove, poleg tega so pogoji, pod katerimi vam bodo davkarji olajšave odobrili, veliko strožji. Še je čas, da uredite račune in morda vložite denar v tisto, kar vam bo prineslo olajšave.

Najprej velja omeniti, da se olajšave oziroma zmanjšanje osnove lahko prizna le za namene, ko je sredstva porabil zavezanec osebno, kar mora biti jasno razvidno tudi iz dokumentov oziroma računov in potrdil. Dokaznih dokumentov praviloma ni potrebno priložiti k napovedi, vendar jih je potrebno hraniti še dve leti po dnevu pravnomočnosti odločbe o odmeri dohodnine. Po novem zakonu imate možnost uveljavljati olajšave samo v naslednjih primerih:

Vrednostni papirji

Kot olajšava se štejejo le sredstva, vložena v vrednostne papirje, katerih izdajatelj je Republika Slovenija in katerih vračilni rok je daljši od 12 mesecev. Sem spadajo triletni zakladni zapisi, obveznice Republike Slovenije 1 in 2, obveznice za terjatve do Iraka, Kube in Ljudske republike Angole ter Zvezne direkcije za promet in rezerve izdelkov posebnega pomena ter obveznice za neizplačane devizne vloge. Od delnic se upoštevajo le delnice zasebnih ali državnih skladov, ki so namenjene izključno razvoju znanosti in tehnologije. Najbolje je, da vrednostne papirje ob napovedi dohodnine pokažete pooblaščeni osebi, ki bo sprejela vašo napoved in istočasno zabeležila na hrbtno stran vrednostnega papirja, da je njen lastnik uveljavljal olajšavo, kar sicer ni obvezno, vendar vam prihrani čas in pot.

Reševanje stanovanjskega problema

Za zmanjšanje davčne osnove se upoštevajo le sredstva, vložena v nakup ali gradnjo stanovanjske hiše oziroma stanovanja, če zavezanec ni lastnik druge stanovanjske hiše oziroma stanovanja. To določilo je zelo strogo in po eni strani celo krivično, saj olajšave ne more uveljavljati niti zavezanec, ki ima na primer 5 otrok in se njegova družina stiska v garsonjeri, katere lastnik je zavezanec, in se odloči za nakup dvosobnega stanovanja. Pač pa se upoštevajo tudi sredstva, ki jih je zavezanec uporabil za vzdrževanje stanovanjskih objektov in odpravljanje arhitekturnih in komunikacijskih ovir za invalida v teh objektih. Kupnina za stanovanje ali hišo se kot olajšava upošteva le za leto, v katerem je bila dejansko plačana. Če je odplačevanje obročno, se kot olajšava šteje letna anuiteta stanovanjskega kredita oziroma kupnine. Kot sredstva za vzdrževanje se štejejo le, kadar gre za vzdrževalna dela na stenah, tleh, sistemu ogrevanja in električni, vodovodni in plinski napeljavi. Olajšavo lahko uveljavlja tudi najemnik stanovanja, in sicer le določen odstotek od plačane najemnine v primeru, če po pogodbi z lastnikom sam vzdržuje objekt.

Naravne znamenitosti, kulturni spomeniki in umetniška dela

Lastnik naravne znamenitosti ali kulturnega spomenika lahko uveljavlja kot olajšavo sredstva, ki jih je vanje vložil, a le v primeru, če je z vzdrževanjem oziroma vlaganjem soglašala strokovna organizacija za varstvo naravne in kulturne dediščine in je vlaganje prispevalo k ohranjanju naravovarstvenih in spomeniških lastnosti nepremičnine. Sem spada tudi nakup likovnih del, leposlovnih knjig ter plošč oziroma CD-jev umetniške vrednosti.

Povečanje socialne varnosti

Kot olajšava se štejejo tudi sredstva namenjena povečanju socialne varnosti zavezanca na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja, zdravstvenega varstva in zaposlovanja, kar se nanaša predvsem na prostovoljna zavarovanja ter obvezno zavarovanje kmetov. Kot olajšava štejejo tudi sredstva namenjena dokupu let zavarovalne dobe (največ pet let). Olajšava ne velja v primeru življenjskih, nezgodnih ali managerskih zavarovanj. Kot olajšava štejejo nadalje sredstva, namenjena za nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov. Pri nakupu zdravil je dovolj blagajniški odrezek, na katerem pa mora biti razvidno, da je bilo kupljeno zdravilo, datum nakupa in ime kupca, ki je lahko naknadno dopisano na hrbtno stran. Upoštevajo se tudi zdravila brez recepta in pomožna zdravila pa tudi čaji ter drugi pripomočki, ki jih zavezanec uporablja pri zdravljenju ali lajšanju zdravstvenih ali starostnih težav.

Učbeniki, izobraževanje

Sredstva, porabljena za nakup učbenikov in strokovne literature, lahko zavezanec uveljavlja le, če se izobražuje sam v vzgojno-izobraževalnih zavodih, podjetjih ali organizacijah ter zasebnikih. Olajšava se ne upošteva, če zavezanec učbenike oziroma strokovno literaturo kupi za ostale družinske člane oziroma če jih ne uporablja za pridobitev strokovne izobrazbe. Kot olajšava štejejo tudi šolnine za pridobivanje katerekoli stopnje izobrazbe in šolnine na primer za glasbeno, jezikovno in podiplomsko izobraževanje ter celo plačane storitve avtošole. Olajšave lahko zavezanec uveljavlja le s potrdili o izobraževanju in s potrdili o plačanih obveznostih oziroma računi za nakup literature in drugih izobraževalnih pripomočkov.

Poleg tega se kot davčna olajšava podobno kot v starem zakonu tudi sedaj upoštevajo prispevki in darila za humanitarne, kulturne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene ali invalidskim organizacijam, seveda le v primeru, ko se prispevki in darila vplačajo pooblaščenim organizacijam oziroma osebam. Kot olajšava se štejejo še vedno tudi samoprispevek in članarine, plačane političnim strankam in sindikatom. Omeniti velja tudi sredstva, vložena v obnovo denacionaliziranega premoženja, vendar le do višine valorizirane zmanjšane vrednosti v primerjavi z vrednostjo premoženja ob podržavljanju.

Natančnejše tolmačenje 9. člena zakona o dohodnini, ki obravnava davčne olajšave, bo na voljo tudi na vseh izpostavah Republiške uprave za javne prihodke. Svetujemo, da se, preden oddate napoved dohodnine, natančno pozanimate, kaj spada med olajšave in kaj ne, saj bo obravnavanje kršiteljev vsako leto strožje. V najrazvitejših državah velja utaja davkov za enega najhujših prekrškov, zaradi tega je moral v arest tudi sloviti zločinec Al Capone.

IGOR VIDMAR

generalni sekretar RK slovenije

Občutek, da pomagaš, je izjemen

Mirko Jelenič iz Črnomlja je že deveto leto generalni sekretar Rdečega križa Slovenije. V teh letih je bilo toliko lepih in težkih trenutkov, da ga je delo dodobra utrdilo in izklesalo. A tudi vloga organizacije se je bistveno spremenila. Danes je enakopravna med 162 članicami mednarodnega Rdečega križa.

Čeprav je Rdeči križ Slovenije poznan predvsem po pomoči ljudem in krvadajalstvu, opravlja še vrstu nalog, ki mu jih je naložil zakon, sprejet pred dvema letoma. In prav v tem se razlikuje od drugih humanitarnih organizacij. Gre za usposabljanje občanov, predavateljev in ekip za nudenje prve pomoči pa za pripravljenost in usposobljenost za pomoč pri naravnih in drugih nesrečah, poizvedovalno dejavnost, skrb za spoštovanje znaka Rdečega križa in ženevskih konvencij. Toda Jelenič opaža, da zadnja leta, ko vse kaže, da Slovenija sodi med razvitejše države, ljudje potrebujejo vedno več pomoči. "V naših skladiščih po vsej Sloveniji se oglaša iz dneva v dan več ljudi. Ne le brezposelnih, ampak tudi zaposlenih, včasih pa se obrnejo na nas kar celi kolektivi. Veča se prepad med revnimi in bogatimi in med slednjimi poskušamo spodbuditi čut za pomoč. Tudi pri aktivistih in sodelavcih gojimo občutek za plemenita dejanja, kajti tisti, ki daje, lahko veliko pridobi, saj je že spoznanje, da človek nekomu pomaga, nekaj izjemnega," pravi Jelenič. Po prihodu beguncev je bil Rdeči križ izpostavljen kritikam in pritiskom javnosti, češ da bolj skrbi za begunce kot za domačine. Jelenič to zanika, saj imajo poleg skrbi za begunce še socialne programe za Slovence, ki so obsežnejši in stalnejši.

Zadnje čase je slišati tudi o krizi v krvodajalstvu. Jelenič pravi, da sedanjih sto tisoč krvodajalcev in 46 tisoč litrov krvi, ki jih zberejo na leto, zadošča za normalno delovanje zdravstva. Vendar za krvodajalstvo niso zagotovljeni materialni pogoji, zato se z ministrstvom za zdravstvo dogovarjajo, da bi krvodajalstvo ohranili še naprej. Z ministrstvom za delo, gospodarsko zbornico in sindikati pa si prizadevajo uzakoniti pravico krvodajalca do dajanja krvi. O tem, kdo bo plačal izostanek od dela, se bodo še dogovorili. "Biti krvodajalec je najbolj plemenito in humano dejanje in mora ostati prostovoljno. Če bi ga začeli plačevati, bi se lahko sistem kaj hitro podrl," zatrjuje Jelenič.

Slovenski Rdeči križ ima v okviru mednarodne organizacije pomembno vlogo in njegovi predlogi so zelo upoštevani. Lahko bi celo rekli, da je Mirko preko RKS neke vrste ambasador Slovenije v svetu. Precej veljave, ki jo ima danes ta naša organizacija, si je pridobila prav med vojno v Sloveniji.

FOTO: M.BEZEK-JAKŠE

Mirko Jelenič

RKS je odigral pomembno vlogo pri stikih nekaterih držav s Slovenijo. Ker se niso mogle pogovarjati neposredno z našo vlado, so to storile preko Rdečega križa. Ta vloga navzven ni bila vidna, vendar za Slovenijo in njeno priznanje zelo pomembna. In če so to lepši spomini na vojne dni v Sloveniji, so iz tistega časa tudi najbolj trpki doživljaji v vsem času, ki ga je Mirko Jelenič preživel na RKS. Ko je na eni od tiskovnih konferenc govoril o zlorabi znaka Rdečega križa in napadel JNA, ki ni upoštevala ženevskih konvencij - o tem je JNA opozoril že prej - je bila njegova kritika mednarodno zelo odmevna. Takoj zatem je izšel v časopisu Narodna armija članek, v katerem so napadli Jeleničeve besede, ga opredelili kot sovražnika JNA ter mu zagrozili z likvidacijo. Mirko pravi, da bi to gotovo storili, če bi le imeli priložnost. Spomni se, kako so pripadniki JNA ravnali s svojimi 78 najvišjimi oficirji, ki so jih prišli iskat na Dob, kamor so jih Slovenci zaprli med desetdnevno vojno. Ko so jih trpali v tovornjake, so jih zmerjali in maltretirali.

Čeprav je Jelenič na čelu vseslovenske organizacije, ne more skriti, da je Belokranjec. Pohvali dobro delo belokranjskih in dolenjskih društev Rdečega križa, ki imajo podporo občinskih oblasti ter dobro sodelujejo s centri za socialno delo in Karitas. Ker mu je v posebno zadovoljstvo mednarodna dejavnost, rad povabi na Dolenjsko in v Belo krajino različne mednarodne delegacije in skoraj polovica vseh ambasadorjev v Sloveniji je prišla tja prav po njegovi zaslugi. Zaveda se, da temelji mednarodno sodelovanje pri humanitarnem delu na zaupanju in osebnem poznanstvu. Včasih gre, gledano kratkoročno, res le za vljudnostni obisk, toda dolgoročno se tako podjetjem odpirajo vrata za sodelovanje z mednarodnimi organizacijami. Predvsem pa je sedaj, ko visoki komisariat za begunce napoveduje zmanjšanje pomoči za Slovenijo, zelo dobrodošel vsak donator, ki je še pripravljen ponuditi pomoč. Jelenič je zadovoljen, da so jih že precej našli po Evropi, Kanadi, Ameriki, dogovarjajo se celo z Japonci.

Četudi glas z Rdečega križa Slovenije seže vse do dežele vzhajajočega sonca, njegov generalni sekretar zelo ceni in spoštuje prizadevnost in požrtvovalnost aktivistov v občinah, vaških in uličnih odborih. Zaveda se, da bi bila brez teh ljudi organizacija veliko manj uspešna in učinkovita in da se prav preko teh preprostih krajanov krepi zaupanje ljudi v Rdeči križ.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

naše korenine

Kdo bo vrnil izgubljena leta?

FOTO: T. JAKŠE

Vida in Julij Rakar iz Gradca

Julij prav dobro ve, kaj se pravi gnesti glino, kako je zjutraj najprej trda in mrzla, ko stopiš vanjo z bosimi nogami, potem pa prav počasi čutiš, kako pod njimi postaja vse voljnejša in toplejša. Moč in toplota telesa pronica vanjo in snov postaja vse bolj ubogljiva, da jo človek lahko oblikuje po svoji volji. Kdove koliko jo je takole svojčas zgnetel pod svojimi nogami! V hladnih jutrih je nenasitno pila toploto njegovega telesa, ko se je dan ogrel, pa so jo škropile potne srage z njegovega čela. Včasih je gnetel tisto, ki si jo je pripeljal iz bližine Krasinca, drugič ono z Okljuke. Občutek pod nogami je bil čisto drugačen in izkušen mojster, kakršen je bil on, je že vnaprej vedel, kaj bo iz ene in druge nastalo: bodo to glinasti lonci ali pa pečnice za krušne peči in kamine.

Veščine, kako izdelovati eno in drugo, se je Julij Rakar naučil v domači vasi pri mojstru Piletiču. Saj so imeli obrt tudi doma - oče Janez je bil čevljar - a v čevljarstvu ni bilo prida kruha. Dela je že bilo dosti, v popravilo so nosili od blizu in daleč, a kaj, ko ljudje niso imeli denarja, da bi plačali, kar je oče naredil. Prinesli so kaj, kar so na svojih njivah sami pridelali, dostikrat pa so na plačilo pozabili, oče pa tudi ni imel srca, da bi jih terjal. Tako je družina s petimi otroki le nekako preživela, a premika ni bilo. Hišica ob cesti v Gradcu je ostala majhna in skromna, kakršna je bila, ko se je Julij rodil v njej. Taka je bila tudi, ko se je pri Piletiču izučil pečarstva in lončarstva in se mu je odprl nov svet - po širni Beli krajini in onkraj na Hrvaško jih je vodilo delo. Iz vajenca je Julij prerasel v pomočnika iz pomočnika je postal mojster. Proti koncu tridesetih let si je v domačo hišico ob cesti pripeljal dekle, Vido po imenu. Doma je bila z mlina na Otovcu, torej je bila dela vajena, le ropot mlinskega kolesa bi zamenjalo lončarsko vreteno. A stvari niso šle po tej naravni poti. Vmes je namreč udarila vojna.

Ko so Julija vpoklicali na vojno bi ga družina doma še kako potrebovala. Vida je bila drugič noseča, prva hčerkica, ki je nosila materino ime, pa še dojenček. A kdo se je zmenil za ženine solze in za moževo stisko" Vojni stroj je deloval s polno paro in pod sabo trl ljudi. Mnogo družin je bilo razkropljenih. Nekaj za vedno. Rakarjeva iz Gradca je ostala narazen štiri dolga leta. Ob razpadu starojugoslovanske vojske so namreč Julija pri Koprivnici zajeli Nemci, ga prepeljali preko Donave na Madžarsko, od tam pa v Nemčijo, v ujetniško taborišče pri Neubrandenburgu. Sem je za njim prišla kartica. "Dobil si sina," mu je povedal nemški stražar. Ni se bilo časa veseliti. Rojstvo se je tukaj v kraju ponižanja, lakote in trpljenja zdelo tako tuja stvar. Šlo je za golo preživetje. V taborišču se je trlo ujetnikov. Poleg vseh mogočih narodnov, ki so sestavljali starojugoslovansko vojsko, so bili tu še Francozi. Potem so pričele prihajati še množice Rusov. Te so imeli Nemci za posebno ograjo in z njimi so še slabše ravnali, stradali so jih še bolj. Pa je bilo že tako tudi drugim neznosno, Julij se spominja edinih svetlih trenutkov v tem peklu. To je bilo takrat, ko so jih odbrali za "feldkomando". Ujetniki so več dni skupaj pobirali krompir. Bili so dobro zastraženi, a lakota je prisiila ljudi v iznajdljivost. Tudi surov krompir je prišel prav in vsi so odhajali z dela s polnimi želodci. Ko so odhajali, pa niso bili polni le želodci. Stražarji so jih, predno so ujetnike odpeljali s polja nazaj v taborišče, seveda preiskali, a so pregledali le suknjiče in žepe, niso pa se spomnili na hlačnice, v katerih se je skrival še marsikateri krompir, ki je potem v taborišču kuhan ogrel roke in želodec in marsikomu pomagal k preživetju.

Štiriikrat je krompir dozorel, ko je bil Julij v Nemčiji. Ko je dozorel petič, je bil končno doma. Še prej je doživel strahovita bombardiranja. Ležali so v grabnih, tla so se tresla, a zavezniki so vedeli, kje so taborišča. Bombe so padale samo naokrog. Potem so prišli Rusi. Bili so rešeni, a rešitelji niso bili zanesljivi. Ker se je nekemu Rusu streljalo, bi se z orožjem skoraj spravil nadnje. Končno so jih preko Odre prepeljali na poljsko stran. od tam pa so se s tovornimi vagoni brez strehe odpeljali do Beograda..

Julija je doma čakala vsa družina: oče, žena, hčerka Vida, ki je bila že godna za šolo, ter sin Julij, ki je bil s petimi leti že pravi korenjak. Otroka seveda nista prepoznala očeta. Začudeno sta ga gledala in mali Julij je mislil, da je prišel k hiši kak partizan, pa je strumno dvignil stisnjeno pest v pozdrav.

Rakarjev Julij je po vojni pričel z lončarstvom, pozneje pa tudi s pečarstvom, na svoje. Iz ostankov italijanskih bunkerjev je izbral opeko in z njo postavil peč za žganje gline - to je bilo edino, kar mu je vojna dala dobrega. Še vedno pa se z vso upravičenostjo sprašuje, kdo mu bo povrnil leta, ki jih je v prazno zapravil tam v daljni Nemčiji.

Vida in Julij sta po vojni dobila še tri deklice in vse otroke sta spravila h kruhu. Zdaj je okoli njiju že dvanajst vnukov in sedem pravnukov. Sredi vsega tega živžava človek skoraj nima več časa misliti na vojno. A se ta kdaj pa kdaj le prikrade v podzavest kot nedoločljiv, oddaljen strah. Tedaj je tesnoba huda. Preveč je bilo vsega, da bi človek ostal čisto neprizadet.

TONE JAKŠE

NAGRADI V ARTIČE IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 46. nagradne križanke izbral VIDO PETELINC iz Artič in MARTO RAJKOVAČO iz Novega mesta. Petelinčevi je pripadla denarna nagrada, Rajkovača pa bo prejela knjižno nagrado. Nagrajenkama čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 19. decembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 48. Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 48. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 46. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: SCALA, BP, TAMAR, RK, ANATOMIJA, TAT, NUGAT, BORIS, LIDA, BARI, TEATER, TVER, SMALTA, ENCIM, ATEK, KG, PEKEL, KUNAVER, EMERITUTURA, APA, ŠARENICE, SAD.

prgišče misli

Javnost, poštena in popolna javnost - to je prvi pogoj za zdravje vsake družbe.

A.I. SOLŽENICIN

Diktator je zajedalec, ki ga hrani človeška slabost, zato je simbol za izdajstvo, ki ga počenjamo v sebi nad samim seboj.

E. KOCBEK

Vojna je v svojem bistvu zverinski način reševanja življenjskih težav, način, ki ni vreden človeškega uma z njegovimi neizmernimi zakladi.

I. PETROVIČ

Vse velike vere nam morejo povedati mnoge resnice.

D. IVANOVIČ

NAGRADNA KRIŽANKA 48

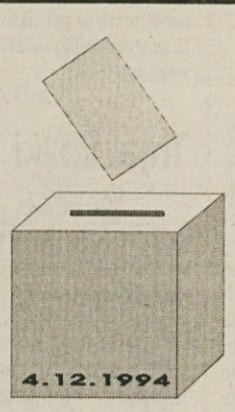

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
Z ŽGANJEM APNENCA DOBLJENA SNOV
PTICA ROPARICA
PRITLIKAV KONJ
AVTOR: JOŽE UDIR
IVAN TAVČAR
IME ITAL. NOGOMETNEGA ZVEZDNIKA BAGGIA
MEDNARODNO ZDRUŽENJE ZA STANDARDIZACIJO
SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA
KRATICA ZA AVTOMATSKO OBDELAVO PODATKOV
PERUNIKA / SITASTA KOST
SVOBODA
URALSKO LJUDSTVO (SAMOJEDI / OŽE
KAČA VELIKANKA / VILKO UKMAR
HRIB NAD SOČO
MODNI DODATEK
DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST
CINIZEM
PERZIJSKA KRALJICA, KI JE REŠILA JUDE PRED POMOROM
OKR. ZA LJUDSKO REPUBLIK / RIMSKI PESNIK
LEVI PRITOK DONAVE V ROMUNIJI
INDUSTR. MESTO V UKRAJINI
IND. MESTO V RUSIJI / GL. MESTO V DRŽAVI RADŽASTAN
VODJA PEVSKEGA ZBORA
HIMALAJSKA KOZA / ORAČ
JASA, POSEKA
OGNJENIK NA HAVAJIH / TIP ŠVED. AVTA
BLAGO / CIKASTA KRAVA
STRASTNA ŽENSKA
OČVIRK VASJA / IME KRITIKA FINCIJA
METEOROLOŠKI POJAV
PRIDEVKI
ANTIČNA GRŠKA PESNICA
ALBANSKA GORA NAD SKADROM (1723 m)
VELEMESTO V SIRIJI
NA SLIKI UPODOBLJENA KRAJINA

po operaciji raka na dojkah

"Dober dan, življenje!"

"V meni je navsezadnje vendarle prevladala želja po preživetju in začela sem se krčevito boriti za življenje. Najprej sem brez uspeha iskala ljudi, ki bi imeli dovolj razumevanja za mojo stisko in bi mi bili lahko v oporo in pomoč, potem sem se zaprla vase in poskušala zbrati lastne moči za telesno in čustveno okrevanje. Obenem sem si prizadevala, da bi se lahko sprijaznila z mislijo na to, da smrt predstavlja naravni in neizogibni konec našega življenja. V dneh te težke preizkušnje sem bolje spoznala vse skrite kotičke lastne osebnosti, kot pa v dolgih letih zdravljenja.....Danes sem popolnoma drugačna ženska, kot sem bila v času mastektomije in še zmeraj sem presenečena, ko pomislim na to, da mi je rak pomenil eno od najdragocenejših življenjskih izkušenj," je v knjigi Dober dan, življenje!, ki jo je pred kratkim izdala Trajna delovna skupnost samostojnih delavcev v kulturi Forma 7, zapisala ameriška klinična psihologinja Ronnie Kaye, ki je tudi sama prestala zdravljenje raka na obeh dojkah.

Ker je v Sloveniji vsako leto operiranih za rakom na dojki okrog 700 žensk, je knjiga v prvi vrsti namenjena ženskam, ki so dale to operacijo skozi, pa tudi strokovnjakom in vsem ostalim, saj nastopa ta bolezen v različnih oblikah in ne prizanaša nikomur. Kot je zapisala v uvodu knjige dr. Marija Vegelj - Pirc, si moramo prizadevati za čim večjo osveščenost vseh žensk in zdravstvenih služb, da bi bilo vsem omogočeno zgodnje odkrivanje bolezni ter najsodobnejše zdravljenje in celostna rehabilitacija.

Rak še ne pomeni smrtne obsodbe

Čeprav je predstava o raku v mnogih ljudeh in tudi v družbi najprej negativna, rak vedno ne pomeni smrtne obsodbe, mnogi, ki so se zdravili za rakom, povedo, da jim je spremenil življenje. Ali kot je zapisal dr. Franc Černe v knjigi Koncert za raka: "Rak je čudežno zdravilo za ljubezen. Morda ne bi nikoli doživeli take globine ljubezni, če ga ne bi bilo. Rak mi je dal globlja spoznanja o življenju, o celici - o viru življenja, o človeku, o ljudeh kot nečem, kar je oblika praoblike vesolja."

Tudi pri avtorici Ronnie Kaye je prevladala želja po preživetju, začela se je boriti za življenje in uspelo ji je. Čeprav je doma iz Amerike njeni nasveti pri nas niso nič manj uporabni, kajti človeške stiske ne poznajo meja. V knjigi "Dober dan, življenje!" posreduje doživljanje raznih žensk v različnih fazah bolezni, hkrati pa njihova pripovedovanja prepleta tudi z lastnimi izkušnjami. Na lastni koži je ugotovila, da je telesno okrevanje po operaciji veliko lažje in hitrejše od čustvenega. S pisanjem želi avtorica čimbolj seznaniti bolnice z boleznijo raka od trenutka, ko je postavljena diagnoza, do obdobja po operaciji, ko se ponovno vračajo v vsakdanje življenje, ker se zaveda, da lahko dobra informiranost pripomore k premagovanju marsikatere ovire. Veliko prostora tako namenja učenju zavedanja in izražanja svojih čustev.

Že na začetku knjige začne z razmišljanjem o smrti. Glede tega pravi, da zadeva s smrtjo niti ne bi bila tako zapletena, če ne bi že misel nanjo pri ljudeh z zahodnjaškim načinom razmišljanja vzbujala toliko strahu in tesnobe in zaključi, da problema minljivosti ne moremo rešiti, vendar se je mogoče na zadovoljiv način sprijazniti z neogibnim dejstvom, da naše življenje žal ne bo trajalo večno.

Vračanje v vsakdanje življenje

Sledi poglavje, kjer se je dokaj široko lotila trenutka, ko bolnica zve za diagnozo do zdravljena. Obrazložila je najpogostejše izjave bolnic ob tem. Mednje seveda sodijo izjave, da za večino rak pomeni smrtno obsodbo, potem kako to, da se je ta krivica zgodila ravno meni do izjave, da so se ob tem počutile strašno osamljene. Potem piše o svojih izkušnjah in o izkušnjah drugih žensk o kirurškem posegu ter kako se znebiti straha pred neznanim ter o telesnem okrevanju po operaciji. Za mnoge bolnice pa bo verjetno zelo dobrodošla podrobnejša obrazložitev obsevanja, kemoterapije in hormonske terapije, kajti vse to je za večino žensk velik tabu. Npr. v poglavju o kemoterapiji pravi, da za zdravljenje raka zdravniki uporabljajo različna zdravil, od katerih nekatera povzročajo stranske učinke, kot je izpadanje las ali bruhanje, res pa je, da so reakcije na ista zdravila pri različnih pacientkah različne. In še dodaja, da so najbolj preplašene zlasti nezadostno informirane pacientke.

Tako rekoč drugi del knjige je namenjen okrevanju in vračanju v vsakdanje življenje. Avtorica nameni precej prostora o sprejemanju spremenjene zunanjosti, najprej o sprejemanju samega sebe potem še o tem, kako nas sprejemajo drugi. Ker prav gotovo izguba dojke - tega pomembnega simbola ženskosti vpliva tudi na spolnost, temu namenja posebno poglavje. V njem predstavlja izpovedi različnih žensk po operaciji. Potem govori še o čustvenih padcih in vzponih ter kako živeti s strahom pred ponovitvijo bolezni. V knjigi opisuje tehnike meditacije in predstavljanja, ki pomagajo bolnicam iz stisk in poudarja: "Edina tehnika, ki nikakor ne bo delovala, pa je poskus zanikanja svojih čustev."

Ronnie Kaye ves čas poudarja pomembno vlogo prostovoljk, žensk, ki so preživela podobna obdobja, pri okrevanju bolnic, potem kot zelo dobrodošla navaja skupinska srečanja. Tudi v okviru onkoloških bolnikov Slovenije se bolniki združujejo po vrsti obolenja v sekcije. Tako v Sloveniji deluje že 10 sekcij žena po operaciji dojke po različnih krajih Slovenije. Na Onkološkem inštitutu in po ostalih bolnišnicah, kjer zdravijo raka na dojki pa imajo tudi usposobljene prostovoljke za nudenje individualne pomoči.

JOŽICA DORNIŽ

Kultura, ki je sinteza človekovega umetniškega, znanstvenega in fizičnega dela, je naše najbolj pristno dejanje.

B. ŠTIH

Če zares želite doumeti duha smrti, na široko odprite srce v telo življenja. Kajti življenje in smrt sta eno, kot sta eno reka in ocean.

K. GIBRAN

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Nezmožnost zadrževanja seča

Če je inkontinenca zelo huda, včasih pomaga vzpostavitev straniščnega režima. En teden si bolnik zapisuje, kdaj je šel na stranišče oziroma kdaj mu je ušla voda. Tako se bo morda pokazal vzorec, kdaj in kako pogosto je moral iti na vodo. Na podlagi tega si izdela načrt opravljanja izpraznitve sečnega mehurja, ki bo kar najbolje ustrezal njegovim potrebam. Tega režima se potem drži, ne glede na to, ali ga tišči ali ne. Na ta način si bolnik izprazni mehur, preden se bo izpraznil sam.

Kako vpliva prehrana na inkontinenco

Običajno mislimo, da z zmanjšanjem količine popitih tekočin ne bo treba tolikokrat na stranišče in se bomo lažje kontrolirali. Vendar pa to ne drži in lahko povzroči le še več težav. Če ne popijemo dovolj, smo bolj podvrženi raznim vnetjem mehurja, kar pa spet draži mehur in že samo po sebi povzroča nezmožnost zadrževanja seča.

Vsak dan moramo popiti vsaj osem velikih skodelic raznih tekočin, da z njimi splaknemo organizem. Koristno pa je omejiti količino kave, čaja in piva, ker te pijače silijo k pogostejšemu mokrenju. Vsekakor pa jih velja nadomestiti z drugo tekočino.

Prehrana je zelo pomembna, saj se kot dodatna komplikacija lahko pojavi tudi zaprtje. Gmota blata pritiska na sečnico in lahko ovira prehod seča, pritisk na sečni mehur pa obremenjuje mišico mehurja in povzroča tiščanje na vodo ter nezmožnost zadrževanja seča. Medenično dno se raztegne. Pritisk na vrat mehurja spremeni njegov kot in spet povzroči nezmožnost zadrževanja seča. Zato naj bo hrana uravnotežena, vsebuje naj veliko svežega sadja, zelenjave in drugih balastnih snovi. Redno prabavo ohranimo z dodatkom otrobov vsakemu obroku (na primer jedem iz žitaric, juham, enolončnicam) in z uživanjem velikih količin tekočine.

V lekarnah sicer dobimo odvajalna sredstva tudi brez recepta, vendar se vsekakor prej posvetujte s svojim zdravnikom. Črevo namreč zelo hitro postane odvisno od odvajal, zato je veliko bolje poskusiti z drugimi metodami.

Kako pomagamo bolnikom z multiplo sklerozo pri zadrževanju seča?

Pri multipli sklerozi je pogosto prizadeta gibljivost, kar predstavlja največji problem pri zadrževanju seča. Ne glede na to, koliko bolnik obvlada mehur, če ne more do stranišča, je seveda v nerodnem položaju. Zato je ena najpomembnejših stvari pri zadrževanju seča ureditev stranišča.

Doma je ena največjih težav v tem, da je stranišče navadno v najvišjem nadstropju. Pri vzpenjanju po stopnicah ima bolnik z multiplo sklerozo morda težave ali potrebuje celo pomoč, ki pa ni vedno pri roki. Zato je v takem primeru potrebno dograditi stranišče in morda še tuš v pritličju.

Drogovi za oprijemanje, ki jih namestimo vsenaokrog po stanovanju in zlasti v kopalnici in straniščU, nudijo bolniku oporo, ko gre na stranišče. Dobijo se različne vrste drogov, od enostavnih oprijemal, ki se pritrdijo na steno, do bolj kompliciranih, ki bolnika podpirajo od vseh strani. Preden pa se lotite preurejanja stanovanja, se je dobro prej dogovoriti za obisk delovnega terapevta na domu. Ta lahko najbolje oceni potrebe in svetuje najprimernejša pomagala.

(Se nadaljuje)

praktični praktični praktični praktični KRIŽ KAŽ

Praznična okrasitev

Prazniki so tukaj. Za prijetno vzdušje so marsikdaj dovolj malenkosti, ki pa prinesejo v dom praznično domačnost, po kateri tudi ločimo prednovoletni čas od drugih dni v letu. Z okrašenimi okni in vhodnimi vrati lahko obiskovalce že na pragu spomnite, da so dobrodošli v vašem toplem prazničnem domu. Vendar pa bodite pri okraševanju zmerni. Ne pretiravajte s stili, barvami, predvsem pa se izogibajte kiča, zlasti plastike. Tradicionalna dekoracija oken in vhodnih vrat so venčki in girlande, okrašeni s pentljami, novoletnimi okraski, piškoti, orehi, jabolki. Venčke lahko izdelate sami, tako da v žičnato ogrodje, ogrodje iz vrbovih vej, ki ga povežete z žico, v ogrodje iz stiropora ali posebne aranžarske gobe zataknete ali zapičite smrekove vejice, bršljan, pušpan ali brinje. Okna in vrata lahko okrasite tudi le s smrekovimi vejami ali z na takove obešenimi okraski, ki jih z lahkoto naredijo otroci.

Narastek iz cvetače

Za 4 osebe potrebujemo: 1 glavo cvetače (800 g), 2 jajci, 80 g masla ali margarine, 50 g moke, 1/2 litra mleka, 100 g naribanega sira, sol, poper, muškatni orešek. V malo osoljeni vodi skuhamo očiščeno cvetačo do mehkega. V kozico razpustimo 50 g masla ali margarine. Primešamo moko, nato pa med mešanjem zalijemo z mlekom. Kuhamo na majhnem plamenu in ves čas mešamo, da dobimo primerno gosto bešamelno omako. Omako odstavimo s štedilnika, začinimo jo s soljo, poprom in naribanim muškatnim oreškom. Nato primešamo eno jajce, en rumenjak in nariban sir. Kuhano cvetačo sesekljamo. Zmešamo jo z bešamelno omako in damo vse skupaj v pomaščen pekač. Površino poravnamo. Tu in tam posadimo na narastek košček masla ali margarine. Pečemo v ogreti pečici 25 do 30 minut, da se narastek zlato zapeče. Ponudimo s svežim črnim kruhom.

Ko začne krompir gniti

"Krompir mi je v kleti začel gniti, kaj naj naredim?" obupano prosi za nasvet uredništvo bralec F.K., ki pa v svojem pismu ne pove, v kakšnih razmerah pridelek hrani. Če začne krompir gniti, ga je najprej treba prebrati, klet pa temeljito prezračiti, da se bo morebitna plesen posušila. Sicer pa je treba ugotoviti vzrok gnitja gomoljev, saj gre lahko za krompirjevo plesen ali fitoftoro, suho ali belo trohnobo, za bakterijsko črno nogo ali pa celo za posledice prstanaste nekroze (PTNRD), ki jo izzove različek iz skupine virusa Y. Ta bolezen, ki je izbruhnila jeseni leta 1988, je katastrofalno prizadela dolenjsko in slovensko pridelavo krompirja in uničila slovito domačo krompirjevo sorto igor. Bolezen prepoznamo po značilnih žuljem podobnih izboklinah, ki imajo pod površino rjavo odmrlo tkivo. Tak krompir je treba čim prej porabiti, v nobenem primeru pa ni več dober za seme.

Preverimo elektriko!

Bližamo se zares hladnemu letnemu obdobju, ki nas hito spomni na to, kako je naše vozilo odvisno tudi od elektrike in da je akumulator srce avtomobila, ki ga je treba pozimi še posebej negovati. Zavedati se moramo, da nizke temperature povzročajo več fizikalnih sprememb na avtomobilu, pri tem pa ne gre prezreti, da nastaja zaradi njih povečana viskoznost olj v pogonskem motorju in prenosnih mehanizmih avtomobila, zaradi česar bomo za zagon avtomobila porabili več energije kot ponavadi. Zaradi nizke temperature pa nastajajo tudi druge spremembe - te povečujejo odpornost alektrolita, zaradi česar je razpoložljiva moč akumulatorja zmanjšana prav v trenutku, ko bi jo najbolj potrebovali. Samo z dobro oskrbovanim in dobro napolnjenim akumulatorjem se tem težavam lahko izognemo. Zdaj je čas, da se na zimo pripravimo!

Ročno ali strojno pomivanje posode

S strojnim pomivanjem posode lahko v primerjavi z ročnim prihranimo do 50 odst. električne energije in vode. Pri tem pa moramo vedeti, da nam posode pred pomivanjem ni potrebno izpirati z vročo vodo, to bo opravil stroj. Prostornino pomivalnega stroja moramo z racionalnim zlaganjem posode kar najbolje izkoristiti. Vrata pomivalnega stroja imamo stalno zaprta, da se nam ostanki hrane na posodi, ki smo jo že zložili vanj, ne posušijo. Pri manj umazani posodi izberemo varčevalni program. Predhodno splakovanje vključite samo za močno ali zasušeno umazanijo. Električno sušenje posode lahko tudi opustimo.

preteklost v gosteh

Andrej Žmavc

Te dni mineva 120 let od rojstva znamenitega enologa, pedagoga in zadružnika Andreja Žmavca. Rodil se je 29. novembra 1874 v Slogonskem pri Kapelah v kmečki družini, očetu Jožefu in materi Heleni. Umrl je 30. marca 1950 v Mariboru, kjer je tudi pokopan.

Osnovno šolo je obiskoval v Kapelah. Po nižji gimnaziji je šolanje nadaljeval na učiteljišču v Mariboru in Ljubljani, kjer je leta 1894 maturiral. Po končanem učiteljišču se je posvetil učiteljskem poklicu. Poučeval je v več krajih, Strmcu pri Vojniku, Šempetru v Savinjski dolini, Žalcu, Žusmu, Trebnjem. Vendar ga učiteljski poklic ni zadovoljil. Ker je dobro poznal težave našega kmeta, posebej še vinogradnika, ga je želja gnala v kmetijsko stroko. Zapustil je učiteljevanje in si izboril dveletni študijski dopust. Kot štipendist štajerske deželne vlade je v letih 1897-1899 obiskoval in uspešno končal Višjo šolo za sadjarstvo in vinogradništvo v Klosterneuburgu, šolski zavod, znan in priznan tudi prek evropskih meja. Znanje si je še izpopolnjeval na Visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju. Ker v takratni Avstriji ni mogel takoj dobiti službe, je ponudil svoje znanje ruski, bolgarski in srbski vladi. Leta 1901 ga je srbska vlada imenovala za strokovnega učitelja na vinarsko-sadjarski šoli v Bukovem pri Negotinu. Tu ni ostal dolgo, kajti že naslednje leto je prevzel službo oskrbnika Coroninijevega veleposestva v Krombergu pri Gorici.

V naslednjih letih ga je želja po znanju in napredku vodila po svetu. Prepotoval je vse alpske dežele. Strokovno se je še izpopolnjeval v Darmstadtu v Nemčiji, kjer je študiral zadružništvo, v Colmarju v Alzaciji na vinarskem inštitutu Oberlin. Podal se je tudi na študijsko potovanje v južno Francijo. Po vrnitvi domov je postal potujoči učitelj za sadjarstvo in vinogradništvo ter komisar pri Zvezi kmetijskih zadrug v Gradcu. V letih 1908-1912 je opravljal delo generalnega inšpektorja posestev kneza Metternicha na graščini Johannisberg v Porenju. V tem času se je bavil s študijem grozdnega sukača, nevarnega škodljivca porenskega vinogradništva, in z gnojenjem vinogradov ter napisal knjigo v nemškem jeziku Zwei Weinbaufragen. Naslednji dve leti je bil inšpektor na državni sekciji za olive pri dalmatinskem kulturnem svetu v Zadru.

Med prvo svetovno vojno je bil inšpektor in šef oddelka pri centralni zvezi kmetijskih zadrug na Dunaju. Po končani vojni se je leta 1919 vrnil v domovino in dobil mesto inšpektorja za agrarno reformo pri Kmetijskem poverjeništvu v Ljubljani.

Leta 1920 je postal ravnatelj Vinarsko-sadjarske šole v Mariboru. Vse svoje znanje in skrb je namenil strokovnosti in razcvetu šole. Prej nemško šolo je reorganiziral in dvignil v vzoren šolski zavod. Po osmih letih ravnateljevanja je bil iz nerazumljivih vzrokov upokojen. V pokoju se je povsem posvetil Vinarskemu društvu, katerega soustanovitelj je bil, in strokovnemu glasilu društva Naše gorice, katerega izdajatelj in urednik je bil.

Strokovno in literarno delo Andreja Žmavca je zelo obširno. Že od leta 1899 dalje je pisal strokovne članke za slovenske in srbohrvaške časopise, pozneje pa tudi za nemške strokovne časopise. V člankih je obravnaval vinske sorte, trtne bolezni in škodljivce, napake in bolezni vina, rabo pomožnih pripomočkov in raznih sredstev.

Kot navaden zadružnik je leta 1907 napisal knjigo Kmečka posojilnica. Na podlagi učne knjige ravnatelja Zweiflerja je leta 1925 sestavil Vinarstvo. Leta 1927 je napisal knjigo Grozdni sukač, leta 1928 je izšla Izvestje vinarske šole v Mariboru. Leta 1931 je prevedel jugoslovanski vinski zakon, naslednje leto pa je izdal knjigo Vinski zakon in kletarski vedež.

Za Žmavčevo strokovno delovanje je bilo značilno, da je pri vseh vprašanjih vnašal svoje ideje in zagovarjal to, kar je sam spoznal kot dobro in pravilno. Kot vinarski in sadjarski strokovnjak je bil Andrej Žmavc priznan in cenjen doma in v tujini.

VLASTA DEJAK

VAŠA ZGODBA

FINCA KUHELJ

MOJA TAŠČA

Vedno sem jo klicala mama. Z devetnajstimi leti sem prišla k hiši za "ta mlado". Z možem sva bila tako revna, da nisva premogla niti sobe, in sva spala v njeni.

Bila je modra, delavna, čista, natančna in materinska. Po poklicu je bila šivilja - mojstrica. Izučila je 52 deklet. Ni jih naučila samo šivanja, pač pa tudi delavnosti in gospodinjstva. Vse njene vajenke so postale kasneje v življenju odlične gospodinje.

Tudi meni je šivala lepe obleke in je uživala, če sem se lepo uredila. V vsem sva se dobro ujemali, le pri vzgoji otrok nisva našli skupne besede. Ona je zahtevala trdo roko in palico, jaz pa, ki nisem bila nikoli tepena, tudi svojih otrok nisem nikoli tepla. Neizmerno sem ji še danes hvaležna, da mi je pazila prve tri otroke in mi jih ni bilo treba voziti v vrtec.

Leta 1945 so ji vzeli moža in ga ubili v Kočevskem Rogu. Ostala je sama s šestimi nepreskrbljenimi otroki. Vse je "s šivanko" izučila in izšolala. Nikoli in nikdar je nisem opazila, da bi kuhala kakšno sovraštvo zaradi tega. Vedno je rekla:"Je že morala biti božja volja taka, da so vzeli našega očeta." Neizmerno je spoštovala maršala Tita. Večkrat je preroško govorila:"Kadar bodo ugasnile njegove oči, v Jugoslaviji ne bo več lepo."

Veliko je molila. Zvečer je sedela v svoji sobi na kavču in prebirala jagode rožnega venca za otroke in vnuke. Drugega bogastva jim ni mogla dati.

Na verandi je imela čudovite fuksije. S tisočimi cvetovi so jo razveseljevali vsako poletje. V začetku marca leta 1977 je umrla.

Tisto pomlad fuksije niso odgnale.

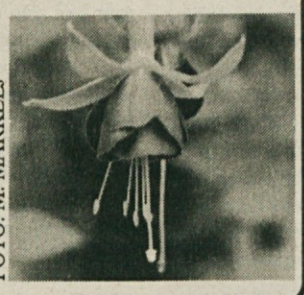

FOTO: M. MARKELJ

KNJIŽNA POLICA

Vrhunci likovne umetnosti

Umetniških monografij, pregledov likovne ustvarjalnosti posameznih avtorjev, obdobij, muzejskih zbirk in podobnega pri nas ne manjka. Videti je, da so zajetne in z barvnimi reprodukcijami razkošno opremljene knjige privlačne za kupce. Knjižna novost Cankarjeve založbe VRHUNCI LIKOVNE UMETNOSTI, ki je pred kratkim prišla na knjižni trg, bi potemtakem ne bila nič posebnega, če ne bi že sama cena opozarjala, da le ne gre za povsem običajen založniški podvig. Okrog 12.000 tolarjev res ni veliko za knjigo velikega formata s 500 kakovostnimi celostranskimi reprodukcijami. Če bi knjigo izdala založba sama, bi bila cena vsaj še enkrat, če ne trikrat višja. Do sprejemeljive cene je prišlo po zaslugi sodelovanja z znano angleško založbo Phaidon, ki je projekt pripravila kot svetovno izdajo. Hkrati z izvirno angleško izdajo so Vrhunci likovne umetnosti izšli še v več drugih jezikih, med njimi v slovenščini, spomladi se bodo zdaj izdanim pridružile še nove izdaje v kitajščini, japonščini, grščini itd., skupaj prek 200.000 izvodov.

Knjiga je res lepo in kakovostno natisnjena (tiskali so jo v Singapuru), zato je veselje listati po nji. Ob tem pa se uporabniku hitro pokaže, da je vsebinsko nekoliko samosvoja. Urejena je namreč tako, da podaja izbranih 500 vrhunskih del svetovne likovne umetnosti, in sicer je vsak avtor zastopan z reprodukcijo enega svojega dela, ki naj bi bilo zanj najbolj značilno. O avtorju in sliki je napisano kratko besedilo, vse skupaj pa je opremljeno še z datumom rojstva in smrti umetnika in s podatki o umetnini. Avtorji si slede po abecednem redu, kar ustvarja zanimiv učinek pri pregledovanju knjige, saj se srečujejo imena in dela, ki jih sicer ne bi povezovali. Tako stojita eden poleg drugega denimo surrealist Dali in romantični krajinar Daubigny ali renesančni umetnik Roselli in ameriški popartist Rosenquist.

Listanje po knjigi kaj hitro razkrije še nekaj, kar ni ravno v prid snovalcem tega sicer zanimivega dela. Očitno je, da so snovalci dali prednost ustvarjalcem iz angloameriškega kulturnega kroga. Med 500 vrhunskimi deli "od 13. stoletja do danes", kot je zapisano v podnaslovu, bomo srečali izredno malo likovnih umetnikov iz Afrike, Azije ali Južne Amerike. Tudi odnos do evropske umetnosti zunaj zahodnega kroga je precej mačehovski, kar pomeni, da bomo zaman iskali katerega od slovenskih umetnikov, saj ga tudi z območja nekdanje Jugoslavije ni. Od knjige, ki se ponaša z naslovom Vrhunci likovne umetnosti, bi pričakovali, da bo podala pestrejšo sliko svetovnega ustvarjalnega gorstva.

MILAN MARKELJ

Trije veliki v Liriki

Knjižna zbirka Lirika, ki jo že kakih petnajst let izdaja Mladinska knjiga, je bogatejša za tri izvode. V njih so v slovenščino prevedeni izbori iz pesniških opusov Vergila, Mickiewicza in Audena. Spet troje velikih svetovnih ime, katerih na novo prevedene lirske stvaritve nas bodo poslej vabile k branju tudi v našem jeziku. Zvezki so izšli pod zaporednimi številkami 79, 80 in 81, kar pomeni, da je toliko imen svetovnih pesniških velikanov že presajenih v slovenščino. Koliko znanja in naporov so morali v to vložiti prevajalci!

Vergila, kakor krajše imenujemo Publija Vergilija Mara, poznamo Slovenci predvsem po epu Eneida, s tem pa še ni rečeno, da nam je njegovo drugo pesniško delo tuje. Nasprotno, lahko bi dejali, da so se naši prevajalci z Vergilom kar veliko ukvarjali od protestantskih časov dalje in ga tudi veliko prevedli. Fran Bradač je, denimo, leta 1964 prvedel celoten opus tega pesnika rimske antike, torej tudi njegovo liriko. Prevajalec za zbirko Lirika pa je Marko Marinčič, ki je opravil tudi izbor pesemskega gradiva, napisal spremno besedo ter sestavil slovarček antičnih imen in pojmov. Osrednji del izbora je celotna zbirka Bukolika, ki obsega deset tako imenovanih eklog, medtem ko je pesnitev Georgika, ki jo je Vergil izdal v štirih knjigah, zaradi obsežnosti predstavljena z izborom. Na začetku knjige so Priapejske pesmi in kratke pesmi iz zbirke Katalepton.

Poljskega romantičnega pesnika **Adama Mickiewicza**, Prešernovega sodobnika, ki so ga v slovenščino presajali številni prevajalci, predstavlja v Liriki Lojze Krakar. Izbor, ki obsega 30 pesmi, je iz najbolj reprezentativne poljske izdaje Mickiewiczevih izbranih del in iz antologije Od Kochanowskega do Staffa iz leta 1954. Vse pesmi je prevedel Krakar, ki je knjigo tudi opremil s spremno besedo in opombami.

Tretji pesnik letošnje Lirike je Anglež **Wystan Hugh Auden**, eden največjih svetovnih mojstrov vezane besede 20. stoletja. Čeprav je sam svojo poezijo definiral kot težnjo po neprevedljivem govoru, ga zdaj vseeno lahko prebiramo tudi v slovenščini. Zasluga za to gre Urošu Mozetiču, ki ni le izbral pesmi in jih prevedel, temveč je tega modernista in intelektualca v poeziji predstavil z vsemi življenjskimi in umetniškimi dimenzijami tudi v spremni študiji.

IVAN ZORAN

Pionirji naše državnosti

V zdaj že daljnem letu 1848, ki je zaradi nacionalnih revolucij prišlo v zgodovino kot "pomlad narodov", so se zdramili tudi Slovenci, nekoliko plaho, po slovensko sicer, a vendar velike zgodovinske priložnosti niso prespali. Naši razumniki na Dunaju so sestavili znameniti program Zedinjene Slovenije, s katerim je bil zastavljen jasen politični cilj po konstituiranju "slovenšne cele". Miniti je moralo celih sedem desetletij, da so po končani moriji 1. svetovne vojne Slovenci delno dosegli ta cilj v stari Jugoslaviji. V tem obdobju je veliko naših narodno zavednih mož snovalo in negovalo zametke slovenske državnosti ter začrtavalo pot, ki je navsezadnje junija 1991 pripeljala do samostojne slovenske države.

Spomin na pionirje slovenske državnosti, na katere pogosto po krivici pozabljamo, obuja knjiga **Zvoneta Kržišnika** SLOVENSKI POLITIKI IZZA POMLADI NARODOV, ki je pred kratkim izšla pri založbi Grafa. Avtor, ki ga poznamo kot novinarja in urednika (rojen je bil v Novem mestu), je v nji predstavil izbranih sedemnajst "oračev in sejalcev", brez katerih bi slovenski narod veliko teže dozorel za poznejše preizkušnje, skozi katere se je moral prebijati na poti do svoje državnosti. V krajših biografskih podobah so predstavljeni: Anton M. Slomšek, Janez Bleiweis, Matija M. Ziljski, Andrej Einspieler, Lovro Toman, Etbin H. Costa, Fran Levstik, Valentin Zarnik, Josip Vošnjak, Fran Šuklje, Ivan Tavčar, Ivan Hribar, Henrik Tuma, Etbin Kristan, Ivan Šušteršič in Janez Ev. Krek.

Knjiga bi lahko bila precej obsežnejša, če bi avtor vanjo vključil vse številne Slovence, dejavne pri narodnem ozaveščanju v obdobju 1848-1918, vendar se je omejil predvsem na tiste, ki so delovali v političnih telesih, so pa mnogi omenjeni v knjigi kot sopotniki portretirancev, posebej še v sklepni besedi. Vsekakor smo dobili koristno knjigo, ki jo lahko postavimo kot dragoceno dopolnilo šolskim zgodovinskim učbenikom in sploh knjigam, ki govore o slovenski poti.

MILAN MARKELJ

telegrami

- V zbirki Reki, ki jo izdaja Mladinska knjiga, so izšle tri knjige: **Š. Ramakrišne** REKI, **R. Tagoreja** RELIGIJA ČLOVEKA in **J. Krišnamurtija** PROBLEMI ŽIVLJENJA.

- Pri Mihelaču so izdali zbirko: TIKTAKAJOČI METRONOM **Rada Krstiča.**

- Mladinska knjiga je izdala prevod dela papeža Janeza Pavla II. PRESTOPITI PRAG UPANJA.

Igor Fabjan

V deželi tisočerih otokov

Zaradi pomanjkanja časa sem otok prepotoval v eni sami noči in tako sem se na smrt utrujen zaradi ovinkaste in slabo vzdrževane otoške "magistrale" proti jutru znašel v nenavadni vasici Sape na drugem koncu dolgega otoka. Preutrujen za številne zaupljive nasmeške in pozdrave, sem se zavalil v sobico edine hiše s prenočišči in v trenutku zaspal kot ubit.

Vas sem si lahko podrobneje ogledal šele naslednje jutro. Na prvi pogled se mi je zazdelo, kot da se je tu ustavil čas že pred davnimi leti. Na glavni ulici je bilo kljub močnemu soncu še vedno na moč živahno. "Hello mister, hello mister," so me na vsakem koraku pozdravljali otroci in se za trnutek odtrgali od igre, da so si lahko ogledali nenavadnega tujca. Zagorela črnolasa dekleta so se zgrinjala na vaški trg. Pripeljala so se s preprostimi kočijami, ki so tukaj edino prevozno sredstvo, in kar sama se mi je utrnila podoba Divjega zahoda iz prejšnjega stoletja. Le na daljšo pot se domačini odpravijo z avtobusom, ki od časa do časa prihrumi v vas.

Ker mi je ostajalo do odhoda trajekta, ki enkrat tedensko povezuje Sumbawo z naslednjim otokom, še dovolj časa, sem se za nekaj dni umaknil v ribiško vasico Hu'u. Tu sem spoznal Andreasa, mladega in ambicioznega domačina. Pred leti je bil natakar na Baliju, kjer pa mu je bilo nadutih turistov kmalu dovolj. Z vsemi prihranki se je umaknil na Sumbawo in kupil kos obale. Zemlja je danes tukaj še poceni, saj tujcev ni veliko. Ob obali je postavil nekaj bungalovov, v katere občasno zahajajo avstralski deskarji, ki bežijo pred hrupom in gnečo razvpitega Balija.

"To so najbolj hvaležni gostje," me je prepričeval Andreas. "Zanimajo jih le visoki valovi, na katerih jezdijo od prvega svita do trdega mraka. Trije obroki na dan so vse, kar potrebujejo."

Te tri obroke sem si dobro zapomnil tudi jaz, saj je bil Andreas res odličen kuhar, jedel sem, kot že dolgo ne.

Na prvi pogled je deskanje na valovih videti preprosta zabava, toda ko sem izvedel, da morski psi in morske kače pogosto zaidejo v bližino obale, sem se za zanimivi šport kaj hitro ohladil.

Tujci menda le izjemoma zaidejo v okoliške vasi, tako da so me otroci običajno le plašno ogledovali. Mala deklica, ki sem jo za šalo popestoval, je celo planila v jok. Šele ko so otroci videli, da se pogovarjam z njihovimi starši, so se opogumili in me odslej kriče spremljali ob vsakem obisku na vaškem trgu. Kar žal mi je bilo, ko sem zapuščal te preproste vasi, toda odhod trajekta za Komodo me je neusmiljeno preganjal.

Ob prvih žarkih krvavo rdečega sončnega zahoda, kakršni so za te kraje običajni, je trajekt rahlo nasedel na peščenem dnu. V družbi majhne gruče popotnikov sem se počasi izkrcal na kopno. Prav nič se mi ni mudilo, saj sem hotel do konca uživati v barvitem soncu, ki se je neopazno stapljalo z obzorjem. Privoščil sem si osvežujočo kopel, a sem pri tem ves čas previdno ogledoval bližnje grme, v katerih je bilo slišati sumljive glasove. Nenavadnih zvokov sem bil v Indoneziji sicer že navajen, toda na Komodu si nisem niti najmanj želel kakšnega srečanja s tamkajšnjimi kuščarji varani, vsaj ne v mraku, ki se je počasi zavlekel med gole vrhove nenavadnih oblik. Čas je bil, da si poiščem prenočišče v eni izmed lesenih kolib, ki so na voljo obiskovalcem nenavadnega otoka.

Zmaji ne živijo le v pravljicah

Vonj po krvi je vznemiril velike kuščarje, ki so se spokojno greli na opoldanskem soncu. Na videz okorne zverine so se začele zbirati in se stegovati proti kozi na robu previsa. Največji med njimi se je pognal v strmino in zaman hlastal proti vabljivemu truplu. Za trenutek se je zazdelo, da mu bo uspelo, potem pa je z glasnim treskom omahnil nazaj med razdražene živali. Le te so se nemirno prestopale in odpirale velike gobce, iz katerih so švigali razklani jeziki. Končno je temnopolti domačin zalučal okrvavljeno kozo med kuščarje, ki so v trenutku razgrabili borno gmoto mesa. Slišati je bilo le še hlastanje in pokanje kosti. Za trenutek sem v okrvavljenih čeljustih ugledal nogo, potem pa se je klobčič prepletajočih se teles umiril in kuščarji so si spet nadeli podobo nedolžnih živali, ki uživajo blagodejno topoto sonca.

Komodoški varani ali zmaji, kot jim tudi pravijo domačini, živijo le tukaj in še na nekaterih okoliških otokih. So največji predstavniki družine varanov, saj z repom vred merijo preko treh metrov in dosežejo tudi več kot sto kilogramov teže. Seveda so zaščiteni, saj jih je le še okoli 5000, vendar pa je po trditvah strokovnjakov med njimi le kakšnih 500 plodnih samic. V ujetništvu težko preživijo in z njimi se ponašajo le redki živalski vrtovi na svetu. Komodoški varani se hranijo s timorskimi jeleni in divjimi prašiči, ki jih je na otoku v izobilju. Meso trgajo z močnimi čeljustmi in kremplji, hrane pa ne žvečijo, ampak požirajo kar cele kose. Večje zverine lahko pogoltnejo celega prašička naenkrat. Domačini pravijo, da cviljenje nesrečnih žrtev zamre šele v trebuhu štirinožnih požeruhov.

Za prebivalce male ribiške vasice so varani prava nadloga, saj jim pogosto zadišijo njihove koze, ovce ali ribe. Nekajkrat so postali žrtve komodoških varanov tudi otroci, pred leti pa je na otoku izginil tudi eden izmed popotnikov. Našli so le njegov fotoaparat. Kljub neprijetnim sosedom ribiči nočejo zapustiti otoka, saj so okoliške vode bogate z ribami in jastogi.

Komodoški varan

SADIKE VINSKIH TRT - Skoraj mesec dni prej kot lani so trsničarji iz svojih trsnic pospravili letošnji pridelek cepljenk. Letina je bila dobra, kar se vidi na pridelku. Naj povemo, da gre pretežno za sadike, cepljene na brezvirusnih podlagah s cepiči klonske selekcije iz uvoza in domačih selekcijskih vinogradov. Jarkovičevi z Broda pri Podbočju bodo letos ponudili kupcem in kmetijski trgovski mreži več kot 200.000 prvorazrednih trsnih cepljenk vseh znanih sort. (Foto: M. Vesel)

PODJETJE DELIMEX d.o.o. Novo mesto vam nudi naslednje storitve:

— Špedicijske prevoze do 2200 kg (tedensko Slovenija — Nemčija).
— Prevoze v domačem prometu.
— Izposojamo tudi srednje veliko tovorno prikolico, opremljeno s carinsko vrvico.

PODJETJA POZOR, iščemo razvoz vaših artiklov po Sloveniji.

Vse nadaljnje informacije dobite na tel./fax. 068 20557.

RADIO KRKA 106,6 MHz

Radio KRKA
Adamičeva 2, 68000 Novo mesto
Studio: 068/9711
Komerciala: 068/341-160
Redakcija: 068/341-150
Telefaks: 068/341-170

ERRO Novo mesto

● **DECEMBER NA RADIU KRKA**
● **BOGATE NAGRADE**
● **SODELUJEJO:**

AVTOCOMMERCE, NOVO MESTO; KRKA — ZELENA ZDRAVILA; EMONA OBALA KOPER — TRGOVINA E-SHOP, Novo mesto; ZAVAROVALNICA TILIA; HIT CASINO OTOČEC; SUHA KRAJINA COMMERCE; TRGOVINA TIKA; MIZARSTVO KOVAČ; URARSTVO NOVAK; Servisno-prodajni center IZTOK SEVER; TRGOVINA JORDAN; USNJARSTVO SIMČIČ; MX SPORT; MOJ DOM — GORENJE MALOPRODAJA in MK BIROOPREMA; TABAKUM; SALON POHIŠTVA KRAJNC — NOVA OPREMA; DISKOTEKA PARADISO; FOTO ASJA; TRGOVINA IN SERVIS KOLES SMOLE; AVTOCENTER VOVK; GOSTILNA BUDAČKI; TRGOVINA ESTERA; SILVER BUTIK; TURISTIČNA AGENCIJA INTERFLASH; MIKO; AGROSLOGA SLOGONSKO; PRODAJALNA AURA; MESARSTVO KRIŽAN; DOLENJSKI LIST; LABOD.

DRAGI GRADČANI, DOKAŽITE!

Velika vas ali trg Gradac ob sotočju Lahinje in Krupe je zelo priljubljen in zanimiv kraj. Če se peljete z vlakom proti Metliki, boste šli mimo vasi Klošter pri Gradcu. Tam stoji kar lepo urejeno pokopališče s cerkvijo, toda v bližini je v gozdu nad reko Krupo velik nered, polno odpadnih svetilk in vencev z gradaškega pokopališča. Človek se vpraša, kako to, da je to v kraju, kjer si toliko žele turizma in napredka. Pri sosednjih Vranovičih je že odprta javna deponija komunalnih odpadkov. Ali premorete Gradčani in ostali zaselki za en večji kontejner, da bi z njim odvažali zgorele lučke s pokopališča na prostor, ki je za to določen? Asfaltirali ste lokalno cesto do pokopališča in vam čestitam.

Dragi Gradčani, dokažite, da ste sposobni nabaviti še kontejner, in počistite vse odpadke s sosednje gozdne jase nad Krupo.

VLADO UDOVČ
nekdanji sovaščan

PASTELI PRI "ŠTEFANU"

V soboto, 3. decembra, na obletnico rojstva dr. Franceta Prešerna, je bil za Mali Slatnik in družino Srebrnjak pravi praznik. Na otvoritvi prenovljene in povečane gostilne "Štefan" se je zbralo veliko stalnih in povabljenih gostov. Zbranim je zapel moški pevski zbor iz Šmihela, obred blagoslovitve pa sta opravila patra Peter in Igor. Novomeški slikar Miran Hočevar je postavil razstavo pastelov z motivi iz bližnje okolice ter primaknil svoj kamenček v mozaik kulturne in turistične ponudbe kraja. Program je vodila in ga povezala v simpatično domače vzdrušje Božena Petrov.

R. Š.

POZDRAV IZ LUKSEMBURGA

Lea Eva Muller, direktorica v Svetovalni zvezi za varstvo živali V Londonu, ki sodeluje tudi z našim časopisom, se nam je tokrat z razglednico oglasila iz Luksemburga, kjer imajo zasedanje na najvišji ravni. Seveda pozdrav ne velja le uredništvu, ampak tudi bralcem!

ZAHVALA

Gasilcem iz Črnomlja se iskreno zahvaljujemo za veliko požrtvovalnost pri gašenju požara, ki je zajel naše gospodarsko poslopje na Pristavi. Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom, sorodnikom, dobrotnikom in zavarovalnici Tilii za pomoč v nesreči.

ANTON JERMAN
Pod lipo 5
Črnomelj

• *Zažgali smo Balkan, skrijmo se v Evropo! (Batič)*

Mokronožanom v premislek

O tem in onem dogajanju pri nas, tudi o uničevalni politiki vodilnih v krajevni skupnosti

Krajani smo za vsak napredek našega trga, vendar je žal uničevalna politika vodilnih v krajevni skupnosti Mokronog še vedno na pohodu. Te dni so namreč posekali stoletna drevesa okoli gradu Mokronog. Kdo je dal dovoljenje za posek, si lahko predstavljamo, to so tisti, ki ne čutijo nobene odgovornosti do kulturne dediščine kraja. So pa tudi drugače misleči, ki gledajo na boljši jutri s pozitivnimi programi.

Naj omenimo samo en program razvoja kraja in okolice, to je o turističnem napredku, o gradnji terme naselja Martinja vas. Da ta program obstaja, smo lahko izvedeli tudi iz Glasila občanov. Z željo, da bi se raziskave o tem programu uresničile, kakor tudi druge dejavnosti za dobrobit zaposlovanja in socialne varnosti, sem prvi za uvedbo občinskega samoprispevka, namenjenega za konkretno investiranje.

V nasprotnem primeru pa sem proti krajevnemu zbiranju sredstev in siromašenju občanov-krajanov, ki naj bi bila v potuho občine Trebnje. Ta trditev temelji na pregledu porabljenih sredstev. Posebno moram poudariti, da so bila sredstva iz občinskega proračuna veliko premajhna, tako rekoč nična. Vsak, kdor razmisli o demokratični razdelitvi sredstev, bo uvidel, da je bil prevaran in na ta račun oškodovan.

Zavedati se moramo, da je bolj kot strankarska pripadnost, pomembno to, da se kandidat ponaša z moralnimi in etičnimi kvalitetami ter da je na svojem področju strokovnjak, ki bo sposoben predstaviti tudi tak realen program in z njim pomagati našim brezposelnim, da bodo prišli do dela. Saj vemo, da je gospodarskemu in drugemu kriminalcu ter nemoralnemu življenju še vedno prižgana zelena luč. Mnogi bodo svoj glas dali proti takemu zbiranju krajevnega samoprispevka.

PETER KOLENC
Mokronog

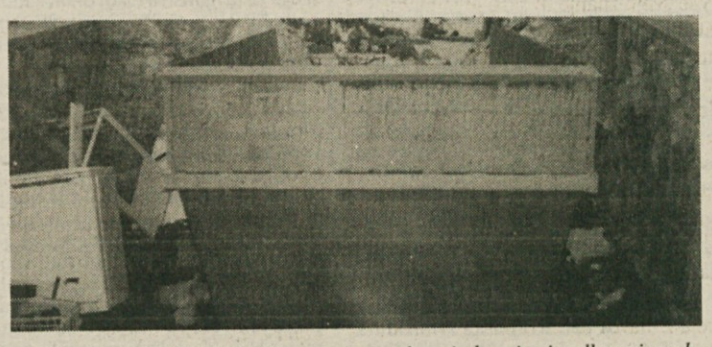

KAZNIVO POLPISMENI - "Strogo prepovedano in kaznivo je odlaganje vseh odpadkov!" so napisali na zabojnik in se podpisali kot "KS.P.U. MKG", kar naj bi pomenilo Krajevna skupnost, pokopališka uprava, Mokronog. Mokronožanom je to malo mar, čeprav stoji zabojnik ob pokopališkem zidu le nekaj metrov stran od mrliške vežice. Verjetno zato, ker ne razumejo besede "kaznivo". Mokronožani, bodimo kulturni, četudi so odgovorni na krajevni skupnosti kaznivo polpismeni. (Stane Peček)

DVA JUBILEJA - Pred kratkim smo se delavci, ki smo bili zaposleni pri slikopleskarskem mojstru Juliju Bezku iz Metlike (na fotografiji stoji drugi z desne), zbrali na slovesnosti ob njegovi 70-letnici življenja in 35-letnici obrti. V tem času nas je pri njem delalo 28. Od tega se nas je 14 izučilo za kvalificirane slikopleskarje, od katerih nekateri to delo opravljamo danes kot samostojni obrtniki. Našemu mojstru, ki je bil po dobrem delu poznan daleč naokoli, se zahvaljujemo za znanje, ki nam ga je nudil, ter mu želimo še mnogo let.

elvod trgovina
trgovina z elektro materialom
tel. 068/321-076
tel./fax: 068/324-071

* električni kabli
* elektroinstalacijski material
* bela tehnika
* rezervni deli
* gospodinjski aparati
* akustika
* lestenci in svetila
* telefonija

NOVO * Za nabavljeni elektromaterial organiziramo tudi montažo s 3% prometnim davkom.

UGODNOST * Pri plačilu za gotovino 5% popust za belo tehniko 10—15% popust za lestence

indov d.d.
PROIZVODNJA, NOTRANJA IN ZUNANJA TRGOVINA

Tel.: 061-316-143

MALOPRODAJNA TRGOVINA
Ljubljana, Poljanska 95

Nič ni boljšega od domače hrane, sploh če gre za klobase, salame, krvavice in druge podolgovate dobrote. Če ste sam svoj mojster ali imate za soseda mesarja, s pripravo mesnih dobrot res ne bo težav. Kljub temu pa brez pravih izvrstnih **ČREV,** začimb in mesarskega pribora le ne bo šlo.
In če k temu dodamo še naše stoletne izkušnje, bo nakup v naši trgovini na Poljanski 95 v Ljubljani več kot užitek.

INDOV Ljubljana
za pravi okus domačih kolin

AKCIJA "ZA BOLJŠO KAKOVOST ŽIVLJENJA"

V sodelovanju z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve iz Ljubljane ter s pomočjo nekaterih slovenskih podjetij in ustanov je podjetje A -Help iz Portoroža v Kostanjevici na Krki in Brežicah izvedla humano akcijo z nazivom "Tabor za družine prijavljenih iskalcev zaposlitve" za družine iz treh obalnih občin. V Termah Portorož bodo od 20. do 22. decembra predstavili rezultate akcije ter hkrati omogočili vsem sodelujočim pri izvedbi humane akcije, da predstavijo svojo ponudbo. Zato so pripravili razstavno-prodajno akcijo "Za boljšo kakovost življenja" s skupinskimi in poslovnimi razgovori, predavanji in drugimi aktivnostmi, ki se bo začela z otvoritvijo v Termah Portorož v torek, 20. decembra, ob 11. uri.

M. P.

SREČANJE POŠKODOVANCEV IN NJIHOVIH SORODNIKOV

LJUBLJANA - Društvo za pomoč po nezgodni poškodbi možganov VITA vabi otroke in mladostnike po nezgodni poškodbi možganov ter njihove sorodnike na tradicionalno prednovoletno družabno srečanje in 2. redni občni zbor, ki bo v soboto, 10. decembra, ob 14. uri v Svetovalnem centru za otroke, mladostnike in starše v Ljubljani, na Gotski 18. Za dodatno informacije lahko pokličete Vero Slodnjak na tel. št. (061)15 98 251.

Povabljena na sestanek z Rino Klinar

Pristojno ministrico bom seznanila z naslednjim

Kaj lahko naredimo, da bi postalo življenje ljudi lepše in srečnejše? Da človek lahko ustvari srečno družino, mora biti telesno, duševno in duhovno zdrav ter dozorel. V Sloveniji pa stanje že meji na moralni razkroj. Kje torej začeti?

Predlagam, da pri otrokovem porodu sodeluje tudi oče. Kmalu po porodu (in tudi kasneje) bi morali imeti za vse starše predavanja, kako pravilno vzgajati otroka. Nevzdržno je, da mamica, ko gre po letu dni v službo, ne ve, ali bo dobila varstvo za otroka ali ne. Tudi število otrok v skupini po vrtcih je preveliko, tako da se vzgojiteljice ne morejo vsakemu dovolj posvetiti, hkrati pa bi moral biti prostor v vrtcu za vsakega malčka, saj je vrtec najboljša priprava za šolo.

Mislim, da so za otroka najpomembnejši prvi štirje razredi osnovne šole, vendar ne moremo pričakovati, da bo učitelj naučil 30 otrok vseh veščin, zato je to tudi naloga staršev. V srednji šoli bi morali kar eno leto učiti otroke "šole za življenje", saj so nepoučeni o lepem vedenju, spolnosti, o družini, ljubezni... In namesto da bi se zakonci medsebojno bogatili, duhovno rasli, se veselili otrok, uživali v radostih življenja, propadajo, zato bi morali ljudi prosvetljevati, jih duhovno obogatiti. Zato je velikega pomena branje.

Zakonsko bi morali prepovedati točenje alkoholnih pijač v disco klubih in urediti delovni čas. Veliko je še problemov in stisk med ljudmi, ki se dajo rešiti z malo dobre volje, pogovorom, stiskom roke. Imejmo posluh za sočloveka, ne bodimo vzvišeni!

TINCA KUHELJ
Šentjernej

Montaža satelitskih in klasičnih anten, predelava obstoječih SAT anten v vrtljive. Plačilo do 8 obrokov.

NOVO V NOVEM MESTU

RTV SAT SERVIS
Ljubljanska 27 (BTC),
Novo mesto
Tel.: 068/316-151, 76-034

OBČANI METLIKE

Zahvaljujem se vam za zaupanje, ki ste mi ga naklonili na nedeljskih volitvah.

Vaš Branko Matkovič

ZAHVALA SKD

Krščanski demokrati občine Krško se občanom zahvaljujemo za podporo in zaupanje. Vse svoje moči in sposobnosti bomo še naprej zastavljali za dosego plemenitih, poštenih in nesebičnih ciljev. Hkrati prosimo vse, ki bodo opazili kakšne nepravilnosti, naj nam to sporočijo, da bomo lahko napake čim prej popravili.

Za krščanske demokrate Krškega
DANILO SITER

IZJAVA OO SKD TREBNJE

Slovenski krščanski demokrati se zahvaljujemo vsem volilkam in volilcem, ki so nas podprli na lokalnih volitvah za župana in občinske svetnike. Ocenjujemo, da je naš rezultat na volitvah uspešen. Zato bomo v občini lahko z večjim uspehom ko doslej zagovarjali naša stališča. Med strankami smo dobili v občini največjo podporo, naš kandidat za župana g. Janez Smolič pa je med kandidati na tretjem mestu.

OO SKD TREBNJE

SPOŠTOVANI VOLILCI!

Iskreno se Vam zahvaljujem za izkazano zaupanje na volitvah. Dobro sodelovanje strank slovenske pomladi v naši občini pa mi z Vašo ponovno podporo zagotavlja uspeh tudi v drugem krogu.

FRANCI KONCILIJA
predsednik skupščine občine
Novo mesto

ZAHVALA

Vsem, ki ste mi na volitvah podarili svoj glas, se za zaupanje iskreno zahvaljujem. Ostajam

vaša JOŽA MIKLIČ
Novo mesto

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom *"Odgovori in popravki po § 9..."*, vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

Padlega drevesa tožba

Dol. list št. 47, 24. novembra

Dolenjski list je 24. novembra med pismi bralcev objavil pismo z naslovom Padlega drevesa tožba. Nezadovoljstvo z odnosom do dreves v Novem mestu, ki ga je avtor v pismu predstavil precej čustveno, je v mnogočem razumljivo, vendar pa po našem mnenju pri nekaterih trditvah ne povsem utemeljeno. Kot mlado podjetje, ki se ukvarja predvsem s krajinsko arhitekturo, torej načrtovanjem krajinskih (med drugim tudi parkovnih) ureditev, nas je zbodla trditev, ki se je zapisala avtorju pisma: da ga namreč moti "neka nova... parkovna estetika", in pri tem omenja "parkovne strokovnjake". Menimo, da gre pri razumevanju problemov v zvezi z odstranjevanjem dreves v mestu za temeljni nesporazum, zato bi želeli na kratko osvetliti nekatera dejstva.

Neustrezne načrtovalske rešitve: drevesa in zelene površine nasploh se morajo pogosto umikati novogradnjam, ki pač potrebujejo svoj prostor. V okviru nove pozidave je zelenih površin praviloma malo, pogosto pa načrtovane ureditve sploh niso izvedene. Poleg tega so zunanje ureditve le redko rezultat interdisciplinarnega strokovnega dela; področje krajinske arhitekture v preteklih letih večinoma v projektnih skupinah sploh ni bilo zastopano. Rezultat so šablonske rešitve, ki pri izboru vegetacije in oblikovanju ne upoštevajo konkretnih razmer v prostoru, zato so premalo funkcionalne, težavne z vidika vzdrževanja, včasih oblikovno vprašljive ali pa "samo" nespoštljive do vitalnih, kakovostnih dreves, kot so bili npr. kostanji ob Ljubljanski cesti med novo občinsko stavbo in bivšim domom JLA ter na Novem trgu.

Malomarnost pri izvedbi gradbenih del: še tako dober načrt, ki predvideva in zagotavlja ohranitev dreves, je ničen, če izvajalci gradbenih del ne upoštevajo strokovnih rešitev. Nasploh se investitorjem in izvajalcem zdijo načrtovanje, nadzor ter vse ostale "varovalke", ki so vgrajene v sistem izvajanja in kontrole gradbenih del, pri urejanju zelenih površin nepotrebne. In to ne glede na to, da je veliko težje nadomestiti že 25-letno, kaj šele starejše drevo, kot pa npr. popraviti naklon strehe. Tovrstnih primerov je pri nas morda še največ, od Kettejevega drevoreda ob Novem trgu in javorjev pred Gimnazijo pa do posekanega drevesa v Kandiji, ki je pomenil avtorju pisma v Dolenjskem listu kapljo čez rob. Naše podjetje je izdelalo idejno zasnovo z natančnim prikazom nove situacije in zasaditve pred kandijsko ekspozituro Dolenjske banke. V tej zasnovi je omenjeni ambrovec seveda ostajal sestavni del nove ureditve, ki naj bi ji zaradi izjemne rasti in vitalnosti dajal osnovni pečat. Žal je prišlo pri izvedbi do pomote, ki je tudi nas vrgla s tira; izvajalec je svojo napako pač skušal popraviti z zasaditvijo kar največje dosegljive sadike iste vrste.

Neustrezno vzdrževanje: zgoraj navedeni razlogi se kažejo tudi v neustreznem odnosu do zasajene vegetacije. Kettejev drevored na Marofu je značilen primer propadanja dreves zaradi nestrokovnega vzdrževanja. Neustrezno obsekana drevesa, ki so bila zasajena na zelo neugodno rastišče, počasi umirajo, pri tem pa postajajo nevarna (lomljenje suhih vej, snegolomi ipd.), neestetska ter so hkrati gojišče bolezni in s tem vir okužb za druga drevesa.

Bolezni: mestno okolje je v temelju neugodno za številne drevesne vrste, žal tudi za kostanj, ki je tradicionalno drevo v Novem mestu. Ob neustreznih ureditvah (asfalt ali beton okoli debel, obsekavanje krošenj, soljenje tal pod drevjem in še in še) se ustvarjajo ugodni pogoji za razvoj bolezni in za hitro propadanje dreves; verjetno so bili tudi ti razlogi krivi za sušenje (nekdanjih) kostanjev na novomeški tržnici.

Ni nepomembno, da imajo drevesa različno dolge življenjske dobe; najkrajše so pri topolih, vrbah, brezah pa tudi smrekah, kar je bilo predvidevamo, razlog za posek smrek ob Resslovi ulici in ob Osnovni šoli Grm. V kombinaciji z obolelostjo za raznimi boleznimi in neustreznim vzdrževanjem se življenjska doba bistveno zmanjša in na koncu je edina rešitev posek dreves. Žal šele ta povzroči očitno spremembo v prostorski sliki, kar kljub upravičenim razlogom sproži nestrinjanje in ugovore širše javnosti. Značilen zgled so smreke, ki so rasle pred vilo Elzo: čas za njihovo rešitev je žal potekel pred več leti in ne šele v trenutku, ko so jih požagali.

Ob tem bi kazalo opozoriti, da po odstranitvah dreves na žalost ni čutiti sočasnih prizadevanj za njihovo nadomeščanje oz. za ustrezne ureditve zelenih površin, kar bi moralo biti eden od ciljev prostorske politike mesta.

Na to temo bi se dalo povedati še marsikaj, vendar menimo, da zaenkrat zapisano zadošča. Hkrati bi želeli poudariti, da ob opažanjih neustreznih in nerazumljivih posegov v prostor vendarle ni smotrno soditi vsevprek. Pri tem najbrž ne kaže obtoževati stroko, saj so drevesa v Novem mestu padala predvsem zaradi njene odsotnosti. Kot za druge posege v prostor ima vsaka odločitev za odstranitev dreves navsezadnje svoj razlog, ki je lahko povsem objektiven; vsak razlog, ki temelji na nestrokovni presoji ali površnosti, pa je nesprejemljiv. Prav zato menimo, da je samo s strokovnostjo mogoče zagotavljati kakovostne prostorske rešitve. Drevesa so sicer delček zunanjih ureditev, vendar lahko nazorno in boleče odražajo odnos do prostora nasploh. V Novem mestu je bilo takih primerov žal kar precej.

mag. JELKA HUDOKLIN, d.i.k.a.
ACER, Krajinska arhitektura in varstvo okolja, d.o.o., Resslova ulica 7, Novo mesto

"Resnice" gospoda Janše o udeležbi NOB

Dol. list št. 47, 24. novembra

V zadnjih dneh so bile v medijih večkrat omenjene pokojnine po posebnih predpisih. Ne glede na razloge, zaradi katerih se razprave načenjajo ravno v tem času, je treba dati nekaj pojasnil:

Trditve, da so bili prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v letošnjem letu višji, kot bi morali biti, ker se je iz njih zagotavljal denar za izplačevanje pokojnin, priznanih po posebnih predpisih, ne držijo. Sredstva za ta namen (18 različnih vrst obveznosti npr. poslanske pokojnine - povprečno na upokojenca 86.104 SIT mesečno; izjemne pokojnine - 31.856 SIT povprečno mesečno na upokojenca) se namreč zagotavljajo iz državnega proračuna. Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje od začetka letošnjega leta vsak mesec prejme po 1,266 milijarde SIT kot akontacijo za plačilo teh obveznosti. Mesečne akontacije so določene po predhodni oceni zavoda.

V prejšnjem obdobju je bilo drugače. Do leta 1989 je bila obveznost za pokojnine borcev NOV dolžna plačevati nekdanja federacija, potem pa jih je prevzela Republika Slovenija. Šele v letu 1992 je bilo z novim zakonom določeno, da se tudi druge pravice po posebnih republiških predpisih pokrivajo iz republiškega proračuna. Te obveznosti so se dejansko pričele poravnavati v letu 1993, ko je republika izplačala zavodu na račun teh obveznosti prek 6,5 milijarde SIT, in v letošnjem letu, ko bo na račun akontacij obveznosti republike izplačanih zavodu prek 15 milijard SIT. Republika se je zavezala, da bo zavodu poplačala tudi valorizirano razliko obveznosti za čas od leta 1989 dalje. Te obveznosti, ki znašajo nekaj več kot 20 milijard SIT, bo republika poplačala zavodu v naslednjih štirih letih.

Po podatkih, s katerimi razpolagamo, ne moremo ugotoviti, da znašajo posebne pravice, ki jih po posebnih predpisih lahko pridobijo nekatere skupine zavarovancev, 21 odst. skupnih odhodkov pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Po zahtevkih, ki jih je predložil Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, namreč v letošnjem letu znašajo približno 16 milijard SIT, kar v skupnih letnih odhodkih zavoda, ki bodo presegli 260 milijard SIT, predstavlja približno 6 odst..

Te posebne pravice so bile izrecno potrjene v ustavnem zakonu, ki je bil sprejet ob razglasitvi slovenske neodvisnosti l. 1991. Gre za pravice, ki so bile določene z zakoni. Pravna država zakone spoštuje, spreminja pa po postopku, ki je predpisan. Doslej nobena parlamentarna stranka ni vložila predloga za spremembo teh zakonov.

Velja še dodati, da izmed 432.211 upokojencev (podatek za oktober 1994) v Sloveniji 9.221 upokojencev, 2,1 odst. vseh, prejema večjo pokojnino kot 100.000 SIT; 281 upokojencev pa prejema pokojnino večjo kot 160.000 SIT. Med 9.221 upokojenci je 90 odst. starostnih pokojnin. Med tistimi, ki imajo do 60.000 SIT pokojnine, je starostnih le 55 odst..

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve

15 let SKŠD Simon Jenko v Nürnbergu

Dol. list št. 42, 20. oktobra

Spoštovani, v št. 42 vašega časopisa ste objavili poročilo o proslavi 15-letnice slovenskega kulturnega in športnega društva "Simon Jenko" v Nürnbergu. V poročilu je tudi navedeno, da je bilo slišati žolčne pripombe na račun konzulata v Münchnu. Zato želimo pojasniti naslednje:

Pripombe so bile, da konzulat ne sprejema vlog za pridobitev slovenskega državljanstva tistih državljanov bivše SFRJ, ki so poročeni s Slovenci, ter da postopek v takih primerih traja predolgo (2 leti).

Ni res, da konzulat vlog za pridobitev državljanstva po zakoncu, ki je Slovenec, ne sprejema. Vloge sprejemamo od sredine leta 1993, ko je bilo izdano navodilo, po katerem je to dopustno. Konzulat, ki je vodil evidenco in se je od vsega začetka zavzemal za odprtje te možnosti, je upravičence na spremembo tudi opozoril, da bi jim na ta način pomagal.

Vse vloge se rešujejo v Ljubljani, postopek vodi Ministrstvo za notranje zadeve. Na dolžino postopka zato konzulat ne more neposredno vplivati. V upravičenih primerih poskušamo v sodelovanju z Ministrstvom za notranje zadeve postopek pospešiti.

Obe pripombi, ki ju je na dovolj žaljiv način izrekel eden od udeležencev razprave, sta torej, kar se tiče Generalnega konzulata Republike Slovenije v Münchnu, neutemeljeni. Ker z društvom "Simon Jenko" v Nürnbergu dobro sodelujemo, iz objave v vašem listu pa bralec lahko dobi vtis, da ima pripombe na delo konzulata večina članov društva ali celo Slovencev na konzularnem območju, prosimo za objavo našega pojasnila.

ANDREJ GRASSELLI
generalni konzul

Novomeška kronika

Dol. list št. 47, 24. novembra

Mnoge občane Novega mesta je pred dnevi razburila odstranitev dveh javorjev pred Gimnazijo. Nekateri izmed njih so v zadnjih dneh iskali pojasnilo tudi na našem zavodu kot praktično edini instituciji v mestu, ki skrbi za ohranjanje pomembnejšega mestnega drevja. Njihova vprašanja so nas spodbudila, da tudi za širšo javnost pojasnimo nekatera dejstva v zvezi z omenjenimi javorji.

Prvi postopki, ki so obravnavali širitev Ceste herojev (današnje Seidlove ceste), so se pričeli v začetku leta 1992 z izdelavo Lokacijskega načrta za Cesto herojev (dalje LN). Od vsega začetka smo nasprotovali večjim posegom v zavarovano območje Gimnazije in ogrožanju javorjevega drevoreda pred njo. Dne 14.2.1992 smo izdali negativno soglasje k LN in enako mnenje zagovarjali tudi dne 9.3.1992 na strokovni obravnavi osnutka LN ter kasneje dne 5.5.1992 na usklajevalnem sestanku med predstavniki našega zavoda, Sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora ter Zavoda za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje. Na njem je bila sprejeta pisna zabeležka, v kateri pod točko 3 piše: "V lokacijskem načrtu je potrebno predvideti posege, ki bodo izvedljivi in ki bodo zagotovili ohranitev omenjenih dreves".

Ker smo edini, ki smo zadrževali sprejetje LN in izvedbo rekonstrukcije magistralne ceste M-4, smo dne 24.9.1992 le izdali soglasje k LN, v katerem pa smo izrecno zapisali: "Drevesa se lahko odstrani le, če bodo kljub navedenim ukrepom pričela propadati in bi bila statično problematična, ter le ob soglasju našega zavoda". Dne 24.9.1994 smo izdali soglasje k projektu, ki ga je izdelalo Cestno podjetje, in v njem zahtevali stalen konservatorski nadzor kot varovalko, ki bi zagotovila sicer predvideno ohranitev dreves. Kot vemo, se je projekt brez naše vednosti še spreminjal in so se dela pričela brez ustrezne gradbene dokumentacije. Kasneje, ko so izvedbena dela že potekala, smo sodelovali tudi z vodjem nadzora ter z odgovorno osebo iz GIP Pionir, ki sta na sestankih na kraju samem v septembru in oktobru zagotavljala, da se izkop ne bo povečeval in da ne bo nobenih odstranitev obstoječih dreves pred Gimnazijo.

Kljub našim skoraj tri leta trajajočim prizadevanjem, pisnim in ustnim zagotovilom s strani pripravljalcev LN, izdelovalcev projekta in izvajalca sta bila v začetku novembra pred Gimnazijo posekana dva javorja. Seveda brez kakršnekoli vednosti naše službe. Ker gre za nedovoljen poseg v območje kulturnega spomenika in s tem kršenje odloka o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Ur. list RS št. 38/92), smo pri pristojnih inšpekcijskih službah vložili prijavo zoper povzročitelje. Izkop pa ogroža tudi še preostale javorje, saj se je po našem mnenju drevesom preveč približal. Zato bomo pri naših naslednjih aktivnostih skušali zagotoviti obstoj vsaj še teh javorjev, kajti gre za edine tako velike primerke razmeroma redke sorte javorjev (Acer pseudoplatanus "Leopoldii") v območju delovanja našega zavoda. Upamo, da pri naših prizadevanjih ne bomo spet osamljeni.

MITJA SIMIČ
Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto

"Ne" za alkohol

Obstajajo bolj priporočljivi načini za preprečevanja bolezni srca in ožilja

V začetku novembra sem se kot predstavnica Slovenije udeležila prve evropske konference WHO - European Alcohol Action Plan na Dunaju. Govorili smo o skupni evropski akciji zmanjšanja škodljive rabe alkohola.

Uživanje alkohola povzroča enega najresnejših zdravstvenih problemov na svetu. "Ne obstaja meja oz. minimalna količina alkohola, ki bi jo bilo možno užiti brez najmanjšega tveganja za zdravje," meni Hans Embald, direktor programa proti zlorabi psihotropnih snovi pri Svetovni zdravstveni organizaciji, in dodaja, da ne drži, da je zmerno pitje alkohola koristno za zdravje. Alkohol vodi v odvisnost, povzroča raka in kronične bolezni jeter, prispeva k nesrečam v družini, na delovnem mestu in na cesti...

Strokovnjaki organizacije WHO opažajo počasno, a zanesljivo zmanjšanje porabe alkohola v razvitih državah, poraba pa se širi v deželah v razvoju. Zadnje čase se veliko razpravlja o morebitnem zaščitnem delovanju alkohola na zmanjšanje tveganja za nastanek bolezni srca in ožilja. Tak učinek imajo le zelo majhne količine alkohola, zaužite vsak drugi dan. Pitje večjih količin pa tveganje celo poveča.

Seveda obstajajo tudi drugi načini za zmanjšanje tveganja za nastanek bolezni srca in ožilja, kot so izogibanje kajenju, povečanje telesne aktivnosti in uživanje manj mastne hrane. Strokovnjaki WHO poudarjajo, da je v času, ko se borimo proti škodljivim učinkom alkohola, neprimerno in nespametno zagovarjati tudi zmerno pitje alkohola kot način za izboljšanje zdravja.

Mag. dr. med. ZDENKA ČEBAŠEK-TRAVNIK
Center za zdravljenje alkoholikov Ljubljana

RAZPIS FOTOGRAFSKE RAZSTAVE

LJUBLJANA - Društvo fotografskih delavcev Slovenije in Ljubljanski sejem razpisujeta II. fotografsko razstavo, ki bo od 6. do 11. aprila 1995 v sklopu sejma Alpe-Jadran in Fotostika. Tokratna izbrana tema je "Svoboda gibanja". Vsak avtor lahko sodeluje s šestimi fotografijami v črno-beli ali barvni tehniki, format pa naj ne bo manjši od 24x30 cm in ne večji od 50x60 cm. Oddane morajo biti v zaprti kuverti pod šifro ter poslane na naslov: Ljubljanski sejem, Robova 14, Ljubljana, s pripisom "Razstava fotografij - svoboda gibanja". Zadnji rok za oddajo je 31. januar 1995.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 18. in 20. uro. Na vaš klic bo čakala socialna delavka Irena Čampa.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

Dr. Starc z optimizmom v drugi krog volitev

V volilnem štabu so prepričani, da bodo o zmagi odločali tisti, ki jih v nedeljo ni bilo na volitve

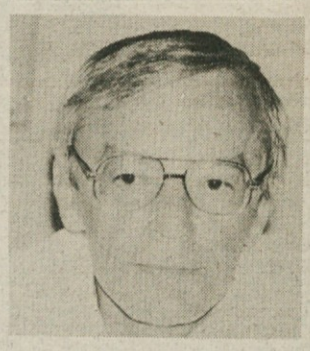

Iz volilnega štaba Dr. Antona Starca so nam sporočili, da so z izidom prvega kroga volitev v občini Novo mesto zadovoljni, in da z optimizmom pričakujejo drugi odločilni krog volitev. Dr. Starc se želi ob tej priložnosti posebej zahvaliti vsem soobčanom za podporo in zaupanje, ki so mu jo izkazali. V volilnem štabu so prepričani, da se pravi volilni boj šele začenja. Zato Dr. Starc znova poziva vse, ki jim je še kako mar z našo občino dogaja, da se v nedeljo, 18. decembra udeležijo volitev in zastavijo svoj glas za kandidata, ki bo po njihovem mnenju, za našo občino, storil VEČ. Tokrat se ne odločamo o strankah in pripadnosti političnim opcijam. Odločali se bomo o človeku, ki bo predstavljal našo občino v Sloveniji in tujini, med preprostimi ljudmi, akademiki, umetniki, politiki, diplomati in drugimi. Vprašati se moramo, kakšnega človeka si naša občina resnično zasluži kot župana. To trdijo ljudje, ki vedo koliko je k razvoju n aše občine pripomogel dr. Starc.

e SPORT

PRAZNIČNI DECEMBER VAM BO POPESTRILA NOVA ŠTEVILKA REVIJE E-ŠPORT

Med drugim lahko preberete:
- **Se bo drama Nataše Bokal srečno končala?**
- **Sodniki krojijo slovensko nogometno prvenstvo**
- **Štefan Seme — človek za velike poteze**
- **Celjske kegljačice v svetovnem vrhu**
- **Levi breg je košarkarska usmeritev Maribora**
- **Je naša odbojka na razpotju?**
- **Dva svetova v kasaškem športu: bogati in revni**
- **Velikani športa: Janez Polda**
- **Tenis in hitrost — veliki ljubezni Martine Navratilove**
- **Formula 1 s črnim madežem**
- **Ameriški igralci prvič v zgodovini golfa niso osvojili nobenega naslova**
- **Simon Rudež piše o nekaterih vidikih prehrane športnikov**

Nagradna križanka in nova Hitova nagradna igra.

DECEMBRSKA ŠTEVILKA REVIJE E-ŠPORT VAS ČAKA PRI VAŠEM PRODAJALCU

BENEFIT INTERNATIONAL
Ljubljanska 27 (BTC)
68000 NOVO MESTO

Razpis za delovna mesta:

1. **POSLOVODKINJA V TRGOVINI OBUTVE** za nedoločen čas, s polnim delovnim časom
Pogoji:
— trgovska šola
— delovne izkušnje pri prodaji čevljev (po možnosti kot poslovodkinja)
— poskusno delo 6 mesecev

2. **PRODAJALKA V TRGOVINI OBUTVE** za določen čas, z možnostjo stalne zaposlitve
Pogoji:
— trgovska šola
— delovne izkušnje pri prodaji čevljev

3. **PRODAJALKA V TRGOVINI LEVIS** za določen čas, z možnostjo stalne zaposlitve
Pogoji:
— trgovska šola
— delovne izkušnje pri prodaji tekstilnih izdelkov

Kandidatke naj pošljejo pisne prijave v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izbiri bodo obveščene v 10 dneh.

GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO

ODKUPUJE

Vse gozdne sortimente iglavcev in listavcev po najugodnejših pogojih.
Plačilo: v 7 dneh po prevzemu.
Strokovno izvajamo tudi vsa dela v gozdovih (sečnja, spravilo, varstvena, gojitvena dela itd.)
Vse informacije dobite na naših poslovnih enotah, in sicer:

Novo mesto	(068) 321-125
Straža	84-527
Podturn	65-690
Črmošnjice	67-426
Črnomelj	51-147
Trebnje	44-069
Komerciala GG NM	321-913

Se priporočamo!

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 8. XII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 0.15 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.20 OTROŠKI PROGRAM
LIZIKA, lutkovna igrica
10.00 TEDENSKI IZBOR
10.00 PLES STOLETJA, franc. serija, 3/5
10.55 TO SI TI, DOJENČEK, angl. poljudnoznan. nadalj., 5/6
11.20 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.35 ZLATO V DIMNIKU, ponovitev švicarske drame
16.25 SLOVENSKI UTRINKI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 GOZDARSKA HIŠA FALKENAU, nemška nadalj., 3/13
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA
GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, kanadsko-novozel. naniz., 21/24
23.15 OLJKOV DVOREC, franc. nadalj., 1/13

SLOVENIJA 2

12.35 - 1.15 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.30 Evrogol - 15.30 Kinoteka: Ciklus filmov Katherine Hepburn: Vse o meni (amer. dok. film) - 16.40 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponovitev): Grace na udaru (amer. naniz., 17/22); 17.55 Ščepec njuhanca (zadnji del angl. nadalj.) - 18.45 Lastninjenje (ponovitev) - 18.55 Že veste - 19.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.10 Podarim - dobim - 19.15 Tok, tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 20.05 Moški, ženske - 21.05 Umetniški večer: Mrki kondor: Portret Vitomila Zupana; 22.10 Pet minut raja (slov. film) - 23.40 Košarka Maccabi:Smelt Olimpija (posnetek)

KANAL A

7.00 Video strani - 12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 313. dela amer. nadalj.) - 13.10 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 13.45 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.55 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 18.15 Benny Hill (ponovitev 14. dela angl. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.15 Luč svetlobe (314. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (20. del. amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Dekle v zraku (franc. film) - 23.05 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 0.00 Na velikem platnu - 1.00 CMT

HTV 1

7.40 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Lov na Doombolt (serija za otroke, 5/6) - 12.00 Poročila - 12.05 Emperatriz (serijski film) - 12.50 Filmi Steva McQueena - 14.30 Šolski program - 15.30 Program za otroke in mladino - 16.30 Poročila - 16.40 Z jadri okoli sveta (potopis) - 17.10 Cena denarja - 17.45 Hrvaška danes - 18.00 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Carstvo ruskega medveda (dok. serija, 4/6) - 21.00 Akustikoteka (zabavnoglasbena oddaja) - 21.40 Ekran brez okvira - 22.40 S sliko na sliko - 23.20 Moč denarja - 23.30 Charlie Mopic (amer. film) - 1.00 Poročila - 1.45 Sanje brez mej

PETEK, 9. XII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 1.50 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.35 TEDENSKI IZBOR
RAKUNI, amer. risana naniz., 5/11
11.00 ROKA ROCKA
11.50 ZNAMENITE ROMARSKE POTI, angl. dok. nadalj., 1/4
12.40 LASTNINJENJE - PRAVICA DO DELEŽA, izobraž. oddaja, 2/4
12.50 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.00 FILM TEDNA:
BELI LOVEC, ČRNO SRCE ponovitev amer. filma
15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 GOSPA ŠPAGETI, švicarska drama
17.30 ŽIVLJENJE V ZMRZOVALNIKU, angl. poljudnoznan. nadalj. 5/6
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODDAJA
22.05 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
DAVOV SVET, amer. naniz., 5/24
23.10 OLJKOV DVOREC, franc. nadalj. 2/13
0.05 POLETNA NOČ NA ZEMLJI, švedski film

SLOVENIJA 2

12.35 - 2.25 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 13.10 Tenis (posnetek iz Muenchna) - 15.40 Tedenski izbor: Kajarnikovi v prometu (TV nadalj., 3/10); 16.05 Mor na reklame (7. oddaja); 16.30 Osmi dan - 17.20 Sova (ponovitev): Gledališče Raya Bradburyja (kanadsko-novozel. naniz., 21/24); 17.50 Oljkov dvorec (franc. nadalj., 1/13) - 18.45 Znanje za znanje - 19.10 Podarim - dobim - 19.15 Poglej me! - 20.05 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa (amer. naniz., 14/16) - 20.50 Predpotresna in popotresna Ljubljana (dok. oddaja) - 21.40 (Ne)znani oder: I. Cankar: Za narodov blagor (posnetek predstave MGL) - 0.40 Tenis (posnetek iz Muenchna)

KANAL A

12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 314. dela amer. nadalj.) - 13.10 Magnetoskop (ponovitev) - 13.55 CMT - 16.20 Na velikem platnu - 16.40 Pred poroto (ponovitev 20. dela amer. naniz.) - 17.05 Dekle v zraku (ponovitev filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (315. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Na vodnih poteh ZDA - Južni Atlantik (dok. naniz.) - 21.30 Poročila - 21.40 Teden na borzi - 21.50 Življenje z očetom (amer. film) - 23.55 Album show (glasbena oddaja) - 0.50 Erotični film

SOBOTA, 10. XII.

SLOVENIJA 1

8.15 - 1.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.55 TEDENSKI IZBOR:
8.55 RADOVEDNI TAČEK
9.10 MOJA ENCIKLOPEDIJA ŽIVALI: VEVERICA
9.20 ROMEK IN JULKA, poljski film
10.20 TOK, TOK
11.05 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.35 ŠTIRJE BREMENSKI GLASBENIKI, španski risani film
13.00 POROČILA
13.05 MOŠKI, ŽENSKE, ponovitev
14.35 TEDENSKI IZBOR
TEDNIK, ponovitev
15.20 POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 ZNAMENITE ROMARSKE POTI, angl. dok. nadalj., 2/4
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 NAGRADA EVROPE, prireditev ob dnevu človekovih pravic
21.45 ZA TV KAMERO
22.00 OZARE
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
OLJKOV DVOREC, franc. nadalj., 3/13
23.40 IZTERJEVALEC, amer. film

SLOVENIJA 2

7.35 - 0.40 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 9.15 Tedenski izbor: Človek in glasba: Rim (15. oddaja); 10.10 Turistična oddaja; 10.25 Gozdarska hiša Falkenau (nemška nadalj., 3/13) - 11.15 Sova (ponovitev): Davov svet (amer. naniz., 5/24); 11.45 Oljkov dvorec (franc. nadalj., 2/13) - 12.40 Športna sobota: smuk (m); 13.25 Planica: svet. pokal v smuč. skokih; 15.00 Muenchen: tenis - 18.30 Slovenski magazin - 19.00 Podarim - dobim - 19.05 Karaoke (razvedrilna oddaja) - 20.10 Dobri fantje (amer. film) - 22.30 Sobotna noč: Novice iz sveta zabave; John Lennon; Glasbena lestvica

KANAL A

7.00 Video strani - 9.05 CMT - 10.00 Teden na borzi (ponovitev) - 10.10 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.10 Dance session (ponovitev oddaje o plesu) - 17.30 Računalniška kronika (ponovitev 8. dela) - 18.00 Življenje z očetom (ponovitev filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Računalniška kronika (9. del dok. naniz. o računalništvu) - 21.00 Živeti danes (dok. oddaja) - 21.30 Lahek umor (amer. film) - 23.10 Vreme - 23.15 Zgodba o igri (ponovitev 12. dela amer. dok. naniz.) - 23.45 Krik (ponovitev oddaje o stilu) - 0.20 CMT

NEDELJA, 11. XII.

SLOVENIJA 1

7.45 - 0.45 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.30 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ŽAV, ponovitev
9.20 ARABELA, ponovitev češke nadalj., 9/13
9.50 WAITAPU, TV nadalj., 4/5
10.20 VRTILJAK, ponovitev mehiške nadalj., 9/28
10.35 ŽIVLJENJE V ZMRZOVALNIKU, angl. poljudnoznan. nadalj., 5/6
11.00 SLOVENSKI LJUDSKI PLESI
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 VELJA ZA VSAK DAN, nemška igrana serija, 10/13
13.00 POROČILA
13.05 PUSTOLOVŠČINE MLADEGA INDIANA JONESA, amer. naniz., 14/16
14.25 OČKA, amer. film
16.00 MAJSKI CVETOVI, angl. naniz., 5/13
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.55 HUGO, TV igrica
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
21.10 NEDELJSKIH 60
21.15 LIST IN CVET: RODODENDRONI, 4. oddaja
21.45 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, angl. dok. nadalj., 4/13
22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA:
DRUGA DOMOVINA, nemška nadalj., 12/13

SLOVENIJA 2

7.35 - 23.25 Teletekst
7.50 Videostrani - 8.00 I. Cankar: Za narodov blagor (posnetek gledal. predstave) - 9.00 Sova (ponovitev): Oljkov dvorec (franc. nadalj., 3/13) - 9.55 veleslalom (m), 1. tek - 11.00 Nagrada Evrope (ponovitev prireditve) - 12.50 veleslom (m), 2. tek - 13.25 Športna nedelja: SP v smučarskih skokih; 15.00 Muenchen: tenis - 18.00 Ples stoletja (franc. oddaja, 4/5) - 19.05 Risanka - 19.18 Loto - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 19.52 Zrcalo tedna - 20.05 London - MTV - London (oddaja TV studia Maribor) - Vinska Gora: Izbor za najlepšo Slovenko leta (prenos) - 22.10 Velja za vsak dan: Tat & co (nemška igrana serija, 11/13) - 20.40 Športni pregled

KANAL A

9.05 Notredamski zvonar (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 10.30 Male živali - 10.50 Lahek umor (ponovitev filma) - 12.30 Helena - 18.05 Notredamski zvonar (risanka) - 19.00 Na vodnih poteh ZDA - Južni Atlantik (amer. naniz.) - 20.00 Vreme - 20.05 Tropska vročica III (5. del am. naniz.) - 21.00 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 22.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.00 CMT

PONEDELJEK, 12. XII.

SLOVENIJA 1

8.45 - 24.00 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKI PROGRAM
SKRIVNOST VASI VILA U, španska nadalj., 1/6
9.45 TEDENSKI IZBOR
9.45 ZNANJE ZA ZNANJE
10.10 DOBRI FANTJE, amer. film
12.30 ŠPORTNI PREGLED
13.00 POROČILA
13.15 TEDENSKI IZBOR
UMETNIŠKI VEČER
15.50 OBZORJA DUHA
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 MIDDLEMARCH, angl. nadalj., 4/7
21.00 PRAVIČNOST NA PREIZKUŠNJI
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.00 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.30 Tedenski izbor: Utrip, Zrcalo tedna; 15.00 Nedeljskih 60; 16.00 Poglej me! - 16.45 Sova (ponovitev): Druga domovina (nemška nadalj., 12/13) - 18.45 Onstran prihodnosti (avstral. znan. oddaja) - 19.10 Podarim - dobim - 19.15 Sedma steza - 20.05 Pro et contra - 21.00 Tri ljubezni (švedska nadalj., 15/16) - 21.55 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 315. dela) - 13.10 Helena (ponovitev) - 13.55 Pozitiv + (ponovitev) - 14.30 CMT - 16.35 Na velikem platnu - 16.55 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 17.50 Tropska vročica III (ponovitev 5. dela amer. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (316. del am. nadalj.) - 20.00 Alica v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 20.45 Dežurna lekarna (3. del španske humor. naniz.) - 21.15 Poročila - 21.30 Tigrovo oko (amer. film) - 23.00 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.35 Na velikem platnu - 23.55 CMT

TOREK, 13. XII.

SLOVENIJA 1

9.45 - 0.15 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.30 TEDENSKI IZBOR
WAITAPU, TV nadalj., 4/5
11.00 PREDPOTRESNA IN POPOTRESNA LJUBLJANA, dok. oddaja
11.50 ONSTRAN PRIHODNOSTI, 12. del
12.15 SEDMA STEZA
13.00 POROČILA
14.25 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 RAZJARNIKOVI V PROMETU, TV nadalj., 4/10
20.30 NOR NA REKLAME: TISOČ IN ENO IME, 8. oddaja
21.00 OSMI DAN
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.30 POSLOVNA BORZA
22.45 SOVA

SLOVENIJA 2

12.35 - 23.25 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.55 Tedenski izbor: List in cvet (4. oddaja); 16.25 Karakoke - 17.25 Sova (ponovitev): Show Jackieja Thomasa (amer. naniz., 16/17); 17.55 Oljkov dvorec (angl. nadalj., 4/13) - 18.45 Lastninjenje (ponovitev 3. oddaje) - 18.55 Iz življenja za življenje - 19.10 Podarim - dobim - 19.15 Videošpon - 20.05 Podobe iz življenja (znanstvena oddaja) - 20.40 Laser v medicini - 21.00 Roka rocka - 21.50 Vijoličaste sanje (nemška drama) - 22.40 Svet poroča

KANAL A

7.00 Video strani - 12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 316. dela amer. nadalj.) - 13.10 Alica v glasbeni deželi (ponovitev) - 13.50 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 14.25 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.45 Dežurna lekarna (ponovitev 3. dela šp. humor. naniz.) - 17.15 Tigrovo oko (ponovitev filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (317. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Mesto kot Alice (5. del amer. nadalj.) - 21.40 Zadeto - Brezposelnost (oddaja o aktualnih dogodkih) - 22.30 Poročila - 22.40 Upravljanje (dok. naniz. o managementu) - 23.15 Na velikem platnu - 23.35 CMT

SREDA, 14. XII.

SLOVENIJA 1

10.45 - 0.10 TELETEKST
11.00 VIDEO STRANI
11.15 TEDENSKI IZBOR
ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risana serija. 9/28
11.40 LASTNINJENJE, 3. oddaja
11.50 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
12.05 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA, angl. dok. nadalj. 4/13
12.30 SLOVENSKI MAGAZIN
13.00 POROČILA
14.55 TEDENSKI IZBOR
(NE)ZNANI ODER
15.55 TRI LJUBEZNI, ponovitev švedske nadalj., 15/16
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrica
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
V LETU ŽELVE, nemški film
22.05 DNEVNIK 3, TEMA TEDNA, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA
GRACE NA UDARU, amer. naniz., 18/22
OLJKOV DVOREC, franc. nadalj., 6/13

SLOVENIJA 2

12.35 - 22.00 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.20 Zgodbe iz školjke - 15.50 Tedenski izbor: Middlemarch (angl. nadalj., 4/7); 16.40 Videošpon - 17.25 Sova (ponovitev): Z eno nogo v grobu (1. epizoda angl. naniz.); 17.50 Oljkov dvorec (angl. nadalj., 5/13) - 18.45 To si ti, dojenček (angl. poljudnoznan. nadalj., 6/6) - 19.10 Podarim - dobim - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda - 22.00 Omizje

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.20 Luč svetlobe (ponovitev 317. dela) - 13.10 Rodeo (ponovitev) - 13.55 CMT - 15.45 Na velikem platnu - 16.05 Male živali (ponovitev oddaje) - 16.25 Upravljanje (ponovitev 8. dela dok. naniz. o managementu) - 16.55 Zadeto - Brezposelnost (ponovitev oddaje o aktualnih dogodkih) - 17.45 Mesto kot Alice (ponovitev 5. dela amer. nadalj.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (318. del) - 20.00 Benny Hill (15. del angl. humor. naniz.) - 20.30 Dance session (oddaja o plesu) - 21.00 Poročila - 21.10 Dannyjeve zvezde (vedeževanje v živo) - 22.00 Album show (glasbena oddaja) - 22.50 Živeti danes (ponovitev oddaje) - 23.25 Na velikem platnu - 23.45 CMT

VITACEL, d.d., LJUBLJANA
ENOTA KRŠKO
TOVARNIŠKA 18
68270 KRŠKO

Objavlja prosto delovno mesto:

TEHNOLOG PRIPRAVE LESA

— končana višja ali visoka šola gozdarske ali lesne stroke
— aktivno znanje angleškega ali nemškega jezika
— delno poznavanje dela z računalnikom

Delovno razmerje se sklene za dobo 6 mesecev z možnostjo trajnejše zaposlitve.
Kandidate vabimo, da pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po objavi na naslov:
VITACEL, d.d., LJUBLJANA, Enota Krško, Tovarniška 18, 68270 Krško.

»Vse stranke (upnike in dolžnike) obveščamo, da bomo z dnem 5. 3. 1995 prenehali z obratovanjem v trgovini JEMS, Roje 13, Šentjernej«.

MLADINSKA KNJIGA TRGOVINA, d.d., Ljubljana, Slovenska cesta 29, Ljubljana, in MKT TRADE, d.d., Ljubljana, Savlje 87, Ljubljana, po sklepu upravnih odborov objavljata

popravek
in spremembo razpisa javne dražbe
za prodajo trgovskega lokala na avtobusni postaji v Novem mestu, poslovnega in skladiščnega prostora na Novem trgu v Novem mestu, v trgovsko-poslovnem centru, ki je bila objavljena v Dolenjskem listu z dne 17. 11. 1994.

1. **Javna dražba bo v četrtek, 22. 12. 1994,** in ne v torek, 6. 12. 1994, kot je bilo že objavljeno.
2. V drugi točki razpisa se popravijo izklicne cene, in sicer:
   a) za opremljen trgovski lokal na avtobusni postaji v Novem mestu v pritličju v izmeri 20 m² po izklicni ceni v višini tolarske protivrednosti **72.000,00 DEM;**
   b) za poslovni prostor na Novem trgu, v Novem mestu, v trgovsko-poslovnem centru, I. nadstropje, v izmeri 290,90 m² in skladiščni prostor v trgovsko poslovnem centru, v kleti, v izmeri 83,20 m²; skupaj po izklicni ceni v tolarski protivrednosti **820.000,00 DEM;**
3. druga alinea 7. točke razpisa se spremeni tako, da se glasi:
   — »za predmet dražbe **pod b)** v 3 dneh po končani javni dražbi in kupnino plačati«:
   — 35% kupnine najkasneje v 3 dneh po podpisu prodajne pogodbe,
   — 65% kupnine najkasneje v 12 mesecih po podpisu prodajne pogodbe. Ta del kupnine se šteje kot kredit z obrestno mero po dogovoru, v odvisnosti od rokov plačil.
4. Ostali pogoji razpisa javne dražbe z dne 17. 11. 1994 ostanejo nespremenjeni.
5. Vsi dodatni pogoji in informacije so na voljo v pooblaščenem podjetju **Leran, d.o.o., Novo mesto,** Lebanova ul. 24, tel./fax **068/322-282 in tel. 068/342-470.** Ogled nepremičnin po dogovoru.

Krka Zdravilišča, d.o.o.
Teniški center Otočec
OTOČEC OB KRKI

TENIŠKI CENTER OTOČEC bo začel poskusno delovati 8. 12. 1994.
Poskusno trajanje bo do vključno 16. 12. 1994.

IGRALNI ČAS TENIŠKEGA CENTRA — vsak dan od 7.00 do 24.00

CENIK IGRANJA V TENIŠKEM CENTRU:

Delavniki:

7.00 do 9.00 ure	1.600 SIT
9.00 do 17.00 ure	2.000 SIT
17.00 do 24.00 ure	2.400 SIT

Sobote, nedelje in prazniki:

7.00 do 9.00 ure	2.000 SIT
9.00 do 24.00 ure	2.400 SIT

SEZONSKI ZAKUP (od 1. 1. 1995 do 30. 9. 1995)

1 ob delavnikih — ena ura tedensko

7.00 do 9.00 ure	45.600 SIT
9.00 do 17.00 ure	57.000 SIT
17.00 do 24.00 ure	73.000 SIT

2 ob sobotah, nedeljah — ena ura tedensko

7.00 do 9.00 ure	60.800 SIT
9.00 do 24.00 ure	73.000 SIT

CENIK SAVNE IN FITNESSA

SAVNA (ena ura)	800 SIT
FITNESS (ena ura)	400 SIT

Teniški center Otočec si pridržuje pravico do odpovedi igralnega časa, zaradi organizacije teniških turnirjev. V tem primeru bo omogočena ustrezna zamenjava igralnega časa.

Popusti oz. ugodnosti članom Teniškega centra Otočec! Pri zakupu petih ur igranja tenisa je šesta ura brezplačna, koriščenje brezplačne igralne ure je možno vse dni razen sobote, nedelje in praznikov.

RADIO SRAKA 94,6 MHz

studio D 103 MHz

studio D DESET NAJBOLJŠIH

Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

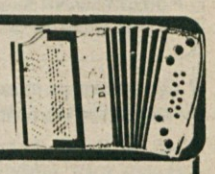

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado Janezu Avblju iz Limbarske Gore. Nagrajencu čestitamo!

Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek od 16.15 do 17. ure, je ta teden takšna:

1 (3) Čestitka - ANS. HENČEK
2 (2) Slovenski kruh - ŠTAJERSKIH 7
3 (5) Čebelar - ANS. LOJZETA SLAKA
4 (1) Tihe sanje - SLAVČEK
5 (7) Kam le čas beži - ŠTIRJE KOVAČI
6 (9) Dimnikar - ANS. MIRO KLINC
7 (4) Gasilec moj - IGOR IN ZLATI ZVOKI
8 (6) Motocross - ANS. IVANA PUGLJA
9 (-) Poleti - ANS. SLOVENIJA
10 (8) Naše žene - ANS. ŠIBOVNIK

Predlog za prihodnji teden: Cvet mamine ljubezni - SLOVENSKI ODMEV

KUPON ŠT. 49

Glasujem za _____

Moj naslov _____

_____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

PRI FIATU VAS OBDARUJEMO VSAK DAN V DECEMBRU!

Tempra

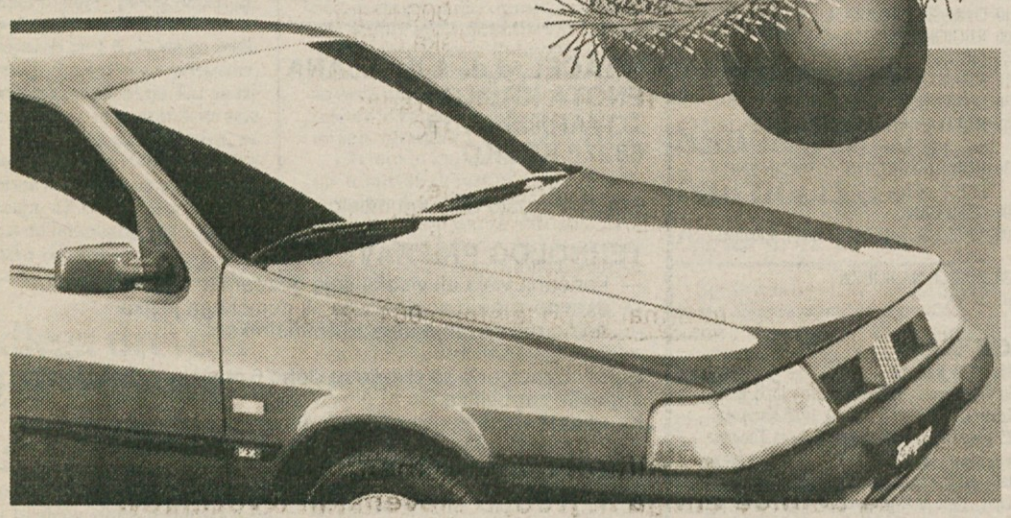

FIAT TEMPRA *je odslej na voljo z novo paleto najsodobnejših motorjev. Ti ustrezajo najstrožjim evropskim ekološkim normativom, ki bodo stopili v veljavo leta 1996. Več moči, manjša poraba, italijansko udobje, prefinjen stilying, ... si je mogoče želeti več? Seveda! Vsi, ki se boste odločili za Fiat Tempra v mesecu decembru, boste dobili POSEBNO DARILO: POVRNILI VAM BOMO STROŠKE OBVEZNEGA ZAVAROVANJA ALI PA VAM BOMO PODARILI KVALITETNI AVTORADIO*

KENWOOD

Oglasite se čimprej pri najbližjem pooblaščenem prodajalcu FIATOVE prodajne mreže v Sloveniji! Darilna ponudba velja za vse modele FIAT TIPO in FIAT TEMPRA.

FIAT
temperamentna tehnologija

COSMOS Ljubljana 061/553 153
AUTODELTA Ljubljana 061/218 364
AVTOSISTEM Ljubljana 061/371 176
GAMA AUTO Ljubljana 061/1405150
VEIT Vir pri Domžalah 061/714 151
AVTOTRADE Vrhnika 061/751 346
AVTOCELJE Celje 063/411 584
STEPANČIČ Škofja Vas 063/461 150
KO-IDEAL Maribor 062/27 937
PETROVČIČ Maribor 062/611 759
PANČUR Blej. Dobrava 064/874 100
ADRIA AUTO N. Gorica 065/124 851
AVTOPLUS Koper 066/34 621
AVTOLINE Kranj 064/211 553
LAJTER Dobrovnik 069/79-015

Auto Makar d.o.o.
Stegne 21 Ljubljana tel. 061 1592711-1598119

VAŠA DRUŽINA POTREBUJE VARNOST

Skrbimo za nevarnosti, ki lahko doletijo vaš dom, in za nezgode, ki se lahko pripetijo vam ali vašim bližnjim. Družinsko zavarovanje Zavarovalnice Triglav zavaruje vaš dom pred različnimi dogodki: naravnimi nesrečami, vremenskimi ujmami, požari in vlomi, hkrati pa ublaži tudi posledice nezgod, ki lahko doletijo vas ali vaše bližnje, saj združuje kritja, ki jih ponujajo **stanovanjsko** in **nezgodno zavarovanje** ter druga zavarovanja, ki jih izberete po lastni presoji.

DRUŽINSKO ZAVAROVANJE

zavarovalnica triglav

FORD — NOVI MODELI
FORD — KONKURENČNE CENE

FIESTA 1.1i 5V AIR BAG 20.500 DEM
FIESTA 1.3i 3V AIR BAG 19.850 DEM
ESCORT 1.8i 5V GHIA 31.750 DEM
MONDEO 2.5i 5V 24V, GT 52.100 DEM
MONDEO 1.8TD 5V CLX 38.100 DEM
MONDEO 1.8 5V CLX KLIMA 36.650 DEM
TRANZIT MODEL 1995 in vmesni modeli
Ugoden kredit in leasing
Menjava staro za novo

Nudimo vam tudi kvalitetne servisne storitve in originalne rezervne dele za vozila FORD

AVTO-HIT, d.o.o.,
Novo mesto
Podbevškova 4
tel/fax 068/26-077

• *Obvladovanje trenutka je obvladovanje življenja. (Eschenbach)*

• *Ali bo človek, ki bo hotel jesti iz cerkvene roke, lahko ohranil in izražal svojo duhovno prostost in voljo? (Ivanič)*

EMINENT d.o.o.
Dol. Kamence 61
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902
AVTOSALON HYUNDAI
Kandijska 14, Novo mesto
tel.: 068/28-950
PE KRŠKO
CKŽ 51, Krško
tel.: 0608/22-950
PE Črnomelj
Belokranjska 16
tel.: 068/51-378

accent

KANDIDAT ZA AVTOMOBIL LETA 1995
— ACCENT 1,3 S; 3V 17.500 DEM
— ACCENT 1,3 LS; 5V 18.990 DEM
— ACCENT 1,5 GLS; 4V 22.500 DEM
UGODNI POPUSTI OD 1. — 31. 12. 1994

HYUNDAI

VIZIJA

VIZIJA - EDINA DRUŽBA ZA CERTIFIKATE NA DOLENJSKEM, V POSAVJU, BELI KRAJINI IN NA KOČEVSKEM, KI JO VODIJO DOMAČI LJUDJE

VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, v tej številki Dolenjskega lista in nekaterih naslednjih objavlja odgovore na vprašanja v zvezi s certifikati in delovanjem pooblaščenih investicijskih družb oz. skladov. Vse bralce vabimo, da nas pokličete na telefonsko številko **(068)323-260,** nam pišete ali pa osebno pridete na naše vpisno mesto v vseh predstavništvih in agencijah zavarovalnice TILIA, in poskušali vam bomo odgovoriti na vaša vprašanja.

• Kakšno vlogo ima lahko družba za upravljanje v podjetju, katerega delnice je kupila od Sklada RS za razvoj?

Vsaka posamezna pooblaščena investicijska družba že v prospektu, ki ga pripravi za javno prodajo svojih delnic, opredeli, kakšna bo njena investicijska politika. Lahko je aktivna, lahko pasivna ali pa kombinacija obeh. Aktivna investicijska politika pomeni aktivno sodelovanje pri upravljanju podjetja. Aktivno lahko neka družba upravlja podjetje, če ima dovolj veliko število delnic tega podjetja. Seveda mora imeti družba za aktivno upravljanje tudi strokovnjaka, ki določeno gospodarsko panogo obvladuje. Večina pooblaščenih investicijskih družb, ki v svojih prospektih pišejo, kako bodo aktivno upravljale, bo to zelo težko uresničevala iz dveh razlogov. Prvi razlog je ta, da lahko posamezna pooblaščena investicijska družba pridobi največ 20 odst. vrednosti posameznega podjetja, kar ni nujno zadostni pogoj za aktivno odločanje; drugi razlog pa je, da strokovnjakov, ki bi se na določeno panogo oz. podjetje dobro spoznali in bi lahko sodelovali v upravljanju podjetij, pooblaščene investicijske družbe nimajo veliko.

Kakšna je vloga poobalščenih investicijskih družb na prvi javni dražbi in kakšni problemi se s prvo dražbo pojavljajo?

• Sklad RS za razvoj bo organiziral 1. javno dražbo oz. 1. prodajo delnic podjetij 7. decembra 1994. S prvo javno dražbo pa se porajajo tudi različni problemi.

Pravico sodelovanja na javnih dražbah imajo po zakonu pooblaščene investicijske družbe, ki so registrirane pri sodišču. Le-te bodo pridobljene certifikate državljanov na dražbah "zamenjale" za delnice podjetij, ki bodo na teh dražbah naprodaj. Prodajajo se paketi delnic posameznih podjetij v višini 20 odst., in sicer manjša podjetja v enem paketu, za večja pa v večih.

Po mnenju strokovnjakov iz večine pooblaščenih družb za upravljanje pa Sklad RS za razvoj s prvo dražbo prehiteva, kajti večina pooblaščenih investicijskih družb še ni registriranih, ker jim dovoljenja za zbiranje certifikatov potečejo januarja naslednjega leta, zato na dražbi ne morejo sodelovati. Problem, ki se pojavlja v zvezi s prvo dražbo, je ta, da se na dražbi prodajajo delnice 61 podjetij, od katerih pa je le 10 do 15 registriranih. Tako bi lahko pooblaščene investicijske družbe kupile "mačka v žaklju", kajti investiranje v podjetje z neurejenim pravnim statusom je zelo tvegano.

Cene paketov delnic, ki bodo naprodaj na dražbi, določa komisija za cene, nima pa oblikovanih natančnih pravil. Združenje družb za upravljanje zato zahteva oblikovanje natančnih "pravil igre".

Problem predstavlja tudi višina paketov delnic posameznih podjetij. Paketi so namreč preveliki, tako da nekatere manjše družbe na dražbah ne bodo mogle kupovati teh večjih paketov zaradi zakonske omejitve, ki določa, da mora imeti vsaka pooblaščena investicijska družba razpršene naložbe, in sicer ima lahko največ 10 odst. svojega premoženja v delnicah posameznega podjetja.

DOLENJSKA BANKA

S tradicijo v prihodnost

Moja prva Sava.

Naj postane tudi Vaša.

Sava®

Vpisna mesta:

Sedež podjetja:
Sava Kranj, industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov p.o.,
Škofjeloška c. 6, 64000 Kranj;
Lokacija Ptuj, Ormoška c. 33a.

Prodajalna Sava Trade:
Novo mesto BTC.

Poštne enote:
Novo mesto, Brežice, Črnomelj, Trbovlje, Hrastnik.

Informacije po telefonu 064 / 26-50

Certifikat lahko zamenjate
za delnice enega največjih slovenskih izvoznikov.

Sava®

Spodbudni pogovori staršev motenih otrok

Zahvala organizatorjem

Društvo za pomoč duševno prizadetim iz Novega mesta je organiziralo vikend seminar za družine, ki imajo razvojno motene otroke, in sicer v Zdravilišču Šmarješke Toplice v času od 28. do 30. oktobra. Udeležilo se ga je sedem družin, večina od nas prvič. Že začetek je bil obetaven, saj so otroci v pričakovanju novih dogodivščin, pozabili jokati. Tako smo lahko starši sproščeno prisluhnili različnim strokovnjakom.

V uvodnem delu je Anica Stankovič, predsednica novomeškega društva, povedala nekaj o organiziranosti in delovanju društva. Sledila je predstavitev družin. Prof. dr. Peter Skuber, klinični psiholog, je spregovoril o vlogi družine in otrok s posebnimi potrebami. Razvil se je pogovor o doživetju dejstva, da se nam je rodil tak otrok. Zelo vzpodbudni in izvirni so bili tudi predavateljevi individualni razgovori s starši.

Dr. Marjeta Korbar, pediatrinja, je spregovorila o pomembnosti zgodnjega odkrivanja in ustrezni timski obravnavi otroka in družine, o pomoči Centra za socialno delo Novo mesto pa socialna delavka Estera Dvornik. Delovanje zveze društev pa je orisal Bruno Kocbek.

Seminar je bil zelo dobro organiziran. Poleg strokovnosti smo bili deležni tudi družabnega večera z glasbo in srečelovom. V imenu vseh, ki smo se seminarja udeležili, naj se iskreno zahvalim organizatorjem, vodji Alenki Podkrižnik, specialnim pedagoginjam Nuši Korče, Marjeti Kožič in Ksenji Pejanovič, logopedinji Tatjani Potočnik in vsem ostalim strokovnjakom za njihov trud in nepozabne dneve, ki smo jih preživeli skupaj.

Vsem mladim staršem, ki jih doleti enaka usoda kot nas, toplo priporočam, da se udeležijo podobnih seminarjev ali srečanj.

Hvaležna Nikova mami

O SPORAZUMEVANJU Z OBOLELIMI OTROKI

NOVO MESTO - Dolenjsko društvo za cerebralno paralizo bo organiziralo v soboto, 10. decembra, ob 10.30 v otroškem vrtcu Pedenjped na Otoku izobraževanje z naslovom Novi aspekti komunikacije, ki ga bo vodila prof. defektologije Elza Sabolič. Na tem delovnem srečanju se bodo posvetili govorici telesa. Jezik telesa štejejo med uspešnejše načine komuniciranja z otroki, obolelimi za cerebralno paralizo. Organizator vabi k omenjenemu izobraževanju, ki bo nekako dopolnilo dosedanjega uspobabljanja, starše in terapevte obolelih otrok. Več informacij o izobraževanju, ki je brezplačno, dobijo starši po telefonu 28-440 pri Iztoku Suhadolniku.

• *Bajonet je nož po meri človeka. Ima poseben žleb za odtekanje človeške krvi. (Zorko)*

• *Srce ne sme nikoli delati hitreje kot možgani, zapomnite si to! (Zidar)*

• *Politika je najprej napovedala labodji spev nekega novinarstva, potem pa je labode začela krmiti. (A. Novak)*

• *Etika ni krščanska, ne more imeti takšnega ali drugačnega atributa. Etika je raven zavesti, stanje duha, način življenja, odnos do soljudi, ki z nami delijo skupen dom na Zemlji. (F. Okič)*

• *Ni umetnost postarati se; umetnost je, kako to prenesti. (Goethe)*

DINAMIC, ekonomsko-finančni inženiring, d.o.o.
Kandijska cesta 64
68000 NOVO MESTO

Zaposlimo 2 delavca — revizorja.

Pogoji za zaposlitev:
— V., VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske ali pravne smeri
— večletne izkušnje na področju računalništva
— vsaj osnovno znanje računalništva

Delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, z enomesečnim poskusnim delom. Svoje ponudbe z življenjepisom in dokazili pošljite do 15. 12. 1994 na naš naslov. O izbiri boste obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

PIONIR **PLI**

Program lesnih izdelkov
Novo mesto

Vam na svoji žagi v Bršljinu nudi usluge razreza hlodovine iglavcev in listavcev po vaših željah (specifikaciji), ter organizacijo prevoza.

Informacije osebno na žagi v Bršljinu ali na tel.:
068-322-143 g. Udovč in 068-321-826 int: 1247 g. Retelj

POLNA MIZA DOBROT IZ
GOTOVE ZMESI
HIT-MIX

Z RECEPTI
GOTOVE ZMESI HIT-MIX ZA

- POTICO
- KROFE
- BUHTLJE
- OREHOV NADEV

DOLGO, PRIJETNO PRAZNOVANJE

Izvršni svet Skupščine občine Sevnica

objavlja na podlagi 9. člena Pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje kmetijstva v občini Sevnica (Ur. list RS št. 23 z dne 8/9 1991) ter Sklepa o spremembi pravilnika o dodeljevanju posojil iz sredstev občinskega proračuna za pospeševanje kmetijstva (Ur. list RS št. 37 z dne 8.7.93.)

IV. RAZPIS

za dodelitev kreditov z regresirano obrestno mero za pospeševanje razvoja kmetijstva v občini Sevnica

Vsebina in pogoji razpisa:

1. Skupni znesek sredstev, namenjenih za kreditiranje investicij v kmetijstvu, znaša 15.000.000 SIT.

2. Namen: dodeljevali se bodo krediti za posodobitev, intenziviranje, koncentracijo in preusmeritev kmetijske proizvodnje kot tudi za uvajanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji po prioritetah panog, kot sledi:

Nižinsko območje:
- prašičereja
- vrtnarstvo, zelenjadarstvo, semenarstvo
- dopolnilne dejavnosti, domača obrt, kmečki turizem
- govedoreja

Hribovito območje:
- govedoreja
- sadjarstvo
- vinogradništvo
- prašičereja
- dopolnilne dejavnosti, domača obrt, kmečki turizem

Višinsko območje:
- živinoreja - govedoreja, drobnica
- dopolnilne dejavnosti, domača obrt, kmečki turizem

3. Za dodelitev kredita lahko zaprosijo kmetje zasebniki in občani, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji.

4. Za najetje kredita prosilci ne morejo konkurirati s projekti, za katere so jim bila že dodeljena občinska ali državna posojila ali nepovratna sredstva.

5. Obrestna mera se bo regresirala do višine 12%.

6. Kredit bo zavarovan pri Zavarovalnici Triglav; stroške zavarovanja krije kreditojemalec.

7. Prošnji za posojilo mora biti priložena naslednja dokumentacija:
- ime, priimek in naslov prosilca
- opis obsega kmetije in/ali dopolnilne dejavnosti
- projekt ali idejni projekt investicije, predračunska vrednost in finančna konstrukcija investicije
- gradbeno dovoljenje ali potrdilo o priglasitvi del, staro največ 2 leti
- mnenje Kmetijske svetovalne službe

8. Prošnje s potrebnimi prilogami je potrebno oddati do 19. decembra 1994 na naslov: Občina Sevnica, Sekretariat za gospodarstvo in finance, Glavni trg 19 a, Sevnica.

9. Izvršni svet bo sprejel sklep o dodelitvi kreditov najkasneje v 8 dneh po končanem zbiranju prošenj. Sklep bo prosilcem posredovan v 8 dneh po sklepu.

10. Informacije in navodila lahko dobijo prosilci na
Sekretariatu za gospodarstvo in finance, Referat za kmetijstvo, Glavni trg 19 a, Sevnica, telefon 41-221.

TEHNOLOŠKI SISTEMI SEVNICA V STEČAJU
SAVSKA CESTA 23/A, SEVNICA

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota v Novem mestu, na podlagi sklepa stečajnega senata z dne 29.11.1994 v stečajnem postopku nad dolžnikom Tehnološki sistemi Sevnica v stečaju

razpisuje

PRODAJO Z ZBIRANJEM PONUDB ZA PRODAJO PREMOŽENJA STEČAJNEGA DOLŽNIKA, KI OBSEGA:

A: NEPREMIČNINE:

1.
Proizvodna hala velikosti 48 x 53 m s trafo postajo, kotlarno, vratarnico, peskirnico in pripadajočim funkcionalnim zemljiščem na parcelah 306/1, 306/2, 309/1, 310/3, 313, 316/1, 317/4 in 317/5, vse k.o. SEVNICA, po izklicni ceni 1.213.994 DEM v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.
2.
Upravna zgradba 10 x 10 m s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem parc. št. 317/3, izklicna cena v tolarski protivrednosti na dan plačila po srednjem tečaju DEM Banke Slovenije znaša 50.784 DEM.
3.
Skladišče barv 6,3 x 3,1 m s pripadajočim funkcionalnim zemljiščem na parc. št. 317/3, izklicna cena v tolarski protivrednosti na dan plačila po srednjem tečaju Banke Slovenije je 6.254 DEM.
4.
Stavbno zemljišče, namenjeno za gradnjo, in sicer na parcelah št. 307/1, 307/2, 311, 312, 335/1, 335/3, 335/4 in 335/5, po izklicni ceni 116.750 DEM v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

B. PREMIČNINE

5.
Koordiniran plamenski rezkalnik "Uljanik ESSAB", tip OPTOTAJ, po izklicni ceni 13.000 DEM v tolarski protivrednosti.
6.
Hidravlične škarje, tip M6 3100/16-20, letnik 1985, izklicna cena 18.090 DEM v tolarski protivrednosti.
7.
Hidravlične škarje, letnik 1971, tip N 68 A/2500, izklicna cena 3.065 DEM v tolarski protivrednosti.
8.
Hidravlična stiskalnica za ravnanje profilov, izklicna cena 2.570 DEM v tolarski protivrednosti.
9.
Upogibna stiskalnica, tip JELŠINGRAD, I. 1975, izklicna cena 9.195 DEM v tolarski protivrednosti.
10.
Upogibni stroj rolanje, tip JELŠINGRAD, izklicna cena 3.060 DEM v tolarski protivrednosti.
11.
Brusilni stroj za okroglo brušenje, tip KIKINDA, izklicna cena 30.146 DEM v tolarski protivrednosti.
12.
Horizontalni vrtalni stroj WMW UNION, letnik 1961, izklicna cena 20.500 DEM v tolarski protivrednosti.
13.
Pehalni stroj HKV 6, letnik 1992, izklicna cena 2.900 DEM v tolarski protivrednosti.
14.
Polirna naprava SUNHER, letnik 1992, izklicna cena 6.800 DEM v tolarski protivrednosti.
15.
Rezkalni stroj, tip GVK-3N, letnik 1977, izklicna cena 3.300 DEM v tolarski protivrednosti.
16.
Univerzalna stružnica POTISJE ADA, letnik 1979, izklicna cena 1.500 DEM v tolarski protivrednosti.
17.
Univerzalna stružnica POTISJE, letnik 1984, izklicna cena 7.300 DEM v tolarski protivrednosti.
18.
Univerzalna stružnica PRVOMAJSKA, tip TNP 250/1600, letnik 1970, izklicna cena 1.500 DEM v tolarski protivrednosti.
19.
Univerzalna stružnica POTISJE ADA, tip PA 631 P/1500, letnik 1984, izklicna cena 9.400 DEM v tolarski protivrednosti.
20.
Univerzalna stružnica PRVOMAJSKA, tip TVP 250/3000, letnik 1977, izklicna cena 18.300 DEM v tolarski protivrednosti.
21.
Horizontalni vrtalni stroj IVO LOLA RIBAR, tip B 105 S, letnik 1979, izklicna cena 7.300 DEM v tolarski protivrednosti.
22.
Horizontalni vrtalni stroj, CSR, tip H 63 A, letnik 1963, izklicna cena 1.600 DEM v tolarski protivrednosti.
23.
Mostno dvigalo 10/3, letnik 1989, izklicna cena 22.270 DEM v tolarski protivrednosti.
24.
Mostno dvigalo H-2, mostno dvigalo M-1, izklicna cena 17.200 DEM v tolarski protivrednosti.
25.
Komora za peskanje, izklicna cena 6.500 DEM v tolarski protivrednosti.
26.
Viličar LITOSTROJ, letnik 1985, izklicna cena 16.130 DEM v tolarski protivrednosti.
27.
Kompresorska postaja, izklicna cena 20.520 DEM v tolarski protivrednosti.
28.
Ostala proizvodna oprema po cenilnem elaboratu, ki je na sedežu stečajnega dolžnika.
29.
Pisalni stroj olivetti et 121, električni, s spominom, izklicna cena 550 DEM v tolarski protivrednosti.
30.
Ostala pisarniška oprema po cenilnem elaboratu.
31.
Osebno vozilo CITROEN BX TGS, letnik 1989, izklicna cena 10.000 DEM v tolarski protivrednosti.
32.
Osebno vozilo ZASTAVA YUGO 55 SKALA, letnik 1989, izklicna cena 2.500 DEM v tolarski protivrednosti.
33.
Poltovorno vozilo TAM 80 T 3 BE, letnik 1980, izklicna cena 8.130 DEM v tolarski protivrednosti.
34.
Tovorno vozilo TAM 125 T 12, letnik 1979, izklicna cena 2.000 DEM v tolarski protivrednosti.
35.
Enoosna prikolica, izklicna cena 1.000 DEM v tolarski protivrednosti.
36.
Drobni inventar po cenilnem elaboratu, izklicna cena 5.240 DEM v tolarski protivrednosti po srednjem tečaju banke Slovenije na dan plačila.

Specifikacija premoženja je navedena v cenilnih poročilih na sedežu stečajnega dolžnika.
Pregled cenilnih zapisnikov, ogled premoženja in podrobnejše informacije glede izklicnih cen ter načina prodaje je mogoče dobiti vsak dan po predhodnem dogovoru s stečajno upraviteljico na telefon (0608) 81-773 med 9. in 12. uro.
Nepremičnine, stroji in naprave, pisarniška oprema in vozila so v najemu za določen čas. Najemnik ima predkupno pravico.
Rok za zbiranje ponudb je 15 dni po dnevu objave v časopisu, razpis se nabije tudi na oglasno desko Temeljnega sodišča v Novem mestu, enota v Novem mestu.
Pri prodaji z zbiranjem ponudb lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki imajo sedež na območju RS, in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije.
Pooblaščenci pravnih oseb morajo predložiti pisno pooblastilo za sodelovanje pri prodaji.
Pred odpiranjem ponudb oziroma najkasneje zadnji dan razpisa mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10% izklicne cene na žiro račun stečajnega dolžnika št. 51610-690-86410 pri SDK Sevnica.
Bariran ček kot način plačila varščine mora biti izpolnjen v vseh elementih za njegovo veljavnost s strani izdajatelja vključno z datumom izdaje.
Varščina bo uspešnemu ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki z nakupom ne bodo uspeli, pa bo varščina vrnjena v 3 dneh brez obresti.
Uspešni ponudnik oz. kupec nepremičnine mora skleniti pogodbo o nakupu v roku 8 dni po odpiranju ponudb in v celoti vplačati kupnino za nepremičnine v roku 45 dni po podpisu pogodbe in za premičnine v roku 30 dni po podpisu pogodbe. Če uspešni ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, se bo prodaja razveljavila, varščina pa obdržala. Prometni davek in vse morebitne druge dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec, pri čemer se prometni davek prišteje k izklicni ceni.
Kupljene premičnine in nepremičnine lahko kupec prevzame šele po poprejšnjem plačilu kupnine. S pogodbo se lahko določi, da se premoženje prevzame takoj po podpisu pogodbe, če kupec predloži kvalitetno bančno garancijo "brez ugovora" ali "na prvi poziv" domače ali tuje banke. Garancija mora pokrivati razliko med varščino in kupnino oz. predloženo garancijo za resnost ponudbe.
Prednost pri nakupu bo imel tisti ponudnik, ki bo kupil premoženje kot celoto.
V primeru posamične prodaje premičnin in nepremičnin bo imel prednost ponudnik, ki bo ponudil višjo ceno. Če bo več ponudnikov ponudilo enako ceno, bo imel prednost tisti, ki bo ponudil boljše plačilne pogoje.
Interesenti naj ponudbe pošljejo na naslov stečajnega dolžnika, SAVSKA CESTA 23/A, 68290 SEVNICA, zapečatene v ovojnici "PONUDBA ZA ODKUP, NE ODPIRAJ!"

MANA

Turistična agencija Kandijska 30 tel.: 068/321-115, 342-136

Zakaj bi praznike preživljali doma, če se lahko odločite za enkratne božično novoletne programe:

Slovenija 3 dni POL od 140 DEM dalje
Hrvaška 3 dni POL od 110 DEM dalje
Rim 4 dni NZ od 199 DEM dalje
Praga 4 dni NZ od 96 USD dalje
Pariz 5 dni NZ od 289 DEM dalje
Barcelona 6 dni POL od 299 DEM dalje

Budimpešta, Dunaj, Mala Azija, Malta, Kanarski otoki, Kuba...

NOVO V NOVEM MESTU

tu tehnounion d.d.
zastopstvo tujih firm Ljubljana

vam nudi ekskluzivne proizvode po najnižjih cenah
CANDY, SONY, SHARP, MIELE, BLANCO, HUSQVARNA, CASCO, KELOMAT, ESPERIA, TECHNOGAS, TIMEX

Slavnostna otvoritev bo v četrtek, 8. decembra 1994, ob 13. uri.
Vabljeni!

Pooblaščena trgovina na drobno in debelo
Aškerčeva 12 (Regrške košenice)
Novo mesto, tel.: 068/26-163

Candy SONY SHARP Miele BLANCO

ČREVARSTVO MAJER
tel. 061/722-263

MESARJI, GOSTINCI, TRGOVCI...

Črevarstvo Majer vam nudi po ugodnih cenah:
- **vse vrste (uvoženih) kalibriranih naravnih črev**
- **umetne ovitke**
- **mrežice**
- **aditive iz programa TKI Hrastnik**
- **nože Dick, Tukan (Solingen)**
- **za trgovine vse vrste vakuum pakiranih naravnih črev (paketi po 10, 25, 50 m)**

Črева in vse ostalo lahko dobite v maloprodajni trgovini v Ihanu, Goričica 1c, p. 61230 Domžale, in v času od 4. 11. 94 —15. 2. 95 na ljubljanski tržnici.
V Ihanu pa od 1. 11. 94 naprej dobite tudi vse, kar potrebujete za koline.
Se priporočamo.

Na podlagi odredbe o postopku javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. list RS 28/93 in 19/94) objavljamo

javni razpis

za izbiro najugodnejšega ponudnika za izvedbo adaptacije prostorov KS Globoko

1. Investitor: Krajevna skupnost Globoko.
2. Predmet razpisa: izvedba adaptacije prostorov KS Globoko.
3. Orientacijska vrednost del je 1.000.000,00 SIT.
4. Rok pričetka del je december 1994.
5. Ponudbe morajo biti oddane do srede, 14.12.1994, do 13. ure.
6. Razpisna dokumentacija se lahko dobi na sedežu KS ob delavnikih med 7. in 11. uro razen srede.
7. Ponudba mora vsebovati:
   - firmo oz. ime ponudnika,
   - dokazilo o registraciji,
   - reference,
   - rok izvedbe,
   - ceno in plačilne pogoje,
   - garancijsko dobo.
8. Ponudbe morajo biti poslane v zaprti kuverti z oznako "Ponudba za javni razpis Prostori KS. Ne odpiraj!" na naslov Krajevna skupnost Globoko, 68254 Globoko 5.
9. Odpiranje ponudb bo 14.12.1994 ob 13. uri.
10. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika so:
    - cena in plačilni pogoji,
    - rok izvedbe,
    - reference ponudnika,
    - garancijski rok.

Krajevna skupnost Globoko

SONY • BOSE
URADNO ZASTOPSTVO ZA DOLENJSKO
ELEKTRONIKA BOJANC
Novo mesto, Kočevarjeva 23
Telefon in telefaks: (068)23-309

vrhunska avdio in video oprema SONY

- TV Black Trinitron
- kamkorderji
- playerji s funkcijo snemanja
- končne stopnje
- tunerji
- kasetofoni
- kamere
- videorekorderji
- mini stolpi *(efekt karaoke)*
- DAT kasetofoni
- receiverji
- avtoradii

•

BOSE zvočniki (301 III, 401...)

•

fotokopirni stroj 5220
telefaks 7235 **Xerox**

Prodaja tudi na čeke!

Ford

POMEMBNO OBVESTILO!

SUMMIT MOTORS Ljubljana d.o.o., generalni zastopnik za program FORD v Sloveniji obvešča cenjene stranke, da Avto-hit d.o.o., Velika Cikava 22, 68000 Novo mesto **NI** več pooblaščeni trgovec za:

* prodajo vozil FORD;
* opravljanje servisnih storitev za vozila FORD;
* uveljavljanje garancij za vozila FORD.

Cenjene stranke prosimo, da se za omenjene storitve obrnejo na ostale pooblaščene trgovce in serviserje na področju Dolenjske.

PSC PAIČ, Krška vas, Tel.: 0608/61-450; Servis Groznik, Trebnje, Tel.: 068/44-701; PSC Stepan, Črnomelj, Tel.: 068/52-407; AT & R d.o.o., Sevnica, Tel.: 0608/41-350.

Izvršni svet Skupščine občine Črnomelj

objavlja

RAZPIS

za sofinanciranje pri nabavi sejalnice D8/25 Special 21 R za kvalitetno dosejevanje travišč v višini 30% od nabavne cene

Pogoji:
- da ima kandidat status kmeta in je občan občine Črnomelj
- da ima opravljen izpit za traktor
- da je ustrezno usposobljen za delo z omenjeno sejalnico.

Pisne prijave s potrjenimi dokazili pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

Oddelek za lokalni razvoj občine Črnomelj, Trg svobode 3, 68340 Črnomelj.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem zbiranju prijav.

V mesecu decembru Mladinska knjiga Trgovina ponuja posebne ugodnosti za svoje stranke, in sicer:

- vsak petek nudi 10-odst. popust pri nakupu igrač, darilno-papirniškega programa ter vseh ostalih daril;
- pri nakupu v vrednosti nad 5.000 tolarjev dobi kupec posebno darilo:
- 30% popusta pri nakupu video igric Sega.

S A L O M O N O V

OGLASNIK

NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO

ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

V SPOMIN

V srcih naših ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.

Minilo je žalostno leto, odkar smo ostali brez tebe, naš dragi mož, tata, dedek, pradedek in tast

MIRKO VRLINIČ

Bojanci 33

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu in mu prižigate svečke.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, prababice in sestre

MARIJE KLJUN

iz Čepelj 9

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za sočutne besede, izraženo ustno ali pisno sožalje, darovano cvetje in sveče ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala za poslovilne besede pred domačo hišo in predstavnikom občinskega odbora ZZB Kočevje pri odprtem grobu. Zahvala tudi dr. Elici Humer-Rade za pogoste obiske na domu, g. župniku za opravljen verski obred ter pevkam za ganljivo zapete pesmi.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ni več trpljenja
ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)

V 76. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedel in pradedek

ALOJZ MLAKAR

iz Kostanjevice

Iskrena hvala vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej se zahvaljujemo osebju ZD Kostanjevica, negovalki, dežurnim zdravnikom iz Krškega, gasilcem, govornikom in gospodoma župnikoma za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.

V 47. letu starosti nas je po hudi in nepričakovani bolezni zapustil naš dragi

EMIL - MILAN CESAR

z Muhaberja 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in vaščanom, prijateljem, znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam nudili nesebično pomoč, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter našega Emila pospremili k mnogo preranemu grobu. Posebna zahvala Kirurškemu oddelku Splošne bolnišnice Novo mesto, sodelavcem Mercatorja Skladišče Ločna in Mercatorja Standard, podjetju KET z Muhaberja, PP Črnomelj, GD Mirna Peč, GD Jablan in GD Hmeljčič ter družinama Udovč in Bojanc. Iskrena hvala g. župniku, pevcem iz Šmihela, govornikoma g. Krevsu in g. Andrejčiču za lepe poslovilne besede ter Ivanu za odigrano Tišino. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: hči Helena, sin Damjan s Tatjano, žena Jelka

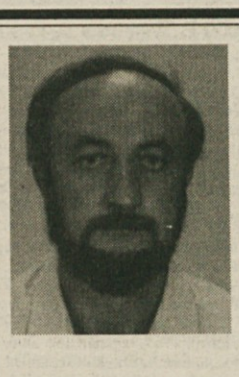

ZAHVALA

Utihnil je tvoj mili glas,
obstalo tvoje je srce.
rad si delal in živel
in svoj dom si rad imel.

Nepričakovano nas je v 40. letu starosti zapustil naš dragi sin, brat in stric

JURE ŠPEC

iz Zabukovja 46 nad Sevnico

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti ter njegov prerani grob zasuli z venci in cvetjem. Hvala pevcem, govornikom, LD Zabukovje in g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Vse življenje si garal,
vse za tujino in druge dal,
sedaj ostale so sledi povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 58. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dobri brat, stric in boter

LEOPOLD VRTAČIČ

iz Malih Brusnic

Z bolečino v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče. Posebna zahvala g. Antonu Vovku za vsestransko pomoč, GD Brusnice za organizacijo pogreba, govorniku za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: njegovi najbližji

ZAHVALA

V 67. letu starosti nas je po zahrbtni bolezni zapustila ljuba žena, mama, stara mama, sestra in teta

MARTINA SOTLAR

roj. Repše

iz Hinj 23 pri Šentjanžu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za podarjeno cvetje, sveče, za izrečeno sožalje. Vsem darovalcem maš namesto cvetja, iskrena hvala. Posebej se zahvaljujemo sindikatu Lisce Krmelj za podaerjeni venec, osebju bolnice Novo mesto in ZD Krmelj ter g. župniku za opravljen obred in izrečene besede. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi, jo obiskovali v času njene težke bolezni in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Franc, sin Milan z družino, sin Branko z Jožico, brat Pepi z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ljubila si delo, dom in družino,
v majhni vasici si srečna bila,
zdaj pa na hribčku mirno boš spala,
solze in cvetje prekrilo bo grob.

V 76. letu starosti nas je zapustila draga mama, stara mama in prababica

ANICA IRT

z Drganjih sel

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče ter spremstvo na zadnji poti. Hvala govorniku za ganljive besede slovesa, kolektivoma Novoles TDP in Gorjanci ter zdravstvenemu osebju Interne bolnišnice Novo mesto za nesebično pomoč v zadnjih dneh življenja. Lepa hvala tudi g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom in zemljo dal.
Le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 63. letu starosti nas je nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož in oče

FRANC RADEJ

iz Brezjega 1 pri Dovškem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom in vaščanom, prijateljem, znancem in sodelavcem Elektrarne Brestanica, ki ste nam kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali, izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše. Iskrena hvala Milanu Bahču za poslovilne besede, pevcem iz Koprivnice, godbi s Senovega ter g. župniku za lepo opravljen obred. Prisrčna hvala tudi bratrancema Jožetu in Tonetu za pomoč v težkih trenutkih. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Žalujoči: žena Angela, sin Franc, bratje, setre in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ne jočite ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in spomnite se kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.

Po kratki bolezni nas je v komaj 60. letu starosti zapustila naša ljuba žena, mama, tašča, stara mama, sestra, teta, svakinja in botra

MARIJA KODRIČ

roj. Petretič

iz Dola 20 pri Podbočju

Z bolečino v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, dobrim sosedom in znancem za izrečena sožalja in nesebično pomoč, darovano cvetje, sveče, denarno pomoč in svete maše. Zahvala Internemu oddelku I., posebno dr. Gorjupu, pevcem in godbenikom iz Šentjerneja, ge. Sonji Novak za organizacijo pogreba, podjetjem Pionir, Togrel, Iskra Kostanjevica, g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Žalujoči: vsi, ki smo jo imeli radi

ZAHVALA

V 83. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, svak in stric

ALOJZ STRGAR

upokojeni čevljar z Dolšc pri Kostanjevici

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sosedom za darovano cvetje, vence, sveče, mašne darove in izraženo sožalje. Zahvaljujemo se Splošni bolnišnici Novo mesto, dežurnemu zdravniku Zdravstvenega doma Krško dr. Severjevi in patronažni sestri ge. Curhalek iz Zdravstvenega doma Kostanjevica. Lepa hvala sosedoma in Jožici Pisek za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih, pevcem z zapete žalostinke in trobentaču za odigrano Tišino. Posebno zahvalo smo dolžni g. župniku za obiske na domu, tolažilne besede in lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste našega očeta v tako velikem številu pospremili na zadnji poti in njegov grob zasuli s tako obilnim cvetjem.

Žalujoči: žena Ana, hčerke Jožica, Veronika in Anica z družinami

tedenski koledar

Četrtek, 8. decembra - **Marija**
Petek, 9. decembra - **Valerija**
Sobota, 10. decembra - **Smiljan**
Nedelja, 11. decembra - **Danijel**
Ponedeljek, 12. decembra - **Aljoša**
Torek, 13. decembra - **Lucija**
Sreda, 14. decembra - **Dušan**

LUNINE MENE
9. decembra ob 22.06 - **prvi krajec**

kino

BREŽICE: 8. in 9.12. (ob 20. uri) drama Ostanki dneva. 10. in 11.12. (ob 16., 18. in 20. uri) ter 12.12. (ob 18. in 20. uri) risanka Levji kralj. 12. in 14.12. (ob 18. in 20. uri) ter 13.12. komedija Policijska akademija - Akcija v Moskvi.

ČRNOMELJ: 9.12. (ob 20. uri) in 10.12. (ob 18. in 20. uri) ameriška nora komedija Trije lopovi in potepin. 11.12. (ob 18. uri) ameriški risani film Palčica. 11.12. (ob 20. uri) ameriški zgodovinski film M. Butterfly.

KOSTANJEVICA: 10.12. (ob 18. uri in 20.20) akcijski film Piš. 11.12. (ob 18. in 20. uri) romantična komedija Moja punca II.

KRŠKO: 9.12. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Stare sablje. 14. in 15.12. (ob 18. uri) ameriški pustolovski film Na zahod. 11.12. (ob 19. uri) operета Planinska roža.

METLIKA: 9. in 10.12. (ob 18. uri) ameriški risani film Palčica. 9. in 10.12. (ob 20. uri) ameriški zgodovinski film M. Butterfly. 11. 12. (ob 18. in 20. uri) ameriška nora komedija Trije lopovi in potepin.

NOVO MESTO: Od 8. do 11.12. (ob 16.30, 18. uri in 19.30) ameriška komedija Policijska akademija 7. Od 8. do 11.12. (ob 21. uri) kriminalni akcijski film Oko za oko.

film

• ***OKO ZA OKO*** *(Gypsy Eyes, kriminalka, Slovenija/ZDA, 1993, 90 minut, režija: Vinci Vogue Anžlovar)*

Če režiserjevemu imenu odstranimo edino zapisano strešico, kot recimo stoji zapisano v filmovi "špici", dobimo čisto solidno tuje ime. Vendar pa je dotični povsem polnokrven sin te očetnjave, čeprav rad sliši na nedomače klice. Z Gypsy Eyes ali s Cigankinimi očmi je to po prvencu Babica gre na jug alias Grandma goes South že drugi odziv na sirene iz tujine. Tokrat so pomagali iz že dolgo matične domovine hitrih podob, iz ZDA, v prvem pa so "stran(sk)e" donatorje igrali Japonci, v obeh primerih pa se je s cekini pojavljalo tudi slovensko ministrstvo za kulturo. Kajti slovenski film menda še nikoli ni nastal brez opore v državi oz. praviloma vedno povsem v njenem naročju (mimogrede: kaj če nam ravno zato tako težko "rata"?). Ker pa s(m)o Slovenci natanko takšni kot s(m)o - ne zamerite mi te cenene floskule, saj je edina - je v produkciji prišlo do hudih finančnih zapletov, za katere Anžlovar v celoti krivi nesposobne in "fovšne" ministrske eksperte za film. Torej: okoliščine nastajanja "Očesa" in domnevnih omejevanj pri tem so tako hudo intrigantne, da režiserju v prihodnje sploh ne bo treba iskati dobrega scenarija, naslov pa bo zlahka našel v zakladnici tukajšnega življa pogosto prakticiranih enovrstičnic, recimo "zob za zob" ali "tolar na tolar pogača."

Film je dober, ker sploh obstaja, je namreč edini nov slovenski kino film v tem letu. V njem je nekaj solidne akcije, morda prve zaresne v domačem filmu, to je tudi (po mnogih letih ponovno) prva slovenska koprodukcija z ZDA. V njem so "prvi" po kvaliteti slovenski gledališki igralci Boris Cavazza, Marko 3x3 Derganc in Matjaž Tribušon, sicer pa res prve vloge pripadajo Američanom, ki s svojimi imeni film že prodajajo na ameriškem video trgu. Dodajmo še, da je všečen, ker je hiter in korekten plus spomni na lepe kraje, kamor se hodi na izlete. Film je tudi slab, in sicer: ker se Romunija dogaja na slovenskem Mediteranu, ker cigani običajno niso podobni statistom v Benettonovih reklamah, ker se nihče na vozi z dacio in se bere tržaški Il Piccolo in, skoraj bi pozabil, ker je Jonas tak kot zadnji "pek" iz Prištine. Ogled obvezen, če ste vsaj malo domoljub.

TOMAŽ BRATOŽ

kmetijski stroji

KMETOVALCI! AGROIZBIRA KRANJ nudi ugodno sestavne dele za generalno popravilo motorjev na traktorjih Ursus, Zetor, Univerzal, Fiat Štore, IMT Tomo Vinković, Torpedo Deutz. Na zalogi imamo vedno vse vrste akumulatorjev Vesna in Topla, gume za traktorje Barum itd. Preden se odločite za nakup, nas pokličite. Se priporočamo! Agroizbira Kranj, ☎ (064)324-802. 9201

TRAKTORJI UNIVERZAL, Fiat, Zetor, Same, Torpedo, IMT, TV, rovokopači JCB, MF, Ford! Menjamo staro za novo. Klas, ☎ (063)763-111 ali (0609)610-385. 9564

ZETOR 5011 z originalno kabino prodam. ☎ 42-355. 9577

HLADILNI BAZEN za mleko, 200 l, prodam. Jablan 30, Mirna Peč. 9595

TV 420, letnik 1984, zelo dobro ohranjen, generalno obnovljen, in kosilnico prodam. ☎ 78-465. 9604

NOVO ali rabljeno traktorsko prikolico domače izdelave, nosilnosti 5 t, prodam ali menjam za govejo živino. ☎ 87-589. 9605

NOVO sušilno napravo za seno (ventilator), fi 700/4.5 KW, prodam za samo 50.000 SIT. ☎ 80-271, Mirjana. 9621

HRIBOVSKE KOSILNICE BCS, 603 WS, trosilce TG 28, kiper prikolice, 4.5 t ter nakladalke Durante 12 in 16 m3 ter Sip 20, pajke 350 prodajamo po ugodnih cenah. Dobava takoj. ☎ (064)622-575. 9634

PLANIRNE DESKE, tipa 360 stopinj in 35 stopinj, vseh velikosti in za vse vrste traktorjev, izdelujemo in prodajamo najceneje v Sloveniji. Brezplačna dostava na dom. Kovaštvo Andrej Mušič, Loka, Testenova 47, 61234 Mengeš, ☎ (061)738-619. 9640

TRAKTOR URSUS 360, Deutz, 30 KM, cisterno za gnojevko, 2700 l, in gumi voz, 16 col, prodam. ☎ 42-925. 9682

ZETOR 5211 ugodno prodam. ☎ 84-180. 9686

KOSILNICO Bertolini, premični plug Batuje, 10 col, in hrastove stebre za kozolec prodam. ☎ 65-385. 9698

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, nemško, kostanjevo kolje in drva za kurjavo prodam. ☎ 78-086. 9730

kupim

V OKOLICI NOVEGA MESTA kupim zazidljivo parcelo. ☎ 25-541. 8930

MALO RABLJENO kiper prikolico kupim. ☎ 49-248. 9555

600 KOM. strešne opeke Novi Bečej M 222 kupim. ☎ 43-785. 9603

ZAJCE, koze za nadaljnjo rejo, osla ali oslico, konja in ovce kupim. Fanika Jakopič, Križ 7, Tržišče. 9633

VEČJE ŠTEVILO cepljenih trt samorodnice kupim in prodam iverne plošče za opaž. ☎ 21-497. 9652

motorna vozila

GOLF D, letnik 1989, odlično ohranjen, 7800 m2, poceni prodami. ☎ (0608)75-768.

BMW 316, letnik 1987, 60.000 km, garažiran, dobro ohranjen, prodam za 12.000 DEM: ☎ 85-887. 9559

ŠKODO PICK UP 1.3 svetlo modre barve, letnik 1993, prodam. ☎ 321-213. 9569

R 4, letnik 1979, karamboliran, nevozen, lahko za rezervne dele, prodam. Jože Bakšič, Goli Vrh 4, Raka, ☎ (0608)75-228.

RENAULT AVTOHIŠA
Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto
— prodaja vozil RENAULT
— menjava staro za novo
— odkupi rabljenih vozil
— ugodni krediti (4 leta)
ob nakupu novega avtomobila vam podarimo brezplačno obvezno zavarovanje in tehnični pregled
NOVO!
NAJUGODNEJŠI LEASING V SLOVENIJI
polog 25%, 30%, 40% 50%
odplačilo na 2, 3, 4 ali 5 let
Informacije
(068) 324-533

HYUNDAI PONY 1. 3 LS, letnik 1990, svetlo modre kovinske barve, registriran do 11/95, prodam. Roman Košmerl, Petelinjek 33, ☎ 21-991. 9572

JETO 1.6 B, letnik 1987, registrirano do 8/95, prodam. ☎ 49-114. 9573

OPEL ASCONA 1.6 S, letnik 1979, ohranjen, prodam. Cena po dogovoru. ☎ 45-758, zvečer. 9579

DAIHATSU APLAUSE 1.6 XI, model 91, prodam. ☎ (064)620-896. 9588

126 P, letnik 1987, registriran za celo leto, prodam. ☎ 28-055. 9591

Z 640 AN, letnik 1979, ohranjeno, 4 t, prvi lastnik, 4 leta nevoženo, ugodno prodam. ☎ 57-739. 9607

PEUGEOT 405 GR, letnik 1988/89, z veliko dodatne opreme prodam ali menjam za cenejše vozilo. ☎ 25-341. 9611

AX, letnik 1987, 70.000 km, prodam. Bačar, Vrhe 15, Novo mesto, ☎ 43-869, popoldan. 9615

ŠKODO FAVORIT 135 LS prodam. ☎ (0608)32-809. 9616

R 4 GTL, letnik 1988, lepo ohranjen, prodam. ☎ 23-355. 9618

OPEL ASTRO 1.4 i GL, letnik 1992, 33.000 km, bele barve, prodam. Pate, Dol. Kamenje 18, Novo mesto. 9630

R 4 GTL, letnik 1986, prevoženih 106.000 km, prodam za 2400 DEM. ☎ 25-618, po 16. uri. 9635

JUGO KORAL 45 in AX 45, oba letnika 1988, ugodno prodam. ☎ 50-062. 9636

OPEL KADETT, letnik 1971, registriran do konca oktobra 1995, ugodno prodam. ☎ 23-943. 9641

OPEL KADETT, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. ☎ 57-287. 9643

ŠKODO 120 L, letnik 1988, registrirano do 7/95, prvi lastnik, zelo ohranjeno, prodam za 3200 DEM. ☎ 83-410. 9647

Z 750, letnik 1984, registrirano do 11/95, prodam. ☎ 49-329. 9649

OPEL KADETT 1.3 S, letnik 1987, prodam. ☎ 78-351. 9650

KUPUJETE AVTO?
• Ugodni krediti brez pologa
• Za Oplova vozila najboljši leasing
• Prodaja vseh znamk avtomobilov
• Svetovanje pred nakupom
Informacije:
ADRIATIK d.o.o.
Smrečnikova 45 (vrtnarija)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424
Milavčeva 4
Brežice
Tel./fax: 0608/61-975

TAM 75 prodam ali zamenjem z mojim ali vašim doplačilom. ☎ 25-314. 9653

JUGO 45, letnik 1984, neregistriran, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ 25-420, popoldan. 9658

GOLF JX D, letnik 1987, bel, dodatno opremljen, redno servisiran, prodam za 9600 DEM. ☎ (0608)82-839, zvečer. 9660

Avto GALANT
izpušne cevi
Ob potoku 10,
tel. (068) 322-643, 322-278

ALFA ROMEO 1.5, letnik 1991, prodam. ☎ 24-903. 9662

OPEL ASTRO 1.4 i GL, letnik 1992, in mešana suha drva, pripeljana na dom, prodam. ☎ 21-605. 9665

Z 101 GTL 65, letnik 1987, registrirano do 1.11.1995, prodam. ☎ 73-337. 9666

R 4, letnik 12/88, porodam. ☎ 49-673. 9671

JUGO 55 KORAL, letnik 1991, ugodno prodam. Jakše, Draga 10, Šmarješke Toplice. 9672

R 4 GTL, letnik 1986, registriran do 4/95, prodam. Slavka Ljubi, Ždinja vas 7, Novo mesto. 9680

R 5 CAMPUS, letnik 1992, rdeč, registriran za celo leto, prodam. ☎ 27-811. 9683

JUGO 45 AX, letnik 1987 in kravo za zakol prodam. Alojz Dragan, Roje 9, Trebelno. 9684

GOLF, letnik 1985, lahko karamboliran, ugodno prodam. Ivan Gričar, Štravberk 6, Otočec ob Krki. 9687

BMW 1802, letnik 1971, v voznem stanju, ugodno prodam. Stane Becele, Kandijska 46, Novo mesto. 9691

GOLF JX D, letnik 1989, rdeč, 78.000 km, ohranjen, prodam. ☎ (068)41-188. 9694

FORD ORION 1.8 D Ghia, letnik 1993, 32.000 km, kovinsko zelen, prodam za 22.800 DEM. ☎ 341-250, od 8. do 17. ure. 9697

R 4 GTL, letnik 12/86, prodam. Trščinar, Vinja vas 36. 9699

Z 101, letnik 1983, prodam. ☎ 42-975, od 19. do 20. ure. 9705

UNO 60 S, letnik 1986, bele barve, registriran do 5/95, prodam ali zamenjam. ☎ (0608)75-851. 9713

GOLF bencinar, kovinske barve, letnik 1990, 5V, kupim. ☎ (0608)33-805. 9720

Z 128, letnik 1985, registrirano do 6/95, takoj prodam. Švent, Slavka Gruma 34, ☎ 28-358, popoldan ali 26-645, dopoldan. 9721

OPEL KORSO 1.2 S, letnik 1990, registriran do 8/95, prodam za 10.500 DEM. ☎ 25-461. 9723

JUGO 45, letnik 1991, za 4600 DEM in 126 P, letnik 1990, za 1700 DEM, oba originalni lak in gume, prodam. ☎ 323-824. 9724

FIAT TIPO 1.7 DGT, letnik 1991, z veliko opreme, tudi klima, prodam. ☎ 85-118. 9725

R 4, letnik 1988, karamboliran, prodam. ☎ 85-895. 9727

R 4 GTL, letnik 1989, registriran do 6/95, prodam. ☎ 26-391. 9732

ALFA ROMEO 90 20 i, letnik 1985, registriran do 9/95, bele barve, lepo ohranjen, prodam ali zamenjam. ☎ 28-424, popoldan. 9739

obvestila

TESNJENJE OKEN in vrat z uvoženimi silikonskimi tesnili prihrani energijo, prepreči hrup in prah. ☎ (068)44-693. 9308

SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 9562

preklici

MARTIN ŠAŠEK, Koroška vas 29, prepovedujem vsem, da bi o meni ali o moji ženi širili razne govorice. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. 9681

posest

10 A vinograda v Bočju, z zidanico, ter traktorski obračalnik prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 9550

PARCELO - sadovnjak, 4600 m2, z zidanico in hišno številko, ob asfaltni cesti na Telčah pri Tržišču, prodam za 11.000 DEM. ☎ (061)667-024. 9551

PRI RIBNICI prodamo stanovanjsko - poslovni objekt, tloris 13.4 x 17.7 m, na parceli 1510 m2 H 610. ☎ (061)133-31-38.

GRADBENO PARCELO na sončni legi, parcelo (možnost razparceliranja na 3 zidanice) in prašiča, težkega 150 kg, prodam. ☎ (061)852-215. 9565

POSREDUJEMO pri najemu, prodaji, nakupu in zamenjavi stanovanjskih hiš, vikendov, zidanic, posestev in poslovnih prostorov. ATM GRAF, d.o.o., Partizanski trg 5, Metlika, ☎ 60-667. 9560

V NAJEM vzamem manjšo kmetijo med Novim mestom - Krškim. Pozneje možen odkup. ☎ (061)753-806. 9576

NJIVO ob cesti Cerklje ob Krki - Črešnjice, v izmeri 50 a, prodam. Baznik - Piltaver, Krška vas 86 a, ☎ (0608)61-420. 9582

ZAZIDLJIVO PARCELO s starejšim vinogradom, 25 a, v Berčicah pri Metliki ugodno prodam. ☎ 53-040, po 15. uri. 9584

NA VELIKEM RIGLJU pri Dolenjskih Toplicah prodam vinograd z zidanico in traktor Univerzal 45, zadnji pogon. ☎ 65-213. 9590

V SEVNICI prodam vseljivo starejšo enodružinsko hišo s telefonom, centralno, trifaznim tokom, garažo in vrtom. ☎ (061)332-535. 9639

VINOGRAD v starem Ljubnu, primeren za gradnjo vikenda, dostop po asfaltirani cesti, prodam. ☎ 43-690, v večernih urah. 9664

NA KUČARJU - Podzemelj pri Metliki prodam gozdne parcele. ☎ (061)212-258. 9669

ZAZIDLJIVO PARCELO, 677 m2, in prašiča, 160 kg, prodam. ☎ 25-148. 9690

STAREJŠO stanovanjsko hišo s komunalnimi priključki, trifaznim tokom, centralno kurjavo in telefonom prodam. Dve sobi sta v pritličju ter kuhinja, soba in WC, dve podstrešni sobi, sanitarije, podkletena pralnica in 800 m2 zemlje. Cena po dogovoru. Nežka Rus, Radovica 10 a, Metlika, ☎ 59-357. 9738

prodam

RABLJENA KOLESA naprodaj. ☎ 341-952. 8659

10 M bukovih drv prodam. ☎ 49-272. 9553

GOBELIN Zadnja večerja, velikost 112 x 50 cm, z volno, prodam. ☎ 57-881. 9556

PRAŠIČA, težkega 140 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam. ☎ 49-061. 9557

PRAŠIČA za zakol, krmljenega z domačo krmo, in gumi voz ugodno prodam. ☎ 84-306. 9558

RABLJEN pralni stroj Gorenje ugodno prodam. ☎ 28-342. 9563

GABROVA DRVA, 10 m, in brezova, 5 m, prodam. ☎ 52-987. 9566

AVTORADIO, nemški, digitalen, avtomatik, 24 spominov, prom. informacije, avto revers, kasetar, prodam. ☎ 26-680. 9578

KOMPLET za avtogeno varjenje, gumi voz, 16 col, in jugo 45, letnik 1982, prodam. Pekolj, Luža 1, Dobrnič. 9580

SMREKOV LES za ostrešje prodam. ☎ 44-661. 9583

PREDELAN hlevski gnoj prodam. ☎ (0608)75-168. 9586

VIBRATORSKO MIZO za izdelovanje umetnega kamna in motorno kolo Tomos 14 M, zelo ugodno prodam. ☎ 49-656. 9587

SUHE smrekove plohe prodam. ☎ 65-004. 9589

TERMOALKUMULACIJSKO PEČ, rabljeno 1 sezono, prodam.. ☎ 43-790.

1.5 M3 lipovih plohov, 5 cm, suhih, 2 m3 hrastovih plohov, 5 in 8 cm, suhih, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrnič. 9593

RABLJEN KUPPERSBUSCH, starejši kavč in zamrzovalno omarico prodam. ☎ 27-593. 9594

SKORAJ NOVO prenosno plinsko peč za 16.000 SIT in vlečno kljuko za lado rivo za 5000 SIT prodam. ☎ 342-519. 9596

CERTIFIKATE ugodno pšrodam. ☎ (061)867-077. 9598

8 M suhih bukovih drv prodam. ☎ 50-128. 9601

OKROGLO in klano kostanjevo kolje različnih dolžin prodam. ☎ 85-771. 9602

CERTIFIKATA v vrednosti 400 .000 in 350.000 SIT prodam. ☎ 20-593. 9606

CERTIFIKATE v vrednosti 800.000 SIT prodam. ☎ 73-736. 9608

CERTIFIKATE v vrednosti 200.000 SIT poceni in nujno prodam. ☎ 42-465, dopoldan ali ob koncu tedna. 9609

TRAČNO ŽAGO za razrez hlodovine, s hidravličnim pomikom, prodam. ☎ 85-009. 9610

GATER ŽAGO, fi 71, v delovnem stanju, prodam. ☎ (064)621-275. 9612

VREDNOSTNI CERTIFIKAT 250.000 SIT prodam 30 odstotkov ceneje. Naslov v oglasnem oddelku. 9613

PRAŠIČA, domača krma, težka 140 in 170 kg, prodam. ☎ 42-298. 9614

10 M3 drv prodam in kupim električen bojler, 60 l. ☎ 25-846. 9617

GUMI VOZ dero, 13 col, železna konstrukcija, prirejen za traktor, prodam. ☎ (061)375-592. 9619

BUKOVA DRVA, 14 m3, prodam. ☎ 43-005. 9623

ŠTEDILNIK Bitola 90 na trda goriva, nov, s kotličkom za vodo, prodam. ☎ 45-136. 9624

ZIDAN KAMIN s hermetičnimi (rostfrei) vrati prodam. ☎ 51-592. 9625

FOKSTERIERJA in nemškega terierja zelo ugodno prodam za 300 oz. 200 DEM. ☎ 52-928. 9626

120 - BASNO harmoniko Meteor - Royal standard prodam. ☎ 24-384. 9627

PONI KOLO, staro 3 leta, in radio, star 1 leto, prodam po ugodni ceni. ☎ 52-246.

CERTIFIKAT v vrednosti 400.000 SIT prodam. ☎ 87-571. 9629

PRAŠIČA za zakol, težkega 120 do 130 kg, prodam. ☎ 76-156, po 15. uri. 9631

MOTORNO ŽAGO Husquarna, FF 61, novo, 20 odstotkov ceneje, ter mešalec za beton prodam. ☎ (0608)31-811. 9632

PUJSKE, težke od 25 do 30 kg, in tele, težko cca 130 kg, prodam. ☎ 73-104. 9638

PRAŠIČA, težkega 180 kg, krmljenega z domačo hrano, prodam po 240 SIT/kg. ☎ 42-594. 9644

ŠTEDILNIK Kuppersbusch na trda goriva prodam. ☎ 27-901. 9645

SMREKOVO KOLJE za v vinograd prodam. ☎ 87-132. 9646

PRAŠIČE, težke od 160 do 200 kg, prodam. ☎ 78-247. 9648

DVA industrijska overlocka in eno brzošivalno Unior ugodno prodam. ☎ 60-515. 9659

Prodam sivo telico brejo 4 mesece. Tel.: 068/85-701.

ZANIMIVO ZA AVTOKLEPARJE! Ugodno prodam kompletno ravnalno mizo CAROLINER. ☎ (064)731-467, Podbrezje 246, Gorenjska. 9655

PRAŠIČA, 170 kg, krmljenega z domačo krmo, prodam. ☎ 85-004. 9656

RABLJEN barvni televizor Gorenje, ekran 70 cm, prodam. ☎ 28-312. 9661

CERTIFIKATE in prašiča prodam. ☎ 76-051. 9663

TELICI FRIZIJKI, stari 2 leti in 5 mesecev, prodam. ☎ 65-004. 9667

OHRANJENO sedežno garnituro in pisalno mizo ugodno prodam. ☎ 23-618. 9668

SYNTHESIZER GEM CD 1 z adapterjem, stojalom in kovčkom, nov, z garancijo, ugodno prodam. ☎ (068)324-377, popoldne. 9670

KAVČ, 2 fotelja, lepo ohranjeno, in prikolico za osebni avto prodam. ☎ 83-383. 9673

PSE ŠARPLANINCE, stare 7 tednov, prodam. ☎ 73-201. 9674

VEČ OVC, brejih in z janjčki, prodam. ☎ 67-003. 9677

OSEBNI RAČUNALNIK 386 prodam. ☎ 323-921, zvečer. 9688

DVE KRAVI s teletom prodam. ☎ 40-136. 9689

MIZARSKO KOMBINIRKO širine 35 cm prodam. ☎ 44-383, po 18. uri. 9695

ZAMRZOVALNO OMARO in zamrzovalno skrinjo ter hladilnik prodam. ☎ 24-716. 9701

OHRANJEN ŠTEDILNIK, kombiniran, betonski mešalec, kuhinjske pulte in otroški voziček ugodno prodam. Jožica Zver, Cerovec 2 a. 9702

DVA PRAŠIČA, težka od 180 do 200 kg, krmljena samo z domačo hrano, prodam. ☎ (0608)75-405 ali (0608)75-460. 9704

PO ZELO UGODNI CENI prodam trajno žarečo peč za centralno ogrevanje, 35.000 kcl, z bojlerjem. ☎ 83-444. 9706

BARVNI TELEVIZOR Gorenje elektronik, ekran 51 cm, z daljinjskim upravljanjem, nov, še zapakiran, prodam. ☎ 21-903. 9707

CIRKULAR, tračno žago, šrotar in gumi voz, 15 col, prodam. ☎ 76-171. 9708

PRAŠIČA, težkega cca 130 kg, domača krma, prodam. Možnost zakola. Cekuta, Mihovica 21, Šentjernej. 9709

PRAŠIČA, težkega 170 kg, prodam. Možnost klanja. Terezija Bratkovič, Gor. Vrhpolje 50, Šentjernej. 9710

BREJE KOBILE, mirne in vozne, stare 3 in 5 let, ter kosilnico BCS, bencin - petrolej, z vozičkom, prodam. Tomc, Trata 7/24, Kočevje, ☎ (061) 852-577. 9711

ZIMSKE GUME, 135 - 13, rabljene eno zimo, ugodno prodam. ☎ 59-506, Metlika. 9715

PRAŠIČA, težkega 90 do 100 kg, prodam. ☎ 42-352. 9716

PRAŠIČA, težkega 150 kg, prodam. Jože Železnik, Vel. Brusnice 17, Brusnice. 9717

RABLJEN pralni stroj Gorenje PS 8043 poceni prodam. ☎ 47-267, popoldan. 9718

8 M DRV prodam ter teličko frizijko, staro 6 mesecev, menjam za sivko ali bikca. ☎ 24-127. 9726

BIKCA za zakol prodam. Kastelec, Dol. Težka Voda 23, Novo mesto. 9729

PRAŠIČE, težke 30 kg, prodam. ☎ 85-121. 9731

SMUČI 160, 175 in 190 cm ter prtljažnik za smuči prodam. ☎ 53-185. 9733

SEMENSKI KROMPIR dezire, jerla, sante in traktorsko škropilnico, 300 l, prodam in dostavim na dom. Eržen, Zg. Bitnje 41, Kranj. 9734

DIATONIČNO HARMONIKO Be, Es, As, primerno za začetnike, ugodno prodam. Cimermančič, Koroška vas 23 a. 9735

COMMODORE 64, disketnik, kastenik, diskete, kasete, 2 vojsticka, nujno prodam za 310 DEM. Kalin, Gor. Gradišče 16, Šentjernej, po 15. uri. 9736

Prodam alu platišča 15 col z gumami za GOLFA, OPLA ali FIATA. Tel. 068/25-115.

razno

V NOVEM MESTU oddam v najem poslovne prostore (33 m2, 50 m2 in 57 m2) po ugodni ceni, za daljše obdobje. ☎ (068)323-785. 9549

PO UGODNI CENI izdelujemo in montiramo žaluzije, rolete ter lamelne zavese. Možnost plačila na več čekov. ☎ 44-662. 9561

POSLOVNI PROSTOR, 18 m2, v obrtnem domu v Metliki oddamo v najem. Društvo obrtnikov Metlika, ☎ 58-142. 9568

INŠTRUIRAM gradbeno mehaniko - statiko in matematiko za osnovne in srednje šole. ☎ 21-355, po 16. uri. 9575

V CENTRU Novega mesta oddam poslovni prostor 16 m2. ☎ 21-120. 9600

KOMBI PREVOZE tovora in oseb ter selitve doma in v tujini opravljamo po konkurenčnih cenah nonstop. ☎ 49-226. 9620

PREVOZE, dostavo in pomoč starejšim oseban nudimo. ☎ (0608)21-782. 9622

FRIZERSKI SALON, 35 m2, opremljen, vpeljan, in butik, 15 m2, opremljen, prodam ali dam v najem za nedoločen čas. ☎ (0609)614-572 ali 25-259. 9654

V CENTRU Dobove oddam lokal, 200 m2. ☎ (0608)67-659. 9676

ZARADI BOLEZNI oddam gostilno v najem ali v sodelovanje. Šifra: »TAKOJ«. 9703

KLOBUČARSTVO SEVŠEK, telefon (0608)22-140, nudi do 31.12. 10 - odstoten popust na zaščito in pokrivala. 9719

GOSTINCI! Izposojamo igralne avtomate (pikade, nogomete, fliperje itd.) po najugodnejših pogojih. ☎ 43-748. 9740

službo dobi

PRIDNIM in poštenim osebam nudimo redno ali honorarno zaposlitev. Šifra: »TAKOJ«. 9567

Iščem varuško za enoletnega otroka v dopoldanskem času. Pokličite med 7. in 8. uro ob delavnikih na tel. 068/323-902.

DOLENJSKI LIST

*IZDAJATELJ: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.***

*UREDNIŠTVO: **Drago Rustja** (direktor in glavni urednik), **Marjan Legan** (odgovorni urednik), **Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dorniž, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj** (urednik Priloge), **Pavel Perc** in **Igor Vidmar.***

*IZHAJA ob četrtkih. Cena posamezne številke **110 tolarjev**; naročnina za 4. trimesečje **1.350 tolarjev**; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. **2.700 tolarjev**; za tujino letno **40 USD** ali **70 DEM** oz. druga valuta te vrednosti.*

*OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase **1.600 tolarjev**, na prvi ali zadnji strani **3.200 tolarjev**; za razpise, licitacije ipd. **1.800 tolarjev**. Za nenaročnike mali oglas do deset besed **1.000 tolarjev**, vsaka nadaljnja beseda **100 tolarjev**.*

*ŽIRO RAČUN št.: **52100-603-30624**. Devizni račun št.: **52100 620-970-25731-128-4405/9** (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).*

*NASLOV: **Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212.** **Telefoni:** uredništvo in računovodstvo **(068)323-606, 324-200**; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij **323-610**; mali oglasi in zahvale **324-006**; **telefax (068)322-898.***

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. davek od prometa proizvodov.

*Računalniška priprava časopisnega stavka: **Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.***
*Prelom in filmi: **Grafika Novo mesto, p.o.** Tisk: **Ljudska pravica, Ljubljana.***

Naročilnica za brezplačni mali oglas v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Ime in priimek: . . . . . .

Ulica in kraj: . . . . . .

Pošta: . . . . . .

Naročniška številka: . . . . . **Podpis:**

Datum: . . . . . .

POTNIKA za veleprodajo konditorskih proizvodov honorarno zaposlimo. ☎ 321-333. 9570

BIVŠI ZASTOPNIKI ALG, AMC in podobno, ki še imate interes hitro in dobro zaslužiti, pokličite na ☎ (061)654-281. 9574

ŽELITE ZASLUŽITI, pa ne veste kako? Imate izredno priložnost, kajti denar leži na tleh. Pokličite od 8. do 10. ure zjutraj na ☎ (063)24-204. 9585

V KAVA BARU zaposlim prijazno dekle z veseljem do dela z ljudmi. Delo je dvoizmensko. ☎ 83-131. 9637

PRIČNEMO s prodajo (ekskluzivno iz ZDA) že dolgo pričakovanega artikla za vsak dom podjetja Inšole. Prednost imajo že izkušeni potniki in dobro organizirane skupine. Pokličite v petek od 8. do 14. ure in v soboto od 8. do 12. ure na ☎ (064)213-923. 9642

NUDIMO VAM MOŽNOST dodatnega zaslužka na domu. Navodila dobite po pošti. Šifra: »DELO«. 9651

ZARADI RAZŠIRITVE dejavnosti išče mlado in perspektivno podjetje iz Ljubljane nove sodelavce za delo v marketingu - trženje komercialnih oglasov, na območju Dolenjske. Kandidati morajo imeti vozniški izpit in telefon, zaželjene so tudi izkušnje. ☎ (061)13-11-320, po 16. uri. 9657

V OKREPČEVALNICI zaposlimo dekle z veseljem do dela z ljudmi. ☎ 85-150, interna 23. 9675

DEKLE za delo v strežbi zaposlimo. Gostišče Pavlin, ☎ 322-308. 9678

KUHARICO, izkušeno, zaposlim. Gostišče Pavlin, ☎ 322-308. 9679

GOSTIŠČE LOKA zaposli natakarja. ☎ 321-685. 9685

TRGOVINA BABY CENTER - prodajalna Sonček Novo mesto išče računovodkinjo z najmanj 5 leti delovnih izkušenj. Ponudbe na ☎ 42-168 ali 322-161. 9692

KV MESARJA in natakarico zaposlim. ☎ (068)41-188. 9693

PIZZERIA, Prešernov trg 14, išče natakarice in peke pizz. ☎ 22-485. 9700

NATAKARICO, lahko priučeno, zaposlimo. Urejen delovni čas, nedelje in prazniki prosti. ☎ 44-121, vsak dan od 11. do 15. ure. 9714

PIZZERIA RAČKA zaposli dekle za delo v strežbi in za delo v kuhinji. ☎ 65-510 ali 65-639. 9722

DEKLE za delo v trgovini z neživili ter dekle za delo na terenu in na novoletni stojnici iščem. ☎ 26-374. 9737

službo išče

SPREJMEM kakršnokoli delo na domu. Akviziterstvo odpade. ☎ 65-629. 9597

SEM PRODAJALKA. Iščem službo v okolici Brežic ali Krškega. ☎ (0608)77-455, Mojca. 9599

stanovanja

DVOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu, s centralno, KATV in telefonom, prodam. ☎ (064)76-115. 9581

GARSONJERO na Šegovi 8, opremljena kuhinja in kopalnica, prodam. ☎ (064)43-503. 9696

V CENTRU Zagreba prodam ali zamenjam za garsonjero v Sloveniji enosobno zasedeno stanovanje. Slavko Knez, Vreskovo 8 c, 61240 Trbovlje. 9712

ENOSOBNO STANOVANJE v Novem mestu kupim za gotovino. ☎ 23-466, od 17. do 19. ure. 9728

ENOSOBNO STANOVANJE oddam. ☎ 22-003. 9741

SINT d.o.o.
VAM NUDI V NOVI TRGOVINI
Novi trg
KOMISIJSKO PRODAJO RABLJENIH REZERVNIH DELOV IN NOVE AVTO DELE ZA ZASTAVO, GOLF, RENAULT.
Brezplačno vam zamenjamo pri nas kupljeno blago — hladilno tekočino, olje, filtre, svečke, montaža avto gum.
Telefon: 068/24-616
Mobitel: 0609/618-529

NAJCENEJŠI FOTO APARATI + GARANCIJA 1 LETO
Pisno naročite, plačate pri prevzemu.
KEY STONE 500=4.344 SIT + PTT
PENTAX 500=17.600 SIT + PTT itd.
MITROVIČ, Sketova 1, Ljubljana
tel./fax (061) 454-330

Plankar
Pod Trško goro 44 Novo mesto
telefon in fax: 068/25-918
Prodaja in servis TV in video naprav znamk:
LOEWE séleco
SHARP
Pooblaščen servis za:
NOKIA GRUNDIG
GoldStar SANYO
HITACHI ORION
NORDMENDE
Servisiramo tudi aparate ostalih znamk.
PRODAJA NA OBROKE!

Tanin
odkupuje kostanjev les **po novih odkupnih cenah.**
Les je lahko tudi kriv, grčav, razpokan!
Če nimate možnosti lastnega poseka, vam to napravimo mi!
Vse informacije dobite na tel. številkah 0608/41-044 ali 41-349.

SALON ZA PSE
BUDA, UL. TALCEV 12 NOVO MESTO
(068) 324-377

TELEVIZIJA NOVO MESTO
vaš kanal
s Trdinovega vrha **na kanalu 41**
vsak dan ob 19. in 21. uri
NOVICE
•
vsak ponedeljek ob 18. uri
KALIMEROVIZIJA
in po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED
•
vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in ob 21.30 NOVICE
•
vsako soboto
tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV

GRAVERSTVO IN PASARSTVO NEŽKA STANIŠA
DOL. TEŽKA VODA 36
68000 Novo mesto
tel.: 068/43-770
Nudimo vam vsa graverska in pasarska dela
pokali, napisne reklamne table, štampiljke, vse vrste rozet, Cu lijaki za pretok vina, Ms cvetlični lončki, Ms križi in svečniki, bron tolkala (levi za vhodna vrata), peskanje kovin, Cu kotlički za kuhanje v naravi, Ms stojala za dežnike.
Se priporočamo!

DOKAPITALIZACIJA d.o.o. ali BRISANJE DRUŽB — rok 31. 12.
KNJIGOVODSKI SERVIS
Informacije od 7. — 15. ure
FELIX d.o.o.,Kostanjevica (0608-87-194)

OBVEŠČAMO naročnike malih oglasov, da se mali oglas, ki presega 15 besed, **DOPLAČA**, in sicer vsaka nadaljnja beseda **100 SIT.**

kobra mobitel
68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

STOP d.o.o.
Šola za voznike motornih vozil
Organizira tečaj CPP
V Šentjerneju nad kmetijsko zadrugo, v soboto, 10. 12. 94, ob 16. uri in v Straži, v petek, 9. 12. 94, ob 16. uri v gasilskem domu.
Vabljeni!

tabakum
export–import
trgovina s kmetijsko mehanizacijo
zastopstvo VESNA MARIBOR
Podbevškova ulica 5
68000 Novo mesto
tel.: 068/23-826, 22-288
tel. in fax.: 068/322-625
V decembru posebne ugodnosti za vso kmetijsko mehanizacijo in traktorje:
ZETOR: 3% popusta in praktična nagrada za vsakega, ki bo kupil traktor ZETOR
UNIVERZAL: 5% popusta v decembru
AKUMULATORJI: montaža, pregled in odkup odpadnih akumulatorjev

ABS SISTEM TUDI V STARE AVTOMOBILE

NOVO MESTO - Prejšnji teden je Agroservis, prvi na Dolenjskem začel vgrajevati ABS zavorni sistem, ki prihaja iz Amerike. Ob pojavu elektronskih ABS protiblokirnih zavornih sistemov, ki pa jih lahko dobimo le ob nakupu novega avtomobila, se je pri nas pojavila alternativna varnostna zavorna naprava, ki je neprimerno dostopnejša. Kot zatrjuje Avgust Vrščaj iz Agroservisa, je vgraditev hitra in preprosta. ABS dokazano za tretjino skrajšuje zavorno pot, kar so preverili tudi v razvojno-tehničnem institutu v Mariboru. Generalni uvoznik ABS naprave je D.J., d.o.o., iz Nove Gorice. Za 599 DEM vam jo vgradijo v novo vozilo ali za 50 DEM dražje v staro vozilo v Agroservisu v treh do štirih urah. (Majda Luzar, EPS)

Agro, d.o.o.
Prodajalna SEJALEC
Rozmanova ulica 3
Novo mesto, tel. (068) 24-132
vam nudi:
— **rostfrei cisterne za vino** od 30 do 1000 l — uvoz iz Italije
— **črpalke** za pretok vina — ročne in motorne
— **kotle za žganje** od 60 do 120 l in brzoparilnike
— **mesoreznice** in druge pripomočke za koline
— **veliko izbiro motornih žag:** ALPINA, STIHL, TOMOS-HUSQVARNA

MEDIC
POOBLAŠČEN SERVIS IN TRGOVINA
Canon
Na lazu 36
Novo mesto
Razpisujemo prosto delovno mesto za
komercialista za področje Dolenjske, Bele krajine in Zasavja.
Pogoji:
— srednja ali višja izobrazba tehnične ali ekonomske smeri
— zaželjene izkušnje pri prodaji birotehnike
— lastni prevoz
— poskusna doba 3 mesece
Prijave pošljite pisno najkasneje 8 dni po objavi na zgornji naslov.

PRENOVA OKEN 10%
DECEMBRSKI POPUST
NOVA OKNA V STARE OKVIRJE PO NOVEM SISTEMU — BREZ POŠKODB FASADE IN OMETA TER DRUGA MIZARSKA DELA PO NAROČILU IZVAJA
MONTLES BOŽIČNIK SEVNICA
FAX-TEL.: 0608/82-945

ZLATAR
Zlatarstvo
Bartol
Novi trg
Novo mesto
nagrajuje vsako soboto!
Nagrajenka prve sobote
Ratajec Mateja, Trebnje

LERAN, d.o.o.
Novo mesto, Lebanova 24
Prodamo:
hiše: v Črnomlju, Raki, Trebnjem, Novem mestu, Brežicah, Bučki, Rebri pri Žužemberku, Črešnjicah pri Cerkljah, Sela pri Šentjerneju, Otočcu, Soteski, Podboršt pri Šentjanžu, Žužemberku, Trebnjem, Brestanici, Šmarjeti, Škocjanu, Zaplazu pri Čatežu, Smolenji vasi, Vavti vasi, Hrastju pri Šentjerneju, Gorenju pri Kočevju, Dol. Boštanju, Vel. Lipovcu, Gradišču-Primskovo, Stopičah, Rosalnicah, Šentjanžu, Gor. Gradišču pri Dolenjskih Toplicah, Mali Cikavi, Gazici;
stanovanja: v Novem mestu, Krškem, Žužemberku, Uršnih selih, Straži, Trebnjem, Ljubljani;
lokale: trgovske lokale: v centru Novega mesta, na Novem trgu, Črnomlju, slaščičarno in trgovino na Mirni, v Trebnjem: avtobusni postaji;
poslovne prostore: za pisarne ali storitveno dejavnost: na Trdinovi ulici in Sokolski v Novem mestu, Trebnjem in Črnomlju;
vikende: v Semiču, v Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri Metliki, Zaplazu, Stražnem vrhu, Zagradu pri Škocjanu, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gačah, Trščini, Karteljevo, Ljubnu;
parcele za gradnjo: v Novem mestu, Žužemberku, Gor. Laknicah, na Jarčjem Vrhu pri Bučki, na Vrhu nad Šentrupertom, v Mihovcu pri Podgradu, Stopičah, Stari vasi pri Brežicah;
kmetijska zemljišča in gozdove
Tel./fax 068-322-282
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

ZRNO d.o.o
Trgovsko podjetje ZRNO d.o.o., Gmajna 6, Raka
vam v svoji trgovini na Ranču nudi v decembru umetna gnojila, krmila in škropiva po izvensezonskih cenah.
NPK 15-15-15 = 1210,00 SIT/vreča
NPK 7-20-30 = 1340,00 SIT/vreča
NPK 10-30-20 = 1475,00 SIT/vreča
NPK 13-10-12 = 1135,00 SIT/vreča
NPK 8-26-26 = 1462,00 SIT/vreča
KAN 28% = 975,00 SIT/vreča
UREA 46% = 1135,00 SIT/vreča
Ugodna ponudba koruze v zrnju v vrečah po 50 kg = 1 kg = 20,95 SIT.
Za podjetja še dodatni rabati in možnost prevoza na dom. Prav tako tudi sezonsko znižanje vsega gradbenega materiala, določena vrsta materiala na več obrokov in pa posebno ugodna ponudba vodovoda in instalacijskega materiala z možnostjo vgradnje.
Odprto:
vsak dan od 8. — 17. ure
sobota od 7. — 12. ure
Fax/tel.: 0608/75-086
0608/75-410

SALON RENATA
Nega in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinščica 18, Novo mesto

pogovori o družini
ob ponedeljkih od 18. do 20. ure na telefonu 26-005

DEŽURNE TRGOVINE

V **soboto, 10. decembra,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:
• **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: Nakupovalni center Drska
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 19. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
• **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
• **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
• **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Mercator-Suha krajina, Samopostrežba
• **Straža:** od 7. do 13. ure: Dolenjka, Market

V **nedeljo, 11. decembra,** bodo odprte naslednje prodajalne živil:
• **Novo mesto:** od 8. do 11. ure: Mercator-Standard, Vodnjak, market Drska, market Kristanova, nakupovalni center Drska, samopostrežba Mačkovec
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
od 8. do 12. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina Stopiče
od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

Krajevna Skupnost Globoko razpisuje

n a t e č a j

za oddajo v najem poslovnih prostorov

Predmet natečaja: oddaja prostorov v najem za trgovinsko-gostinski lokal s površino cca 110 m².

Interesenti lahko oddajo ponudbe do 14.12.1994, do 14. ure.

Merila za izbor najugodnejšega ponudnika so:
- čas najema,
- vlaganje v adaptacijo,
- reference ponudnika.

Podrobnejše informacije lahko dobite na sedežu KS ob delavnikih med 7. in 11. uro razen srede.

Ponudbe morajo biti poslane v zaprti kuverti z oznako: "Ponudbe za javni natečaj Lokal. Ne odpiraj!" na naslov **Krajevna skupnost Globoko, 68254 Globoko 5.**

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu našega dragega moža in očeta

KARLA ČEŠNOVARJA

Studenec 14

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste mu v času bolezni stali ob strani in na zadnji poti počastili njegov spomin, darovali cvetje in sveče ter nam pisno ali ustno izrazili sožalje.

Žena Alojzija in hčerki Mija in Zdenka z družinama

ZAHVALA

V 90. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

JOŽEFA POVŠIČ

roj. Lenič

z Malkovca 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste sočustvovali z nami, pokojni darovali cvetje, sveče in sv. maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za opravljen obred, pevcem, govorniku in za zaigrano Tišino.

Žalujoči: vsi njeni

POGREBNE STORITVE SONJA NOVAK

SONJA NOVAK
Aškerčeva ul. 7
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE,
Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:
— Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
— Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
— Kakovostne krste s pripadajočo opremo
— Ureditev pokojnikov na domu
— Izkop in zasutje grobne jame
— Uniformirano pogrebno moštvo
— Postavitev odra in žalne dekoracije
— Vse storitve v zvezi z upepelitvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika-ce, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah:
068 341-134 in 0609 623-211

PORTRET TEGA TEDNA

Marko Koščak

"Moraš se odpreti, da vidiš, kaj se dogaja zunaj, kakšne so smeri razvoja. Sicer pa se človek vse življenje uči in neumen umre," z rahlo prikritim nasmeškom, tako značilnim za njegovo pojavo, razlaga svoj pogled na svet in svoje delo 35-letni magister Marko Koščak. Magisterij na fakulteti za gradbeništvo je Koščak obranil že marca 1992 z nalogo o usmerjanju gospodarskega razvoja na ruralnih območjih. Logično nadaljevanje njegovega samokritičnega ocenjevanja doseženega je doktorat, ki ga je začel pripravljati pred kratkim. Njegov mentor je akademik Vladimir Klemenčič z Inštituta za geografijo.

Koščakova pripadnost dolenjski deželi je tolikšna, da tem prelestnim krajem nikoli ne misli dati dokončnega slovesa. Močno se je navezal na to mehkobno krajino, na griče, na katerih se belijo cerkvice, že med svojim otroštvom na Dolenjem Podborštu in na Mirni pri starih starših. Stari oče je imel kovačijo, kjer je trdo spoznaval, da življenje ni igra. Ko mu je leta 1973 umrl oče, je bil Marko v 1. letniku srednje gradbene šole. Prej kot si je mislil, je moral delovati kot odrasel človek. Večja samostojnost je pomenila hkrati večjo odgovornost. Ko je sprejel ta življenjski izziv kot samo po sebi umevno dejanje, je bil to še korak naprej v celovitem dojemanju sveta. Pri 15 letih je začel igrati košarko za Mirenčane in ostal aktiven v tem dinamičnem športu ducat let. Od tod tudi vrsta dobrih prijateljev.

Po zaposlitvi v Pionirju je bil eno leto direktor Zavoda za urbanistično načrtovanje (ZUN) Trebnje, kjer je bil že svetovalec za urejanje prostora, od letos pa je na ZUN-u svetovalec za razvoj. To delo mu omogoča dokaj tekoč vpogled v dogajanja na tem strokovnem področju in gre lepo vštric s študijskimi obveznostmi. Koščak rad potuje, spoznava kraje, življenje in običaje drugih ljudi. Med magisterijem je bil pol leta v Angliji. Pripravil je nadvse ugodno sprejet dokumentarni film o Suhi krajini, kjer je že doslej s svojimi sodelavci pustil precej ustvarjalnih sledi pri uresničevanju programa celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV). Tak program za Knežjo vas z Malo vasjo je med prvimi v Sloveniji podprlo naše kmetijsko ministrstvo, v zadnjem času pa za program CRPOV kažejo nenavadno zanimanje in posluh tudi Bavarci. In če je Koščaku z ekipo uspelo zvrtati za tak program v zadnjih 3 letih okrog 20 milijonov tolarjev, to gotovo ni mačji kašelj.

"Nikakor ne gre za to, da bi slepo posnemali neke stvari. Nismo zapeljali Knežje vasi v nekaj, v kar ne bi verjeli in želeli krajani sami. Gre za razvoj po malih korakih, kot smo to počeli že na seminarjih v sklopu programa FAO," pravi Koščak. Predvsem so si morali pri ljudeh znova pridobiti zaupanje, ki so ga zapravili predhodniki, in kot kaže, je Marku Koščaku in njegovim sodelavcem to že uspelo v tolikšni meri, da se bo Knežja vas lahko potegovala za laskav naslov najlepše urejene vasi v Evropi.

PAVEL PERC

ZADNJA LETOŠNJA JAGA - Prvo nedeljo v decembru so sevniški lovci pripravili že 15. in hkrati zadnjo letošnjo jago na zajce in fazane v okolici sadovnjaka Mercatorja. Lov je bil najbolj uspešen v tej sezoni, saj so lovci uplenili kar 9 zajcev in 4 fazane. 37-letni avtoklepar Jani Kozmus (na posnetku v sredini) je letos uplenil že 10 zajcev, samo v nedeljo pa dva dolgouhca.

V ŠENTJERNEJU RAZSTAVA MALIH ŽIVALI

ŠENTJERNEJ - Člani kluba Pismonoš bodo danes v prostorih osnovne šole odprli 13. razstavo malih živali pod naslovom "Živali v našem domu". Trajala bo tri dni, odprta pa bo vsak dan od 9. do 18. ure. Otrokom iz vrtca in šolarjem bodo člani kluba organizirali vodenje po razstavi. Vabljeni!

HARMONIKAŠ MIHA DEBEVC NA OTOČCU

OTOČEC - Decembra bodo v Galeriji Otočec tri prireditve. Prva bo jutri, 9. decembra, ko bo ob 20. uri v dvorani KUD Otočec nastopil prvak na diatonični harmoniki in zmagovalec Lojtrce domačih Miha Debevc z gostom. Nastop so omogočili obrtniki z Otočca, Krka Zdravilišča in okrepčevalnica Kramarič z Otočca. Od 15. decembra do 13. januarja bosta v Galeriji Otočec razstavljala slikarja Janez in Mišo Knez. Od 15. do 18. decembra pa bo v slikarski koloniji na Otočcu ustvarjalo devet umetnikov iz Slovenije.

Velika nagradna igra za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

je pred durmi. Kocka bo padla jutri, torej v petek, 9. decembra, točno opoldne v novomeškem gostišču na **Loki**, *ko bo nekdo izmed starih ali novih naročnikov, ki imajo plačano naročnino, postal lastnik CITROËNA AX TRE 1.1i. Dobitniki avta in drugih nagrad (med njimi je sedežna garnitura, samo za nove naročnike pa je pripravljena keramična peč, vredna več tisoč mark) bodo izbrani s pomočjo računalnika; pravilnost žrbanja bo nadzorovala posebna komisija, potek žrebanja pa bosta neposredno prenašala radia Krka in Studio D.*

Za res krasne dobitke bo nekaj naročnikov jutri moralo imeti srečo, brez kake posebne sreče pa bodo v prednovoletnem času posebej obdarjeni vsi naročniki Dolenjskega lista. Kaj jim bo poštar prinesel, to naj ostane skrivnost do prihodnjega četrtka!

150 LET KOČEVSKE POŠTNE KOČIJE

KOČEVJE - Konec minulega meseca je pričel veljati predpis, ki ureja vprašanje ustanovitve in financiranje Pošte Slovenije, ki bo imela sedež v Mariboru. Ob tej priložnosti so se v mestu ob Rinži spomnili, da je pred 150 leti, leta 1844, ob državni podpori njihov meščan Adolf Hauff organiziral prevoz poštnih pošiljk in potnikov s poštno kočijo iz Kočevja do Ljubljane in nazaj. Poštna kočija je v začetku potovala trikrat tedensko, od leta 1857 pa je obratovala vsak dan. V tem obdobju pa se je pričela vožnja s poštno kočijo iz Kočevja mimo Livolda, Štalcarjev, Morave, Banjaloke in Fare do Broda na Kolpi. Iz zgodovinskih podatkov je mogoče ugotoviti, da vožnja s poštno kočijo zaradi slabo vzdrževanih makadamskih poti ni bila udobna pa tudi ne poceni. Vendar takratni uporabniki pošte in tisti, ki so potovali, niso imeli druge izbire.

V. D.

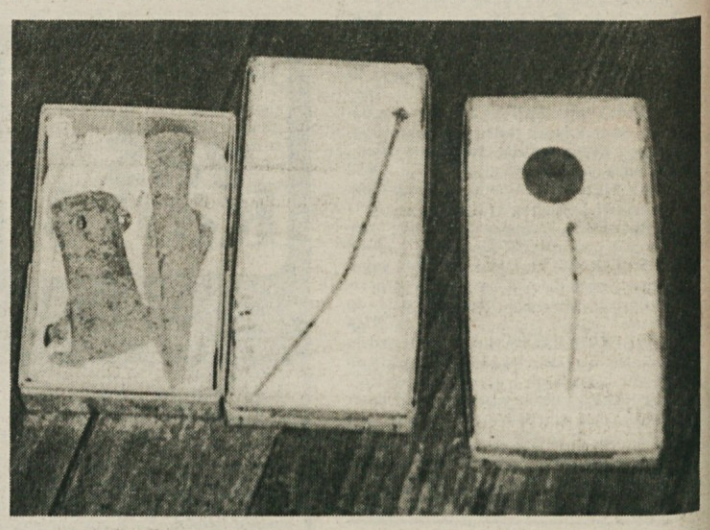

NAJNOVEJŠE ARHEOLOŠKE NAJDBE IZ NOVEGA MESTA - Dolenjski muzej in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine sta konec prejšnjega meseca opravila zavarovalno izkopavanje na Mestnih njivah v Novem mestu, kjer je pri jesenskem oranju plug zadel v grobove. Arheolog Borut Križ je izkopal 23 novih žganih grobov z žarami iz 9. in 8. stol. pred n. št. Za to obdobje je značilno, da je v grobovih malo dodatkov, je pa kljub temu izkopavanje dalo nekaj dragocenih starin. 29. novembra so našli bronasto sekirico, ost za sulico, dve igli in utež za statve. Na sliki: izkopane starine. (M. Markelj)

Halo, tukaj je bralec "Dolenjca"!

Na invalide se požvižgamo - Za biljardom jih je oklofutal - Zmota o kiviju - Nihče ne ve za vozni red mestnih avtobusov - Kako čez vodo? - Bradačevi psi še na tapeti

Marsikdo med nami niti ne pomisli, da lahko čez noč postane invalid. Če se mu to zgodi (bog ne daj), šele vidi, kako nekulturen je bil nekoč. **Stoodstotni invalid Marjan** opozarja vse zdrave bralce, naj nikar ne puščajo avtomobilov na parkirnih prostorih za invalide, policisti pa naj redno odstranjujejo avtomobile z rezerviranih parkirnih mest.

Član Zveze borcev iz Adamičeve ulice odgovarja svojemu sosedu: "Komemoracija za dan mrtvih je v spomin na vse mrtve in se je lahko udeležijo vsi. Organizira jo krajevna skupnost, člani ZB pa imamo vso pravico, da prižgemo sveče svojim prijateljem in soborcem, s katerimi smo se skupaj borili proti okupatorju in njegovim pomagačem."

Blaž Ž. si je, kot smo preverili, sposodil naslov in telefonsko številko ter obdolžil moža lastnice nekega novomeškega lokala, da je njega in njegove prijatelje brez razloga začel pretepati. Prevari k sreči nismo nasedli.

Bralka iz Sevnice rada bere nasvete v našem časopisu, vendar ji je žal, da gojenje kivija pri nas odsvetujemo. Sama ima pred hišo dve sadiki, ki ji rodita po 400 do 500 sadežev, pozna pa tudi lastnico nasada kivija.

Ker **M. G. iz Novega mesta in številni drugi Novomeščani** ne poznajo voznega reda mestnega avtobusa, se bomo morali oglasiti pri podjetju Gorjanci. Ista bralka je še predlagala, da bi spet označili smer hoje po pločnikih preko Kandijskega mosta in v našem časopisu poročali o sklepih občinskih organov. Pritožila se je tudi čez krompir šentjernejske KZ, ki ga je res nekoliko ceneje kupila na sejmu za ozimnico, vendar je znotraj gnil, tako da ga mora polovico zavreči.

Bralka iz Lebanove ulice v Novem mestu predlaga gospodu iz Adamičeve, naj se preseli v njihovo ulico, pa se bo videlo, če ga bo motila razširitev pokopališča.

V nebo vpijoča je težava prebivalcev Hriba, Drage, Vinjega Vrha in Bele Cerkve, na katero je opozoril **Lojze Miklavčič s Hriba**: "V podvozu pod avtocesto pri Dragi je pogosto celih 14 dni tudi do 80 cm vode, zato mlado in staro, ki želi v Novo mesto, pleza 4 m visoko do avtoceste na avtobusno postajo na drugi strani." Eden naših novinarjev bo to nedopustno težavo v kratekm poskusil bolj osvetliti.

Na pobudo naše **bralke iz Kranja** bomo v naslednjih dneh v Ljubljani obiskali Angelco Kotnik, roj. Kerin, iz Vel. Podloga pri Krškem, ki je prejela priznanje za človekoljubje in dobra dela.

V KS Hinje že kak mesec močno pogrešajo zdravnika, ki je zbolel, pa morajo njegovi pacienti po pomoč v 20 km oddaljeni Žužemberk. **Stane s Prevol** predlaga, da bi začasno vsaj enkrat tedensko po dve ali tri ure k njim prihajal kak drug zdravnik. Če bo vse po sreči, bodo že do sredine januarja spet imeli svojega zdravnika. Žal medtem ne morejo pričakovati pomoči iz ZD Novo mesto, saj jim tam, po besedah direktorice dr. Tatjane Gazvoda, manjka najmanj 6 zdravnikov, a se na razpis nihče ne prijavi.

Poldeta Žagarja iz Novega mesta moti zapiranje Glavnega trga, ki je nestrokovno, saj ni dovolj, če se postavita le dve deski. "Kaj delajo inšpektporji za ceste in kaj občinarji?" je vprašal.

Anica Poličnik iz Loške vasi še vedno trdi, da jo neznosno moti lajež Bradačevih psov. Vprašuje, kdaj je sosed dobil lokacijsko dovoljenje in kdaj soglasje sosedov. Zaradi teh psov ne more spati tudi Anica Novak. Obe pa bi želeli, da se jima oglasi bralka, ki je pred časom že tudi klicala zaradi Bradačevih psov in se je predstavila za Anico Fink iz Podhoste.

B. D.-G.

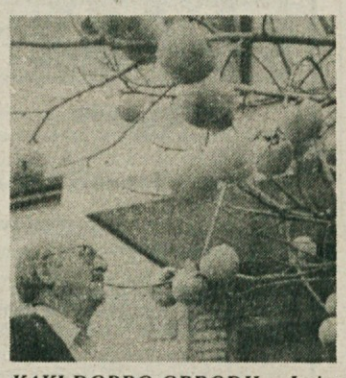

KAKI DOBRO OBRODIL - Lojze Pirc iz Rostoharjeve v Krškem ima ob svoji hiši kar nekaj dreves sadnih posebnežev. Ob kiviju, mandarinah in limonah se še najbolj bohotita drevesi kakija. Dobro sta obrodili, dozorevajo pa tudi že prvi sadeži. Lojze goji kaki že trinajsto leto, gre pa za sorto tipo. Kaki uspeva tam, kjer je dobra lega za vinograd. Tudi pozebe takrat, ko nizke temperature prizadenejo vinsko trto. Nazadnje je bilo tako leta 1985. Vsako drevo bo dalo blizu 40 kilogramov sladkih sadežev. (Foto: M. Vesel)

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnil.

TERMOTEHNIKA

VEČ KOT TRGOVINA

PRIPOROČAMO

- **nizkotemperaturni kotel KIV Vransko za prvo vgradnjo ali za zamenjavo dotrajanega kotla za centralno kurjavo**
- **segrevanje sanitarne vode s toplotno črpalko je najcenejše**
- **hišna avtomatika vam prihrani od 10 — 30% energije**
- **samo strokovna montaža in servisiranje oljnih in plinskih gorilcev vam zagotavlja redno delovanje in majhno porabo goriva**
- **TERMOTEHNIKA je pravi naslov za dobavo, montažo in servisiranje sistemov ogrevanja, vodovoda, plina, klima naprav itd.**

Tel. 068/322-550, 323-903, 323-933
Fax: 068/322-050

Nagrajenec tega tedna je 65275 STANKO ŠUŠTARŠIČ, CESARJEVA 15, NOVO MESTO

Nagrado lahko dvigne v trgovini TERMOTEHNIKA, Mlinarska pot 17, Novo mesto

BLIZU STOLETJA - Andrej Cesar iz Dolenjega Globodola je pri devetindevetdesetih še trdnega zdravja.

ROCK KONCERT V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V soboto, 10. decembra, bo ob 22. uri v Mladinskem kulturnem klubu Bele krajine v Črnomlju rock koncert skupin Pridigarji in Wasserdicht, ki prihajata iz Ormoža.

Pogumno stopa v stoto leto

Andrej Cesar iz Dolenjega Globodola je 29. novembra dopolnil devetindevetdeseto leto življenja

DOLENJI GLOBODOL - Z dopolnjenim devetindevetdesetim letom se je Andrej Cezar iz Globodola pridružil Ani Uršič iz Prečne, ki je v stoto leto stopila letos julija in tako za dobre štiri mesece po starosti prekaša Andreja. Skupno obema je - po naših podatkih sta zdaj najstarejša v novomeški občini - da sta se rodila v Prečni.

Andrej je bil rojen leta 1895 v številni kmečki družini, usoda pa ga je iz domače vasi kmalu pognala v svet. Najprej ga je avstrijski cesar poslal na rusko fronto. Tam je padel v ujetništvo in se vrnil domov po koncu vojne, ko so domači že izgubili upanje, da je sploh še živ. V Dolenji Globodol se je Andrej priženil v dvajsetih letih. Poročil se je z vdovo Ančko Kolenc, katere mož je izginil v prvi svetovni vojni. Da bi družini olajšal bivanje, se je odpravil tudi na tuje. Tri leta je prebil v Argentini, nato pa se ves razočaran vrnil, kajti to ni bila obljubljena dežela, kakor si je prej predstavljal. Vrnil se je v Globodol in se posvetil družini in kmetovanju. Polje, gozd in vinogradi na Golobinjku - vse sta z ženo Ano skrbno obdelala. Skupaj sta vzgojila tudi štiri otroke, tri sine in eno hčerko. Ana je že zdavnaj odšla, Andrej pa trdno vztraja na svoji poti skozi življenje. Še do nedavna je opravljal lažja kmečka dela in se peš napotil do zidanice na Golobinjku, in še sedaj, na pragu stotega leta, jo rad peš mahne do sosednje vasi. Sluh ima nekoliko prizadet, še vedno pa vzame v roke časopis in z zanimanjem preleti vsaj naslove. Saj bi bral tudi drobni tisk, pa ne najde pravšnjih očal. To bi moral biti ob vsestranskem splošnem napredku pravzaprav najmanjši problem, zato smo prepričani, da bo Andrej s širšo pomočjo v novo stoletje pogledal že z novimi očali. Sin Anton in njegova žena Marija zdaj skrbita za častitljivega starca. Kar zadovoljna sta. Pravita, da uživa domačo hrano brez izbire, pa tudi šilček domačega ga še kdaj spije za boljše zdravje. Naj mu dobro služi!

T. JAKŠE

SREČANJE BELOKRANJSKIH TAMBURAŠEV

DRAGATUŠ - V soboto, 10. decembra, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Dragatušu srečanje belokranjskih tamburaških skupin. Srečanje ima namen prikazati različne vrste glasbenega delovanja številnih amaterskih skupin, zato se obiskovalcem obeta zanimiv in prijeten večer.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIGODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Pametni odneha

Metličana Manek Fux in Jože Škof sta s silo zadrževala voziček, ki ga je vlekel osel. Ta se je nekaj časa upiral, nato pa se je ustavil.

Polde Knafelj, ki je vse to opazoval, je ugotovil:

"Pametni zmerom odneha!"

Dete sta pozabila

Kume in kuma iz Poljanske doline ob Kolpi sta nesla dete h krstu v Stari trg. Ko sta že dolgo hodila in nazadnje še skozi bukovo lozo, je kuma vprašala:

"E, kume, dali imate vi britvícu?"

"A kaj vam bo britvíca, kuma?"

"Bi si vrezala palíco."

"A kaj vam bo palíca?"

"Kume, ak bi mi vi kaj hteli..."

"E, e, kuma!" se je oni namuznil.

Potem sta molče šla svojo pot.

Ko pa sta se vračala od krsta, sta pozabila dete za nekim stogom.

Kaj naj napišem?

Pisatelj Ivan Pregelj je povedal:

"Poslali so mi v oceno knjigo Franca Oniča. Kaj pa naj o nji napišem? ,O - nič!'"

Starost v humorju

Zbrala: Bojan Ajdič

Razumljivo je

Na obisk v staro domovino je prišel dedek iz Amerike in je vnuku razlagal, kako delajo in živijo Američani. Med drugim je rekel vnuku:

"Veš, pri nas v Ameriki kažejo ure zmeraj kasnejši čas kakor vaše ure v Evropi."

"To je razumljivo," pravi vnuk, "kajti Ameriko so ljudje odkrili kasneje kot Evropo!"

Saj jih ne razume

Babica je šla z Binetom v živalski vrt. Razumljivo, da sta se največ zadržala pri opicah. Pa nenadoma pravi vnuk:

"Poglej, babica, tale opica se obnaša tako kot moj stric."

"Tiho bodi," pravi babica, "tako se ne sme govoriti."

"Zakaj pa ne?" meni vnuk, "saj nas opice ne razumejo."